Bundel - Raadscommissie van 9 april 2025

Agenda bijlagen

Korte weergave raadscommissie 9 april 2025
Ondertiteling raadscommissie 9 april 2025

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda

3 Rondvraag Publiek
Inspreker: de heer J.C. van Groenigen (over: Snippergroen)

4 Rondvraag Commissieleden

5 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren
De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.
Er is een inspreker bij dit agendapunt:
1. De heer van Abbeve, boswachter van Natuurmonumenten, spreekt in bij dit agendapunt: over de meerwaarde van de wadwachterskar en indien gewenst om vragen te beantwoorden.
Texels Belang, Hart voor Texel en GroenZwart kondigen een amendement aan met als titel: Niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg

Dossier 2248 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
Bijlage 3 - Situatietekening
Bijlage 4 - Bouwtekening
Bijlage 5 - Evaluatie
Concept raadsbesluit - 3543300 - Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen UtopiaDe Schorren

6 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter
Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.
Er zijn een inspreker bij dit agendapunt:
1. Meneer Stolk, namens Nationaal Park Duinen van Texel.
2. Kees Hin, teamleider Staatsbosbeheer Texel.
Texels Belang, Hart voor Texel, CDA Texel en GroenZwart kondigen een amendement aan met als titel: Geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg de Slufter.

Dossier 2249 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
Bijlage 3 - Situatietekening
Bijlage 4 - Evaluatie
Concept-raadsbesluit - 3543298 - Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongwegde Slufter

7 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'
Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Dossier 2223 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Advies rapport Texels Inwonersberaad
Bijlage 2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

Concept-Raadsbesluit - 3548845 - Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

8 Klachtenverordening Texel 2025
Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Dossier 2215 voorblad
Bestuurlijk advies
Concept-raadbesluit - 3554465 - Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 1. Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 2. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 3. NO Behoorlijkheidswijzer juni 2019
Bijlage 4. Aanbevelingen behorende bij Actualisatie Klachtbehandeling 2025
Instemming Klachtenverordening Texel 2025
OR verzoek instemming Klachtenverordening Texel 2025 en de Toelichting

9 Perspectiefnota 2026-2029
De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode. In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetst het college de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën. Zij geeft hierbij ook aan welke toekomstige (financiële) maatregelen wij nodig vinden om ook een meerjarig financieel gezond perspectief te laten zien.
U kunt de digitale versie van de Perspectiefnota hier vinden.
Amendementen:
GroenZwart - Vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk.
GroenLinks Texel, PvdA pro Texel en Texels Belang - Evenwichtige verdeling van lasten: Toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging
Moties:
Motie VVD Texel, GroenZwart en D66 Texel: Afspraak is afspraak (Lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen)
Motie VVD Texel, GroenZwart, D66 Texel en CDA Texel: Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers
Advies Auditcommissie aan de gemeenteraad over de Perspectiefnota 2026-2029:
De Auditcommissie constateert dat er geen technische belemmeringen zijn om met het raadsvoorstel 'Perspectiefnota 2026-2029' in te stemmen.
De voorzitter van de Auditcommissie licht dit advies kort toe.

Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Perspectiefnota-2026-2029
Concept-raadsbesluit - 3560608 - Perspectiefnota 2026

10 Aankondiging motie PvdA pro Texel, D66 Texel en GroenLinks Texel: Geen campers in de dorpscentra
Zie hier de tekst van de motie.

11 Aankondiging motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje
U kunt de motie hier vinden.

12 Aankondiging motie D66 Texel, GroenZwart en GroenLinks Texel: Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen.
U kunt de motie hier vinden.

13 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

14 Lange Termijn Planning (verder LTP)
In het Afstemmingsoverleg van de gemeenteraad is het volgende afgesproken:
De LTP wordt 1 x per kwartaal geagendeerd in de raadscommissie. Dat gebeurt in de laatste maand van een kwartaal (en gaat dan over het kwartaal er na). Omdat maart echter al voorbij is, starten we in april (= nu), en pakken daarna dat ritme op: agenderen in juni, september en december.
En dan in deze vorm: Met 'was-wordt' van de LTP, met hele jaarschijf LTP (doorkijkje, ook als nog niet te zeggen is wanneer iets precies komt) en met een indicatie van het college bij raadsvoorstellen die eventueel 'doorgeschoven' kunnen worden (zodat ruimte staat om iets anders naar voren te halen).
Wat blijft: als er iets wijzigt in de planning van een raadsvoorstel, dat wordt dat via een Raadsinformatiebrief (RIB) actief en tijdig aan de raad gecommuniceerd (deze RIB's kunnen dan, indien gewenst, geagendeerd worden in een raadscommissie.)

LTP 2e kwartaal 2025 - gemeenteraad - versie 27 februari 2025
Doorkijkje naar wat komen gaat - versie januari

15 Overzicht brieven aan de raad (pilot/proef)
Pilot/proef:
Het overzicht van ingekomen brieven aan de raad, met daarbij een behandeladvies van de griffie, wordt voortaan maandelijks op de agenda van de raadscommissie geplaatst ter bespreking. Het overzicht grijpt steeds tot een maand terug, met als ijkpunt: de laatste raadscommissie.
Klik hier voor het meest recente overzicht van de brieven aan de raad.
Als u het totaal-overzicht wilt inzien van alle ingekomen brieven aan de gemeenteraad, vanaf april, zie dan deze webpagina.
(Dit overzicht wordt in de aanloop naar de raadscommissie bijgewerkt met brieven die voor de raad ontvangen worden, omdat er tussen 'nu' (moment publicatie) en de vergadering van de raadscommissie uiteraard nog brieven binnen kunnen komen.)

16 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.

17 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

18 Sluiting

Gemeente Texel .txl

Korte Weergave Raadscommissie 9 april 2025

De vergadering eindigde om 22:56 uur en er keken 134 mensen digitaal mee. De paarse tekst beschrijft wat er tijdens de vergadering is besproken en besloten; de zwarte tekst stond al op de agenda. De vergadering is hier terug te kijken.

1 Opening en mededelingen

- **De heer Albers (VVD Texel)** opent met het goede nieuws dat de brandweer kan blijven beschikken over de waterwagen (wordt niet wegbezuinigd door de Veiligheidsregio).
- **Mevrouw Ter Borg (GroenLinks Texel)** kondigt aan een motie in voorbereiding te hebben over Snippergroen, n.a.v. inspraak die bij de *Rondvraag publiek* gemeld staat.

2 Vaststelling agenda

De agenda is ongewijzigd vastgesteld.

3 Rondvraag Publiek

Inspreker: de heer J.C. van Groenigen (over: snippergroen)

Essentie: snippergroen/openbaar groen/restgroen, relatie met het Groenbeheersplan, precedentwerking, heldere procedures en definities nodig, behoorlijk bestuur; roept op het stukje groen Buytengors/Vroonlant niet te verkopen. (Klik hier voor de hele inspraak-tekst.)

N.a.v. een vraag van **Mevrouw van de Wetering (D66 Texel)** geeft **wethouder Hooijschuur** aan dat de koopovereenkomst is opgesteld, maar het college nog akkoord moet gaan (de verkoop is dus nog geen feit).

4 Rondvraag Commissieleden

Mevrouw Koot (GroenZwart), n.a.v. de antwoorden van de raadsvragen over de Georgische begraafplaats. Vraagt of bij het college bekend was dat het nieuwe monument direct voor het oude monument zou komen te staan en of dit dus zo blijft? **Burgemeester Pol** geeft aan dat dit bekend was en zo blijft; er waren geen gronden om de vergunning te weigeren; dit is ook in een eerder antwoord op de raadsvragen van Hart voor Texel beschreven.

De heer Lely (PvdA pro Texel) verschillende verenigingen bij de sporthal TXL moeten parkeergeld betalen; vooral teamsporters zijn dan veel geld kwijt (boot en parkeren, voor meerdere auto's). Hij vraagt of het niet mogelijk is om een bezoekerspas voor deze verenigingen te regelen? **Wethouder van de Belt** geeft aan dat er al meerdere verzoeken hierover ook bij hem zijn binnengekomen, college gaat hier serieus naar kijken; eenvoudige oplossing is er nu niet voor.

De heer Polderman (Hart voor Texel) geeft aan dat op internet een brief rondgaat over het monument bij de Georgische begraafplaats, namens de Georgische diaspora in Nederland en België, is dit een officiële brief? **Burgemeester Pol** heeft deze gezien, en officieel of niet: de brief wordt beantwoord.

Mevrouw Ter Borg (GroenLinks Texel) over de vijver bij de Elemert en de dode eenden; waterkwaliteit is verantwoordelijkheid van het HHNK.

Welke acties lopen er op dit moment om de doodsoorzaak van de dode eenden vast te stellen? **Wethouder Hooijschuur** geeft aan hier druk mee bezig te zijn; er wordt een monster genomen van het water om dit nader te onderzoeken.

5 **Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren**

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

De heer van Abbeve, boswachter van Natuurmonumenten, spreekt in bij dit agendapunt.

Essentie: respect voor natuur, bewustwording, geen 'gewone' plek, onvergetelijke ervaring voor bezoekers en kinderen, vrijwilligerswerk, cruciale rol bij bescherming en toezicht, veiligheid, EHBO en AED aanwezig 24/7; pleit voor instemming met verlenging vergunning. (Klik hier voor de hele inspraak.)

De heer Oosterhof (Texels Belang) vraagt naar de participatie die bij deze aanvraag omgevingsvergunning gedaan is en de natuurtoets. **Wethouder Hooijschuur** komt hier schriftelijk op terug.

Texels Belang, Hart voor Texel, CDA Texel en GroenZwart kondigen een amendement aan met als titel: **Niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg**

Onderwerpen van debat:
- Evenwichtige toedeling van functies;
- Invloed op landschap en omgeving;
- Slapen in de wadwachtershut; effecten daarvan;
- Hoe bescherm je natuur en biodiversiteit het beste?

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** naar de raadsvergadering van 16 april 2025.

6 **Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter**

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Insprekers:
De heer Stolk, namens Nationaal Park Duinen van Texel.

Essentie: rust behouden in het gebied, vooral 's nachts, initiatief stopt zonder verblijf, tegen verstoring, noodzaak ogen in het veld, vrijwilligs bewaken 24/7 verstoringen, is zonder overnachting niet mogelijk (anders is inzet 4-6 BOA's nodig). Klik hier voor de gehele inspraak-tekst.

De heer Hin, teamleider Staatsbosbeheer Texel.

Essentie inspraak: wettelijke taak natuur te beschermen, voorkomen is beter dan genezen, minder overtredingen, minder schade, met zorg de natuur in.
Klik hier voor de gehele tekst.

Texels Belang, Hart voor Texel, CDA Texel en GroenZwart kondigen een amendement aan met als titel: **Geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg de Slufter.**

Onderwerpen van debat (*In aanvulling op het vorige agendapunt*):
- Kwaliteit en toegankelijkheid natuur;
- Effecten andere manieren om te bewaken (camera's, robots).

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** naar de raadsvergadering van 16 april 2025.

7 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Onderwerpen van gesprek:
- Prioritering van de adviezen;
- Energietransitie als sociaaleconomisch vraagstuk: eerlijke energietransitie voor mensen met minder geld > geen expliciet advies uit het Inwonersberaad;
- Over windwokkels;
- Taken monitorgroep;
- Hoever komen we met deze maatregelen wat betreft voldoende energie?

Toezegging:
- **Wethouder Kieft** zegt toe de gemeenteraad op te hoogte te stellen waar het college, voor de verkiezingen, staat wat betreft de acties uit het advies;
- **Mevrouw Van de Wetering (D66 Texel)** over de windwokkels van 3 meter die in het bestuurlijk advies van het Inwonersberaad staan, ziet het nergens terug in de teksten van het Inwonersberaad. **Wethouder Kieft** kijkt hier nog even naar;
- **Wethouder Kieft** komt nog terug op de functie en taken die de monitorgroep heeft, n.a.v. vraag van **de heer Zegel (GroenLinks Texel).**

Verzoek:
De heer Huisman (VVD Texel) doet de oproep om de openstaande vragen t.a.v. de wadkabel, wat dit onderwerp raakt, nog te beantwoorden.

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** naar de raadsvergadering van 16 april 2025.

8 Klachtenverordening Texel 2025

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Onderwerpen van gesprek:
- Over route klachten over de klachtcoördinator? Voorkomen van klachten;
- Proactieve communicatie;

- Mediation mogelijkheid.

VERVOLG: **HAMERSTUK** naar de raadsvergadering van 16 april 2025.

9 Perspectiefnota 2026-2029

De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode. In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetst het college de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën. Zij geeft hierbij ook aan welke toekomstige (financiële) maatregelen wij nodig vinden om ook een meerjarig financieel gezond perspectief te laten zien.

Advies Auditcommissie aan de gemeenteraad over de Perspectiefnota 2026-2029:
De voorzitter van de Auditcommissie licht dit advies kort toe.

Onderwerpen van gesprek:
- Over de kapitaallasten in de toekomst;
- Over KOTEX-gebouw, op zoek naar dekking;
- VVD Texel kondigt een motie aan over de berichten box van MijnOverheid.nl bij programma 0 – Voor en door bewoners in afwachting van de eerder gestelde technische vragen;
- Over verhoging lokale lasten; wenselijkheid;
- Over bezuinigingen en temporiseren;
- Over het hanteren van een jaarlijks plafond t.a.v. investeringen;
- Over de bermverharding en de compenserende maatregelen;
- Rol Huis van Ontwikkeling en TOP bij een mogelijk ondernemersloket;
- Over term ‘beheersing’ van toerisme, minder negatieve formulering;
- Afschrijvingstermijn van strandbewakingsposten.

Toezeggingen:
- **Wethouder Hooijschuur** geeft, n.a.v. de vragen van **mevrouw Dros (GroenLinks Texel)** over de bermverharding en de compenserende maatregelen die mogelijk meer kosten met zich mee zullen brengen, aan dat hij hier schriftelijk nog op terug zal komen (deze Raadsinformatiebrief is hierbij relevant).
- **Wethouder Hooijschuur** zal navragen wanneer de Evaluatie van het Fietspadenplan naar de gemeenteraad komt, dit n.a.v. vragen van **de heer Berger (GroenLinks Texel)** en **de heer Hoogerheide (Texels Belang).**
- **De heer Polderman (Hart voor Texel)** vraagt waarom er is gekozen voor een afschrijvingstermijn van 15 jaar voor de strandbewakingsposten, de vorige posten waren na 10 jaar afgeschreven. En is ooit overwogen om vaste posten neer te zetten? **Wethouder Hooijschuur** zal hier schriftelijk op terug komen.
- **De heer Soyer (GroenLinks Texel)** vraagt naar de belofte die is gedaan aan de dorpscommissies in januari 2025 over financiering afzonderlijke dorpscommissies. **Wethouder Hooijschuur** komt hierop terug.
- **De heer Schuiringa (VVD Texel)** over Marsweg-Noord; de provincie gaat woningbouwmogelijkheden verruimen; verstandig om nog een keer contact op te nemen om te kijken of de bouw aan de Marsweg Noord langer zou kunnen blijven staan? **Wethouder Van de Belt** komt hierop terug.
- **Wethouder Hooijschuur** kondigt aan voor de nieuwe raadsperiode met de resultaten van een onderzoek naar *stille lasten* te komen.
- **Wethouder Kieft** meldt dat TOP het college gaat informeren over hoe een in te richten Ondernemersloket eruit zou moeten zien.

- N.a.v. inbreng van **de heer Polderman (Hart voor Texel)** geeft **wethouder Kieft** aan dat hij voortaan zal zorgen voor een positievere tekst dan '*het beheersbaar houden van het toerisme*'('Versterken duurzaam toerisme', bijvoorbeeld).

Amendementen:
GroenZwart - Vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk.
GroenLinks Texel, PvdA pro Texel en Texels Belang - Evenwichtige verdeling van lasten: Toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging

Moties:
Motie VVD Texel, GroenZwart en D66 Texel: Afspraak is afspraak (Lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen)
Motie VVD Texel, GroenZwart, D66 Texel en CDA Texel: Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers

VERVOLG: **BESPREEKSTUK** naar de raadsvergadering van 16 april 2025.

10 Aankondiging motie PvdA pro Texel, D66 Texel en GroenLinks Texel: Geen campers in de dorpscentra

Algemene toezegging: College zal schriftelijk reageren op alle moties en amendementen die zijn ingediend.

VERVOLG: Aanbieding voor de agenda van 16 april 2025 is aan de fracties zelf.

11 Aankondiging motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje

VERVOLG: Aanbieding voor de agenda van 16 april 2025 is aan de fracties zelf.

12 Aankondiging motie D66 Texel, GroenZwart en GroenLinks Texel: Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen.

VERVOLG: Aanbieding voor de agenda van 16 april 2025 is aan de fracties zelf.

13 Texel in de Regio (Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen zoals HVC, GGD en Omgevingsdienst)
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur, bijvoorbeeld.

VERVOLG: Komt terug op de agenda van de raadscommissie van 7 mei 2025.

14 Lange Termijn Planning (verder LTP)
In het Afstemmingsoverleg van de gemeenteraad is het volgende afgesproken:

1. De LTP wordt 1 x per kwartaal geagendeerd in de raadscommissie. Dat gebeurt in de laatste maand van een kwartaal (en gaat dan over het kwartaal er na). Omdat maart echter al voorbij is, starten we in april ***(= nu)***, en pakken daarna dat ritme op: agenderen in juni, september en december.
2. En dan in deze vorm: Met 'was-wordt' van de LTP, met hele jaarschijf LTP (doorkijkje, ook als nog niet te zeggen is wanneer iets precies komt) en met een indicatie van het college bij raadsvoorstellen die eventueel 'doorgeschoven' kunnen worden (zodat ruimte staat om iets anders naar voren te halen).

3. Wat blijft: als er iets wijzigt in de planning van een raadsvoorstel, dat wordt dat via een Raadsinformatiebrief (RIB) actief en tijdig aan de raad gecommuniceerd (deze RIB's kunnen dan, indien gewenst, geagendeerd worden in een raadscommissie.)

VERVOLG: Het agendapunt *'Lange Termijn Planning (verder LTP)'* schuift door naar de **raadsvergadering van 16 april 2025**

15 Overzicht brieven aan de raad (pilot/proef)

Pilot/proef:
Het overzicht van ingekomen brieven aan de raad, met daarbij een behandeladvies van de griffie, wordt voortaan maandelijks op de agenda van de raadscommissie geplaatst ter bespreking. Het overzicht grijpt steeds tot een maand terug, met als ijkpunt: de laatste raadscommissie.

Klik hier voor het meest recente overzicht van de brieven aan de raad.
Als u het totaal-overzicht wilt inzien van ***alle ingekomen brieven*** aan de gemeenteraad, vanaf april, zie dan deze webpagina.

(*Dit overzicht wordt in de aanloop naar de raadscommissie bijgewerkt met brieven die voor de raad ontvangen worden, omdat er tussen 'nu' (moment publicatie) en de vergadering van de raadscommissie uiteraard nog brieven binnen kunnen komen.)*

VERVOLG: Het agendapunt *'Overzicht brieven aan de raad (pilot/proef)'* schuift door naar de **raadscommissie van 7 mei 2025**

16 Informatie over Texelse onderwerpen vanuit burgemeester of college, zoals: Openbare Orde en veiligheid, het stikstofdossier.

VERVOLG: Komt terug op de agenda van de raadscommissie van 7 mei 2025.

17 Sluiting

Om 22.56 uur.

1 Opening en mededelingen

Voorzitter raadscommissie
Goedenavond allemaal. Mag ik degenen die nog niet zitten, verzoeken om plaats te nemen? Welkom iedereen bij de commissievergadering van woensdag 9 april. Een mooie datum, de geboortedag van mijn vader. Eerst een mededeling van de kant van de voorzitter. Er is vanavond een fotograaf aanwezig in de zaal die foto's gaat maken. Die kunnen voor een publicatie gebruikt worden door de gemeente Texel. Mocht u bezwaar ertegen hebben, dan heeft u heeft de ruimte om dat bij de fotograaf, de heer Kroft, te melden. U kunt eventueel ervoor kiezen om de zaal te verlaten. Liever niet, natuurlijk. Dit geldt voor het eerste uur. Dat wordt net door de griffier gesouffleerd. Tot zover de opening van deze commissievergadering. Een volle agenda. Ik ga proberen om tempo te maken.

Joost Albers
Zijn er mededelingen vanuit de commissie? Ik zie een hand bij de heer Albers. Ga uw gang. -Dankuwel, voorzitter. Een korte mededeling. Op de website van de Veiligheidsregio staat sinds 31 maart een gunstig nieuwsbericht voor Texel. Het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering een besparingsmaatregel van 4 % goedgekeurd, maar ook het amendement dat ervoor zorgt dat de waterwagen van onze brandweer

Voorzitter raadscommissie
op het eiland behouden blijft. Ik dacht: laten we vandaag beginnen met goed nieuws. -Dat is zeker goed nieuws. Dank voor de mededeling, meneer Albers. Dan gaan we over

2 Vaststelling agenda

Anneke ter Borg
naar de vaststelling van de agenda. Iemand een op- of aanmerking over de agenda? Mevrouw Ter Borg wil graag. Voorzitter, op uw verzoek kan naar aanleiding van het snippergroen en het antwoord van de wethouder een motie in voorbereiding worden genomen.

Voorzitter raadscommissie
Dat zeg ik bij deze, zodat het de anderen niet overvalt.

3 Rondvraag Publiek

Voorzitter raadscommissie
Dank daarvoor. Kan ik daarmee de agenda vaststellen? Dan doen we dat. Dan hebben we de rondvraag voor het publiek. Eén iemand heeft zich tot nu toe daarvoor aangemeld. Is er iemand anders die gebruik daarvan wil maken en zich nog niet gemeld heeft? Nee, dat is niet het geval.

Inspreker
Dan wil ik het woord geven aan meneer Van Groeningen. Ga uw gang.

Voorzitter raadscommissie

U mag nog een keer het knopje indrukken, meneer Van Groeningen. Dankuwel. Goedenavond, even een opmerking vooraf. Deze inspraakreactie is deels overlappend en deels aanvullend op een eerder gestuurde e-mail aan de raad. Nu ga ik verder met de inspraakreactie. Leden van de raadscommissie, recent werden wij geconfronteerd met het beleid van de gemeente Texel. Dat heeft betrekking op de verkoop van het openbaar groen. Onder het mom van 'snippergroen' wil de gemeente een strook grond van 109 vierkante meter aan de omwonenden verkopen. Dat is bestemd voor openbaar groen. De betreffende strook grond sluit aan op een klein bosje van ongeveer 700 vierkante meter achter de Buytengors. Dit loopt onder een brug door over het Vroonlant. Kortom, die 109 vierkante meter is geen snipper en is nergens een rest van. Het is openbaar groen dat in de verkoop gaat. Op het bestemmingsplan is goed te zien dat de betreffende groenstrook, samen met het aanliggende water en de daartegenover liggende groenstrook, een groene doorlopende structuur vormt nabij het centrum van Den Burg. Precies zoals het Gemeentelijk Groen Beheersplan het wil. Ik haal een zinsnede aan uit het plan: groen haalt de natuur van de buitengebieden in de woonwijken. Uit de contacten die ik met de gemeenteambtenaar over deze verkoop heb gehad, begrijp ik dat dit nieuw beleid is. Ook de andere stukken van dit openbaar groen waar ik direct uitzicht op heb, kunnen op dezelfde manier worden verkocht. De afspraken en besluiten uit het verleden van B en W tellen volgens de betreffende ambtenaar niet meer. Als argument voor de verkoop werd onder andere naar voren gebracht dat het betreffende groen geen structureel groen zou zijn. De bestemming was al functioneel veranderd door jarenlang illegaal gebruik, gevolgd door legale verhuur. Wat het structurele groen precies was en of er een kaart van was, kon de betreffende ambtenaar niet zeggen. Het hanteren van begrippen zonder een duidelijke omschrijving zoals snippergroen, restgroen, structureel groen, en functioneel veranderd, geeft ambtenaren de vrijheid om naar willekeur te handelen. Dus om het openbaar groen vogelvrij te maken. De omwonenden aan het Vroonlant hebben in het verleden al een paar keer verzocht om stukken van het openbaar groen te mogen kopen. Dit is telkens afgewezen. Het betreffende openbaar groen heeft namelijk een bufferende en erf afscheidende functie, en de tuinen van de andere omwonenden zijn geheel of gedeeltelijk ingericht op de aanwezigheid van beplanting in het openbaar groen. Het is heel pijnlijk om te constateren dat onder het mom van 'snippergroen' het openbaar groen alsnog kan worden verkocht. Voor de zuiverheid van mijn reactie wil ik een onderscheid maken tussen mijn persoonlijke en het algemene belang. Verder wil ik de verkoop toetsen aan de gemeentelijke beleidsplannen. Mijn persoonlijke belang is dat er met de verkoop van het openbaar groen achter het Vroonlant 11 een precedent wordt geschept voor de verkoop van andere delen van het bosje achter de Buytengors. Gezien de inrichting van mijn tuin zal dit grote consequenties hebben voor mijn uitzicht en privacy en zal ik planschade kunnen oplopen. Voor het algemene belang is het belangrijk dat de procedures helder en duidelijk zijn. Dat er rechtszekerheid is en de belangen van omwonenden worden meegewogen. Verder moeten de ecologische belangen ook worden meegenomen. Bij veel andere gemeenten zijn beleidsregels opgenomen die hierin voorzien. De gemeente is bij de verkoop van het openbaar groen niet gehouden aan het mogelijk maken van een bezwaarschriftenprocedure. Wel is de gemeente gehouden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. De herhaalde besluiten van vorige colleges niet van belang verklaren, treedt deze regels mijns inziens met voeten. Wat de toetsing aan gemeentelijke beleidsplannen betreft, het volgende: gemeentelijk stukken staan vol met ambitieuze plannen over het klimaatadaptief maken van de omgeving, zoals het Beleidsplan Groene Infrastructuur. Het Groen Beheersplan benadrukt het belang van groen voor de leefbaarheid, de volksgezondheid, en een groene infrastructuur. Texelaars worden aangemoedigd om in hun tuin tegels te wippen en door beplanting te vervangen. De verkoop van openbaar groen leidt er echter in veel gevallen toe dat het openbaar groen wordt vervangen door betegelde terrassen, parkeerplaatsen, en bouwwerken. Ook achter het Vroonlant 11. Om de ambitieuze beleidsplannen van de gemeente niet alleen als een mooi gewenst marketingverhaal te zien, zal het college ook in deze kwestie deze plannen serieus moeten nemen. Dank voor uw aandacht. Dank voor uw inspraak. De klok was al begonnen toen u begon, vandaar dat ik u door liet gaan toen het al op 0 stond. Ik had de tekst voor me. U zat keurig binnen de 5 minuten, dankuwel. Zijn er vragen aan de inspreker vanuit de commissie?

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser. -Meneer Van Groeningen, voor heel veel sloten in het buitengebied geldt dat er altijd een onderhoudspad langs het water aanwezig moet zijn. Heeft u bij de ambtenaar daarnaar gevraagd? -Vraagt u het aan mij? Het was oorspronkelijk de bedoeling bij de aanleg en het ontwerpbestemmingsplan voor de Mars. Er zou een onderhoudspad lopen achter de huizen van de Buytengors langs het Vroonlant en verder langs de waterkant. Het pad is op verzoek van de bewoners van het Vroonlant vervallen. We zijn akkoord gegaan met de voorwaarde dat het ingeplant zou worden. Vervolgens hebben de bewoners van het Vroonlant 11 en 9 het stuk grond geannexeerd

Voorzitter raadscommissie

waar het onderhoudspad op zou komen. Daar is het probleem over ontstaan. Dankuwel, ik constateer dat er vanuit de commissie geen vragen meer aan u zijn. Dank voor uw inspraak. Ik zie bij mevrouw Ter Borg een vraag aan het college.

Anneke ter Borg

Als u de microfoon uit wilt zetten, kunnen wij verder. Dankuwel, mevrouw Ter Borg. -Dank u, voorzitter. Ik heb twee vragen aan twee verschillende wethouders. We houden het afwisselend vandaag. Een vraag aan wethouder Hooijschuur. De bestemming van de betreffende groenbufferstrook is nu groen. Voor zover wij begrepen hebben, maakt dat de eventuele verkoop ervan best lastig. Het is niet zonder risico's voor zowel de verkoper als koper. Wat gaat u doen? De bestemming wijzigen, handhaven, of ziet u andere mogelijkheden? Moet ik op het antwoord wachten of de andere vragen meteen stellen? De andere vragen ook meteen. Ik heb heel veel raadsvragen ingediend. Daar ga ik nu niet op in, want dat wordt allemaal beantwoord. Een vraag aan wethouder Kieft. De door de inspreker geschetste situatie laat zien wat ook in het Beleidsplan Groene Infrastructuur werd gesteld. De noodzakelijke samenhang tussen beleid en beheer is nog niet aanwezig. Sterker, de groene ambities van het college komen in botsing met de uitvoering. Vooruitlopend op de uitwerking van die samenhang,

Voorzitter raadscommissie

hoe denkt u de groene ambities te kunnen waarmaken? Dankuwel. -Twee vragen.

Cees Hooijschuur

Welke portefeuillehouder mag ik als eerste het woord geven. Ik ga als eerste. -Meneer Hooijschuur. Dankuwel, voorzitter. Mevrouw Ter Borg, ten eerste ben ik ervan op de hoogte. Ik ben er geweest. Toen meneer Van Groeningen daar woonde, was dat het einde van Den Burg. We zijn nu in 2025 en Den Burg is een heel stuk verder opgezet. De meneer die op huisnummer 9 woonde, heeft het van de gemeente gehuurd. Er is jaren een huurovereenkomst met die mensen gemaakt. Zowel aan de zijkant als aan de achterkant. Ik heb begrepen dat het huis is verkocht. Er zit een nieuwe huurder en die is langs geweest om te kijken wat de mogelijkheden zijn. We hebben ons erover gebogen. Daarnaast verkopen we heel veel snippergroen waar we niks mee kunnen. Als we het kunnen verhuren, proberen we dat te doen. Dat doen we elke keer. Er zijn meerdere vragen gesteld. De meneer van nummer 9 huurde altijd het stuk om het huis heen, een strookje aan de zijkant en achterkant. Wij hebben gezegd dat de nieuwe eigenaar dat eventueel kan kopen. Het blijft groen, het wordt geen bouwblok. Je kunt het huis niet huis breder maken. Het is net als bij een boer. Het is agrarisch en wat erop staat, blijft groen. Voor de grootste strook langs het Vroonlant wordt het groene beheersplan ingesteld en dat blijft van de gemeente. We gaan in de toekomst ermee aan de slag om groen te blijven. Dat zijn de uitgangspunten die wij hebben bepaald. Kunnen we het verkopen? Ja. Waarom willen we het verkopen? In dit geval is het al jaren in de verhuur. Soms moeten we opletten dat het niet tussen wal en schip valt. Dus dat mensen het blijven houden en het ineens na 20 jaar verjaard is. We zijn in discussie gegaan om ernaar te kijken. Deze twee stroken die groen moeten blijven, verkopen we. Dus zowel aan de achterkant als aan de zijkant.

Voorzitter raadscommissie

Het andere grote stuk blijft groen. -Ik vraag eerst aan de andere portefeuillehouder om te reageren, want we zijn nog bij de publieksrondvraag. We hebben een hele volle agenda.

Rikus Kieft

Ik wil aan het college vragen om de antwoorden het liefste zo bondig mogelijk, maar volledig te houden. Meneer Kieft. Bondig en kort, wat een uitdaging. Volgens mij signaleren de inspreker en mevrouw Ter Borg een heel goed punt. Ze verwijzen naar het beleidsplan Groene Infrastructuur en het gesprek daarover in de raad. We hebben dat nog niet op orde. We hebben in december de ruimte van de raad gekregen om een Projectleider Groen aan te stellen. Die moet ervoor zorgen dat de stukken groen in de bebouwde kom met een biodiversiteitswaarde of die kunnen krijgen, goed in de planvorming geborgd wordt. Ik hoor collega Hooijschuur zeggen dat de groenstrook in eigendom van de gemeente blijft.

Voorzitter raadscommissie
Dus dat kan in het proces meegenomen worden. Het is een goed punt en we zijn ermee aan het werk.

Anneke ter Borg
Nog één keer mevrouw Ter Borg, daarna mevrouw Van De Wetering. Door wethouder Hooijschuur werd gezegd: wat groen is, moet groen blijven. Er zijn twee stukken echt niet groen meer. De ene achter het Vroonlant 9 is betegeld

Voorzitter raadscommissie
en op de andere ligt een grote vlonder. Dus het is al niet meer groen.

Astrid van de Wetering
Dank voor de aanvulling. Mevrouw Van De Wetering.

Voorzitter raadscommissie
Ik heb een hele korte vraag: is het technisch mogelijk om de verkoop op dit moment nog tegen te gaan

Cees Hooijschuur
of is het al een gelopen race? -Wie kan die vraag beantwoorden? Ik moet dat even uitzoeken. Volgens mij is er al aan de betreffende eigenaar

Voorzitter raadscommissie
toegezegd dat het in de verkoop ging. -We proberen bij de beantwoording van de rondvraag daarop terug te komen. Dan sluit ik daarmee de rondvraag publiek

4 Rondvraag Commissieleden

Voorzitter raadscommissie
en komen we bij de rondvraag commissieleden.

Veronne Koot
Wie durft? Mevrouw Koot, ga uw gang. -Voorzitter, dank u. Voorzitter, ik heb een vraag over het antwoord wat ik vandaag kreeg. Het betreft mijn voorstel om het probleem op de Georgische begraafplaats op te lossen door het monument een andere plek te geven. Daarop is het antwoord gekomen dat het onmogelijk is. Het kan niet ter discussie komen, omdat er al een omgevingsvergunning is. Ik heb de volgende twee vragen. Was het bij u als college bekend dat het nieuwe monument pal voor het bestaande monument geplaatst wordt? De tweede vraag is: betekent dit dat de ontstane situatie

Voorzitter raadscommissie
van het ene monument bot op het andere monument blijft bestaan? Dat is een vrij technische, maar een heel actuele vraag. Ik zie de burgemeester deze kant op komen, meneer Pol.

Mark Pol
Dankuwel, voorzitter. De parafrasering van wat we als antwoord hebben gegeven, vind ik een beetje kort door de bocht. Volgens mij heeft het college niet gezegd: het is niet meer mogelijk. Het college heeft gezegd: we hebben alle procedures doorlopen. Het staat er al. Ik moet eerlijk zeggen dat we geen behoefte voelen om nog een keer een discussie te voeren met degene die de aanvraag heeft gedaan. Dat zou Defensie zijn. Dan de twee vragen die worden gesteld. Was

het bij u bekend dat het er voor kwam? Dat is het geval, want we hebben een vergunning moeten afgeven. Overigens hebben wij dat bij eerdere vragen van Hart voor Texel ook zo beantwoord. Het was een standaardprocedure, dus er is een vergunning afgegeven. Ik ga ervan uit dat we ermee bekend waren dat dit de locatie van het nieuwe monument zou zijn. Als dat niet zo is, kom ik daarop terug. Er moeten tekeningen worden aangeleverd, dus ik ga ervan uit dat we het ambtelijk wisten. Feitelijk is dit de beantwoording. Ik realiseer me dat het bijna een technische beantwoording is. Er zit veel meer daaronder en dat hebben we in de afgelopen dagen gemerkt. Blijft de situatie bestaan? Ja, de situatie blijft bestaan zoals die nu is. Er is een vergunning afgegeven. De eigenaar van de grond heeft erom verzocht. Wij hadden geen grond,

Voorzitter raadscommissie

als we al zouden willen om ervanaf te wijken. De vergunning is afgegeven en het monument is geplaatst.

Nils Lely

Dankuwel, meneer Lely. -Dankuwel, voorzitter. Ons is ter ore gekomen dat er weer wat is aangepast sinds het parkeren op Texel. Overal is een vignet nodig, behalve bij de blauwe strepen. Bezoekers van verschillende verenigingen moeten parkeergeld betalen als ze thuis bij de sporthal spelen. Is het voor de verenigingen die daar spelen mogelijk om voor hun bezoekers een kaart of iets dergelijks te regelen? Vroeger kon er voor niks geparkeerd worden. Nu lopen de kosten nogal op voor de bezoekende verenigingen.

Voorzitter raadscommissie

Is er voor degenen die het nodig hebben op de een of andere manier

Mark Pol

een mouw aan te passen? -De vraag is helder. Portefeuillehouder Sport, meneer Van Den Belt. Dankuwel, voorzitter. Ik kan ook portefeuillehouder Parkeren zijn. De vraag is inmiddels via meerdere kanalen bij mij binnengekomen. De vraag komt met name van de volleybalvereniging. Het gaat om clubs die in de sporthal in teamverband de competitie spelen. Dat zijn er niet zo heel veel, onder andere Tevoko. Zij lopen ertegenaan dat teams van de overkant zeggen: wij komen niet meer. De boot plus € 20 die wij op het parkeerterrein moeten betalen, is ons te gortig. Zeker als we met twee of drie auto's komen. Een eenvoudige oplossing is er niet. We weten wat er met uitzonderingen gebeurt als we een uitzondering hiervoor maken. We gaan serieus ernaar kijken om ermee aan de gang te gaan. Het zou gek zijn als teams van de overkant door ons eigen parkeerregime

Voorzitter raadscommissie

hier niet meer komen sporten. Ik zeg u toe dat ik hiermee aan de slag ga.

Erik Polderman

Dankuwel, dan heb ik als laatste meneer Polderman op mijn lijstje staan. -Dank u, voorzitter. Wij hadden ook een vraag over het Georgisch monument. Op internet gaat er een brief in de rondte van de Georgische diaspora in Nederland en België als ik het zo mag zeggen. Ik vroeg me af of deze brief bij de gemeente is terechtgekomen

Voorzitter raadscommissie

en of het een officiële brief is.

Mark Pol

Meneer Pol. -Die brief is in ieder geval

Voorzitter raadscommissie

aan het college gericht, geloof ik. Ik heb hem gezien en daarmee is het een officiële brief.

Anneke ter Borg

Dat is een antwoord op de vraag. Dan als laatste mevrouw Ter Borg in de rondvraag. -Dank u, voorzitter. Ik heb een vraag over de eendenvijver. Daar is een hoop over te doen geweest en nog steeds. Er is een stukje in de krant gekomen en online. In de TC Texelse Courant stond vermeld dat de waterkwaliteit een verantwoordelijkheid is van het hoogheemraadschap. Er werd vogelgriep als mogelijkheid genoemd. Mijn vraag aan de wethouder is: kunt u ons vertellen welke acties er op dit moment door wie dan ook lopen

Voorzitter raadscommissie

om de oorzaak van de eendensterfte te achterhalen?

Cees Hooijschuur

Dank u. -Ik moest even kijken wie de portefeuillehouder is, maar dat is meneer Hooijschuur. Dat valt onder Gemeentewerken, voorzitter. Wij zijn druk ermee bezig. Gemeentewerken heeft inderdaad het hoogheemraadschap benaderd

Voorzitter raadscommissie

om monsters van het water te nemen. Dus er wordt aan gewerkt. Dat is het enige wat ik u kan toezeggen. -Dankuwel, daarmee sluit ik de rondvraag.

5 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Voorzitter raadscommissie

We gaan verder met de agenda. Dat brengt ons bij agendapunt 5. Dat is het bindend advies voor de Omgevingsvergunning. De BOPA zoals die tegenwoordig heet voor de plaatsing van de wadwachterswagen bij Utopia De Schorren . Bij dit punt heb ik een inspreker. Hij is namens Natuurmonumenten aanwezig en staat er al. Dat gaat mooi snel. Meneer Van Abbevé, aan u het woord. Zodra u begint, gaan de 5 minuten lopen.

Inspreker

Geachte leden van de gemeenteraad. Ik ben Jerome van Abbevé. Ik spreek vanavond in namens Natuurmonumenten, werknemers, leden van de vereniging, en de vele natuurliefhebbers die Texel bezoeken. Het betreft de verlenging van de vergunning voor de wadwachterswagen. De Wadwachtershut op Texel is al tien jaar een waardevolle toevoeging. Zowel voor de natuur als het toerisme op het eiland. Ik zal uiteenzetten waarom het van groot belang is dat de vergunning wordt verlengd. De Wadwachtershut wordt bemand door vrijwillige wadwachters. Het draagt bij aan natuurbeleving en daarmee aan de fundering van het Texels toerisme. De wadwachters houden toezicht op het kwetsbare UNESCO-werelderfgoed. Tienduizenden wandelaars en fietsers passeren jaarlijks de hut en krijgen de kans om meer te leren over de unieke natuur tedie Texel rijk is. De hut fungeert als een groen VVV-punt. Bezoekers ontvangen informatie over vogels, het wad, en de uitzonderlijke ecologische waarde van dit gebied. Dit draagt bij aan de bewustwording en respect voor de natuur. De VVV onderstreept al tien jaar het belang van deze kar voor ons mooie eiland, haar bewoners, en haar gasten. Dit is geen gewoon informatiepunt. Dit is een plek waar kinderen voor het eerst een krabbetje in de hand houden. Waar volwassen bezoekers met nieuwe ogen naar onze waddennatuur gaan kijken. Het geeft mensen al tien jaar een onvergetelijke ervaring. Ik doe zelf uiterst zorgvuldig de selectie van vrijwilligers. Ik train ze in gastvrijheid. Ik vertel ze alles over de Waddenzee, Texel, en de gebieden waar ze zich bevinden. Het is geen vakantie. Het is vrijwilligerswerk dat veel toewijding en inzet vergt. Het zijn mensen met een hart voor Texel. Dat blijkt ook uit het feit dat bijna een kwart van de weken met Texelaars is gevuld. Uit de talloze positieve reviews op Google blijkt hoe diep bezoekers op deze

plek geraakt worden. Een fantastische uitleg, ongelooflijk leerzaam, wat een enthousiaste vrijwilligers. Dit is een plek die mensen met de natuur verbindt. Dat is precies wat we in deze tijd zo hard nodig hebben. Daarnaast speelt de Wadwachtershut een cruciale rol bij bescherming en toezicht. Het gebied nabij de kar is aangewezen in artikel 2.45. Het is niet voor niks een jaarrond gesloten gebied. Het is van cruciaal belang voor het voortbestaan van vele bijzondere en zeldzame soorten. We hebben een belangrijke verantwoordelijkheid te vervullen. Door de 24-uursbemanning is er altijd iemand aanwezig om verstorend gedrag te signaleren en indien nodig in te grijpen. Er worden loslopende honden en betreders van kwetsbare gebieden gemeld en voorkomen. Bovendien zijn er situaties geweest waarin de wadwachters de hulpdiensten op tijd hebben ingeschakeld toen het nodig was. Hun aanwezigheid komt niet alleen ten goede van de natuur, maar bevordert ook de veiligheid op het eiland. Dankzij de Wadwachterskar is er op deze uithoek van het eiland 24/7 een AED en EHBO-koffer aanwezig. De Wadwachtershut is van onschatbare waarde voor zowel de natuur als het toerisme op Texel. De 24-uursbemanning draagt bij aan natuurbescherming, veiligheid, en beleving. Soms zijn er momenten waarop je als gemeenteraad een beslissing moet nemen die klein lijkt, maar wel symbolisch is. Symbolisch voor: wat voor toekomst willen wij voor Texel? Wat is echt in het belang van Texel? Misschien heeft u door dat dit zo'n moment is. Wij vragen de gemeenteraad met klem om in te stemmen met de verlenging van de vergunning, zodat de Wadwachtershut ook in de toekomst zijn waardevolle functie kan blijven vervullen. Dit is het moment om samen een richting te kiezen die recht doet aan onze Texelse waarden: rust, natuur, en gastvrijheid. Laten we ons eiland en het werelderfgoed beschermen, koesteren,

Voorzitter raadscommissie

en daarmee de Wadwachtershut die daaraan bijdraagt. Dankjulliewel. Bedankt voor uw inspraak. Blijf nog even staan,

Astrid van de Wetering

dan kunnen de commissieleden vragen stellen. Ik zag eerst een hand bij mevrouw Van De Wetering, dan meneer Oosterhof. -Dankuwel, voorzitter. U noemt het huisje wat daar komt te staan steeds een hut of een kar. Een van de argumenten binnen de motie is dat het juist zo groot is geworden.

Inspreker

Kunt u daarop reageren? -Dankuwel voor de vraag. Het huidige noem ik een hut. Dat is van oudsher. We zijn al heel lang beheerder op het eiland, meer dan 100 jaar. Er stond een hutje en die naam is misschien als geuzennaam gebruikt. Het is een kar, hij staat op wielen. De huidige hut heeft een oppervlakte van 14,6 vierkante meter. De vorige pipowagen zoals die in de volksmond genoemd werd, was 16,8 vierkante meter. De nieuwe hut is dus 2,2 vierkante meter kleiner. De hoogte van de oude kar was 3,2 meter. De nieuwe kar is 3,95 meter, dat wil zeggen 75 cm hoger. Het plateau waar de oude hut op stond, hebben we teruggebracht naar straatniveau. Hij is nu netto vijf centimeter hoger boven de dijk dan de vorige kar. Dat heeft een functie,

Fred Oosterhof

namelijk dat we over de dijk het wad kunnen zien. Dankuwel, meneer Oosterhof. -Dankuwel, voorzitter. Meneer Van Abbevé, wij delen de mening dat het heel belangrijk is wat de vrijwilligers allemaal in het natuurgebied doen. Waarom heeft Natuurmonumenten deze aanvraag gedaan? Het werd net al door u geschetst. De eerste kar was een stuk kleiner. Het ging van een hutje naar een kar en nu wordt het nog groter. Het wordt een tiny house op wielen. Waarom doet u een aanvraag voor zo'n grote kar als het zo belangrijk is dat daar een schuilhutje is of iets dergelijks?

Voorzitter raadscommissie

Mag ik meerdere vragen aan meneer stellen of wilt u per vraag, voorzitter?

Inspreker

Meneer Abbevé, kunnen we een aantal vragen van Texels Belang verzamelen? Of wilt u deze gelijk beantwoorden? -Ik wil aan meneer Oosterhof vragen om de vraag iets duidelijker te stellen. U hoorde dat de kar kleiner is als u net naar het antwoord heeft geluisterd. Ik geef u nogmaals de kans om een vraag te stellen waar ik niet al op geantwoord heb. -Duidelijk. De vierkante meters zijn inderdaad kleiner, maar hij is nu enorm hoog en in het zicht. Maar goed, prima. Ik hoor

het al. Even kijken, waarom heeft u niet naar een locatie gezocht die binnen de planologische kaders past? Dat is een vraag. U verwijst naar de evaluatie van de afgelopen tien jaar. Zijn er concrete en meetbare gegevens beschikbaar over de effecten en aanwezigheid van de wadwachterswagen voor flora, fauna, en het omliggende gebied? Zijn er bijvoorbeeld nulmetingen gedaan? Periodieke monitoringsrapporten zijn niet beschikbaar. Wilt u nog een paar vragen? -Ik kan hier antwoord op geven. Kijk, de nulmeting is meer dan 100 jaar geleden. Toen zag Texel er anders uit en was de problematiek ook anders. Er is geen nulmeting gedaan. We hebben namelijk geen gegevens van toen de kar er niet stond. Er waren geen vogelwachters of vogelwachtershut, want die was er altijd. Aan de hand van Planet Texel is besloten om een mobiele kar te nemen. Dat was de voorgaande pipowagen. Hoofdzakelijk met de reden dat de kar er alleen hoeft te staan op het drukste moment van het eiland en dat de meeste vogels broeden. Dus een kar op wielen was een mooie combinatie. De mensen kunnen dag en nacht toezicht houden. Op het moment dat het seizoen en de drukte voorbij is, gaat die kar weer op stal. Dan is het landschap weer het landschap. Het is een korte periode die uiterst nuttig is. Waarom een grotere kar?

Voorzitter raadscommissie

Technisch gezien is het 5 centimeter groter. Meneer Oosterhof. -Dank u, voorzitter. Als je slaapt, kun je toch geen toezicht houden en vogels tellen? Wij snappen niet dat er in die kar overnacht moet worden. Misschien is het zo dat er 24/7 toezicht moet worden gehouden. Waarom wordt het niet op een andere manier gedaan als het echt zo belangrijk is? Waarom huurt u bijvoorbeeld geen boa's in? Vrijwilligers hebben helemaal geen bevoegdheid. Die mensen kunnen in een andere accommodatie rusten

Inspreker

en dan heeft het gebied ook rust. -De vraag is op het randje, maar goed.

Fred Oosterhof

Is het een vraag of een statement? Ik begrijp het niet goed. Nee, hoor. Het is zeker geen statement, het is een vraag. Heeft u niet overwogen om het gebied met andere mensen te beveiligen? Nee. -Mag ik nog een vraag stellen? Als het een relevante vraag is over de vergunningaanvraag. Die heb ik. -Zeker. De aanvraag verwijst naar een participatie die heeft plaatsgevonden in 2014 en 2015 voor de eerste vergunning. De vraag is: waarom heeft u geen participatie gedaan voor de nieuwe aanvraag?

Inspreker

Dat kan ik in uw stuk niet vinden. -Is dat gebeurd, meneer Abbevé?

Fred Oosterhof

Ik geloof niet dat ik de vraag begrijp. Kunt u het nog een keer toelichten? Ja, hoor. Dat kan ik. U heeft een nieuwe BOPA-aanvraag voor een nieuwe wadwachterskar. De tijden zijn veranderd en dit is voor een nieuwere periode. Waarom heeft u geen participatie laten plaatsvinden als u dit zo belangrijk vindt? Dus niet alleen voor uw leden, maar ook de Texelaar, de buren, en de omgeving. Ik geloof niet dat ik uw vraag begrijp. Kunt u mij de gelegenheid geven om even te overleggen? Ik kan daarna een antwoord geven

Voorzitter raadscommissie

op uw vraag geven, ik kan nu geen antwoord geven. Oké, dankuwel. -Dankuwel, meneer Oosterhof.

Erik Polderman

Ik zag een hand bij meneer Polderman. Zijn er vragen overgebleven die u aan de inspreker wilt stellen? -Dank u, voorzitter. Er is een vraag. Wij zijn voorstander van educatie en natuurbeheer. We zijn heel blij dat jullie dat op die plek doen. Toen ik op internet keek, zag ik het Gemaalhuisje in De Cocksdorp. Daar zijn ook natuurwachters, maar zij overnachten er niet. Er is een hele mooie samenwerking met een vakantiepark waar zij kunnen overnachten. Ik vroeg me af wat precies voor jullie

Inspreker

het verschil is dat het daar wel kan en in de wadwagen niet. Ten eerste zijn er geen faciliteiten om te overnachten. Dat is een reden en een andere reden is dat het nagenoeg aan een dorpskern is. Dat betekent dat er oren en ogen zijn. Op de plek van de waddenkar is in de verre omtrek geen woonhuis. Dat maakt wel degelijk een verschil. De kwetsbaarheid van het gebied maakt ook een verschil. U weet dat het een plek is waar mensen zich anders gedragen als ze weten dat ze gezien worden. Daar

Veronne Koot

hou ik het bij. -Dankuwel, mevrouw Koot. Dankuwel en dank u voor uw hartverwarmende toelichting en pleidooi. Ik heb een vraag. Behalve informatieverstrekking en monitoring, is de taak van vrijwilligers ook toezicht houden op het gebied. Ik vroeg me af of die vrijwilligers een officiële bevoegdheid

Inspreker

als handhaver hebben. -Het korte antwoord is: nee. Ze zijn geen boa's, maar toezicht is meer dan alleen maar bekeuringen schrijven. Toezicht is ook de hulpdiensten op het juiste moment in schakelen. Daarnaast hebben ze een soort gastvrijheidsles van mij gekregen. Ik of mijn collega's zijn altijd met een druk onder de knop op de telefoon 24/7 tijdens dat seizoen beschikbaar en bereikbaar. Dus dan gaat een van ons daarnaartoe.

Voorzitter raadscommissie

Het gaat hoofdzakelijk om de functie van oren en ogen op een plek die heel kwetsbaar is. -Dank. Excuus, ik was al bij de volgende,

Erik Polderman

maar meneer Polderman had nog een vervolgvraag. Alsnog meneer Polderman en dan een korte vraag van meneer Albers. Dat geeft niet. Dank u, voorzitter. Ik wilde een kleine reactie geven. Het PH-Hotel zit toch vrij dicht in de buurt? Dat is een paar 100 meter verderop. Zou dat voor jullie een mogelijkheid zijn? Voor ons is educatie en natuurbeheer erg belangrijk. Waarom ik hierover doorga, is omdat wij als partij over de nachtelijke duisternis en het slapen in die wagen vallen. Als daar een oplossing voor kan komen, staan wij ervoor open

Inspreker

om educatie op die plek toe te laten. -Ten eerste bedankt voor de heroverweging. Dat is heel waardevol. Kijk, de nachtelijke duisternis is voor ons belangrijk. Alle ramen hebben licht kerende middelen, zoals u begrijpt. Op sommige plekken dubbelop. Er komt minder licht van die kar af dan de gemiddelde auto die er langs rijdt of een landbouwvoertuig dat naast het gebied dat tot diep in de nacht de grond bewerkt. Ik weet niet hoe zwaar dit punt voor u weegt. Heel zwaar.

Voorzitter raadscommissie

We kunnen het zeker in overweging nemen.

Joost Albers

Meneer Albers. -Dankuwel, voorzitter. Een korte vraag. Klopt mijn waarneming dat de kar naast De Marel in Waardenburg staat buiten de periode dat die aan de dijk staat

Voorzitter raadscommissie

en non-actief is? -Ja, dat klopt.

Gijs Berger

Dankuwel, een vraag van meneer Berger. -Een korte vraag. Er wordt veel gepraat over 24/7 en het overnachten in de hut. Het is geen 9 tot 5 baan, begrijp ik.

Inspreker

Kunt u iets zeggen over de werktijden die de vrijwilligers globaal hebben? -Ik geef zelf de instructie: in principe ben je van 10 tot 5 beschikbaar als het gaat over actief mensen te woord staan. Dan ben je echt aan het werk. Als het tot 11.00 uur regent, verwacht ik niet dat je met je paraplu buiten staat in de hoop dat er iemand langskomt. Als het de volgende dag een uurtje langer mooi weer is, moet ik ze over het algemeen in hun enthousiasme temperen. Ik moet aangeven dat ze goed pauze nemen, goed insmeren, en goed drinken. In al hun enthousiasme staan ze soms te lang

Gijs Berger

met mensen te kletsen. -Ik neem aan dat als er 's avonds mensen

Inspreker

aanwezig zijn ook nog belangstelling is vanuit de toeristen die daar langskomen. Dat klopt, maar ik heb ze de ruimte gegeven

Voorzitter raadscommissie

om de gordijnen dicht te doen.

Inspreker

Dankuwel voor uw inspraak en uitgebreide beantwoording van de vele vragen vanuit de commissie, meneer Abbevé. Graag gedaan. -Neemt u weer plaats. Wij gaan verder met de inhoudelijke behandeling van het voorstel of de eventuele vragen aan het college over dit onderwerp.

Fred Oosterhof

Wie bijt het spits af of zijn alle vragen door Natuurmonumenten beantwoord? Meneer Oosterhof. -Dank u, voorzitter. Even kijken, ik had een vraag aan het college. Ik had net al aan de inspreker de vraag over participatie gesteld. Ik kan in de stukken niet lezen dat er een participatieronde

Voorzitter raadscommissie

heeft plaatsgevonden, klopt dat? -Is dat uw enige vraag?

Fred Oosterhof

Ga uw gang. -Ten tweede, voor de BOPA-aanvraag is een natuurtoets erop losgelaten. Ik zie dat ook niet in het stuk, misschien ligt het aan mij. Kunt u als college bevestigen

Voorzitter raadscommissie

of het er wel of niet bij zit? -Dat zijn twee redelijk technische vragen. We hebben afgesproken om technische vragen zoveel mogelijk van tevoren in te dienen. Dat hebben we zo meteen ook met de Perspectiefnota. We hebben meer punten die behoorlijk technisch kunnen worden. Portefeuillehouder,

Cees Hooijschuur

kunt u ze zo beantwoorden of doen we dat op een andere wijze?

Gijs Berger

Dat doen we schriftelijk. Ik kan er zo geen antwoord op geven. Dankuwel, meneer Berger. -Ik heb een vraag. Is het amendement van Texels Belang, Hart voor Texel, GroenZwart,

Voorzitter raadscommissie

en het CDA al aan de orde? Kan ik aan de opstellers van het amendement inhoudelijke vragen stellen? Nog niet. We doen eerst het voorstel en daarna behandelen we het amendement. Oké. -Ik zie niemand meer die iets over het voorstel wil zeggen of vragen. Dat is duidelijk. Dan de indieners van het amendement. Die geef ik eerst de kans

Fred Oosterhof

om het amendement in te leiden voordat vragen erover gesteld kunnen worden. Terug bij meneer Oosterhof. Dankuwel, voorzitter. De aanvraag voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg is een tijdelijke oplossing die permanent dreigt te worden. Voorzitter, deze aanvraag wordt gepresenteerd als een tijdelijke maatregel. Laten we eerlijk zijn. Eerst was er sprake van een periode van tien jaar en nu ligt er een aanvraag voor vijftien jaar. Dit is geen tijdelijke voorziening meer, maar feitelijk een permanente ingreep. De vraag is dan ook: willen we dit toestaan? De aangevraagde plaatsing is bovendien in strijd met ons Omgevingsplan. Dit plan benadrukt de bescherming van natuurgebieden en biodiversiteit. De plaatsing van een wadwachterswagen ondermijnt deze bescherming op onmiskenbare wijze. We moeten ons houden aan de regels die we zelf hebben vastgesteld. Daarnaast creëert toestemming voor deze constructie een precedentwerking. Het zet de deur open voor andere verzoeken onder het mom van educatie en toezicht met alle gevolgen van dien. Op termijn kan dit leiden tot ongewenste verruiming van wat we als toelaatbaar beschouwen in onze natuurgebieden. Het overnachten in beschermde natuurgebieden is nadrukkelijk niet toegestaan. Door deze wagen goed te keuren, ondergraven we ons eigen beleid en geven we een verkeerd signaal af. Dit is niet alleen in strijd met onze regels, maar ondermijnt ook de bescherming van de natuur die we gezamenlijk zo belangrijk vinden. Daar komt bij dat er voldoende accommodaties zijn. Er zijn ook campings beschikbaar op Texel voor de huisvesting van vrijwilligers. Het introduceren van deze permanente structuur in een kwetsbaar natuurgebied is niet alleen overbodig, maar ook in strijd met de Texelse kernwaarden van natuurbehoud en zorgvuldig ruimtelijke ordening. Laten we onze verantwoordelijkheid nemen. Het is van belang om duidelijke keuzes te maken

Voorzitter raadscommissie

in lijn met ons eigen beleid en de langetermijnbelangen van Texel.

Erik Polderman

Dankuwel. -Dankuwel. De mede-indiener, meneer Polderman. -Dankuwel, voorzitter. Wij willen graag een noot aan dit amendement hangen wat is ingediend. Even naar Natuurmonumenten, een amendement kun je wel of niet aannemen. Dus daarin heb je dat het wel of geen positief bindend advies is. Vandaar dat wij in deze meegaan als geen positief bindend advies. Dat wil ik graag nader toelichten. Zoals ik aangaf, wij zijn voorstander van educatie en natuurbeheer. Wij vinden de voorziening te groot en houden niet van het overnachten in de wagen. Wij pleiten voor een kleinere en sobere voorziening die enkel geschikt is voor daggebruik. Een lager en minder opvallend onderkomen zou beter aansluiten bij de kwetsbare omgeving. Dat zou nog steeds ruimte bieden voor toezicht en voorlichting, zonder afbreuk te doen aan de kernwaarden van natuurbehoud. Wij kiezen voor de bescherming van natuur en verantwoord toezicht, maar zonder nachtelijk verblijf of een grote permanente structuur. Waarom permanent? Omdat 10 plus 15, dus 25 jaar niet meer tijdelijk is. Alleen door deze grens te bewaken houden we het Texelse landschap

Voorzitter raadscommissie

open, ongerept, en in evenwicht. Dat wilde ik graag eraan toevoegen.

Veronne Koot

Dankuwel. -Dankuwel. De derde indiener is GroenZwart, mevrouw Koot. -Voorzitter, het gaat om een evenwichtige toedeling van functies. Dat is het begrip waarop er wel of niet medewerking wordt verleend. Van een evenwichtige toedeling van functies is naar onze mening geen sprake bij deze aanvraag. De gekozen locatie voor de wadkar heeft als functie natuur en niet informatieverstrekking. Voor informatieverstrekking bestaan er uitstekende mogelijkheden op het eiland. Er is een prachtig natuur- en vogelinformatiecentrum. Iedereen kan met vragen en informatie terecht bij De Marel. Ook worden er excursies georganiseerd door het gebied. Iemand die speciaal belangstelling voor De Schorren heeft en een keer met een kenner erover wil praten, kan zich voor een

excursie aanmelden. De impact van een bouwwerk in een natuurgebied is strijdig en niet voor niks. Het heeft nogal invloed op de beleving van het natuurgebied. Voor ons maken deze afwegingen dat er helemaal geen evenwichtige toedeling van functies is. Het is helemaal niet evenwichtig om een informatiepunt voor de komende vijftien jaar daar neer te zetten. Er zijn prima overnachtingsmogelijkheden, niet eens zo ver weg daar vandaan. Tot slot, de toezichthoudende functie. Ik heb begrepen dat er niet echt expertise is op dat gebied. Het belang ervan ontgaat mij als het om toezicht gaat. Deze drie punten en afwegingen bij elkaar maken dat wij tot de conclusie komen dat er geen evenwichtige toedeling van functies is bij deze aanvraag. Daarom geven wij

Gijs Berger

geen medewerking aan deze BOPA. -Dankuwel, mevrouw Koot. De eerste vraag komt van meneer Berger. -Dankuwel, voorzitter. Ik heb een viertal vragen als u het goed vindt. Die wilde ik graag in een ruk stellen. In de eerste plaats wil ik zeggen dat het mij enorm verbaast dat er ineens wordt begonnen over verstoring van de hut in het landschap. Impact op het landschap, de ecologie, de natuur, enzovoort. Ik wil aan de opstellers vragen: kunnen jullie hardmaken dat dit de afgelopen tien jaar is gebeurd? Wat is precies de impact van de aanwezigheid geweest van die wagen op de natuur en omgeving? Ik wil er een concreet antwoord op horen. Maak de verstoring op flora, fauna, en de omgeving eens hard. Kijk naar de ervaringen van de afgelopen tien jaar. Men is bang voor een precedentwerking. De tweede vraag is: een precedent waarvoor? Het Texels Belang heeft vragen gesteld over deze kwestie aan de portefeuillehouder en heeft een heel duidelijk antwoord gekregen. Het gaat met name over het recht op overnachten, vrijwilligers, commerciële activiteiten, al dan niet recreatie, huisvesting van het personeel, enzovoort. Daar is een heel goed antwoord op gekomen. Ik vraag me of u met het antwoord tevreden bent. Waarom kijkt u niet naar het antwoord dat is gekomen? Bent u nog steeds bang voor een precedentwerking? Dat zou ik willen weten, kunt u dat nader toelichten? Dus na de antwoorden die u heeft gekregen. Men is bang voor de aanleg van wegen, parkeerplaatsen, en andere voorzieningen. Ik vind dat een beetje vergezocht. Veranderingen in de infrastructuur komen uiteraard eerst in de raad. Mijn derde vraag is: heeft u echt zo weinig vertrouwen in de mate waarin de raad sturing hieraan kan geven? Men is bang voor lichtvervuiling en verstoring van de nachtelijke duisternis. De vierde vraag is: heeft u werkelijk

Voorzitter raadscommissie

zo weinig vertrouwen in het gedrag van deze betrokken en deskundige mensen? Tot zover in eerste instantie. -Wie van de indieners kan ik vragen

Fred Oosterhof

om antwoord hierop te geven? Ga uw gang. -Dank u, voorzitter. Even kijken. Ik draai hem om, want ik ben de tel kwijt. U had vraag vijf over het licht. Er is net al toegezegd dat ze verduisterende gordijnen hebben en weet ik het allemaal. Die mensen zijn daar 's avonds aanwezig en er zal een lamp of een zaklamp branden. Waarom is dat nodig? Een precedentwerking? Jazeker, er zijn tal van natuurreservaten en plekken op het eiland.

Gijs Berger

Als we hieraan meewerken, kunnen er ook aanvragen daarvoor komen.

Voorzitter raadscommissie

Er zijn tal van andere organisaties die ook wat willen. Sorry, meneer de voorzitter, mag ik een interruptie? Nee, we laten elkaar uitpraten. Een interruptie

Fred Oosterhof

kan eventueel via de voorzitter, maar dat doen we niet tijdens het beantwoorden van de vragen. -Dank u, voorzitter. U had nog iets over de verstoring van flora en fauna. Het is een Natura 2000-gebied. De Natura 2000 Verordening is mede samengesteld door Natuurmonumenten. Natuurmonumenten zegt zelf: als er te veel mensen buiten de paden in die gebieden komen, heeft dat een verstoring voor de natuur. Als mensen 24/7 in het gebied verblijven, gaan ze 's avonds wat doen. Dus dat heeft invloed. Daar zijn geen cijfers van, net als dat Natuurmonumenten geen cijfers heeft van het nut.

Voorzitter raadscommissie

Er is ook geen nulmeting gedaan. Dankuwel. -Ik zag mevrouw Koot

Veronne Koot

die heel graag op het eerste wilde reageren, geldt dat nog? Mevrouw Koot. -Het gaat om de eerste opmerking van de heer Berger. Hij zegt: hij staat er al tien jaar. Waarom doen jullie nu ineens zo moeilijk? Dat kan ik toelichten. Meneer Berger is er misschien niet mee bekend, maar deze vraag is nooit voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze toezegging van de afgelopen tien jaar was van het college via een collegebeschikking. Er is al vanaf het begin door een aantal raadsleden gezegd: is dit wat we willen op Texel? De gemeenteraad had geen bevoegdheid hierop. We moesten toestaan dat hier en op andere plekken tien jaar vogelwachtershutten komen. Dit is de eerste keer dat de gemeenteraad zich kan uitspreken of we dit willen of niet. Dat maakt dat u niet het argument moet gebruiken: hij staat er al tien jaar. Het was een collegebevoegdheid

Voorzitter raadscommissie

waar de gemeenteraad van Texel helaas geen inbreng in mocht hebben.

Gijs Berger

Dank, meneer Berger nog even. Dan ga ik naar meneer Albers. Even als antwoord op mevrouw Koot. Ik vraag het me werkelijk af. Heeft u aanwijzingen dat er in die tien jaar het daar staan van de hut een reden was voor klachten? Heeft u enig idee over de impact op de natuur? Dat is één. Ik hoor meneer Oosterhof zeggen dat dit soort dingen niet in een Natura 2000-gebied horen te staan. Ik wil erop wijzen dat het niet in, maar nabij een Natura 2000-gebied staat. Dat is geen muggenzifterij. Als we zo praten, zijn er meer activiteiten die nabij Natura 2000-gebieden kunnen gebeuren.

Fred Oosterhof

Die zou je kunnen verbieden, maar deze hoort daar niet bij. Een korte reactie. -Dankuwel, voorzitter.

Gijs Berger

Voor zover ik weet, gelden die regels ook nabij de natuurgebieden, meneer Berger.

Joost Albers

Dankuwel. -We gaan geen welles-nietesspelletje doen. Meneer Albers. -Dat lijkt me verstandig. Voorzitter, dankuwel. Wij hebben in de steunfractie uitgebreid over dit amendement gesproken. Er waren ongelooflijk veel brieven van ongelooflijk veel groepjes. Daar hebben we eerder vragen over gesteld. Het viel ons op. Er was een hele lijst met argumenten om dit amendement te ondersteunen. Daarvan springen er voor ons twee uit. Dat is het slapen in de hut en de inpasbaarheid in het landschap. Dat geldt niet alleen voor de periode dat hij bij de dijk staat, daarom stelde ik net die vraag. Dat geldt ook voor de periode dat die niet wordt gebruikt, want dan staat hij in een ander natuurgebied naast De Marel. Ik vraag me hardop af of dat conform de regelgeving is, maar dat is een tweede vraag. Dat betekent dat wij als VVD dit amendement gaan steunen. Ik sluit me voor de rest aan bij de woorden van mijn buurmannen en buurvrouwen. Zij hebben het keurig uitgelegd.

Voorzitter raadscommissie

Als het in de raad komt, zullen wij dit amendement vanuit onze fractie ondersteunen. Dankuwel.

Veronne Koot

Dankuwel, meneer Albers. Mevrouw Koot heeft een vraag gekregen die ze wil beantwoorden. Excuses daarvoor, ga uw gang. Ik kreeg een vraag van de heer Berger over de bezwaren, impact, enzovoort. Wij hebben nooit klachten gehad, maar dat is nu niet aan de orde, meneer Berger. Is er een evenwichtige toedeling van functies op deze plek? Dat is aan de orde. Deze plek staat als natuurgebied. Wij vinden dat er geen sprake is van een evenwichtige toedeling van functies bij 24 uur. U kent het verhaal en daar gaat het over.

Anneke Visser-Veltkamp

Dankuwel, mevrouw Visser. -Dankuwel, voorzitter. Ik wilde eerst een paar kleine reacties doen en dan aangeven hoe wij ertegenaan kijken. Ik hoorde de heer Oosterhof en de heer Polderman over het woord 'tijdelijk' vallen. Het tegenovergestelde van tijdelijk is voor onbepaalde tijd. Het tegenovergestelde is niet kortdurend. Er wordt een afspraak gemaakt voor vijftien jaar. Dat is een exacte aanduiding van tijd en maakt het per definitie tijdelijk. Daarnaast staat erin dat het een paar maanden per jaar is. Dus die definitie van tijdelijk wordt alleen maar strikter. Verder hoorde ik de precedentwerking. Die zou bestaan uit natuurorganisaties die op eigen grond met de bestemming natuur, een hut, wagen, of gebouw zouden willen plaatsen. Misschien wel 10 of 30 over het hele eiland. Iedere keer is er sprake van een afwijking van het plan en moet er een BOPA aangevraagd worden. Dus iedere keer komt het naar de raad. Als we bij deze BOPA of de volgende geen bezwaren hebben, verwacht ik niet dat er ineens allerlei vogelwachtershuisjes als paddenstoelen uit de grond uit de grond schieten. Dat is steeds een afwijking van het plan en voor iedere afwijking moet het college naar de raad. Ik hoorde mevrouw Koot over het toezicht. Ik heb zelf een opgroeiende puber van zestien en ik kan zeggen dat vreemde ogen dwingen. Het helpt echt als er iemand aanwezig is of je nu gezag hebt of niet. Tot zover mijn reacties. In het amendement geven de indienende raadsleden aan dat zij dit doen, omdat de natuur en de biodiversiteit hun aan het hart gaat. Dat vind ik erg fijn om te horen. Natuur en biodiversiteit gaat ons ook aan het hart. Ik denk dat het ook geldt voor alle andere raadsleden en het college. Natuur is een onderdeel van de reden dat wij zo van ons eiland genieten. Wij willen ons allemaal voor ons eiland inzetten. Natuurmonumenten is opgericht vanwege zorgen om de natuur. Zoals de inspreker al duidelijk maakte, hebben de medewerkers van Natuurmonumenten met hart voor de natuur deze aanvraag ingediend. Dit wordt ondersteund door diverse organisaties die ook hun bestaansrecht aan hun hart voor de natuur danken. Zoals de Vogelbescherming en Beheer Autoriteit Waddenzee. In het amendement geven de indieners aan dat zij met hun argumenten aantonen dat de wadwachterswagen schade aan de natuur en de biodiversiteit aanbrengt. Voor ons zijn deze argumenten slechts meningen. Het zijn uiteraard waardevolle meningen, maar ze tonen voor ons niets aan. We begrijpen dat er kanttekeningen geplaatst kunnen worden bij de grootte van de wagen. Het kan dat niet voor iedereen de noodzaak van overnachten is aangetoond. De meningen kunnen verschillen over een evenwichtige verdeling van het landschap en de bestemming. Voor ons hebben de motiveringen van de diverse organisaties een grote waarde. Wij laten deze kanttekeningen dus voor wat ze zijn. Het zijn kanttekeningen die bij ieder plan en bij ieder idee geplaatst kunnen worden. Wij sluiten ons aan bij de brief van een Texelaar. Die vraagt om de waarde mee te laten wegen van de wadwachterswagen die het zal hebben voor de natuur, toeristen, en vooral voor de Texelaars zelf. Wij willen niet dat Texel een groot afgeschermd natuurgebied wordt. Met toezichthouders in de wadwachterswagen kunnen Texelaars en toeristen van de natuur blijven genieten, zonder onbedoeld schade aan te richten. Dat zal dus geen reden zijn om de natuurgebieden af te schermen. De bezoekers van het gebied kunnen tips en antwoorden krijgen op hun vragen. Zo zullen zij nog meer van de natuur en biodiversiteit kunnen genieten waar de indieners van het amendement zich zo hard voor maken. Een lang verhaal kort: wij delen het hart voor de natuur en de biodiversiteit met de indieners. Voor ons tonen de argumenten van de indieners niet aan dat de natuur schade zal ondervinden van het plaatsen van de wadwachterswagen. Wij vinden hiervoor steun in de brieven die we van diverse kanten ontvangen hebben. We laten de waarde van de wagen voor de natuur, Texelaar,

Voorzitter raadscommissie

en de toerist zwaar meewegen. Wij zullen dus niet instemmen met het amendement. -Dankuwel, mevrouw Van De Wetering. Ik doe het iets korter dan mijn collega van de PvdA, voorzitter. Heel graag, dank u. -Ik ga hem voor iedereen op een rijtje zetten. Laten we de educatieve waarde van de hut met zijn allen vaststellen. Ik denk dat we met zijn allen het daarover eens zijn. Ik denk dat het uiteindelijk kleiner is dan dat het was, op 5 centimeter na. Dus het zal niet direct aan de grootte liggen. Ik denk dat we het ook met elkaar eens zijn dat het bijdraagt aan de bescherming van het gebied. Verstoringen van allerlei gebieden en daarin met losse honden wandelen, is ook heel duidelijk. Ik denk dat er één probleem is dat bij een aantal mensen hogelijk speelt. Dat is het slapen, het overnachten. Een vraag aan de indieners van het amendement: zou het een oplossing zijn als Natuurmonumenten de overnachting van het plan afhaalt, en de hut alleen overdag wordt bemand? De vraag is gehoord.

Niels Rutten

Ik geef eerst meneer Rutten het woord, want het CDA heeft in deze ronde nog geen inbreng gehad. -Dank u, voorzitter. Om op de vraag van mevrouw Van De Wetering in te gaan: nee, het is niet alleen het slapen. Het is ook de plek waar die staat. Bovenop een dijk en uit de wijde omgeving zichtbaar. Dat is een van de punten waarover wij van onze achterban opmerkingen krijgen. Net zoals dat meneer Berger uit zijn achterban meer de opmerkingen krijgt dat het zo'n mooi

initiatief is. Daarin verschillen onze achterbannen fundamenteel, denk ik. Ik wil graag op mevrouw Visser reageren. We hebben mevrouw Visser weleens eerder horen zeggen: regels zijn regels. Hier wijken we duidelijk af van de regels. We wijken af van het bestemmingsplan. Bij het Toeristisch Toekomstplan hebben we iets gezegd over de toeristische ontwikkeling van de oostkant van het eiland. Wij zien dit duidelijk als een toeristische ontwikkeling. Het trekt duidelijk publiek. Het voorziet in een behoefte. Dat wordt duidelijk uit alle bijdragen die zijn geleverd. We hebben als raad iets erover gezegd. Daar wijkt u van af. We hebben een Beeldkwaliteitsplan. We hebben in het bestemmingsplan allerlei dingen staan over de ruimtelijke inpassing met boomsingels. Dat is bij campings en recreatieve gebouwen allemaal van toepassing. Hier niet en dat vindt u geen bezwaar. Als andere bedrijven of instellingen van de regels willen afwijken, heeft u grote bezwaren daartegen. In dit geval niet. Komt dat alleen doordat dit ingediend wordt

Voorzitter raadscommissie

door Natuurmonumenten of heeft u daar een andere afweging in?

Anneke Visser-Veltkamp

Geeft u maar antwoord, mevrouw Visser. -Het komt niet doordat de indiening gedaan wordt door Natuurmonumenten. Het komt door het stukje wat in het bestuurlijk advies staat. Het werkt namelijk zo: we hebben een plan. Om het buiten het plan te doen en ervan af te wijken, wordt toestemming gevraagd. Er moet sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies en locaties om mee te werken aan de aanvraag. Dat wil zeggen dat het plan in de omgeving moet passen en aan een goede leefomgeving moet bijdragen. Bij de aanvraag is een onderbouwing aangeleverd waaruit dit blijkt. Gelet op de belangen van natuur, toerisme en de rol van Natuurmonumenten, heeft de aanwezigheid van een vogelwacht bij een aantal natuurgebieden een belangrijke toegevoegde waarde. Hiermee kan op goede wijze invulling gegeven worden aan de bescherming van de gebieden. Onder andere via informatieverstrekking, toezicht, en monitoring. De plaatsing van de wadwachterswagen leidt niet tot een landschappelijke verstoring. De aanvraag is positief beoordeeld. Dat zijn niet mijn woorden. Dat zijn de woorden van het college. Ik kan me vinden in die woorden. De regel is: je mag afwijken van de regel als de motivatie voldoende is.

Voorzitter raadscommissie

De motivatie vind ik voldoende. -Dank, nog een keer mevrouw Van De Wetering. Ik zie meneer Berger. Graag alleen met nieuwe argumenten, want we hebben zo meteen

Astrid van de Wetering

een vergelijkbaar agendapunt. Ik hoop niet dat we dezelfde discussie

Voorzitter raadscommissie

nog een keer overdoen. Mevrouw Van De Wetering. Ik vermoed dat het twee agendapunten in een zijn. Ik heb nog niet van alle fracties een antwoord gehad over de slaapplaatsen. Ik wil dat nog heel graag van een aantal partijen horen. Richting het CDA wil ik zeggen: die vogelwachterswagen staat hoog, want ze moeten de vogels en het gebied kunnen zien. Dankuwel, ik zie drie handen aan de rechterkant.

Joost Albers

Ik begin bij meneer Albers. Hij is geen mede-indiener, maar wil toch reageren. -Dankuwel, voorzitter. Reagerend op de vraag van mevrouw Van De Wetering. Voor ons is zowel het slapen als de landschappelijke inpassing

Voorzitter raadscommissie

een groot probleem. Dus de oplossing is niet door het slapen eraf te halen.

Erik Polderman

Dank voor uw antwoord. Meneer Polderman. -Ik denk dat ik het voldoende heb toegelicht tijdens de vragenronde. Slapen is voor ons echt een issue. De grootte van het huis ook, dat heb ik aangegeven. Ze zeggen: het is kleiner, omdat het lager is neergezet. Ogelijk is het nog steeds een hoger gebouw

Fred Oosterhof

wat lager bij de grond staat. Dus je kijkt tegen een blok aan.

Voorzitter raadscommissie

Meneer Oosterhof. -Dankuwel, voorzitter.

Gijs Berger

We werden gevraagd om een reactie. Ik sluit me aan bij mijn collega's. Dankuwel. -Dank, meneer Berger afsluitend. Afsluitend? Ik dacht dat er nog een tweede termijn zou komen.

Voorzitter raadscommissie

Daarin kon ik wat duidelijker vertellen waarom ik vind dat deze vergunning wel moet worden verleend. Daar heeft u nu voor om het toe te lichten. Ik wilde toch een paar opmerkingen maken. Ten eerste sluit ik me volledig aan bij wat mevrouw Visser heeft gezegd over de ruimtelijke ordening, en de motivatie om dit goed te keuren. Ik heb de argumentatie van de indieners van het amendement tegen het verlenen van de vergunning van de wadwachterswagen gehoord. Ze overtuigen mij geenszins. Ik wijs de indieners op de duidelijke beantwoording van het college op de vragen die hierover gesteld zijn. De wagen veroorzaakt geen enkele verstoring op de locatie bij De Schorren. Juist door de aanwezigheid van wadwachters wordt dit voorkomen. Nergens krijg je zo'n mooie kans om duizenden mensen goede en gratis voorlichting te geven, en bewust te maken van de kwetsbaarheid van de natuur. Dit wordt enorm op prijs gesteld door toeristen. Zie ook de brief van de directie van Hotel Prins Hendrik. Daaruit blijkt dit duidelijk nog eens. Laten we de mensen die zich vrijwillig inzetten voor onze natuur niet tegenwerken, maar ondersteunen. Voor het beschermen van De Schorren en De Slufter zijn mensen nodig die er echt oog voor hebben, ook 's nachts. Wat ik nu zeg, geldt ook voor het volgende punt. Dat spaart tijd en ik kan straks heel kort bij zijn het volgende agendapunt. Ik denk dat 24/7 toezicht van groot nut is. Dat is al aangegeven door de inspreker. Niemand heeft er last van, zeker de natuur niet. Ik wijs ook op de brief van Vogelbescherming Nederland. Zij benadrukken het nut en de noodzaak van dit werk. Net als de brieven van de Beheer Autoriteit Waddenzee en het Ministerie van Landbouw. Daarin wordt het nut van 24/7 bewaking duidelijk onderstreept. Texel Vogeleiland is een enorme toeristische trekpleister. Dit zijn juist de toeristen die we op Texel graag als gasten hebben. Een groot deel van de bezoekers komt hiervoor naar Texel. Voor een gebied waar behalve het visdiefje, de Noordse stern, de bontbekplevier, en de tureluur te zien zijn. Noem ze allemaal maar op. Er loopt een heel zeldzame soort waar we extra voorzichtig mee moeten zijn. Dat is namelijk de kip met de gouden eieren. De wadwachters zorgen er door hun aanwezigheid voor dat deze kip niet wordt geslacht. Dit is niet alleen in het belang van de natuur, maar ook in het belang van Texel. Ik denk dat het Texelse ondernemersplatform dit met mij eens is. Dat is ook weleens leuk. Ik hoop dat de indieners van dit amendement de brieven van de diverse instanties goed hebben gelezen. We hebben het niet over een paar hobbyisten. We hebben het over zorgvuldig omgaan met een uniek gebied die de status UNESCO-werelderfgoed heeft. Tenslotte, instemmen met het amendement van Texels Belang, Hart voor Texel, GroenZwart, en het CDA Texel zou in mijn ogen een historische blunder zijn. Het is zeer onTexels. Het zou een aanfluiting zijn voor Texel. Ik hoop dat de indieners intussen tot het inzicht zijn gekomen of in de komende week zullen komen om het amendement in te trekken. Dit is in het belang van de natuur, Texel, toeristen, ondernemers, en de inwoners. Het zal duidelijk zijn dat wij van harte meewerken aan de verlening van deze vergunning. -Dank daarvoor, meneer Berger. Ik kan bij deze constateren dat het stuk inclusief het amendement

6 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Voorzitter raadscommissie

naar de raadsvergadering gaat. Dus niet als hamerstuk. Agendapunt 6: het bindend advies voor de omgevingsvergunning. Wederom een BOPA voor het gebruik van het vogelwachtershuisje op de Oorsprongweg bij De Slufter. Op dit agendapunt hebben we twee insprekers: de heer Stolk en de heer Hin. Ik heb eerst de heer Stolk op mijn lijstje staan. De heer Hin staat al een tijdje te popelen met inmiddels koude koffie.

Inspreker

Meneer Stolk, ga uw gang. -Dankuwel, voorzitter. Geachte leden van de raadscommissie, vanavond spreek ik u toe met een dringende oproep namens het Nationaal Park Duinen van Texel. Geef de vogelwachters de kans om in de huidige post te overnachten. Dit is geen vraag uit gemak, maar een noodzaak voor rust en toezicht. Voor de bescherming van een van de meest kwetsbare gebieden op Texel; de Slufter. Texel is een eiland van ruimte en natuur, maar ook een eiland dat onder druk staat. Waar ooit vooral 13.000 Texelaars door de duinen wandelden, komen nu tienduizenden bezoekers. Terwijl de natuur ons zoveel biedt, moeten wij ons in deze zaal afvragen wat we terugdoen. De vrijwillige vogelwachters zijn daarin een cruciale schakel. Ze informeren bezoekers en zorgen daarmee dat niet in verstoring omslaat. Ze zijn de extra ogen en oren in het veld, een verlengstuk van handhaving. Ze ondersteunen het toezicht vooral op de momenten waarop boa's en beheerders er niet kunnen zijn. Dus in de avond en vroege ochtend. Juist op die kwetsbare uren maken deze vrijwilliger het verschil als anderen slapen en de verstoring het grootst is. Dan zijn het niet de boa's die in het veld staan, maar de vogelwachters. Het zijn juist deze uren dat motorcrossers door de duinen razen, mensen illegaal kamperen, of een kampvuur aansteken. Alleen al hun aanwezigheid zorgt voor rust. Om dit werk goed te kunnen doen, is het essentieel dat ze kunnen rusten en overnachten op de locatie. Zowel overdag als 's nachts. Zonder slaap is er geen inzet. Zonder overnachtingsplek kunnen de vrijwilligers hun rol simpelweg niet vervullen. Er ligt nu een amendement dat stelt dat hun aanwezigheid het ecosysteem zou verstoren. Dat herkennen wij totaal niet. Sterker nog, hun aanwezigheid zorgt voor de benodigde rust. Ogen op de plek voorkomen verstoring. Het is opvallend dat deze zorg wordt geuit door partijen zonder ecologische expertise. Terwijl juist de terreinbeheerders en ecologen het belang van deze aanwezigheid onderschrijven. Ik neem u graag een keertje mee om het te laten zien. Het Nationaal Park financiert deze inzet in De Slufter en De Geul. Zonder een mogelijkheid voor overnachting is het voor deze organisatie financieel niet houdbaar. Er zijn geen alternatieven zonder extra kosten. Als we geen verblijf kunnen bieden, stopt het initiatief. Dat is een harde realiteit. Dit is overigens geen experiment. De vogelwacht bestaat al sinds 1913. Toen waren het Texelaars in het gebied voor de jacht. Nu zijn het vrijwilligers vooral van het vasteland voor de verstoring. De tijden zijn veranderd, maar de noodzaak voor ogen in het veld is gebleven. Leden van de raadscommissie, u draagt de verantwoordelijkheid voor dit eiland en haar natuur. De vogelwachters willen u helpen, maar u heeft een keuze. Als u echt 24/7 toezicht wilt, moet u investeren in minimaal 4 tot 6 wachters of boa's voor de natuurgebieden van Texel. Ook 's nachts en in het weekend. Als u dat wilt en kunt betalen vanuit de gemeentelijke begroting, doen wij een stap terug. Als het geen realistische optie is, dan zijn de vogelwachters de enige manier om dit gebied te beschermen in de kwetsbare uren. Vrijwillig en met hart voor de zaak. Zonder hun inzet laten we de natuur letterlijk aan haar lot over. De vogels kunnen het u niet zeggen. Als ze konden spreken, zouden ze dankbaar zijn voor de rust die deze mensen brengen. U bent hun stem. Geef die vergunning.

Voorzitter raadscommissie

Geef de vogelwacht een kans en geef De Slufter de bescherming die het nodig heeft. Dankuwel. Ruim binnen de tijd. Dankuwel, meneer Stolk.

Fred Oosterhof

Blijf even staan, want misschien zijn er vragen vanuit de commissie. Ik zie een vraag bij meneer Oosterhof. Ga uw gang. -Dankuwel voor uw betoog. Ik schrik ervan, want het bevestigt dat het nodig is dat er toezicht is in het gebied. U geeft het zelf aan.

Inspreker

Het is best bijzonder dat u dat met vrijwilligers doet, want vrijwilligers hebben geen enkele bevoegdheid. Waarom heeft u dit nooit eerder bij ons en de gemeenteraad medegedeeld? Nu draait u hem om als u het gaat financieren.

Voorzitter raadscommissie

Waarom hebben wij u niet eerder hierover gehoord? Mag ik interrumperen? Meneer Stolk staat hier niet namens de aanvrager. Hij staat hier namens het Nationaal Park. Zij ondersteunen de aanvraag, maar zijn niet de uiteindelijke aanvrager.

Fred Oosterhof

Het lijkt me lastig om in die hoedanigheid de vraag te beantwoorden. -Goed,

Voorzitter raadscommissie

we laten de vraag zitten. -Dank voor uw inspraak, meneer Stolk. -Dankuwel. De volgende inspreker is namens Staatsbosbeheer. Meneer Hin, aan u het woord. We resetten de klok, die gaat weer vanaf 5 minuten lopen. Ga uw gang. Dankuwel. Geachte raads- en commissieleden, ik ben Kees Hin. Ik ben teamleider bij Staatsbosbeheer Texel. Ik wil uiteenzetten waarom het belangrijk is dat de vrijwillige vogelwacht doorgaat en dat het mede afhangt van het overnachten. Vanuit het belang voor heel Texel zijn een heleboel redenen daarvoor, maar ik noem er vier. Voorlichting en educatie. Het beschermen van de natuur. De natuur is het duurzame kapitaal van Texel. Je kunt geen omelet bakken zonder een ei te breken. Ik licht ze toe. Voorlichting en educatie: naarmate iemand meer begrip heeft voor hoe de natuur functioneert, krijgt hij of zij ook meer respect voor de natuur. Respect voor de natuur gaat samen met zorg voor de natuur. Zorg voor de Texelse natuur is in ons aller belang. Het beschermen van de natuur: zowel de provincie als de Ecologische Autoriteit geven aan dat de Texelse natuur onder druk staat. Onder andere als gevolg van de recreatie. Zoals de provincie en de Ecologische Autoriteit in mijn woorden zeggen: Staatsbosbeheer, doe er wat aan. Het is jouw wettelijke taak om de natuur te beschermen. Dat is een duidelijke opdracht aan ons. Ook het amendement spreekt hierover. Ik citeer: het beschermen van onze natuurgebieden moet altijd voorop staan. Het is essentieel dat we onze verantwoordelijkheden ten aanzien van de natuur nauwgezet nakomen. Zo is het precies. We kunnen hierbij aan een heleboel maatregelen denken. Het aantal paden verminderen. De toegankelijkheid van gebieden verder beperken. Daar gaat onze voorkeur niet naar uit. Bordjes met 'Verboden Toegang' zijn niet de oplossing. Voorkomen is beter dan bestraffen of verbieden. Daarin vervullen de vrijwillige vogelwachters een belangrijke rol. Natuur is het duurzame kapitaal van Texel. Waarschijnlijk vertel ik u weinig nieuws, maar ik vind het in dit kader belangrijk om het nog een keer te herhalen. De Texelse economie is voor circa 75 % afhankelijk van het toerisme. Meer dan 90 % van de toeristen geeft aan dat zij primair voor de Texelse natuur en het oude landschap komen. Het economisch belang van de Texelse natuur kan niet genoeg benadrukt worden. De Texelse natuur is uniek. Er is geen plek in Nederland met zo'n grote verscheidenheid aan prachtige en bijzondere natuurtypen op zo'n beperkte oppervlakte. Dat is waarvoor veel toeristen naar Texel komen. Het in goede staat houden van deze natuur en het voorkomen van meer schade, is essentieel voor het economisch verdienmodel van Texel. Als de kwaliteit van onze natuur afneemt, kan dat negatieve gevolgen hebben voor het toerisme op het eiland. Als u het niet doet voor de natuur, doe het dan voor de Texelse economie. Mijn laatste punt: je kunt geen omelet bakken zonder een ei te breken. De vrijwillige vogelwachters van Staatsbosbeheer en het Nationaal Park Duinen van Texel doen dit werk al meer dan tien jaar op de uitkijkpunten van De Geul en Het Diepe Gat. Dag en nacht hun aanwezigheid aan de rand van De Slufter gedurende een belangrijk deel van het jaar, heeft een preventieve werking. Enerzijds vanwege de voorlichting die zij geven, maar ook omdat ze er zijn. Ook 's nachts. Daardoor vinden er minder overtredingen plaats, juist aan de randen van de dag. De natuur lijdt daardoor minder schade. Voorkomen is beter dan genezen. Ja, de nachtelijke aanwezigheid van de vrijwillige vogelwachters in de natuur heeft een negatief effect. We weten dat iedere verstoring een negatief effect heeft. Dus ook de nachtelijke aanwezigheid van de vrijwillige vogelwachters. Het overnachten van de vrijwillige vogelwachters is het offer dat we brengen, omdat we ervan overtuigd zijn dat dit onder de streep een positief effect heeft. Die overtuiging wordt ondersteund door onze ervaringen van de afgelopen tien jaar. Om diezelfde reden is het belangrijk dat zowel Texelaars als bezoekers de natuur in kunnen. Ja, ook dit leidt tot

verstoring en schade aan de natuur. Als mensen niet meer van de natuur kunnen genieten, leidt dat uiteindelijk tot desinteresse, afnemende zorg voor de natuur, en uiteindelijk tot veel grotere schade aan de natuur. Het is belangrijk dat mensen met zorg de natuur in gaan. Zowel Texelaars als bezoekers. De vrijwillige vogelwachters spelen hierin een belangrijke rol. Ik wil u daarom dringend adviseren het amendement niet te steunen. Dank voor uw aandacht. -Dat is keurig binnen de tijd, meneer Hin.

Fred Oosterhof

Dankuwel. Blijf even staan. Zijn er vanuit de commissie vragen? Meneer Oosterhof. -Dankuwel, meneer Hin. U bevestigt een deel van onze bevindingen. Het klopt helemaal, maar u zegt: 24/7 is echt noodzakelijk. Heeft dat zulke grote gevolgen als dat niet zou gebeuren? -We weten dat er juist in de nacht veel overtredingen zijn. Mensen kamperen en wandelen 's nachts. Juist die nachtrust is in de natuur heel belangrijk. Overdag zijn er al heel veel bezoekers aanwezig. Dat is hartstikke goed. Daarom is die nachtrust in de natuur heel belangrijk. Juist de aanwezigheid van de vrijwillige vogelwachters op die plek heeft een preventieve werking. Zij signaleren overtredingen, dat weten we uit ervaring. We hebben het niet geturfd. Dus als u om cijfers vraagt, we hebben het niet bijgehouden. We weten dat het gebeurt. Indien nodig wordt er gebeld met onze boa. Die gaat op dat moment daarnaartoe, wat voor tijdstip het ook is. Er wordt gefietst, gecrost, en gekampeerd. Dat gebeurt allemaal. Door alleen al die aanwezigheid in de nacht gaat voor een deel een preventieve werking ervan uit. Een vervolgvraag van meneer Oosterhof. -Voorzitter, heeft u ook andere middelen overwogen, bijvoorbeeld cameratoezicht? Ik meen dat er in andere gebieden van Staatsbosbeheer zelfs robots worden gebruikt. Dat vond ik zeer vooruitstrevend en ik dacht: hebben jullie dat ook overwogen? We doen dat ook. Dus in de gebieden waar de groene routes afgesloten zijn in het broedseizoen. Op sommige plekken hangen camera's met een bewegingsmelder. Nog deze week heeft er een uitruk op plaatsgevonden. De laatste. -De laatste, ik hou het kort. Het is toch mooi dat het kan? Dan heb je die vrijwilligers 's nachts toch helemaal niet nodig? Dan kun je die toch beter overdag voor educatie gebruiken? -Een camera kun je op één plek neerhangen. Zij zijn daar en hebben een veel groter beeld van het geheel. Mensen komen weliswaar langs bij de Geul, maar gaan niet per se de natuur in. Het gaat er juist om dat zij daar zijn. Mensen die dat zien, realiseren zich dat er in ieder geval iemand is. Dat heeft al een preventieve werking. Als zij desondanks toch overtredingen zien, gaat er een signaal naar onze boa. Ook op grote afstand. Zeker bij De Slufter kun je ver kijken,

Voorzitter raadscommissie

dus mensen met zaklampen. -Dank,

Erik Polderman

meneer Polderman. -Dank u, voorzitter. Even een vraag ter verduidelijking. Kunt u uitleggen hoe dat in zijn werk gaat 's avonds en 's nachts? Lopen die mensen buiten? Staan die op een uitkijkpost of iets dergelijks? Ik begrijp niet goed hoe dat hoe dat in zijn werk gaat. Het is niet zo dat ze patrouilleren. Dat is niet onze vraag aan hen. Onze vraag aan hen is om er te zijn. Dat wil niet zeggen dat ze per se binnen moeten zitten. Bij mooi weer zullen ze ongetwijfeld buiten zitten. Op het moment dat er iets speelt, kan er gezegd worden: het is nu stilte. Je kunt het gebied beter verlaten. Het kan een bezoeker zijn die op de uitkijkpost alleen maar iets wil zien. Dat is hartstikke goed. Dan is voorlichting en educatie relevant. Zij wandelen daar 's avonds, natuurlijk. Net zoals wij allemaal 's avonds weleens een wandeling maken. Een vervolgvraag. -Ik begreep dat het in een afgesloten gebied zit. Is het wel verstandig als die mensen rondlopen in een afgesloten gebied? Nee, de post staat niet in een afgesloten gebied. Ik weet niet of u de post in De Slufter kent. De gebieden zijn in principe 24/7 open. Er is geen toegankelijkheid van zonsopgang tot zonsondergang. Je mag er 24/7 zijn. Als je op de post staat, heb je een heel groot beeld over het afgesloten gebied. Het komt regelmatig voor dat mensen daar wandelen. Zelfs aan de overkant, dus waar je naar de duinen kijkt die aan het strand grenzen. Dat is afgesloten gebied. Er gaat een signaal naar onze boa op het moment dat zij signaleren dat er een zaklamp is, omdat het donker is. Ook als er gefietst, gecrost, of daadwerkelijk schade toegebracht wordt. -Dank.

Voorzitter raadscommissie

Alle regels die we hebben afgesproken, gingen snel door mijn hoofd. Meneer Hoogerheide stak zijn hand op. We hebben geen beperking

Cees Hoogerheide

van één vragensteller per onderwerp. Ga uw gang, meneer Hoogerheide. Dankuwel, voorzitter. Ik heb echt het woord. Meneer Hin, een gloeiend betoog. U heeft het op papier staan,

Voorzitter raadscommissie

heb ik begrepen. Kunt u dat digitaal via onze griffier doen toekomen?

Veronne Koot

Zeker. -Het komt onze kant op. Mevrouw Koot. Meneer Hin, u benadrukt de functie van toezicht. Ook aan u heb ik deze vraag: hebben de vrijwilligers die daar overnachten een officiële bevoegdheid tot handhaving, zoals bijvoorbeeld een boswachter? -Ze hebben geen officiële bevoegdheid. Van al onze boswachters hebben we maar twee boswachters die boa zijn, een buitengewoon opsporingsambtenaar. Wij kunnen allemaal toezicht houden, ik ook. Ik heb er geen bevoegdheid voor nodig, zeker als ik in de kleding van Staatsbosbeheer ben. Ik zie iemand met een loslopende hond in een gebied waar dat niet mag, dan spreek ik iemand. Dat valt ook onder de noemer toezicht. Toezicht houden is ook mensen aanspreken. Soms omdat ze iets willen weten, maar ook als iemand misschien een onbewuste overtreding maakt. Dus ze krijgen een boswachtersuniform van u?

Voorzitter raadscommissie

Zij lopen in de kleding van het Nationaal Park. Dankuwel. Ik constateer dat er geen vragen meer aan u zijn, meneer Hin. Dankuwel voor uw inspraak en beantwoording. Graag gedaan. -Dat geldt ook voor meneer Stolk. Zijn er inhoudelijke vragen op het stuk

Gijs Berger

op de aanvraag? Dat doen we in een. Meneer Berger. -Ik kan kort zijn.

Voorzitter raadscommissie

Ik ga niet dezelfde vragen aan de indieners van het amendement stellen als bij het vorige punt. Daar zijn we ook nog niet. -Sorry? Daar zijn we ook nog niet. We hebben eerst de aanvraag zelf. Oké, dan bewaar ik het even. -Heeft iemand vragen aan het college of inhoudelijk buiten het amendement om? Nee, dan zijn we weer zover als bij het vorige agendapunt. Dit is een vergelijkbaar amendement en ingediend door Texels Belang, Hart voor Texel, het CDA, en GroenZwart. Wie wil hem

Fred Oosterhof

toelichten? Meneer Oosterhof. -Dankuwel, voorzitter. De aanvraag voor het bindend advies van de omgevingsvergunning voor het gebruik van het vogelwachtershuisje op de Oorsprongweg bij De Slufter. Hoewel het idee om vrijwilligers daar te laten overnachten voor toezicht begrijpelijk is, zijn er toch belangrijke bezwaren. Allereerst heeft het goedkeuren van de aanvraag een gevaarlijke precedentwerking. Het opent de deur tot soortgelijke aanvragen. Bovendien is de aanvraag strijdig met ons Omgevingsplan. Dat is bedoeld om de ecologische waarde van de gebieden te beschermen. Tenslotte zijn er alternatieve overnachtingsmogelijkheden in de buurt die geen impact hebben op de natuur. Laten we onze verantwoordelijkheid nemen.

Voorzitter raadscommissie

Daarom vraag ik u om dit amendement te steunen. Dankuwel. Dankuwel. Om te voorkomen dat we in een dezelfde discussie belanden, wil ik iedereen vragen om zich te beperken tot nieuwe argumenten waar mogelijk.

Gijs Berger

Eerst meneer Berger, dan mevrouw Van De Wetering. Zoals ik net al zei, zal ik de vragen niet gaan herhalen. Die zijn ongeveer van gelijke orde. Na de argumentatie van de heer Stolk en de heer Hin ben ik alleen maar meer overtuigd dat we moeten meewerken aan deze vergunning. Die moeten we verlenen. Ik

vind het betoog zeer overtuigend om liever met vrijwilligers te werken, dan een leger boa's eropaf te sturen. Ik denk dat de aanwezigheid van vrijwilligers hartstikke belangrijk is, zoals de heer Hin zojuist heeft verteld. Met name de argumentatie om 's nachts aanwezig te zijn, snijdt hout. Net als bij de Stuifweg

Astrid van de Wetering

werken wij heel graag mee aan de vergunningverlening. Dankuwel, mevrouw Van De Wetering. -Ik wil graag een reactie

Voorzitter raadscommissie

van het college op de amendementen. -Dat mag straks

Fred Oosterhof

en bewaren we even. Ik zag een hand bij meneer Oosterhof en meneer Albers. Meneer Oosterhof. -Dankuwel, voorzitter. Een kleine reactie op meneer Berger. Wij zijn ook voor vrijwilligers,

Voorzitter raadscommissie

alleen niet in de vorm zoals het nu wordt gepresenteerd. Dankuwel. -Daar zijn jullie het niet

Joost Albers

met elkaar over eens. Tot die conclusie waren we zojuist ook al gekomen. Meneer Albers. -Dankuwel, voorzitter. We moeten uitkijken dat de discussie niet over vrijwilligers gaat. Daar is in de Tweede Kamer de afgelopen week al voldoende herrie over gemaakt. Volgens mij gaat de discussie over meer dan vrijwilligers. Ook deze hebben wij in de fractie besproken en het is voor ons wat lastiger. Het argument 'landschappelijk inpasbaar' is veel minder sterk aanwezig dan bij de andere agendapunten. Dit hutje zou je bijna het hutje van Thijsse kunnen noemen. Het valt veel minder op, dus dat valt voor ons af. Wij zijn er nog niet uit. Overnachten is en blijft een heikel punt. Ik vraag me af wat het rendement van die vrijwilliger daar 's nachts is en een boa moet alarmeren. Dus als ik de heer Hin hoor over de slagkracht van boa's met twee man voor heel Texel. Heeft dat effect op de korte en lange termijn? Wat mij verder opvalt, is dat ik met name GroenLinks nog nooit zo vaak heb horen roepen dat de natuur niet wordt verstoord door het neerzetten van gebouwen, tiny houses, caravans, of wat dan ook. De toerist is onmisbaar. Ik kan niet wachten op het verkiezingsprogramma van GroenLinks. Daar zou ik heel graag deze aspecten terug willen zien. Wij zijn er dus nog niet uit. Wij zullen de komende periode tot volgende week woensdag gebruiken om een definitief besluit hierover te maken. Daarbij roep ik op om de functie en het nut van de vrijwilliger hierbuiten te laten. Volgens mij is dat niet de discussie die we op dit moment moeten hebben. Daar gaat het niet om, het gaat om het slapen. Past het in de vergunning? Past het in een BOPA? Daar moeten we het over hebben. Wij zullen ons erop beraden.

Gijs Berger

We komen volgende week met een besluit. -Dankuwel, meneer Rutten.

Voorzitter raadscommissie

Dank u, voorzitter. -Ik wilde reageren op de heer Albers. Dat wilde ik ook doen. -Ik wilde eerst het rondje afmaken.

Niels Rutten

Dank u, voorzitter. Ik wilde ook reageren op de heer Albers. Wij hebben net zoals de heer Albers een aantal uitspraken van mevrouw Visser en de heer Berger genoteerd. Bij deze BOPA is het inderdaad anders dan bij de voorgaande, want het hutje staat er en is vergund. Ook bij deze BOA gaat het alleen over het gebruik

Voorzitter raadscommissie

en het overnachten. De aanwezigheid van het hutje zelf staat niet ter discussie. -Dank, het college is om een reactie gevraagd. De heer Kieft wil een reactie geven

Gijs Berger

en dan wil ik het rondje afmaken met uw goedkeuring. Ik wil graag reageren op de heer Albers. Hij zei iets over ons verkiezingsprogramma dat hij met nieuwsgierigheid tegemoet ziet. Dat is terecht, want er gaan leuke dingen in staan. Dat kan ik je wel vertellen. Uiteraard is GroenLinks zich bewust van elke verstoring die plaatsvindt. Zoals de heer Hin uitstekend heeft uitgelegd, is dat een optelsommetje. De verstoring die hierdoor teweeg wordt gebracht, is veel minder groot

Voorzitter raadscommissie

dan de verstoring die er zou zijn zonder deze mensen.

Rikus Kieft

Daarom vinden wij het geen probleem. -Dankuwel, ik mag meneer Kieft het woord geven. -Dankuwel, voorzitter. Ik ga niet in op vergunningstechnische aspecten, want de heer Hooijschuur heeft de toezegging gedaan dat we schriftelijk erop terugkomen. Waar het mij om gaat, is de aanvullende argumentatie die in het advies is opgenomen. Het is ook in de inspraakreacties een aantal keren genoemd. De Texelse toeristische economie is ontzettend afhankelijk van de kwaliteit van de natuur, maar ook van de toegankelijkheid van de natuur. Dat is precies waar ik me bij deze argumentatie in het verloop van deze discussie ernstig zorgen over maak. Ik roep het toch ter herinnering. Lees alsjeblieft de brieven van de landelijke en regionale autoriteiten die gestuurd zijn ter ondersteuning van deze vergunningaanvraag. Ik stuur ze even en lees ze heel goed door. Waarom zeg ik dat? Wij leven op Texel in een heel kwetsbaar evenwicht tussen het toegankelijk houden van de natuur en het in stand houden van de kwaliteit van de natuur. Wij hebben een staande opdracht vanuit deze raad om te zorgen dat de natuurgebieden toegankelijk blijven. Overigens ook van de vorige raden. Dan moet je ook je uiterste best doen om die natuurgebieden toegankelijk te houden. Ik benadruk dat heel opzettelijk. Wij hebben een Beheer Autoriteit Waddenzee. Die is bezig met een nieuw natuurbeheerplan. Dat raakt aan de locatie, dus de waddenkust waar we het over hebben. We hebben een waddenunit bij het Ministerie van Landbouw, Voedsel, Visserij, en Natuur. Die maakt zich zorgen over de ontwikkeling om geen 24/7 toezicht meer te mogen houden. We hebben een UNESCO-werelderfgoed. Daar staat gastvrijheid voor de toerist in kwetsbare gebieden bovenop de agenda, maar er wordt ook heel argwanend gekeken of dat niet ten koste gaat van. We hebben de rapporten van de Ecologische Autoriteit over de natuurgebieden op Texel. Er wordt gesignaleerd: beste Texel, let op uw zaak. Wij zien dat een deel van de achteruitgang van de natuur te maken kan hebben met recreatieve druk. Het zou er toe kunnen leiden dat al die toezichthoudende instanties aan de overkant straks zeggen: misschien moeten jullie het maar afsluiten. Dus als wij aan de overkant de indruk wekken dat wij de precaire balans tussen toezicht, openhouden, en bescherming verstoren. Dat blijkt uit de argumentatie van uw amendement, namelijk: wees ontzettend zorgvuldig voor de natuur. Dat is overigens een aardige verandering in de reactie vanuit deze raad. Wij moeten ons beraden wat dit voor gevolgen voor het beleid heeft. Het is een afbreukrisico waarvan ik denk dat u het in uw afweging moet meenemen. Dit is wat we allemaal niet willen, volgens mij. Misschien wilt u nog een keer daarover nadenken. Ik zeg dit namens het college. Wij hebben de balans tussen de toeristische aantrekkelijkheid en de kwaliteit van de natuur

Voorzitter raadscommissie

echt meegewogen in het verlenen van deze vergunning. Dankuwel, meneer Kieft. Dat lokt een paar reacties uit. Mochten er mensen in de zaal zijn die de laatste boot moeten halen, ik snap het als u de zaal verlaat. Daarmee geef ik ook een signaal af aan de commissie. We moeten nog een Perspectiefnota behandelen vanavond. Ik wil gerust iedereen nog een keer het woord geven, maar houd rekening met de tijd die u gebruikt.

Veronne Koot

Ik had als eerste mevrouw Koot op het lijstje staan. Meneer Kieft, ik schrik een beetje van uw woorden. Ik voel ze als, ik wil niet zeggen chantage, maar een dreigement zit er wel degelijk in. Ik vraag me af of u zoiets moet gebruiken voor de afweging van de gemeenteraad over een goede toedeling van functies. Daar

gaat het om. Vervolgens krijg je de situatie dat u een negatieve sfeer kweekt. Daarbij vraag ik me af of die recreatieve druk 's nachts of overdag ligt met de toename van mensen die het prachtig vinden om de natuur in te trekken. Dat is het hoofdstuk van recreatieve druk, maar dat is gevoelsmatig. Ik ben teleurgesteld in uw negatieve insteek.

Voorzitter raadscommissie
Die past niet bij de onderbouwing van dit agendapunt.

Erik Polderman
Dank u voor uw inbreng. Meneer Polderman. -Dank u, voorzitter. Er viel me iets op in de argumenten voor het advies. Daarin wordt gesteld dat de aanwezigheid van vogelwachters tot geen verstoringen en andere negatieve effecten leidt. Ik hoor de heer Hin net aangeven dat er wel verstoringen

Voorzitter raadscommissie
en negatieve effecten zijn. Klopt het advies wel wat wij krijgen?

Rikus Kieft
Dat is een rechtstreekse vraag aan het college. Meneer Kieft. Voorzitter, de heer Hin legde uit dat het onder de streep positief is. Hij heeft gezegd dat de aanwezigheid op zich een verstoring in zich houdt. De preventieve werking van die aanwezigheid

Voorzitter raadscommissie
is veel positiever dan dat. Dus de optelsom is positief

Fred Oosterhof
en dat is wat wij bedoelden in het advies. -Meneer Oosterhof. Dankuwel, voorzitter. Even naar de wethouder. We zijn het eens met wat mevrouw Koot zegt. Het gaat om een BOPA-aanvraag voor 24 uur overnachten.

Voorzitter raadscommissie
Voor de rest legt meneer Hin het keurig uit,

Anneke Visser-Veltkamp
maar we hoeven er niet 24 uur te overnachten. Mevrouw Visser. -Dankuwel, voorzitter. Het woord vogelwachtershuisje haalt het voor mij niet bij het prachtige woord wadwachterswagen. Ik zou het betoog van daarnet nog een keer kunnen houden, hier en daar wat aangepast. Voor ons geldt ook bij dit plan dat er kanttekeningen geplaatst kunnen worden. Het is niet aangetoond dat door het overnachten in het vogelwachtershuisje schade zal optreden aan de natuur. Wij zullen dus niet instemmen met dit amendement. Ik wil nog opmerken dat het fijn is dat mijn woorden door de heer Rutten genotuleerd worden. Wij verstaan onder goed bestuur dat men zich aan de gemaakte afspraken houdt. Het is vooral fijn dat het tot hem is doorgedrongen. Zoals ik net aangaf, een afspraak is dat wij kunnen afwijken van het Omgevingsplan. Dat is mogelijk met een goede onderbouwing. Het college heeft aangegeven dat zij van mening is dat deze BOPA aan die goede onderbouwing voldoet.

Voorzitter raadscommissie
Dus er wordt hier volgens afspraak gewerkt.

Joost Albers
Dankuwel, ik zag een hand bij meneer Albers en dan meneer Rutten. Dankuwel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Koot van GroenZwart. De wijze waarop de wethouder de eventuele gevolgen uiteenzet, komt een beetje dreigend en chanterend over. Ik vind dat niet goed. Volgens mij zitten wij hier

voor het algemeen belang. Ons algemeen belang is gefundeerd door ons bestemmingsplan en de regels die we hebben. Daar gaan we vanuit. Ik vind het een vertroebeling van de discussie om allerlei partijen erbij te halen die mogelijk dingen doen aan de hand van verstoringen. Zowel rationeel als politiek. Ik vind dat niet oké. Voor de rest sluit ik me nogmaals aan bij de woorden van mevrouw Koot. Daarbij is de verstoring voor ons en voor mij persoonlijk nu een groot discussiestuk

Niels Rutten

en mogelijk in de toekomst. Dankuwel. -Meneer Rutten afrondend. Dank u, voorzitter. Ik wil reageren op mevrouw Visser, want ik heb me misschien niet duidelijk uitgedrukt. Ik heb niet alle woorden van mevrouw Visser genotuleerd.

Voorzitter raadscommissie

Alleen degenen waarvan ik dacht: die vind ik zo interessant,

Astrid van de Wetering

daar kom ik vast een keer op terug. Die heb ik genoteerd. Dank, mevrouw Van De Wetering. -Ik wil reageren richting de heer Albers. De heer Kieft heeft gesproken namens het college. Ik neem aan dat het college in staat is om zaken af te wegen. Als meneer Kieft met dergelijke antwoorden komt, is het niet zoals u het noemt chanterend. Het is simpelweg een reden

Voorzitter raadscommissie

waar u ook over na moet denken. Zo heb ik hem opgevat. Meneer Kieft wil graag iets toelichten voordat we dit agendapunt sluiten.

Rikus Kieft

Hij is als laatste aan het woord op dit punt. Voorzitter, ik vind het heel jammer dat het betoog dat ik hield als intimiderend of chanterend wordt bedoeld. Het college zou geen knip voor zijn neus waard zijn als zij u die kant van het verhaal niet mee zou geven.

Voorzitter raadscommissie

Het verzoek is: neem het mee in uw overwegingen.

7 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'

Voorzitter raadscommissie

Dankuwel, dan sluiten we daarmee agendapunt 6. We gaan door met agendapunt 7: het advies voor Inwonersberaad Voldoende Energie. Ik geef 2 minuten de tijd aan degenen die de zaal willen verlaten, zodat het op een rustige manier kan. Ik vraag de commissie om te blijven zitten, want we gaan gelijk door. Mag ik iedereen vragen om zijn plek weer in te nemen? De portefeuillehouder van het volgende onderwerp zit weer op zijn plek. We kunnen verder. Agendapunt 7: het advies Inwonersberaad Voldoende Energie. Wie kan ik hierover het woord geven? Het hoeft niet. Ik zie aan de rechterkant meneer Huisman als eerste. Dan gaan we naar die kant. Meneer Huisman. -Dankuwel, voorzitter. Eentje moet de eerste zijn. Een kleine introductie en dan kom ik tot mijn vragen. Zoals u weet, is de VVD geen voorstander van het instrument inwonersberaad. Ik moet zeggen dat het specifieke traject ons er niet vanaf heeft gebracht. Dat neemt niet weg dat wij onze waardering uitspreken voor de Texelaars die actief hebben deelgenomen. Hun inzet verdient respect. Ik zou willen zeggen: voor wie dit proces naar meer smaakt, sluit je vooral aan bij een fractie in deze raad. Volgens mij is iedereen van harte welkom. Ook bij het team van de VVD Texel. Voorzitter, wij horen van meerdere kanten dat het proces tot 14 december open en transparant is geweest. Daarna is er onduidelijkheid ontstaan, ook voor ons. Dat is zorgelijk. Maar goed, die discussie gaan we voeren bij de evaluatie van het instrument. Wat we alvast willen doen, is een oproep aan het college. Beantwoord alsnog de openstaande

vragen die de VVD Texel eerder heeft gesteld. Ook als u ze als niet relevant beschouwt of een andere reden heeft opgevoerd. Het gaat ons om de feitelijke helderheid. Dan de inhoud van de adviezen. Er zijn drie vragen aan de wethouder aan de hand van dit advies. Eén: zijn de adviezen voldoende en uitputtend? We hebben namelijk € 270.000 besteed aan adviezen. Die bestaan grotendeels uit bestaande maatregelen. Hoe borgt het college dat deze adviezen in de toekomst daadwerkelijk bijdragen aan voldoende energie op Texel? Dan nummer twee, dat betreft de status van de derde wattkabel. De VVD Texel ziet de derde wattkabel als de structurele oplossing voor voldoende energie. Hoe staat het met deze aanvraag? Is er voortgang? Of is dit project op de achtergrond geraakt door de inzet van het inwonersberaad? Drie heeft betrekking op de structurele budgetverhoging van € 55.000. Het college wil structureel het bestaande budget van € 115.000 verhogen, maar stelt in dit advies geen tussenoplossing voor. Zoals het spreiden van de uitvoering, waarom overweegt u dit als college niet? Waarom kiest u voor een structurele verhoging, terwijl er op alle fronten financiële druk is? Voorzitter, ik wil u meegeven dat we nog een vraag hadden gesteld. Er is vanmiddag een antwoord gekomen. Die gaan we rustig bestuderen, dus dit wordt geen hamerstuk. Waarvan akte. Zal de portefeuillehouder de vragen gelijk beantwoorden?

Eric Hercules

We verzamelen ze. Ik ga verder met mijn lijstje, meneer Hercules. -Voorzitter, gelukkig wordt dit geen kruisverhoor naar de insprekers. Wat mij betreft, hadden de reacties van de commissie rechtstreeks naar het college kunnen gaan of in de commissie kunnen blijven. Dat geldt ook voor dit punt. Laten we in de commissie vooral proberen om het resultaat wat er ligt op waarde te schatten. Ik heb twee vragen aan het college. De eerste is over het vaststellen van de vraagstelling. Hoe blijft Texel in de toekomst van voldoende energie voorzien? We hebben als PvdA pro Texel het sociale component naar voren gebracht. Hoe kan de transitie die we moeten doormaken eerlijk en rechtvaardig gebeuren? We hebben gezien dat mensen met geld in de afgelopen 20, 30 jaar van alle subsidies hebben geprofiteerd die loskwamen. Van elektrische auto's tot zonnepanelen en warmtepompen. In de voorbespreking kwam dit sociale component naar voren in het inwonersberaad. Ik denk dat de portefeuillehouder toen heeft gezegd: het zal blijken uit de reacties van de mensen in het inwonersberaad. Wij vinden dat er bijna alleen maar technische oplossingen uit dit inwonersberaad zijn gekomen. Die vinden we fantastisch en we zijn blij dat er een goede richting is gekomen. We vinden het wel ontbreken aan visie, inzichten, en plannen. Dus ideeën over hoe je de energietransitie eerlijk kunt laten verlopen, en mensen met minder geld die transitie kunt laten doorlopen. De eerste vraag is: vindt het college dat ook?

Voorzitter raadscommissie

Denkt het college met de uitkomsten van dit burgerberaad toch een draai daaraan te kunnen geven? Wij gaan akkoord met alle adviezen die het college vaststelt:. Laten we daarmee verder gaan. Het is een fantastische opbrengst. Technisch gezien, waren alle oplossingen al bekend, natuurlijk. Toch is het goed dat er een grote groep inwoners bij elkaar heeft gezeten. Ze hebben inzicht gekregen in wat er moet gebeuren en hebben een aantal keuzes heeft gemaakt. Ze hebben niet de keuze voor grote windmolens gemaakt. Al die adviezen bij elkaar zijn echter best een boel adviezen. Ik zie het college niet direct een prioriteit in deze adviezen aanbrengen. Je kunt niet duizend bloemen laten bloeien. Dat zouden we wel willen. De tweede vraag is: zou het college het een idee vinden als de raad met een amendement komt, bijvoorbeeld drie adviezen prioriteit geeft? Daardoor krijgen we meer effectiviteit, succes, en snelheid in de uitvoering van de adviezen van het inwonersberaad. Dat waren de twee vragen. -Dankuwel, meneer Hercules. Mag ik u vragen de eerste vraag iets concreter te stellen?

Eric Hercules

Het was een heel betoog en daar kwam uit: vindt u dat ook? Volgens mij heeft de portefeuillehouder het begrepen, want hij knikte. Is er met de uitkomsten van het inwonersberaad een zwengel te geven richting een eerlijker energietransitie en alle middelen die we moeten geven? Kunnen we de technische oplossingen die we hebben ten goede laten komen

Astrid van de Wetering

aan mensen met minder geld? -Dankuwel, dat is helder. Mevrouw Van De Wetering. -Dankuwel, voorzitter. D66 is ook erg blij met de uitkomsten van het inwonersberaad. Ik denk dat we eindelijk vooruit kunnen. Zeker met de windwokkels waar wij al heel lang over roepen. Het heeft met 82 % ruim de finish gehaald. Daar zijn we zeer verrukt over. Ik heb trouwens een korte vraag over de acties die onder andere over de windwokkels gaan. U heeft het volgende in uw stuk gesteld: wij stellen nadere beleidsregels of een uitnodigingskader op voor vrijwel onzichtbare windturbines, windwokkels, en microwindmolens met een

tiphoogte van maximaal 3 meter. Nu heb ik het hele stuk doorgespit. Ik kom 36 keer meter tegen, maar nergens 3 meter. Ik vroeg me af waar die 3 meter vandaan komt, want die staat niet in het stuk. Verder staat in het stuk de letterlijke tekst die uit het inwonersberaad komt. Die willen voor windmolens de vergunningen voor particulieren en bedrijven afschaffen. Vervolgens gaat u allerlei beleidsregels en een uitnodigingskader opstellen. Een uitnodigingskader is bedoeld voor initiatiefnemers die grootschalige energieproducties willen opwekken. Ik ben ook benieuwd naar de term gebiedsaanwijzingen. Dit zijn allemaal geen termen die genoemd zijn in het inwonersberaad. Als ik dit lees, zie ik een heleboel regels oppoppen. Dat was niet de bedoeling volgens het inwonersberaad.

Voorzitter raadscommissie

Ik wil graag een reactie van het college waarom dit zo in uw reactie is opgenomen.

Ferry Zegel

Dankuwel, meneer Zegel. -Dank u, voorzitter. Twee korte vragen voordat we straks de inhoudelijke ronde ingaan. Er is richting het einde van het inwonersberaad een monitorgroep ingesteld. Hoe wordt de raad geïnformeerd over toekomstige bijdragen van die monitorgroep? Daar zijn we erg benieuwd naar. De tweede vraag is: in hoeverre zijn de door het inwonersberaad voorgestelde maatregelen voldoende? Dus om de periode van energieschaarste te overbruggen tot de komst van die extra wattkabel? De heilige graal van de VVD

Voorzitter raadscommissie

komt naar verwachting niet voor 2035. -U bent vrij

Ferry Zegel

om het direct inhoudelijk te doen, maar ik wil ook in een tweede termijn terugkomen. -Doe het maar in een tweede termijn,

Niels Rutten

want misschien kan ik iets met de antwoorden van de wethouder. Helemaal goed, meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Allereerst delen wij nu wel inhoudelijk iets met de PvdA. Dat is leuk ten opzichte van het vorige agendapunt. Wij zien de energietransitie ook duidelijk als een sociaaleconomisch vraagstuk. We willen graag van de wethouder horen hoe die ertegenaan kijkt bij de uitwerking van dit geheel. Er staan een tweetal adviezen in om energie op te wekken uit water. Daarover zegt het college: dat is allemaal technisch nog niet haalbaar. Dat gaan we dus niet oppakken. U bent wel de opdrachtgever van het rapport: het potentieel van energie uit water in en rondom het waddengebied. Het antwoord dat u niets gaat doen, vinden wij een beetje een kort door de bocht. We begrijpen nog dat u zegt: dit heeft niet onze eerste prioriteit. Kunt u niet al in de regelgeving voorbereiden om dingen mogelijk te maken? Dus dat we niet op het moment dat er iets is wat praktijkrijp en haalbaar is nog vijf jaar bezig zijn, omdat de regelgeving het niet toelaat. We hebben een voorstel van het college liggen. In onze ogen is het vooral een procesvoorstel. Wij willen graag van de wethouder weten wat hij met het oog op de verkiezingen van volgend jaar, in het laatste jaar van het college concreet voor elkaar wil krijgen?

Voorzitter raadscommissie

Tot nu toe allemaal niet-technische vragen.

Veronne Koot

Dat gaat hartstikke goed. Zie ik nog iemand? Mevrouw Koot. Ik dacht niet dat mijn vragen technisch waren. Aangaande het rapport van het inwonersberaad heeft GroenZwart twee conclusies. De eerste conclusie is dat we vol moeten inzetten op de derde wattkabel naar Texel. Dit zo spoedig mogelijk en met voorrang proberen te krijgen, zoals de VVD al aangaf. De tweede conclusie is dat de ambitie Texel Zelfvoorzienend ingetrokken kan worden aangaande de conclusie uit het rapport van het inwonersberaad. Deelt u deze twee grote conclusies en gaat u hiermee aan de slag?

Rikus Kieft

Meneer Kieft, bent u er klaar voor? Ga uw gang. Voorzitter, om met de wattkabel te beginnen, want die is het makkelijkst. Uit de provincie kwam de vraag: hebben jullie hem nodig? Wij hebben toen het systeemonderzoek van Royal Haskoning laten uitvoeren. In september '23 is dat gerapporteerd. De conclusie was dat we die nodig hebben. Toen hebben we aan de provincie het antwoord gegeven: wij willen de wattkabel in de planning hebben. Toen is het in de planning opgenomen. Hij heeft een stapje meer prioriteit gekregen, omdat we zeiden dat we dat willen. Liander is nu aan zet om de praktische gevolgen van het plannen, de kosten, en de procedureaspecten van een extra wattkabel in kaart te brengen. De reactie van Liander op die vraag hadden we in Q1 verwacht. Het kan nog net op de grens. We verwachten het vrij binnenkort. Zodra we het hebben, krijgt u het ook. Dat is wat de wattkabel betreft. Ik ga verder en de volgorde langs. De vraag die de VVD eerder stelde, heb ik nu niet scherp. Daar komen we uiteraard op terug. We beantwoorden hem alsnog, meneer Huisman. Zijn de adviezen voldoende en uitputtend? Dat is een vraag die door de heer Zegel en door meneer Hercules werd gesteld. Zo vat ik het op. Is dit het volledige antwoord op de vraag die wij uitgezet hebben? Hoe blijft Texel van voldoende energie voorzien? Het inwonersberaad heeft veel gezegd. Dus op welke manier we energie kunnen en moeten opwekken, en binnen welke begrenzingen dat op dit eiland moet gebeuren. Ze zijn niet toegekomen aan het rekensommetje: hoeveel energie hebben wij de komende jaren nodig? Waar raken wij de capaciteit van de wattkabel? Komen wij niet in een periode van schaarste voordat die er over tien jaar is? Dat duurt namelijk totdat de wattkabel er is. Het is een heel terechte vraag. Hij is door verschillende partijen buiten deze zaal ook gesteld. Uiteraard zorgen wij ervoor dat wij dat verhaal cijfermatig heel scherp op papier krijgen. Dat we precies weten wanneer er mogelijk een energietekort ontstaat. Wat moeten we alsnog doen als we weten wanneer er een tekort ontstaat? Al dan niet met definitieve of tijdelijke maatregelen. Past dat nog binnen de adviezen van het inwonersberaad? Of vinden wij dat we tijdelijk andere dingen moeten doen, omdat we de urgentie scherp in beeld hebben? Daar komen we op terug. Ik maak gelijk een samenvattende opmerking, zodat u weet dat wij opnieuw een Team Duurzaamheid opbouwen. De eerste twee mensen zijn in dienst genomen. Er komen nog twee of drie. Dat team gaat aan de slag met deze agenda en de dingen die al in het proces waren. Dus de Subsidieverordening en het Nationale Isolatieprogramma. Wij hebben in het raadadvies aangegeven dat wij hopelijk dit najaar u op de hoogte brengen van waar wij staan. Dus voor de verkiezingen, meneer Rutten. Ik kan concreet niet veel meer daarover zeggen, omdat de mensen die mij moeten adviseren er nog niet zijn. Daarmee heb ik een aantal vragen voor nu afgevinkt. Ik kijk nog even. Waarom wel structurele financiën? Wij hebben budgetten gekregen voor verduurzamingsvraagstukken. Ook van het Rijk. Wij denken dat we nog een klein stukje extra nodig hebben. Dat is structureel die 55.000. Met name voor waar het inwonersberaad op aandringt. Dus om ondernemers, energiecoöperaties, en gemeenten samen dat lokale expertteam te laten vormen. Die moet de zaken coördineren en verder uitwerken. Het zal om extra geld vragen, omdat er experts en ondernemers van het eiland erbij betrokken moeten worden. Dat kunnen we ambtelijk niet alleen. Dat willen we ambtelijk ook niet alleen, omdat juist de ondernemers een vitale rol hierbij moeten spelen. Dan ben ik bij de vraag van de heer Hercules. Dit college heeft als uitgangspunt dat de energietransitie zo sociaal en rechtvaardig mogelijk moet plaatsvinden. We hebben het bij de voorbereiding van de vraagstelling van het inwonersberaad erover gehad. Ik moet vaststellen dat het niet als een heel expliciet aandachtspunt of advies vanuit de inwoners terugkomt. Volgens mij kun je het tussen de regels door lezen, maar het is geen expliciet advies geweest. Ze hebben gezegd: het moet duurzaam zijn. Ze hebben een etiket geplakt op het type energie waarmee wij het moeten doen, namelijk duurzame energie. Er is over sociale rechtvaardigheid geen expliciet advies in het inwonersberaad. Ik kijk even achterom. Wij zijn voortdurend aan zet. Dus we nemen bij alle praktische zetten dat aspect mee vanuit het collegebeleid en raadsbeleid. Dat is het antwoord op uw eerste vraag. Een amendement ten behoeve van het prioriteren van acties. Ik aarzel omdat ik de advisering op dat punt nog niet heb en het totaal niet overzie. Het kan dat je niet weet of de prioritering die u geeft in de praktijk werkt op het moment dat u zegt: ergens met voorrang accu's plaatsen. Ik noem maar wat, dat zou een prioriteit kunnen zijn. Het hangt van zoveel andere aspecten af of dat kan. Dus wanneer of waar dat kan en wat het gaat kosten. Niettemin, het kan als de raad vindt dat die prioriteiten gesteld moet worden. Dan nemen wij dat als basis en gaan we ermee aan de slag. Mevrouw Van De Wetering had het over de windwokkels van 3 meter. Volgens mij heb ik die 3 meter ergens gezien, maar we checken de vragen. Het beleidskader, wij komen niet met een voorstel naar de raad als inwoners zeggen: doe het vergunningvrij, alles mag. Daar horen randvoorwaarden bij en zullen waarschijnlijk een afwijking van de huidige bestemmingsplannen betekenen. Daar moet u iets van vinden en daar komen wij mee terug. Dan is de oproep: maak het zo eenvoudig mogelijk. Die nemen wij ter harte, maar het zal een afwijking

Voorzitter raadscommissie

van de bestaande regelgeving zijn. Vervolgens gaat u daarover. Ik laat hem even uitpraten. U staat op mijn lijstje, mevrouw Van De Wetering. -Meneer Zegel heeft een vraag over de monitorgroep. Ik kijk weer even achterom. Formeel bestaat die niet meer of is die er wel? We komen schriftelijk erop terug wat het precies betekent. Bestaat het? Welke functie heeft het? Wat vertegenwoordigt het? Wat is de verbinding

Ferry Zegel

met het inwonersberaad? -Volgens mij krijgen we een evaluatie

Voorzitter raadscommissie

waarin dat meegenomen wordt. -Mag ik verder gaan, voorzitter? Ga uw gang. -Meneer Rutten, u heeft het over het rapport Energie uit Water van het TNO. De gemeente Texel was mede opdrachtgever. Als u dat rapport goed heeft gelezen, heeft u gezien dat die technieken potentie hebben. Het duurt alleen 10 of 15 jaar voordat die marktconform beschikbaar zijn. Dat is de strekking van de opmerking in het advies van het college. Wij blijven al die technieken volgen die in het water energie opwekken. Zodra het in de buurt van marktconforme energieprijzen komt, gaan wij absoluut ermee aan de slag. Dus dit is een winstwaarschuwing. Het heeft potentie, maar in de praktijk is het nog niet zover. U heeft gezegd: komt het college nog voor de verkiezingen met een stand van zaken? Ik heb al gezegd dat we dit najaar daarmee komen. Wat mij betreft zo vroeg mogelijk, maar ik ben afhankelijk van de invulling van de vacatures. Dus om met een advies te komen waarvan we zeggen: dat gaan we in de raad fileren. Voorzitter, ik heb de derde wattkabel van mevrouw Koot genoemd. Dan de ambitie Texel Zelfvoorzienend. Wij zullen op enig moment met een evaluatie en Vervolgnota komen op de Beleidsnota Energie die nu Texel Zelfvoorzienend heet. Dan ziet u wat we daarmee gedaan hebben, daar kan ik nu geen voorschot op nemen. -Dank. Ik heb op de lijst voor de tweede termijn mevrouw Van De Wetering,

Astrid van de Wetering

meneer Hercules, en meneer Zegel. Mevrouw Van De Wetering. Dank u, voorzitter. Het antwoord van de wethouder gehoord hebbende, begrijp ik dat bepaalde regels over geluidsnormen en dat soort zaken op papier moeten worden gezet. Maar gebiedsaanwijzingen? Ik krijg zoiets van: oké, we gaan gebieden uitsluiten. Ik kan me nog voorstellen dat het een natuurgebied is, maar daar woont niemand. Dus ik zie hem niet helemaal. Er overnachten wel mensen. Ja, dag, die ga ik niet nog een keer doen. Bij een uitnodigingskader denk ik aan hele grote parken of iets dergelijks. Volgens mij was dat niet de bedoeling. Het was de bedoeling dat particulieren en bedrijven er iets mee konden. Vanuit het inwonersberaad kwam juist: zo makkelijk mogelijk. In principe zou dat snel moeten kunnen. Zoals u weet, hebben we bij diverse gemeenten regelgeving opgevraagd hoe zij het met microwokkels en dat soort grappen regelen.

Voorzitter raadscommissie

Ook al heeft u daar wel of niet de capaciteit voor, u kunt heel snel ermee aan de gang.

Eric Hercules

Volgens mij zat er niet echt een vraag in. Meneer Hercules, ga uw gang. Ik heb een heel concrete vraag aan de commissie en de wethouder. Ik wil eerst zeggen dat we verheugd zijn. Dit college gaat zich inzetten om de adviezen uit het inwonersberaad met de bril van sociale rechtvaardigheid toepassen. Dat vinden wij zeer belangrijk. We zullen vanaf nu en in de toekomst met voorstellen proberen te komen om dat te bewerkstelligen. We hebben dat altijd gedaan. Wij willen graag prioriteren. Er ligt best een mooi bergje adviezen van het inwonersberaad. Met die inzet denken wij dat je het zo effectief mogelijk moet inzetten. Je moet focus hebben. Daardoor kom je eerder tot je doel. De wattkabel is geen advies van het inwonersberaad, maar daar wordt al op ingezet. We vinden dat dat ook een prioriteit betreft. Verder vinden we dat specifiek de volgende drie adviezen prioriteit moeten krijgen: de windwokkels of windturbines kleiner dan 3 meter. Dus de vrijwel onzichtbare, zoals het in advies 2 staat. Advies nummer 7: onderzoek en pilots voor energieopslag op het hele eiland. Dus in de dorpen en wijken. Advies 9: een binnenplanse vrijstelling voor opwekking en verduurzaming. Bijvoorbeeld voor windwokkels. Dat zijn drie hele concrete adviezen uit dit bestuurlijke advies. Het college is het daarmee eens. Wij als PvdA pro Texel vinden dat er ook andere prioriteiten zijn. Ik hoop dat mensen zich bij ons aansluiten, zodat we in ieder geval een lijstje van drie kunnen maken. Daar kan het college keihard mee aan de slag, zodat we qua duurzaamheid echt aan de bak kunnen. We zijn drie jaar achter in de uitvoering van duurzaamheidsprogramma's. De adviezen die ik heb opgenoemd, zullen wij in een concept amendement

zetten. Die zijn wat ons betreft inwisselbaar, maar we willen vooral ervoor gaan. We zullen niet alle bloemen water proberen te geven, maar de drie bloemen waarvan we denken

Voorzitter raadscommissie

dat die het zeker zullen halen. Dus dat we ons daarop concentreren.

Ferry Zegel

U heeft nog een week de tijd, meneer Hercules. Dat wordt veel kopjes koffie drinken. Meneer Zegel. Voorzitter, ik heb een hele korte concrete vraag aan het college. Hebben we die prioriteitenlijst echt nodig? Of komt het college daar zelf uit? Dan de inhoud. Voorzitter, wij zijn een groot fan van het instrument burgerberaad. Hier heet het inwonersberaad. Voor GroenLinks is het inwonersberaad precies waar de lokale politiek over moet gaan. Niet één keer per vier jaar stemmen en dan toekijken, maar mensen actief betrekken bij besluiten die hun toekomst raken. We zijn echt blij dat dit beraad succesvol is en zijn vruchten afwerpt. Het voorstel dat nu voorligt, heeft echt een stevig draagvlak. Het sluit goed aan op de kaders die deze raad heeft gesteld. Natuurlijk hadden we zelf op sommige vlakken zelf andere keuzes gemaakt, maar we vinden het belangrijk om het proces en de uitkomst te respecteren. Het inwonersberaad is met doordachte en breedgedragen adviezen gekomen. Dat vraagt wat ons betreft nu om snelheid. We zijn ook heel blij dat het beraad duidelijke stappen richting windenergie voorstelt. Het is hoog tijd dat we op Texel concreet ermee aan de slag gaan. Daarin kan ik de heer Hercules en mevrouw Van De Wetering zeker volgen. We zijn ook blij met de ondersteuning die van Top kwam. Zij stuurden een ondersteunende brief. Ook met de steun die de ondernemers willen bieden om hiermee extra snelheid te maken. Concluderend, wij zijn heel erg blij met deze brede en zorgvuldige opbrengst.

Voorzitter raadscommissie

We roepen het college op om heel snel en heel voortvarend

Cees Hoogerheide

ermee aan de slag te gaan. -Dankuwel, meneer Hoogerheide. Dankuwel, voorzitter. De vragen van de wethouder gehoord hebbende, delen wij meteen dezelfde mening. Dit is een prima stuk als vertrekpunt. Ik hoop dat het na de besluitvorming

Niels Rutten

zo vlug mogelijk in punten wordt uitgevoerd. Dank u. Dankuwel, meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. De wethouder heeft de meeste van onze vragen keurig beantwoord. Op één heb ik nog niet helemaal het antwoord wat ik zocht. U heeft duidelijk aangegeven dat u in het najaar met de stand van zaken komt. Dat staat keurig in het stuk uitgelegd en er is een uitvoeringsagenda. Wat ik zo graag van de wethouder wilde horen, is welke ambitie hij heeft om echt concreet met iets aan de slag te gaan. Als u zich erg stoer voelt om te zeggen: dat wil ik nog voor de verkiezingen nog gerealiseerd hebben. Bijvoorbeeld: een beleidskader, windwokkels, of de eerste twintig buurtbatterijen. Ik noem maar wat. Dan inhoudelijk. We kunnen ons best vinden in de prioritering die meneer Hercules noemt of een aantal andere. Daar moeten we het eens over hebben. Na drie jaar aan de slag zouden wij toejuichen. Uit het inwonersberaad komen geen adviezen waar wij bezwaren tegen hebben of die tegen ons verkiezingsprogramma ingaan. Het enige wat bij ons op bezwaar stuit, is dat zonnepark van 100 hectare. Die heeft het niet gehaald. Dus wij kunnen met de meeste adviezen goed leven. We vragen ons af hoe ver we komen richting voldoende energie en zelfvoorzienendheid. Die vraag is nog niet beantwoord. Dat heeft de wethouder al toegelicht. We hebben een andere prangende vraag. Die houdt ons al een tijdje bezig, want de verkiezingen komen eraan. Na de verkiezingen komt er in ieder geval een nieuwe coalitie. Dan ga je nadenken over wie erin kan zitten. Hart voor Texel of bijvoorbeeld de VVD kan erin zitten. Zij hebben steeds niet ingestemd met het inwonersberaad. Hoe gaan die partijen in een nieuwe coalitie ermee om als we nu dit document aannemen? Committeren zij zich

Voorzitter raadscommissie

aan deze adviezen?

Erik Polderman

Ik heb meneer Polderman als volgende op het lijstje. Wilt u gelijk erop reageren? -Dank u, voorzitter. Nee, dat zal ik in de groep gooien. Daar komen we later op terug. Omwille van de tijd is het handig om dat later een keer te bespreken. Wel wil ik graag ingaan op wat de heer Hercules aangaf. Het ondersteunen van de snelheid vinden wij ook. Ik wil wel meegeven dat de heer Kieft aangeeft dat er nog niet genoeg personeel is met kennis van zaken. Laten wij als raad geen expert op dat gebied zijn en zeggen: die stukken willen we naar voren brengen. Ik denk dat het verstandig is dat we kijken welke stukken vanuit het college het beste aangepakt kunnen worden.

Voorzitter raadscommissie

Daarna pas prioriteren en in werking zetten. Wel zo snel mogelijk. -Ik begrijp dat het zo meteen een reactie uitlokt. Ik maak het rondje af. Meneer Huisman. Ik bewaar alle opmerkingen, meneer Hercules. Ik maak het rondje af, dan geef ik de portefeuillehouder

Albert Huisman

het woord om twee vragen te beantwoorden. Daarna kunt u op meneer Polderman reageren. -Dank u, voorzitter. Laat ik duidelijk zijn, de VVD Texel is best bereid om adviezen uit te voeren. Wat ons betreft, hoeft niet alles tegelijk. Zeker niet in dit financieel zware jaar. Waar we moeite mee hebben, is die verhoging van € 55.000. We gaan ons daarover beraden. Wat ik ook vaststel, is dat GroenLinks erg snel tevreden is. Ik zie in de adviezen terugkomen

Voorzitter raadscommissie

dat er heel veel reeds bestaande ambities worden geformuleerd. Daar wilde ik het bij laten. -Dank, dan geef ik de portefeuillehouder het woord. Er staan twee vragen open. De vraag van meneer Zegel

Rikus Kieft

en meneer Rutten. -Voorzitter, de vraag van meneer Zegel gaat over de prioritering. Ik haak aan op wat de heer Rutten, maar ook de heer Polderman zei. Deze raad neemt vaker besluiten, ondanks dat ze geen expert is op technische onderdelen. Dat is juist de essentie van een lekendemocratie. Als de raad ons prioriteiten meegeeft, dan zijn dat voor ons prioriteiten. Ook al typeert u zichzelf niet als deskundig. Als dat de prioriteiten van deze raad zijn, dan zijn dat voor ons ook de prioriteiten. Als ze slecht uitkomen of ze kunnen niet, dan krijgt u dat van ons te horen op basis van ambtelijke adviezen. Zo werkt het in deze zaal. Meneer Rutten stelde bijna een persoonlijke vraag aan mij als ik het goed begrijp. Wat zou u zelf willen prioriteren?

Voorzitter raadscommissie

Voorzitter, ik wil zo veel mogelijk in gang zetten en u dat in het najaar rapporteren. -Wat een heerlijk politiek correct antwoord. Er is een reactie van mevrouw Van De Wetering en meneer Hercules voordat we overgaan naar de Perspectiefnota.

Astrid van de Wetering

Ik zie dat er heel heftig nee wordt geschud.

Voorzitter raadscommissie

U slaat eentje over, de Klachtenverordening. Sorry, ik bedoel het volgende agendapunt. Excuus, ik heb er ook al een werkdag op zitten. -Dankuwel, voorzitter. Ik wil even reageren op de heer Polderman. Wij zijn geen experts, maar we zijn wel slim. We hebben wat dat betreft andere gemeenten opgezocht die al beleidsregels hebben liggen. De wethouder kan een kant-en-klaar pakketje krijgen en afvinken

Eric Hercules

of het aan zijn wensen voldoet. Dus dat is heel slim. Meneer Hercules. -Meneer Polderman, we zijn geen experts op het gebied van duurzaamheid. Net zoals we geen experts zijn op het gebied van vogelwachtershuisjes of natuur. We kunnen er wel iets van vinden en vervolgens als raad onze wens aan het college

voorleggen. Het college zal zeggen of het uitvoerbaar is of niet. Ik zie licht in de opmerkingen van de heer Kieft. Kom maar op met een amendement. Stel prioriteiten en dan zeggen wij of het haalbaar is of niet. Ik denk dat het college, net zoals wij echt

Voorzitter raadscommissie

tastbare resultaten wil. Niet per se voor de verkiezingen, maar zo snel mogelijk, meneer Rutten. -Dankuwel voor uw inbreng op dit punt.

8 Klachtenverordening Texel 2025

Voorzitter raadscommissie

Het brengt ons bij agendapunt 8: de Klachtenverordening Texel 2025. De conclusie is dat het vorige punt over het inwonersberaad vanwege een aangekondigd amendement geen hamerstuk wordt. Er wordt even van stoel gewisseld. Ik zie al een hand bij mevrouw Dros. Ik geef haar zo meteen het woord. Wel thuis, voor degenen die de zaal verlaten.

Jacquelien Dros

Ik moet nog een stukje. Mevrouw Dros. -Dank u, voorzitter. GroenLinks is blij dat de Klachtenverordening er is. We denken dat het heel fijn is voor de inwoners van Texel. Het is makkelijker en sneller om een klacht in te dienen. Het krijgt een goed gevolg en het wordt sneller afgehandeld wordt. Ik mis alleen één ding. Het wordt keurig uitgesplitst in punt 2: de klacht wordt behandeld door. Dan worden er allemaal mensen ingevuld en daar is goed over nagedacht. Naar mijn idee ontbrak er eentje. Waar kan de inwoner terecht als die een klacht heeft

Voorzitter raadscommissie

over de klachtencoördinator? -Ik denk bij de ombudsman. -Als dat niet geformuleerd staat, moet dat wel in deze Klachtenverordening opgenomen worden. Anders moet ik er een amendement van maken.

Nils Lely

De vraag is genoteerd door de portefeuillehouder. Meneer Lely. Dank u, voorzitter. Wij hadden ook dat idee, want er zit een heel aantal bijlagen. Vooral de behoorlijkheidswijzer vond ik erg inspirerend over hoe dat allemaal keurig gedaan moet worden. We vonden het ook goed dat de gemeente deze wijzer als leidraad neemt. In alle voorkomendheid en respect die uit de wijzer spreekt, kan het toch voorkomen dat er een conflictsituatie of iets dergelijks bestaat. In aanvulling op mevrouw Dros, is er een mogelijkheid om een soort neutrale ombudsfunctie als derde partij erbij te halen? Dus buiten het systeem een ombudsfunctie

Voorzitter raadscommissie

voordat we naar de advocaat moeten grijpen. Ik verwacht wat het antwoord gaat worden uit de helft van het woord dat u al gebruikt heeft. Ik zie geen handen meer.

Niels Rutten

Er was toch een hand van meneer Rutten. Ga uw gang. Dank u, voorzitter. We zijn blij om te lezen dat het college wil inzetten op een snellere behandeling en het zoeken naar oplossingen. We vragen ons alleen af of u het voorkomen van klachten niet iets meer aandacht kunt geven. We hebben bijvoorbeeld een aantal vragen gesteld over de Boodtlaan. We hebben een keurig antwoord daarop gekregen. Het was allemaal prima uit te leggen, maar we denken dat dit voorkomen kunnen worden. Als je proactief communiceert, is er geen verwarring. Dat is vaker als wij een boze burger aan de lijn hebben. We hebben meestal niet het idee dat er fundamenteel iets misgaat,

Mark Pol

maar dat er een soort verwarring ontstaat. -Dankuwel, meneer Pol. Dankuwel, ik begin met de laatste vraag. Dit is een Klachtenverordening. Ik zou bijna willen zeggen dat al ons beleid erop is gericht om zo min mogelijk klachten te krijgen. Dat wil niet zeggen dat het niet alsnog af en toe misgaat. Dan moet je die klacht heel serieus nemen. Je moet dat ook netjes in je verordening regelen. Overigens hebben we dat in 2012 ook gedaan. We hadden een Klachtenverordening, maar die was gedateerd. Vandaar dat er nu een nieuw voorstel ligt. Dan de vraag: waarom ga je in de Klachtenverordening niet verder in op het voorkomen van klachten? We doen dat al in de andere beleidsstukken die regelmatig naar de raad komen. Dan de vraag over de klachtenbehandelaar van mevrouw Dros. We hebben erover nagedacht, maar je komt in een beetje moeilijk rijtje. Wat doe je dan met de klacht over de klachtencoördinator die de klachtencoördinator moet behandelen? Op een gegeven moment kom je daar niet meer uit. Je krijgt een soort Droste-effect. Onder 2A is helder gemaakt dat er altijd een afdelingshoofd moet meekijken. Dus er komt altijd een afdelingshoofd aan de orde. De klachtencoördinator is een onderdeel van onze gemeentelijke organisatie. Eerlijk gezegd is dit een hypothetisch geval. Stel dat een klacht daarover binnenkomt, dan kijkt de leidinggevende altijd mee bij die klacht. Die zal uiteindelijk de afweging moeten maken waar het vervolgens terechtkomt. Dus in dat proces zit een borging. We hebben het erover gehad, maar het ging mij een beetje te ver om dat in het proces helemaal te beschrijven. De vraag van de Partij van de Arbeid of het mogelijk is om in de praktijk een derde partij in te schakelen. Die hele Klachtenverordening ademt dat we de klacht zo vroeg, snel, en adequaat mogelijk willen oppakken. Dat doe je door een informele aanpak en krijgt een prominentere rol hierin. In de praktijk doen we dat weleens met een derde, maar dat hebben we niet letterlijk opgeschreven. De ombudsman is het meest formele instituut waarnaar ik wil verwijzen. In de praktijk doen we dit dus weleens en kijken we of we er informeel uit kunnen komen. In de praktijk blijkt dat een klacht heel vaak gaat over dat we het niet helemaal met elkaar eens zijn. Soms gaat het inderdaad over goed communiceren. Dat is het moment waarop je kijkt of je met elkaar

Voorzitter raadscommissie

een soort mediation kunt inzetten. Dus die mogelijkheid is er. Is dat voor iedereen voldoende beantwoord? Hebben we daarmee een hamerstuk voor de raadsvergadering

9 Perspectiefnota 2026-2029

Voorzitter raadscommissie

van volgende week? Dat is fijn. Ik kan u al toezeggen dat het volgende agendapunt geen hamerstuk wordt. We gaan beginnen met de behandeling van de Perspectiefnota 2026. In uw boekje zit de leidraad voor de bespreking zoals we hem gaan behandelen. U heeft in de afgelopen periode de mogelijkheid gehad om technische vragen te stellen. Die gaan we vanavond niet behandelen. We behandelen de punten een voor een. Eerst de inhoud en vervolgens een motie of amendement wat bij het behorende programma zit. Zoals gebruikelijk krijgt de portefeuillehouder

Cees Hooijschuur

eerst het woord om het document in te leiden. Meneer Hooijschuur. -Dankuwel, voorzitter. Raad en commissieleden, we hebben een voorwoord in de Perspectiefnota gezet. Daar wil ik wat aanvullingen op geven, want we bespreken vanavond de Perspectiefnota 2026. Net als bij de Programmabegroting 2025 is deze Perspectiefnota digitaal opgesteld. Het is voor u beschikbaar. Enkele mensen hebben een papieren versie aangevraagd, die is ook geven. Deze Perspectiefnota bespreken we eerder dan de voorgaande jaren door de verandering van de planning in de control cyclus. De Auditcommissie is ervan op de hoogte dat we het zo doen. Hierdoor is de uitkomst van de meicirculaire en de Programmabegroting 2024 nog niet bekend. Dat heeft u in de bestuurlijke boodschap kunnen lezen. We staan voor een steeds grotere uitdaging doordat we meer taken met minder geld vanuit het gemeentefonds moeten uitvoeren. We hebben veel minder geld gekregen, zoals u in de Perspectiefnota ziet. Dit is het ravijnjaar dat we al een beetje aan zagen komen. Het komt nu langzaam in beeld. In deze Perspectiefnota hebben we voor het eerst inzichtelijk gemaakt wat de gevolgen zijn van de investeringen die in de toekomst plaatsvinden. We hadden

kunnen zeggen: we doen alleen 2026 voor dit college. Voor de rest moet het nieuwe college het uitzoeken. Wij vinden het heel fair om te zeggen dat deze plannen verder gaan dan alleen dat ene jaar. Vandaar dat we het bedrag van 1 miljoen onder nummertje 17 ingevuld hebben. Daardoor heeft u diverse technische vragen gesteld. Dat leg ik u zo uit. Ik wil benadrukken dat dit college niet over een nacht ijs is gegaan om 1 miljoen structureel in een meerjarenperspectief op te nemen. Het college vindt het van belang om deze kapitaallasten voor de toekomst in beeld te brengen en in de Perspectiefnota 2026 op te nemen. Zo kunnen we de financiële huishouding van de gemeente goed achterlaten voor het nieuwe college. Wij laten tussentijds een onderzoek uitvoeren naar alle stille lasten binnen de gemeente Texel. De verwachte uitkomst hiervan zullen we aan het nieuwe college presenteren. Zoals u weet, zijn er meerdere stille lasten. Onder andere het bevrijdingsfeest om de vijf jaar van € 60.000 om een voorbeeld te noemen. Als het zover is, doen we een greep in de kas. Dat is heel negatief, zo is het natuurlijk niet. Nu moeten we € 60.000 op tafel leggen. Je kunt er ook voor sparen. Je kunt zeggen: we weten dat het om de vijf jaar komt. Elk jaar sparen we geld, dan hebben we dat geld al om de vijf jaar. Dat is bijvoorbeeld een stille last en zo zijn er nog meer. De raadsdag de we met zijn allen doen, is een klein bedrag en is ook iets. Je kunt ook daarvoor sparen. Deze stille lasten we allemaal in beeld brengen, zodat u weet waar het over gaat. Door de nieuwe voorstellen is het saldo van het meerjarenperspectief negatief. Het jaar 2026 is zwart, de andere jaren zijn ook zwart. Als u die € 1 miljoen kapitaallasten meeneemt, zijn ze negatief. Dat heeft u gezien. Het is een Perspectiefnota, natuurlijk. Het college heeft een afgewogen pakket aan u voorgelegd. Daarin wordt een extra bijdrage aan de bezoeker gevraagd die op het eiland overnacht. Dat is de toeristenbelasting en daar is een vaststelling. Normaal stellen we het voor twee jaar vast, maar we willen het nu niet voor twee jaar vaststellen. We willen niet in de wielen van een nieuw college rijden, daarom stellen we het voor één jaar vast. Het nieuwe college heeft dan de vrije hand om in de volgende vier jaar daarmee om te gaan. We hebben ook naar de inwoners gekeken. Ik heb net gehoord dat de toerist de kip met de gouden eieren is. Dat is zo, maar we zien dat de toeristische sector iets terugloopt. U hoeft zich niet gelijk druk of bang te maken. De eerste twee jaar liep het met 5 % terug en het laatste jaar 3 %. Dit jaar zijn er mensen die zeggen dat er iets meer is verhuurd. Het is afwachten wat er aan het einde van het jaar komt. Je kunt aan het begin van het jaar niets ervan zeggen. Dit zijn de dingen. Wij zeiden: we doen het voor de toerist iets omhoog. Ook de ozb, daarom leg ik dit uit. In dat geval zit er bijna 8 miljoen tussen Midden-Nederland en Texel. Dat heeft u in de programmarekening gezien de vorige keer. Als je dat in kleine beetjes ophaalt, valt het mee. Theoretisch kost 3 ton een tientje meer per jaar. Stel dat je over een paar jaar heel negatief uitkomt en je moet in een keer dat bedrag naar voren halen. Dan moet je dus een heel groot bedrag betalen. Dit was onze intentie bij het verdelen van de lasten. De Texelaar wat en de toerist wat. Vergeet niet dat de ozb ook bij die toerist terechtkomt. Iedereen die een vakantiehuisje heeft, betaalt ook ozb. Dus dat is heel zinvol. Het wordt in feite twee keer gepakt als je het zo mag zeggen. Het college denkt dat dit pakket evenwichtig is voor eenieder die een bijdrage doet en wordt gevraagd om de uitstekende voorzieningen op ons eiland in stand te houden. We kijken ernaar uit

Voorzitter raadscommissie

om met u in debat te gaan over deze nieuwe Perspectiefnota. Dit was het voorwoord dat ik erbij wilde doen. Dankuwel, ik kijk er ook naar uit. Het eerste punt wat we met elkaar bespreken, is gelijk het klein stukje op pagina 4 tot 8. Onder andere de bestuurlijke boodschap.

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser namens de Partij van de Arbeid wil iets daarover zeggen. Yes, mevrouw Visser.

Voorzitter raadscommissie

Sorry, niet mevrouw Visser namens de Partij van de Arbeid. Mevrouw Visser namens de Auditcommissie. -Excuus. Dat geeft niks. Zoals het hoort, staan in de Perspectiefnota een groot aantal politieke voorstellen. De Auditcommissie is geen politieke commissie. Dus we hebben geen aandacht aan deze voorstellen besteed. We hebben wel gekeken of er technische problemen zijn met de Perspectiefnota die aan de raad is aangeboden, en waar de raad van op de hoogte gebracht moet worden. Na een uitgebreide bespreking heeft de Auditcommissie vastgesteld dat die er niet zijn. Er zijn dus geen technische belemmeringen om de Perspectiefnota vast te stellen, zoals die nu voorligt. -Dank voor de woorden van de Auditcommissie en het voorbereidende werk.

Niels Rutten

Het eerste punt. Meneer Rutten wil graag het woord, dan heb ik meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. Dank voor de Perspectiefnota. We vinden het een goed experiment dat hij eerder in het jaar op de agenda staat. De wethouder heeft een inleiding gehouden. We hebben hem ook in de Texelse krant een aantal dingen horen zeggen. Wij hebben een paar vragen daarover. Allereerst de ozb-verhoging waar hij net op inging. U zegt: we moeten toegroeien naar het landelijk gemiddelde. Dat is een afwijking van het beleid tot nu toe en het coalitieakkoord. Waarom heeft u er toch voor gekozen om de ozb te verhogen? Waarom kiest u ervoor om naar het landelijk gemiddelde toe te groeien? Wat is uw visie daarachter? In de Texels krant zei u ook: als we nu een offerte van € 1.000 krijgen, zeggen we dat er wel wat af kan. Wij schrokken een beetje daarvan, omdat u de afgelopen jaren niet scherp naar de offertes keek. Blijkbaar was het: ach, het geld klotst tegen de plinten.

Voorzitter raadscommissie

Doe het maar gewoon. We schrokken erg van deze uitspraak.

Cees Hooijschuur

Kunt u die zorgen wegnemen, portefeuillehouder? Zeker, u heeft het over de visie achter de ozb-verhoging. Ik kon drie jaar geleden niet zien wat er nu gebeurt. U ook niet. Elke dag gebeuren er andere dingen. Ik zeg niet dat we naar het midden van Nederland moeten. Ik zeg alleen dat je het een klein beetje inloopt als je het elke keer een beetje in de jaren doet. Dus voordat je straks op je vingers wordt getikt om het ver in te lopen. Dit jaar desnoods 10 %. Volgend jaar misschien niks, omdat je het niet nodig hebt. Dat is de gedachte erachter. Ik zeg niet dat we het gelijk elk jaar op het midden van Nederland in willen lopen. Wij konden drie jaar terug niet zien dat het geld wat we nu van het Rijk hebben gekregen minder is dan we gedacht hadden. Je hoopt dat het allemaal meevalt. Het valt meer tegen dan we denken. Daarnaast hebben we veel ambities. We willen investeringen doen en alles bijhouden. Met dat bij elkaar is dit het voorstel wat wij neerleggen. U kunt er nog van afwijken. Nogmaals, wij kiezen voor meerdere jaren om te laten zien wat er gaat gebeuren. We kunnen ook zeggen: we doen alleen 2026, want die hebben we op zwart. De rest mag het nieuwe college uitzoeken. We proberen met elkaar het debat op te wekken: hoe ga je verder? Help elkaar in het leven. Ik vind het prima wat er in de krant geschreven wordt., maar dat zijn niet mijn exacte woorden. We rekenen best ruim als we het met Gemeentewerken doen. Dat ziet u elke keer in de begroting. Elke keer houden we toch geld over. Ik bedoel te zeggen dat we meer druk erop zetten, zodat we de lucht beter eruit halen en scherper prijzen.

Jur Schuiringa

Dat is de achterliggende gedachte, meneer Rutten. Meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. U zegt dat we gedwongen worden om de ozb en de belastingen aan te pakken.

Cees Hooijschuur

Bedoelt u dat wij een Artikel 12-gemeente worden? Nee. -Dat is goed, ik ben blij. Ik wil de Financiële Afdeling hartelijk danken voor het beantwoorden van alle technische vragen. Eén vraag van ons was wat de stand is van de financieringen, oftewel de leningen per 1 april. Dat is keurig beantwoord, 65 miljoen. Dat betekent dat we even grote begrotingen hebben als leningen. Dus we zitten op 100 %. We gaan verder. Voor de toekomst hebben we een globale schatting gemaakt van de uitgaven die nog komen. We hebben Artex voor 15 miljoen. De scholen natuurvriendelijk maken voor 10 miljoen. De ijsbaan voor 2 miljoen. Voor de Marsweg Noord is een lening van 14 miljoen. De GREX voor de Mars is 5 miljoen. Dan hebben we met de nieuwe bouwactiviteiten de GREX voor Den Hoorn, Oudeschild, Oosterend, De Cocksdorp. Dat kost 3 miljoen en is in totaal 49. We hebben nog 't Stappeland en de Zandbrug als nieuwtje. Dan zitten we op 51. We hebben de komende jaren de Pontweg Noord en Zuid voor 10 miljoen. We zitten met elkaar op 61 voor de komende 2,5 jaar,

Voorzitter raadscommissie

bovenop de 65 die we al hebben. Zouden we niet een beetje temporiseren, college? -Dat is een concrete vraag.

Eric Hercules

Meneer Hercules wil reageren. -Ik hoopte dat het college zou zeggen dat het niet klopte dat we een begroting van 65 miljoen hebben. Als het college dat niet zegt, zal ik het zeggen. In 2025 hebben we 84,2 miljoen. Het zijn onze inkomsten en uitgaven. Daar blijft wat van over. Ik wil het eerste gezin dat een hypotheek heeft nog wel horen dat ongeveer 20 % meer dan de totale waarde van de lening aan inkomen heeft. Ik vind het meevallen qua leningen

Voorzitter raadscommissie

ten opzichte van onze inkomsten, meneer Schuiringa.

Jur Schuiringa

Ik zou eerst de cijfers op een rijtje hebben voordat u erover begint. -Dat lokt een reactie uit bij meneer Schuiringa. -We hebben keurig een antwoord van de Afdeling Financiën en de wethouder gekregen. De stand van de leningen is op dit moment 65 miljoen. Dat klopt. -Dat zijn toch de schulden? De provincie kijkt of je meer schulden dan je eigen begroting hebt. Zit je op 120 %, dan ben je een Artikel 12-gemeente onder toezicht. Daar wil ik juist niet naartoe, vandaar mijn verzoek. De cijfers hebben we.

Voorzitter raadscommissie

Wees reëel en ga er reëel mee om. Ik vraag gewoon: kunnen we temporiseren?

Cees Hooijschuur

Anders red je het niet onder die 120 %. -De wethouder Financiën. U stelt best technische vragen. Ik wil u vertellen dat ik die 65 in de antwoorden heb gezien. Het klopt, maar we zitten niet op 100 %. Dat is wat anders. Ik kan het niet een-twee-drie hardop zeggen. Dat deed Financiën ook niet. Dan al de antwoorden die u over de geldleningen noemt die aankomen. Een deel is al in de voorstellen van de Perspectiefnota verwerkt. Dat heeft u gezien. Volgens mij is het de Pontweg en nog wat dingen. Om heel snel een antwoord hierop te geven: nee. We zitten zeker niet op 100 %. Dat weet ik heel zeker. We zitten ongeveer op hetzelfde. Bij de afgelopen programmarekening was het 82 % uit mijn hoofd. Rond die hoek zitten wij op dit moment. Je hebt leningen, maar je lost ook leningen af. We hebben niet allemaal leningen van 3 of 3, 2 %. Er zijn ook leningen voor minder. Ik hou me niet op de vlakte

Voorzitter raadscommissie

over hoe het met die quote is, maar ik kan hardop zeggen dat het geen 100 % is. -Het klonk een beetje technisch. De politieke vraag was: wethouder, is het niet verstandig om te temporiseren?

Cees Hooijschuur

Die vraag is nog niet beantwoord. -Wij doen voorstellen voor 2026. Tegenwoordig moet er geld zijn voor de voorstellen en het moet onderbouwd zijn. Dit zijn de voorstellen die we neergelegd hebben. U heeft een technische vraag gesteld over de 11 voorstellen. Er komt een antwoord op de 11 voorstellen die niet onderbouwd zijn. Als we de programmarekening en de meicirculaire hebben, kunnen we kijken of we de voorstellen uitvoeren en anders niet. Misschien moeten we temporiseren. Dat is iets wat u straks voor u krijgt.

Voorzitter raadscommissie

Dit is de Perspectiefnota en wat we van plan zijn. Het is een soort visie. -Dank. Bij dit punt zit een motie van de VVD Texel, GroenZwart, en D66 Texel: Afspraak is afspraak, de lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen. Wie mag ik daarover het woord geven? Ik zie een hand bij meneer Huisman.

Albert Huisman

Dank u, voorzitter. Ik zal de motie toelichten. Het betreft een afwijking van het coalitieakkoord. In de Perspectiefnota 2026-2029 stelt het college een aanzienlijk extra verhoging voor van de onroerendzaakbelastingen. Dus de ozb en de toeristenbelasting. Dit voorstel wijkt duidelijk af van het coalitieakkoord. Daarin is nadrukkelijk vastgelegd dat de lokale lasten slechts trendmatig verhoogd worden. De voorgestelde extra lastenverhoging is daarmee niet alleen financieel

belastend voor inwoners, ondernemers, en bezoekers van Texel. Het schaadt wat ons betreft ook het vertrouwen in de afspraken die bij het aantreden van het huidige college zijn gemaakt. Dus het belang van het zoeken naar alternatieven. Het college acht deze lastenverhoging noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen. Wij vinden het van groot belang dat er eerst zorgvuldig en uitvoerig gezocht wordt naar mogelijkheden om binnen de bestaande gemeentelijke begroting te besparen. We denken daarbij aan een efficiëntere inzet van middelen, uitstel, versobering van minder urgente plannen, en andere mogelijke bezuinigingen. Op deze wijze willen wij voorkomen dat het financieel tekort automatisch wordt afgewenteld op inwoners, ondernemers, en bezoekers van Texel. Een goede en sluitende begroting is uiteraard essentieel. Daar denken we niet anders over. Naar onze mening moet het eerst gerealiseerd worden door kritisch naar de eigen organisatie en plannen te kijken. Dus voordat onze inwoners en gasten financieel extra worden belast. Eén: we roepen het college op om bij de voorbereiding van de Programmabegroting 2026 actief en concreet naar realistische en haalbare bezuinigingsmogelijkheden te zoeken. Binnen de bestaande budgetten en plannen, zodat de voorgestelde extra verhoging van lokale lasten bovenop de trendmatige stijging voorkomen kan worden. Twee: presenteer deze concrete bezuinigingsvoorstellen duidelijk, transparant, en inzichtelijk aan de gemeenteraad bij de behandeling van de Programmabegroting 2026. De gemeenteraad wordt dan goed in staat gesteld om

Voorzitter raadscommissie

een zorgvuldige afweging te maken tussen eventuele extra uitgaven en belastingverhogingen. -Dankuwel, iemand anders het woord over de motie? Zijn er vragen van wie dan ook?

Eric Hercules

Meneer Hercules en meneer Rutten. Meneer Hercules. Voorzitter, er ligt een amendement. Daarin wordt een andere keuze gemaakt. Wij zijn het eens met het eerste deel van de keuze van de indieners van deze motie. Afspraak is afspraak. We hebben gezegd dat de ozb niet wordt verhoogd. Dat willen we inderdaad niet doen in deze periode. Wat we wel interessant vinden, is wat er in de toekomst gebeurt. Dat moeten we onze burgers voorspiegelen. Wij zouden graag van het college willen horen: waarom wil dit college uiteindelijk naar de gemiddelde ozb van Nederland? Is dat nodig? Wat zijn de redenen? Op welke termijn wil het college daarin groeien? Deze vragen kwamen ook van de heer Rutten. Ik denk dat die vragen vanaf 2025 heel erg belangrijk worden. Ik heb daarnaast opmerkingen over het financiële doorkijkje. Dat staat helaas op pagina 11. Dat zou ik doen. We zijn het eens met het eerste deel. We gaan de ozb niet verder verhogen dan trendmatig.

Voorzitter raadscommissie

Voor het tweede deel hebben we samen met de andere partijen

Niels Rutten

een amendement. -Dank, meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Als het CDA begrijpen we deze motie. We hebben eerst een vraag hierover aan het college. De wethouder zei in zijn eerdere beantwoording: er zit best lucht in de begroting, omdat het hier en daar ruim wordt begroot. Er blijft een budget over. Dat kan strakker. We zien dat er best wat dingen worden overgeheveld. Die komen niet af of er wordt toch niet aan begonnen. We denken dat daar ook een stukje lucht in zit. Er ligt een bestuursopdracht vanuit het college om ermee aan de slag te gaan. We zien ook dat de ambtelijke organisatie best onder druk staat. Dan kan het een goede afweging zijn om te zeggen: we moeten onze ambities wat naar beneden bijstellen. Hoeveel ruimte denkt het college dat daar in zit, financieel gezien?

Voorzitter raadscommissie

Kunt u binnen de kaders van deze motie een sluitende begroting opleveren?

Cees Hooijschuur

Dankuwel, ik zie geen handen meer. De portefeuillehouder. Heren, u heeft hier een punt dat waar is. Dit is de Perspectiefnota. We werken iets meer naar voren, want we hebben nu geen meicirculaire en programmarekening. De meicirculaire is altijd een meevaller voor de gemeente Texel. Het is nu koffiedik kijken of het

meevalt. Dit perspectief hebben we neergezet, want we zijn nu zwart. We hebben aan u als raad toegezegd dat we elk jaar positief uit moeten komen. Dat hebben we gedaan door dit zo op te lossen. Ik zeg niet dat wij naar het midden van het land moeten voor de ozb. We hebben gezegd dat we het proberen te verdelen. De toerist wat en de Texelaar wat. Dat was het uitgangspunt hoe wij het met elkaar bedacht hebben. Ik zei net al dat we niet over een nacht ijs zijn gegaan. We hebben twee dagen erover na zitten denken. Wat is belangrijk? Hoe pakken we dat op? Ook voor ons is dat belangrijk. Nogmaals, wij hebben drie jaar geleden geen prijsverhoging afgesproken. Als u in uw portemonnee € 100 heeft en alles wordt volgend jaar duurder, moet u kijken wat we gaan doen. Zo kijken wij er ook naar. Wij zeggen niet hardop dat wij naar het midden van Nederland willen met de ozb. Dat is niet ons antwoord. Daarna valt de meicirculaire misschien mee. Dan heeft u wel een heleboel voordelen waarvoor u geen verhoging door hoeft te voeren. Ik kan het nu niet zeggen. Ik kan ook geen lucht eruit persen.

Voorzitter raadscommissie

Er moeten dingen op papier gezet worden. Ik kan achter kijken,

Albert Huisman

maar ik denk dat het antwoord hetzelfde is. Ik zag een hand bij meneer Huisman. -Voorzitter, ik hoor de wethouder zeggen: we pakken de toerist dubbel. Ik heb het idee dat u de weg van de minste weerstand zoekt. Ik weet echt niet in welk plaatje het collegeprogramma of het coalitieprogramma beland is. U bent het vergeten. Ik blijf daarbij. We hebben net de motie toegelicht. Afspraak is afspraak. Ik wil u uitdagen.

Voorzitter raadscommissie

Kom nu eens af. Kijk op een andere manier hoe u het rond kunt krijgen.

Erik Polderman

Dank, meneer Polderman. -Dank u, voorzitter. Ook wij zullen deze motie steunen. Het wordt volgend jaar sowieso

Voorzitter raadscommissie

een moeilijk jaar met de btw-verhoging. Laten we eerst naar de bezuinigingen kijken en dan pas verder gaan. Dank u. Dank. Over de motie, meneer Schuiringa? -Nee. We gaan door met het tweede punt op pagina 10 tot en met 18. De tussenstand van het financieel perspectief en verder. Ik had eerst een hand van meneer Hercules en dan meneer Schuiringa

Eric Hercules

Meneer de voorzitter, de portefeuillehouder bracht het al in de inleiding naar voren. We geven elk jaar structureel 1 miljoen bij de kapitaallasten die voorgespiegeld worden vanaf 2027. Dat wil het college graag inzichtelijk maken en vooraf laten zien, in plaats van bij de programmabegroting. Jullie geven elk jaar 1 miljoen uit. Dat is maar techniek, natuurlijk. Het is de techniek die we sinds 2015 moeten toepassen. Ik vind het bijzonder dat het college die rode cijfers vanaf 2027 toont en geen maatregelen voorspiegelt om dat tekort weg te werken. In ieder geval een richting aangeeft om het aanstaande tekort of waarschijnlijke tekort op te lossen. We hebben een vraag gesteld over de lucht in de begroting. De reductie stond op 4 ton structureel. We hebben gevraagd waarom dat niet de totale 9 ton is. Die vraag staat er nog steeds en is nog steeds niet beantwoord. Het is iets meer van de totale begroting, een kleine % van die 9 ton. Misschien is het in 2026 inderdaad 1 % van de totale begroting. Het moet toch als lucht uit te drukken zijn? Dat zegt het college niet. Daarom zijn wij gedwongen om samen met de andere partijen de motie in te dienen voor de ozb en toeristenbelasting. Ik hoor het graag, want de portefeuillehouder gaf een paar zeer minieme voorbeelden over hoe dat miljoen is opgebouwd. Dus 1 keer 60.000 in de 5 jaar voor de viering van één keer bevrijding. Er zitten toch ook hele grote posten bij?

Cees Hooijschuur

Daar ben ik erg benieuwd naar. -Dat is een relatief technische vraag. Kunt u hem beantwoorden? -Meneer Hercules, ik heb niet gezegd dat die stille lasten 1 miljoen waren. We willen in beeld brengen wat de stille lasten zijn en wat er in die 1 miljoen past. Volgens mij is er al een technische vraag gesteld over die 1 miljoen. Dus hoe dat verder in het verloop wordt gedaan. Dat zijn onder andere de wegen die we nu opbouwen. We bouwen sinds 2015 geld op voor elke weg,

zodat die weg na 40 jaar opnieuw aangelegd kan worden. In de jaren die hierna volgen, zijn meerdere wegen opgenomen in het Wegenbeheersplan. Die moeten uitgevoerd worden. Wij maken geen keuze daarin. U kunt zeggen: volgend jaar doen we die keuze niet. We doen die wegen niet. Dan is die miljoen misschien weg. We hebben alleen gezegd: als we op dit niveau doorgaan, komt u op deze bedragen uit.

Eric Hercules

Dat is de uitleg die wij u gegeven hebben in de technische beantwoording. Een reactie van meneer Hercules. -Voorzitter, dat zijn heel andere kapitaallasten die u eerder als voorbeeld gaf. Dit zijn doorlopende investeringslasten. U kunt ook zeggen: raad, wij doen ons voorstel. Dat is vroeger weleens gebeurd. U mag nieuw geld maar tot een bepaald plafond uitgeven. Ik hoop dat u met zo'n voorstel komt als u er achter bent wat voor stille lasten er zijn en wat voor doorlopende lasten er nog moeten worden gerekend. Wij gaan ervan uit dat we investeringsvoorstellen kunnen doen tot een bepaald plafond. Als u als raad iets anders wil, moet u nieuw geld daarvoor vinden. Wij vinden nu dat die 1 miljoen nu helemaal niet lekker rood staat. Wij weten niet wat daar gebeurt, hoe het is opgebouwd, en hoe het wordt opgelost. Wij vinden het een rare manier van presenteren.

Voorzitter raadscommissie

Het is weliswaar een Perspectiefnota, maar het is meer een doorkijkje

Jur Schuiringa

van het meerjarenperspectief. -Helder. Meneer Schuiringa. Dank u, voorzitter. Eventjes het raadsbesluit. De toeristenbelasting stellen we in deze periode altijd voor twee jaar vast. Dus voor '26 en '27.

Voorzitter raadscommissie

In het raadsbesluit staat het alleen voor '26 vast. Gaat u dat zelf corrigeren of moeten we dat amenderen? Dat is niet het punt waar we op dit moment zijn.

Cees Hooijschuur

Misschien kan het college de vraag beantwoorden. Dat hebben we net uitgelegd. We willen het niet voor twee jaar vast zitten, want volgend jaar zit er een ander college. Als wij het nu voor twee jaar vastzetten, moet u twee jaar ermee doen. Wij laten de keuze aan het nieuwe college

Voorzitter raadscommissie

om dat jaar daarop vast te stellen. Daarom kiezen wij nu voor één jaar.

Astrid van de Wetering

Ik hoor mevrouw Van De Wetering tussendoor. Dat was een bestaande afspraak met de toeristische organisaties, zodat zij hun drukwerk en dergelijke zaken allemaal op orde konden brengen. Dus dat ze het juist voor twee jaar weten. Het is handig om dit te heroverwegen.

Voorzitter raadscommissie

We gaan nu alle kanten op. Ik stel voor dat we de leidraad

Eric Hercules

voor de bespreking volgen. Meneer Hercules. Het is heel nobel om te zeggen dat het volgende college mag beslissen over welke toeristenbelastingverhoging er moet komen. U zegt als u voorspiegelt wat voor rode cijfers we hebben: het volgende college moet de toeristenbelasting

Voorzitter raadscommissie

nog veel meer verhogen dan we zouden willen. Klopt dat?

Cees Hooijschuur

Ik durf geen prognoses te noemen. We lopen voor op een nieuw systeem. Dus het kan in de meicirculaire best zijn dat we er heel anders uitkomen. Nogmaals, we kunnen het gerust voor twee jaar vaststellen Als dat de afspraak is, stellen we het voor twee jaar vast. Dan moeten we goed doorrekenen wat het voor het ene jaar

Voorzitter raadscommissie

en voor het tweede jaar is. Dat moet doorgerekend worden. Ik zag tussendoor een hand bij meneer Schuiringa

Jur Schuiringa

en dan ga ik mijn lijstje af waar u op staat. Die is afgehandeld. Meneer Schuiringa. -Voorzitter, ik ben het helemaal met meneer Hercules eens. Waar geven we geld aan uit

Henry Soyer

en in welke periode? -Dank voor die toelichting. Minister Soyer. -Dankuwel, voorzitter. Ik heb niet zozeer een vraag, maar een opmerking bij de voorstellen. Het is niet financieel gedekt. Het gaat over punt 2: de renovatie van het KOTEX-gebouw. Ik wil bij dat punt graag wijzen op de uitgebreide ingezonden toelichting van de Kinderboerderij Texel. Het laat duidelijk zien dat de renovatie geen sluitpost kan en mag zijn. Ik hoop dat het college bij de begroting van november goed rekening ermee houdt

Voorzitter raadscommissie

en dat wij deze brief in november niet vergeten. Dankuwel.

Cees Hoogerheide

Dank, meneer Hoogerheide. -Dankuwel, voorzitter. Voorzitter, als u het toestaat, willen wij graag op het eind een korte samenvatting over het geheel geven. Niet per, want dan besneeuwt het ergens. Dat is niet de bedoeling.

Voorzitter raadscommissie

Ik zou graag op het eind het woord willen hebben.

Niels Rutten

Daar heb ik geen moeite mee. Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. De heer Soyer maait het gras voor mijn voeten weg. We hebben een brief van KOTEX gehad. Ik zie de mensen op de publieke tribune zitten. Wij hopen dat het college

Voorzitter raadscommissie

zijn uiterste best doet om voor dit voorstel een dekking in de begroting te vinden. -Dank. Kunnen we door naar programma 0: Voor en door bewoners?

Albert Huisman

Meneer Huisman. -Dank u, voorzitter. Heel kort. VVD Texel wil alvast een motie aankondigen. De aansluiting van de gemeente Texel op de berichtenbox van Mijn Overheid. We wachten net als de andere fracties de beantwoording op de technische vragen af. Die zijn gesteld door de PvdA.

Voorzitter raadscommissie

Vandaar deze aankondiging. Dankuwel. -De inhoud van die motie is inmiddels bekend bij de Raad en commissie. Het amendement bij dit programma. Meneer Zegel.

Ferry Zegel

Voorzitter, dankuwel. Ik ga hem niet letterlijk voorlezen, maar extra toelichten. Bij de motie werd net de belangrijkste oorzaak van de begrotingsuitdaging vergeten. Die hebben we met zijn allen. We hebben door de beslissingen van de opeenvolgende kabinetten fors meer taken erbij gekregen in de afgelopen jaren. De bijdrage vanuit het gemeentefonds daalt daarbij fors. Dat is het zogeheten ravijnjaar. Het wordt veroorzaakt in Den Haag, maar we moeten op Texel ermee omgaan. We moeten keuzes maken. Snijden we in voorzieningen waar we trots op zijn en die hard nodig zijn voor de leefbaarheid van Texel? Verhogen we de lasten voor Texelaars die het al lastig genoeg hebben? De Perspectiefnota stelt voor om de ozb met 10 % extra te verhogen. Wij vinden dat het de Texelaars en de Texelse ondernemers onevenredig hard raakt. Wij komen met een voorstel dat wij rechtvaardig vinden door de toeristenbelasting te verhogen naar € 2,60 in plaats van € 2,55. Kunnen we die extra ozb-verhoging voorkomen? Zo zorgen we ervoor dat niet alleen de Texelaar voor de rekening opdraait, maar juist de toerist. Die geniet volop mee van alles wat dit eiland bijzonder maakt. Die maakt ook gebruik van de uitgebreide voorzieningen die daarvan betaald worden. Jaarlijks vinden hier miljoenen overnachtingen plaats. Dat brengt levendigheid en economische kansen. Het legt ook extra druk op onze voorzieningen. De toeristische druk is op Texel per inwoner is bijna de hoogste van Nederland. Toch ligt het toeristenbelastingtarief zelfs met deze verhoging onder dat van veel andere gemeenten. Het blijft wat ons betreft alleszins redelijk. We vragen een klein beetje meer van onze bezoekers, zodat we onze Texelse gemeenschap kunnen beschermen tegen een veel grotere lastenverzwaring.

Voorzitter raadscommissie

Dat is geen makkelijke keuze. Het is wat ons betreft wel de juiste.

Erik Polderman

Dank, is er iemand daarover? Meneer Polderman en dan meneer Huisman. Dank u, voorzitter. Er liggen nu twee voorstellen. Eén waarbij gezegd wordt: ga eerst kijken of er wat geschrapt kan worden. Er is eentje waarbij we de toeristenbelasting gelijk willen verhogen. Even naar de indieners van de tweede. Stel dat we de eerste zouden aannemen, dan komt daaruit voort dat er geschrapt kan worden. Staan jullie ervoor open om de toeristenbelasting te laten zitten? We gaan volgend jaar namelijk een ravijnjaar in voor de toeristen. Het gaat naar 21 % in plaats van 9 %. We weten nog niet precies

Voorzitter raadscommissie

wat het gaat doen op Texel. Ik denk zelf dat het een hele grote impact zal hebben.

Albert Huisman

Meneer Huisman. -Dank u, voorzitter. De woorden van de heer Berger bij een vorig agendapunt blijven maar door mijn hoofd zingen De kip met de gouden eieren. Ik vraag me werkelijk af wat de coalitiepartijen Texels Belang, PvdA en GroenLinks bedacht hebben. Kiezen we de weg van de minste weerstand? Wat ons betreft, laat dit amendement zien hoe ver deze partijen zijn afgedreven van zowel de financiële realiteit als van hun eigen coalitieakkoord. Het voorstel om simpelweg meer lasten op toeristen af te schuiven, klinkt heel aantrekkelijk. In feite is het ontlopen van echte verantwoordelijkheid. U zegt dat u de inwoners wilt ontzien, maar dit amendement lost helemaal niets op. Het structurele probleem blijft als we als gemeente meer uitgeven dan we ons kunnen veroorloven. Het blijft volledig bestaan. We schuiven het probleem door. We hopen dat de toeristen de rekening blijven betalen. Die toeristen zijn geen onuitputtelijke bron en de eerste cijfers van dit jaar zijn niet bemoedigend. Hoelang denkt u dat we dit vol moeten blijven houden? Laten we heel eerlijk zijn, het is niet de eerste keer dat deze coalitie haar eigen afspraken breekt. De belofte uit het coalitieakkoord om de lokale lasten niet te verhogen, werd vorig jaar al geschonden met de verhoging van de parkeerbelasting. Nu wordt er een flinke schep bovenop gedaan. Wij kiezen voor een eerlijke en duurzame aanpak. Ik grijp toch terug op onze motie. Daarin vragen we het college om binnen de bestaande begroting keuzes te maken, efficiënter te werken, te prioriteren, en waar nodig te versoberen. Bezuinigen is niet makkelijk. Telkens teruggrijpen op lastenverhoging, is geen beleid. Het is uitstelgedrag. Daarom roepen wij u op om nog even na te denken over het amendement en de overige partijen om het te verwerpen. Laat zien dat we als raad onze verantwoordelijkheid nemen. Niet alleen voor die cijfers, maar ook voor het vertrouwen

Voorzitter raadscommissie

van onze inwoners in de politiek. Dankuwel.

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser, dan meneer Zegel en meneer Rutten. Mevrouw Visser. Dankuwel, voorzitter. Ik wilde reageren op de vergelijking van de motie van daarnet. Daar doen wij het voorstel om de toeristenbelasting te verhogen. Meneer Zeger al aan dat die niet zo hoog wordt dat we uittorenen boven de andere toeristische verblijfplaatsen of gemeenten. Ik vind dat de motie die voorligt ervan uitgaat dat dit college geen enkel onderzoek gedaan heeft naar het verlagen van de uitgaven. Terwijl ze al twee of drie jaar weten dat het ravijnjaar eraan komt. Ik vind dat een bizarre gedachte. Vandaar dat wij na de begroting van '25 niet ervan uit moeten gaan dat het college nog steeds niet nagedacht heeft over bezuinigen. Dat was al moeizaam en daar waren ook bijzondere dingen in gefietst. Dus dat het college de onroerendezaakbelasting naar een toeristenbelasting, omdat ze er anders niet uitkomen. We hebben in het coalitieakkoord afgesproken dat de ozb niet omhoog gaat. Ik vind het bijzonder dat dit college al jaren niet nagedacht heeft over bezuinigen, terwijl we ieder jaar onderaan de streep geld overhouden.

Albert Huisman

De heer Huisman. -Ik wil een korte reactie.

Ferry Zegel

Toeristenbelasting is ook een lokale heffing. Dat was een reactie tussendoor. Die heb ik net bij de anderen ook toegestaan. Meneer Zegel. Dank, voorzitter. Ik wilde reageren op meneer Huisman, maar nu gaat het spelletje anders. U stelt voor om de boterhammen nog dunner te beleggen. Dat is niet waar wij voor kiezen. U zegt dat de woorden van de heer Berger over de kip met de gouden eieren nog door uw hoofd zingen. Dan heeft u zijn verhaal niet begrepen, denk ik. De kip met de gouden eieren is niet de toerist, dat is Texel. Aanvullend op mevrouw Visser. Lees de bestuurlijke boodschap na van de afgelopen Perspectiefnota's over de begrotingen. Daarin is meerdere keren aangegeven dat er al flink wat lucht uit die begrotingen is verdwenen. Er is al wat bezuinigd. Be my guest als u denkt dat het nog platter kan en we geen nieuwe wegen en graskeien meer willen.

Veronne Koot

Ik zie de voorstellen wel komen. -Mevrouw Koot. Dit horende, liggen er twee mogelijkheden. Het voorstel van de coalitie om de lastenverhoging bij de toeristenbelasting neer te leggen en een motie of we ruimte vinden in de begroting, zodat we geen lastenverhoging hoeven te doen. Ik wil de coalitie dringend vragen om die oproep van onze motie af te wachten. We geven de wethouder een opdracht. Kijk welke ruimte die vindt. Ik verwacht dat die er is. Kijk dan welke keuze we hebben. Loop niet op de zaken vooruit door nu al de toeristische sector flink met een verhoging op te

Ferry Zegel

zadelen. Waarschijnlijk ook voor nog twee jaar. Meneer Zegel, uw reactie. -In reactie op mevrouw Koot, voorzitter. Wij zijn ervan overtuigd dat het college al een flinke job heeft gedaan om naar bezuinigingen te zoeken. Dat blijkt ook uit deze Perspectiefnota.

Eric Hercules

Als u dat er niet uithaalt, zou ik u aanraden om het nog een keer te lezen. -Een reactie van meneer Hercules. Voorzitter, natuurlijk houden we niet van het verhogen van de lokale lasten. Ook niet van het verhogen van de toeristenbelasting. Het is voor deze Perspectiefnota en de begroting de enige zekerheid die we hebben om de begroting sluitend te maken. De sector wil altijd ruim op tijd weten welke toeristenbelastingverhoging ze nu weer moeten doorvoeren. Daarom dachten wij: laten we dat in ieder geval doen. We weten niet zeker of een bezuinigingsoperatie aan het einde van het jaar bij de begroting lukt. Dat is namelijk een onzekerheid. Vandaar de verhoging van de toeristenbelasting. Ook wij zullen kritisch naar het college kijken bij de komende begroting

Voorzitter raadscommissie

om tot een reductie te komen van de lasten en van de uitgaven.

Veronne Koot

Dank, ik zag een reactie van mevrouw Koot. Ik heb een beetje een plus een is twee. De wethouder heeft net uitvoerig betoogd dat hij het niet fijn vindt om over zijn graf heen te bepalen dat de toeristenbelasting voor 2027 verhoogd moet worden. Daarom zeg ik: hou hem nu stil. Kijk welke ruimte de wethouder nog heeft. Hou hem nu zoals die is. De wethouder gaat nog een keer op zoek om te kijken of het lukt. We zitten ook nog met een meevaller, omdat we voor het Thuishuis een enorme vertraging hebben opgelopen. Misschien dat het nog een meevaller oplevert, zodat we het straks met de begroting

Voorzitter raadscommissie

het niet nodig hebben. Graag beperken tot nieuwe argumenten. Ik kijk op de klok

Mariët van der Werf

en we zitten nog bij programma 0. Mevrouw Van der Werf. Bij nieuwe argumenten mag ik niks zeggen. Ik wil alleen zeggen

Voorzitter raadscommissie

dat ik het met de PvdA en GroenLinks helemaal eens ben.

Niels Rutten

Dank, ik zag meneer Rutten en meneer Polderman.

Voorzitter raadscommissie

Dank u, voorzitter. Wij waren benieuwd naar de reactie

Erik Polderman

van het college op dit amendement. -We maken eerst het rondje af. Meneer Polderman. -Dankuwel, voorzitter. Ik zie in het amendement staan als laatste beslispunt toe te voegen: verder de begroting sluitend te maken door te bezuinigen

Voorzitter raadscommissie

op de bestaande budgetten. Er kan dus bezuinigd worden.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van De Wetering. -Dankuwel, voorzitter. Inderdaad, beide bijten elkaar niet. Neem dat alstublieft mee

Voorzitter raadscommissie

in uw overweging bij de raadsvergadering. -Dank. Portefeuillehouder,

Cees Hooijschuur

wilt u een reactie geven op verzoek van het CDA? Ik zit even te kijken. Het amendement van VVD, GroenZwart, en D66. Nee, die andere. GroenZwart, Texels Belang, en het CDA. Dus van de coalitie. Het hele leven is een keus, denk ik. Wij hebben de keuze gemaakt. U komt met amendementen aan. Wij kunnen kijken of we uit kunnen komen op geen belasting van de tarieven. Dat zullen we door moeten rekenen. Dat geeft u ook al aan. Wij gaan nu vooruit op de meicirculaire. Normaal zit het al eerder in het programma, dus dan weten we de uitkomsten. Het is best moeilijk om te zeggen hoe we dat gaan doen. U zegt dat we naar 72 moeten. Dat heb ik net gehoord. Dus € 0,10 het ene jaar en € 0,10 voor het andere jaar en '25 en '26. Ik hoor net van iemand: we moeten het voor twee jaar doen. Dat moeten we met elkaar overleggen. Het is een mogelijkheid. Dat is het enige wat ik kan zeggen.

Voorzitter raadscommissie

Wij moeten een overleg hebben over hoe we eruit kunnen komen. Ik krijg ingefluisterd door de griffier dat als het tarief voor twee jaar wordt vastgelegd, dat het middels een amendement moet. Dus dat initiatief moet vanuit de raad worden genomen.

Jur Schuiringa

Ik zag een hand bij meneer Schuiringa. -Voorzitter, ik denk dat de commissie een duidelijke mening gegeven heeft. Het is aan het college om een half jaar erover na te denken en een definitieve begrotingen aan ons te presenteren. Anderen zeggen: bezuinigingen. Ik denk dat we het woord 'temporiseren' dat wij gebruiken, goed in ons achterhoofd moeten houden. Oké, programma 1: De veiligheid op orde. Daar zie ik niemand. Programma 2: Een goede bereikbaarheid vanaf pagina 36. Daar zit een amendement bij.

Jacquelien Dros

Ik zie eerst mevrouw Dros. -Dank, voorzitter. Wij hebben vragen gesteld over een onderwerp wat bij programma 2 aan de orde kwam. Namelijk de bermverharding. De eerste vraag was of het college op de hoogte was van de compenserende maatregelen. Die zijn in de Waterschapsverordening van het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gesteld en zijn per 1 januari 2025 aan de orde. Het antwoord daarop is dat ze ervan op de hoogte zijn. Op de tweede vraag lijkt het dat ze daarvan niet op de hoogte zijn. Daar wordt gesteld dat de bermverharding niet eronder valt, omdat het water voldoende doorlaat. Dat is niet wat er bij de compenserende maatregelen staat. De bermverharding valt er wel degelijk onder. Zeker wanneer het over een grotere oppervlakte gaat. Daar spreek je over als je het over de wegen hebt die hier staan. Namelijk de Laagwaalderweg en de Pijpersdijk als je dat allemaal bij elkaar optelt. Dat betekent dat ik geen antwoord heb gekregen op mijn vraag. Namelijk of er bij die € 65.000 voor de bermverharding rekening mee gehouden is. Naar mijn idee is er geen rekening mee gehouden. Dat betekent dat het mogelijk veel hoger kan uitvallen. Ik wil terugverwijzen naar oktober 2023. Toen wilden wij een motie en een amendement aangaande dit indienen. Die zijn allebei door een toezegging van de wethouder niet ingediend. We zijn namelijk overeengekomen dat er allerlei plannen op dat vlak staan te gebeuren. Onder andere de Mobiliteitsvisie. De wethouder zou met een lijstje komen van wat beslist moest en wat nog even kon wachten. Wat beslist moet, daar is van alles aan gedaan. Wij zien de Laagwaalderweg en de Pijpersdijk niet erbij staan.

Voorzitter raadscommissie

We zijn verbaasd dat het überhaupt nog een keer opgevoerd wordt. Dat is vrij technisch van aard. -Ik heb op mijn technische vraag geen antwoord gekregen, dus dan moet het. U bent niet tevreden met het antwoord. -Ik heb geen antwoord gekregen of de compenserende maatregelen bij die 465.000 meegenomen zijn.

Cees Hooijschuur

Oké, kunt u die vraag beantwoorden? -Ik zie de vragen van GroenLinks voor mijn neus liggen. Die werden beantwoord door Gemeentewerken,

Voorzitter raadscommissie

volgens mij. -Het college heeft ze beantwoord. Goed, het college heeft ze beantwoord. Maar goed, we hebben geïnformeerd bij Hoogheemraadschap en Gemeentewerken. Ik moet het navragen. Ik kan u iets toezeggen, maar dan geef ik misschien

Jacquelien Dros

het verkeerde antwoord. Ik zal dit opnemen en geef u schriftelijk antwoord. Misschien kan er telefonisch contact volgen in de komende week voor de raadsvergadering. Dat zou kunnen. Er zit iets essentieels aan vast, want het is bijna een 0,5 miljoen. Ik weet niet wat u voor ogen heeft. Als die compenserende maatregelen niet zijn meegenomen, gaat het aardig wat meer kosten dan opleveren. Dat betekent dat er van onze kant of van uw kant iets moet komen

Voorzitter raadscommissie

om het toch niet in deze Perspectiefnota op te voeren.

Cees Hooijschuur

De portefeuillehouder. -Mevrouw Dros, ik weet alleen dat de Laagwaalderweg en de Pijpersdijk de hoofdwegen naar de dorpen zijn. We gaan daar graskeien neerleggen. Dus de Laagwaalderweg en de weg tussen De Waal en Oudeschild. De uitkomst is om daar graskeien neer te leggen. Wat u daarna vraagt over de compenserende maatregelen voor het water,

Voorzitter raadscommissie

moet ik aan de betreffende mensen vragen. Ik geef een schriftelijk antwoord daarop. Ik kan het nu niet hardop zeggen. -Uiteindelijk wordt er pas bij de begroting een beslissing genomen. Daar hebben we nog ruim een half jaar de tijd voor. Ik ben even aan het kijken voordat ik u het woord geef voor het amendement. Ik had mevrouw Van De Wetering. Nee? Oké. Wacht even, we zijn nog steeds bij programma 2: Een goede bereikbaarheid. Dan komt het amendement

Veronne Koot

van mevrouw Koot. Ga uw gang. -Dankuwel. Ik wilde aan mevrouw Dros vragen of ze bedoelt dat ze dit voorstel uit de Perspectiefnota wil hebben en pas na de Mobiliteitsvisie

Jacquelien Dros

terug wil zien. Bedoelt mevrouw Dors dat? -Dat is een aspect. Naar aanleiding van de raadsvergadering van 18 oktober 2023 bent u met een lijstje gekomen wat beslist wel en niet moest. Volgens mij hebben we met zijn allen gezegd dat we de bermverharding wat zouden opschuiven, omdat we eerst die andere plannen duidelijker wilden hebben. Onder andere de Mobiliteitsvisie, want misschien nemen we hele andere beslissingen. Bijvoorbeeld dat een weg eenrichtingsverkeer wordt. Dat is in ieder geval niet de Laagwaalderweg, de Pijpersdijk misschien wel.

Voorzitter raadscommissie

Er kunnen hele andere beslissingen over die bermverharding komen. Dus het zijn twee aspecten. -Ik wil niet met u in discussie gaan. Wat mij nog van die vergadering bijstaat, is dat er toen werd gezegd: het huidige wegencategoriseringsplan is het uitgangspunt.

Veronne Koot

Dat blijven we volhouden totdat er een nieuwe Mobiliteitsvisie is. Mevrouw Koot. -Dan mijn amendement. Dat haakt in op het voorstel van het college om het stukje oude Kogerweg en de Rozendijk verkeersveiliger te maken en aan te pakken. Nieuw asfalt, enzovoorts. Het amendement houdt het volgende in: het college heeft de opdracht om Texel als een fietsvriendelijk eiland te positioneren. Daar zijn fietsers niet alleen veilig, maar ook de eerste keuze voor toeristen. Daarop aanhakend, is mijn voorstel om bij dit stukje weg een vrijliggend fietspad te realiseren. Ik vraag in ieder geval aan het college of ze in de begroting een kostenraming daarvoor kunnen doen. Dan kan de raad bij de begroting kiezen of ze dat geld ervoor over heeft of niet.

Voorzitter raadscommissie

Graag uw steun voor mijn voorstel. -Dankuwel, ik zie

Albert Huisman

een reactie van meneer Huisman en dan meneer Berger. Meneer Huisman. Ik ga u op uw wenken bedienen. De complimenten aan GroenZwart. Het is logisch en verstandig om bij vervanging van de asfaltconstructie direct naar de verbetering van de fietsveiligheid te kijken. Een vrijliggend fietspad op deze locatie sluit wat ons betreft mooi aan bij de ambitie om Texel fietsvriendelijk en veiliger te maken. We steunen het amendement onder voorbehoud. Het college doet eerst onderzoek naar de haalbaarheid, kosten, en inpassing. De uiteindelijke beslissing

Gijs Berger

nemen we bij de behandeling van de programmabegroting later dit jaar. Dankuwel. -Dank, meneer Berger. Dankuwel, voorzitter. Dit onderwerp is door GroenZwart ook ingebracht bij de behandeling van de Perspectiefnota 2024. De door GroenZwart ingediende motie is destijds aangehouden, dacht ik. We

hebben destijds gezegd dat we er niet in mee wilden gaan, omdat we eerst de evaluatie van het Fietspadenbeleid wilden afwachten. Die was gericht op capaciteit en veiligheid. Het leek ons verstandig om pas na deze evaluatie met nieuwe plannen te komen. Helaas is deze evaluatie uitgesteld en nog steeds niet uitgevoerd. Ook nu willen wij met nieuwe plannen voorzichtig zijn en eerst de evaluatie afwachten. We willen graag van de wethouder horen hoe de planning van deze evaluatie

Voorzitter raadscommissie

ervoor staat, want die is langzamerhand 1,5 jaar achter.

Nils Lely

Dank, dat is een concrete vraag. Meneer Lely. Dank u, voorzitter. Een aantal woorden van gelijke strekking, zoals de heer Berger verwoordde. Wij zijn ook benieuwd wat deze extra investering kost. Ik vind het grappig dat GroenZwart de nieuwe bierbrouwerij beter bereikbaar wil

Voorzitter raadscommissie

krijgen. -Dankuwel, een vraag aan het college. Wat is de stand van zaken

Cees Hooijschuur

in de evaluatie over de fietspaden? -Ik weet dat het Mobiliteitsplan op Q3 staat. Volgens mij staat het nu op de LTP. We zijn bezig met het Fietspadenplan, even uit mijn hoofd. Ik kijk om me heen. Ik heb dit niet zo voor de hand, meneer Berger. Dat moet ik navragen. Ik weet van de Kogerweg en de Rozendijk dat het weer geld kost nu we net moeten bezuinigen. U kunt zeggen dat het een lullig antwoord is. Dat is makkelijk antwoorden, maar dat ga ik niet zeggen. Ik heb gezien dat het is opgenomen in de miljoen die u in de komende drie jaar overhoudt. Dus om een nieuwe asfaltlaag te onderzoeken en als fietsstrook ernaast in te richten. Dat heb ik meegekregen in een overleg. Ik zal voor u kijken waar het staat en wat de stand van zaken over dit stukje weg is. Ik weet dat de grond van de boer daarnaast in '23 ook al niet te koop waren. Die wilde niet meewerken om de grond te verkopen. Dat kan ik u alvast zeggen. Het moet gezocht worden op de plek waar de weg ligt. Ik kijk naar de stand van zaken en de planning van deze weg.

Voorzitter raadscommissie

U heeft het al een keer gevraagd. Aan de andere kant van de Rozendijk vroeg u ook aandacht voor deze kant. Daar is toen een antwoord op gegeven. Hij zit bij de onderhoudswegen die we krijgen, dus om de wegen een nieuwe asfaltlaag te geven.

Erik Polderman

Daar wil ik u schriftelijk een antwoord op geven. Mooi. Meneer Polderman. -Dank u, voorzitter. Er is een kwartiermaker aangesteld. Die zou voor de zomer met een voorstel komen. Een korte vraag: gaat het nog voor de zomer lukken? In welke commissie kunnen we die verwachten? Op welk onderwerp?

Voorzitter raadscommissie

Economische Havens 2.4 of kijk ik niet goed? Sorry. Dat is een vraag voor meneer Kieft. Sorry, ik was met het amendement bezig.

Rikus Kieft

Vandaar dat de vraag mij een beetje overvalt. Meneer Kieft. Voorzitter, mijn informatie over de planning is dat het voor de zomer lukt. Dat zal de raadsvergadering

Voorzitter raadscommissie

van 8 of 9 juli zijn. -Dankuwel, meneer Hoogerheide

Cees Hoogerheide

en daarna meneer Berger. -Dankuwel, voorzitter. Het Fietspadenplan is een wezenlijk onderdeel of kan een wezenlijk onderdeel zijn van het Mobiliteitsplan. Ik denk dat het goed is om niet elke keer hapsnap een wijziging te doen zoals nu wordt voorgesteld, maar als een geïntegreerd besluit te doen. Dan komen we in elk geval tot een afgerond geheel. Nu zijn we hapsnap bezig. Mijn advies aan GroenZwart is: hou hem aan en dien hem op het goede moment in.

Gijs Berger

Dat kan een uitdaging zijn. Meneer Berger. -Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Hoogerheide om het niet hapsnap te doen. Ik wil graag van de wethouder een toezegging of een antwoord op de vraag

Voorzitter raadscommissie

wanneer die evaluatie een keer op tafel komt. Kunt u ons toezeggen dat in de volgende raadsvergadering

Cees Hooijschuur

een datum daarvoor geprikt wordt? -Dat is al volgende week.

Voorzitter raadscommissie

Ik ga mijn uiterste best doen. -Een toezegging.

Veronne Koot

Mevrouw Koot. -Ik vind het een beetje vervelend worden, want ik wil helemaal geen hapsnap-beleid. Je hebt als doelstelling om als Texel een fietsvriendelijk en fietsveilig eiland te worden. Als wij als gemeenteraad maar geen Mobiliteitsvisie en geen evaluatie van het Fietspadenplan krijgen, vind ik het heel moeilijk worden om op mijn handen te zitten.

Voorzitter raadscommissie

Je ziet dat er op bepaalde plekken heel veel winst te halen valt. Dank, daarmee ronden we de behandeling van het amendement af. Het is aan mevrouw Koot om te bepalen of die volgende week ingediend wordt of niet. Dat brengt ons bij programma 3: Een mooi en gastvrij Texel vanaf pagina 46. Daar zit een motie bij. Als niemand iets over de voorstellen heeft, wil ik de indieners van de motie het woord geven. Die motie heet:

Albert Huisman

Het instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers. Meneer Huisman, ga uw gang. -Dank u, voorzitter.

Voorzitter raadscommissie

Ik ga voor de luisteraars iets van de motie voordragen. Beknopt alstublieft, gelet op de tijd. -Precies. In het coalitieakkoord staat duidelijk vermeld dat ondernemers optimaal gefaciliteerd dienen te worden door de gemeente. Die vormen de economische motor van Texel en leveren een grote bijdrage aan de werkgelegenheid, leefbaarheid, en de aantrekkelijkheid van het eiland. Diezelfde ondernemers hebben aangegeven dat ze behoefte hebben aan een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeentelijke organisatie. Daar kunnen zij terecht voor vragen, ondersteuning, en begeleiding op uiteenlopende terreinen. Bijvoorbeeld: vergunningen, regelgeving, gemeentelijke subsidies, aanbestedingen, vestigingskwesties, en andere ondernemersvraagstukken. Daarom roepen we in deze motie het college op om bij het opstellen van de programmabegroting een voorstel te doen voor het instellen van een gemeentelijk ondernemersloket. Daarin wordt duidelijk hoe dit loket wordt ingericht. Welke taken en bevoegdheden het krijgt. Hoe het toegankelijk en herkenbaar wordt voor ondernemers. Wat daarvoor nodig is aan menskracht en financiële middelen. Punt 2: dit voorstel helder en inzichtelijk aan de gemeenteraad te presenteren bij de behandeling van de programmabegroting '26. Dankuwel.

Niels Rutten

Kan ik iemand daarover het woord geven? Meneer Rutten. Voorzitter, wij hebben als CDA vooral deze ondersteund, omdat wij de doelstelling onderschrijven. We hebben op Texel veelal te maken met bedrijven in het mkb, familiebedrijven, of kleine ondernemers die heel makkelijk in alle regelgeving verdwalen. Niet per se alleen van de gemeente. Daarom vinden wij dit

Voorzitter raadscommissie

een ontzettend goed idee om ze op deze manier te helpen.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van De Wetering. -Dit onderwerp is al diverse keren op allerlei manieren aan de orde gekomen. Er is duidelijk behoefte aan. Er is ook een poging gedaan in de organisatie om het voor elkaar te krijgen. Dit is uiteindelijk wat we echt willen.

Voorzitter raadscommissie

Ik hoop dat we het een keer voor elkaar krijgen

Cees Hoogerheide

dat er voor de ondernemers een aanspreekpunt komt. Meneer Hoogerheide. -Dankuwel voorzitter. Wij hebben toch het Huis van Ontwikkeling? Ik vraag me af wat de positie van het Huis van Ontwikkeling precies is. Daarnaast een vraag aan de wethouder. Zijn er geen andere organisaties reeds met deze ontwikkelingen bezig?

Voorzitter raadscommissie

Graag een antwoord daarop. -Dat zijn twee vragen

Anneke Visser-Veltkamp

voor de portefeuillehouder. Ik zag een hand bij mevrouw Visser. Dankuwel, voorzitter. Ik vroeg me af wat de verwachting is van zo'n loket. Gaat hij adviseren over bouwaanvragen, reclame op de stoep, en over wijzigingen van het bestemmingsplan? Ondernemers hebben vragen die zover uiteenlopen. Die kunnen betrekking hebben op het sociaal domein en op de afdeling Handhaving. Ik begrijp niet goed

Voorzitter raadscommissie

wat er van het loket verwacht wordt. -Kan ik de

Cees Hooijschuur

portefeuillehouder eerst het woord geven voor de vragen van meneer Hoogerheide? Het kan op zich een heel kort antwoord zijn. Wij zijn elke maand in overleg met Top. Deze groep mensen zat hier en is net weggegaan. Ik zie het ook veel op de vaste wal bij de andere gemeenten. Ik moet zeggen dat het heel goed wordt opgepakt. Zij hebben aangegeven om dit voor ons uit te zoeken. We hebben maandag weer contact met deze mensen.

Voorzitter raadscommissie

Ik hoop dat we er een antwoord op krijgen. Zij hebben de rol naar zich toegetrokken om hiermee naar buiten te komen. Dus ik hoop maandag een antwoord te hebben. -De vraag van meneer Hoogerheide

Remko van de Belt

over wat het Huis van Ontwikkeling hierbij kan betekenen. Voorzitter, ik spring even naar voren. Dan heb ik eindelijk een keer het woord tijdens deze vergadering. Meneer Hoogerheide heeft helemaal gelijk. Het Huis van Ontwikkeling kan onder andere een rol daarin spelen. Dus met subsidies en dingen aan de overkant, bijvoorbeeld met het UWV als intermediair. Zo zijn er heel veel vraagstukken die ondernemers hebben, want het vraagstuk kwam ook in december aan

de orde bij Wonen. Toen ging het er over dat de ondernemers behoefte hadden aan loketten als het ging om bouwen en verbouwen. Dat is ook een beetje wat de PvdA zojuist bedoelde. De vraag van de ondernemer is heel divers. Dat was toen ook het antwoord. Top heeft toen gezegd: dat snappen wij ook. Laten wij inventariseren welke vragen er zijn. Dan komen we naar het college met een voorstel hoe het ondernemersloket volgens de ondernemers op Texel

Voorzitter raadscommissie

eruit kan zien. Op dat voorstel zijn wij aan het wachten.

Erik Polderman

Dank aan het college. Meneer Polderman. -Dank u, voorzitter. Een opmerking met een vraag erin. Bij 3.1 Economische Ontwikkeling wordt er een woord gebruikt waar wij niet heel erg blij mee zijn. Dat is het beheersbaar houden van toerisme en recreatie. Nu weet iedereen een beetje hoe wij als partij erin staan, maar ik vind het vooral frappant dat het college nog steeds zulke woorden gebruikt. Wij zijn juist trots op onze toeristische sector voor de werkgelegenheid en voorzieningen. Waarom kiest het college voor zo'n negatieve en defensieve formulering? Is het niet tijd om in plaats daarvan te spreken

Voorzitter raadscommissie

over het versterken van duurzaam toerisme in balans met de natuur en leefbaarheid?

Rikus Kieft

Wie kan een antwoord daarop geven? De portefeuillehouder Toerisme. Voorzitter, dat is een hele goede weergave van wat wij bedoelen met beheersbaar.

Voorzitter raadscommissie

Dus dat is exact wat we bedoelen. -Voorzitter, mag ik voorstellen dat we dit voortaan op een betere manier omschrijven? Dankuwel. -Zij hebben elkaar daarin gevonden. We kunnen door naar programma 4: Een toekomst voor de jeugd.

Astrid van de Wetering

Mevrouw Van De Wetering heeft een nabrander. Dankuwel, voorzitter. Texel, een innovatief eiland voor een ton. Dat is de belangrijkste pilot op het gebied van energie. Blablabla, dat hele verhaal. Er staat een kader genoemd in de aanvraag. Dat betreft de aanpak van het oplossen van een vraagstuk op het gebied van energie, wateropslag, en nog een aantal zaken. Waarom alleen wateropslag? Je hebt ook waterzuivering. We kunnen misschien water maken, dus kan het woord 'opslag' eruit?

Voorzitter raadscommissie

Dat was mijn vraag. -Ga uw

Astrid van de Wetering

gang. -Bedoelt u het project de Stichting Zoete Toekomst? -Nee, het woord 'opslag'. Gewoon water op het gebied van water. Dat kan opslag, zuivering,

Voorzitter raadscommissie

of water maken zijn. Ik bedoel dat het nu heel beperkt is. U kunt het amenderen, mevrouw Van De Wetering. Toekomst voor de jeugd. Programma 4 vanaf pagina 54. Geen amendementen en geen handen. Dat is mooi. Programma 5: Samen beleven en bewegen vanaf pagina 61. Programma 6: Zorg voor elkaar vanaf pagina 76.

Anneke Visser-Veltkamp

Ik zie een hand bij mevrouw Visser. -Dankuwel, voorzitter. Er zijn door ons technische vragen gesteld over het budget dat incidenteel wordt toegekend aan Texelgezinnen. Ik wil het college heel hartelijk bedanken voor de heldere antwoorden op deze vragen. In het voorstel dat in eerste instantie was weggevallen,

staat dat er in de Begroting 2025 structureel € 35.000 extra is opgenomen in het preventiebudget. Dit bedrag is voor 2025 incidenteel toegekend aan Texelsgezinnen. Texelgezinnen kreeg bovendien onder voorwaarden een bedrag van € 20.000 extra voor 2025. Dus voor dit jaar. In voorstel 6.1 wordt er wederom € 35.000 uit het preventiebudget incidenteel toegekend aan Texelgezinnen. Dit dient ieder jaar te gebeuren, zo lijkt het. Dit is omslachtig, maar voor Texelgezinnen ook een onzekere situatie. Het wordt steeds pas in november duidelijk of zij dit budget weer toegekend krijgen. Mijn vraag aan de portefeuillehouder is of dit op termijn anders kan. Er worden dit jaar afspraken over de taken en verwachtingen van Texelgezinnen gemaakt. Kunnen deze afspraken in de nabije toekomst gebruikt worden als input voor een structureel budget voor Texelgezinnen? Als dat mogelijk is, kan de portefeuillehouder dan dit jaar bij het maken van die afspraken al erop voorsorteren? De raad zou binnen een beperkt aantal jaren kunnen besluiten om het budget van incidenteel naar structureel om te zetten voor Texelgezinnen. Dus wanneer de rol van Texelgezinnen voor de gemeenten en Texelgezinnen zelf helder is, en Texelgezinnen heeft aangetoond haar rol te kunnen pakken. Dit lijkt ons wenselijk, omdat een structureel budget van de gemeente zal bijdragen aan een structurele bijdrage voor Texelgezinnen.

Remko van de Belt

Dus aan het welzijn van Texelse gezinnen. -De wethouder. Dank, voorzitter. Het streven is om te komen tot een bestendige overeenkomst met Texelgezinnen. Dat betekent niet structureel tot in de eeuwigheid, maar een structurele afspraak over meerdere jaren. Toen het amendement bij de behandeling van de begroting diende, heb ik gezegd dat het best ingewikkeld is om het dit jaar al goed vorm te geven, gezien de complexiteit van de afspraken. We vragen om een jaar respijt om goed daartoe te komen, zodat we daarna tot een meerjarenafspraak

Erik Polderman

met Texelgezinnen kunnen komen. -Meneer Polderman. Dankuwel, voorzitter. Ik had een vraag over 5.

Voorzitter raadscommissie

Vindt u het goed als ik het na deze stel en 6 eerst verder behandelen? Het ging net iets te snel. Ik heb over mijn vragen heen gekeken. Doe maar nu. -Dank u. Ik had een vraag met betrekking tot de investeringen in de strandbewakingsposten. Het viel mij op dat er wordt gesproken over een afschrijvingstermijn van vijftien jaar, terwijl de vorige posten na tien jaar al versleten waren. Waarom kiest het college voor deze langere afschrijvingstermijn? Als tweede vraag: heeft het college onderzocht of het niet verstandiger is om te kijken naar vaste posten op het strand? In verband met het moeten afbreken, onderhoud, personeel, en zulk soort zaken. Dat zou een leuk rekensommetje kunnen zijn bij het bouwen en laten staan. Dat is een zeer technische vraag, meneer Polderman.

Erik Polderman

Ik kan me voorstellen dat het college schriftelijk erop terug wil komen. Aan u het verzoek om zulke vragen voortaan anders te doen.

Albert Huisman

Dat zal ik voortaan doen. -Dank u, meneer Huisman. Even terugkomend op Texelgezinnen en wat mevrouw Visser naar voren bracht. Ik ga ervan uit dat de wethouder kijkt naar de werkzaamheden die al door andere organisaties worden uitgevoerd. Dat is heel interessant, natuurlijk. Je kunt naar structurele bijdragen gaan,

Voorzitter raadscommissie

maar dan moet er gekeken worden naar wat welke organisatie doet.

Remko van de Belt

Daar riep de motie toe op destijds. Meneer Van Den Belt. Voorzitter, dat klopt precies. De bedoeling van het onderzoek

Voorzitter raadscommissie

samen met Texelgezinnen was om te kijken waar eventuele dubbelingen zitten

Henry Soyer
en wie precies wat doet. -Meneer Soyer.

Voorzitter raadscommissie
Dankuwel, voorzitter. Vanuit de dorpsgemeenschap Oosterend heb ik de volgende vraag gekregen die wij ondersteunen. In de Perspectiefnota zou worden opgenomen wat de komende jaren aan financiering beschikbaar is voor de afzonderlijke dorpscommissies. Dit is in januari 2025 tijdens een gezamenlijk overleg van de dorpscommissies en de gemeente toegezegd. Als ik de Perspectiefnota doorneem, zie ik alleen dat er een bedrag van € 30.000 vanuit de Uitvoeringsagenda Ouderen beschikbaar komt. Dit staat bij programma 6: Een versterkte sociale basis in de dorpshuizen. Nergens wordt genoemd welke bijdrage de dorpscommissies voor de jaren 2026-2029 zullen ontvangen. De verwachting was dat daarover iets zou worden opgenomen in programma 6: zorg voor elkaar. Onze vraag is: waarom is de toezegging aan de dorpscommissies van januari 2025 nagekomen? -Is er iemand

Cees Hooijschuur
die de vraag kan beantwoorden? De portefeuillehouder Financiën. Dat is inderdaad in de dorpronde ter sprake gekomen. Daar is gezegd dat we dat zouden uitzoeken. Ik weet de stand van zaken op dit moment niet en hoe het ervoor voorstaat. Dat is nogal ingewikkeld, volgens mij.

Voorzitter raadscommissie
Ik zal overleg plegen met de mannen en dan kom ik er schriftelijk op terug. Kan dat voor de raadsvergadering? -Ik ga mijn best doen. Dank, kunnen we daarmee programma 6 afronden? Programma 7: Volksgezondheid, duurzaam en schoon. Dat begint op pagina 90. Geen moties of amendementen tot nu toe. Ik zie niemand. Dan gaan we naar pagina 100 van het programma 8: Goed wonen.

Jur Schuiringa
Excuus, meneer Schuiringa. -Voorzitter, eventjes naar aanleiding van 8.3. De Marsweg Noord blijft bijzonder voor Texel. We hebben bij de regionale raadscommissie een uitleg gehad van de gedeputeerde, mevrouw Esther Rommel. Zij heeft verklaard dat de extra woningbouwmogelijkheden zijn verruimd door de provincie. Aan de ene kant een straatje erbij en bouwprojecten buiten de bebouwde kom van 25 woningen. Ze zei er ook bij: we hebben een extra regeling voor blokken van 100. Dat is wat ik gehoord heb. Ik alleen maar zeggen: college, kun je navragen of de tijdelijke woningen bij de Marsweg Noord in plaats van 15 jaar onder het blok van 100 vallen? Ze willen voor het Bijzonder Provinciaal Landschap ook een vergunning geven, zodat daar gebouwd kan worden. Het lijkt me verstandig om nog een keer contact op te nemen met de provincie en te kijken of we deze tijdelijke woningen kunnen verlengen naar een normale periode van 40 jaar.

Remko van de Belt
Dan ben je van de onrendabele top af. Dank u.

Voorzitter raadscommissie
Dank, voorzitter. Ik zal ernaar kijken. Dank voor de tip. Dank, dat was het laatste hoofdstuk. Meneer Hoogerheide wil nog iets zeggen,

Cees Hoogerheide
terwijl de partij tussendoor op de punten iets heeft ingebracht. Ga uw gang. Dankuwel, voorzitter. De voorstellen met de verwachte meerjaren kapitaallasten zette mij tot denken. Ik dacht aan vroeger en mijn ouders. Zij hadden een groene bus met vakjes voor allerlei dingen. Voor aardappelen en kolen, want dat was duur. Dat gebeurt hier in feite ook. Hier reserveer je voor de lange termijn. Dat doet ons goed. Nu naar de Perspectiefnota. Die is ons inziens een degelijk stuk

werk. Het geeft de raad houvast om weer te zorgen voor een goede sluitende begroting voor de komende jaren. Als Texels Belang willen wij allen hartelijk danken die hieraan meegewerkt hebben.

Voorzitter raadscommissie

Dankuwel, meneer Hoogerheide. Kan ik daarmee de commissiebehandeling van de Perspectiefnota afronden? Ik heb niet zozeer ordevoorstel, maar een update gezien de tijd. De klok loopt goed, het is 22:42 uur. Agendapunt 14 'Langetermijnplanning' en agendapunt 15 'Overzicht brieven aan de raad, de pilot/proef' kunnen we doorschuiven naar de commissievergadering op 7 mei. We hebben drie moties op de agenda staan. Die kunnen zonder ze heel uitgebreid te behandelen naar de raadsvergadering van volgende week. Ik stel voor dat iedereen de ruimte krijgt om in ieder geval de drie moties toe te lichten. Dat kunnen we nu doen, maar niet te veel tijd voor een debat ervoor uittrekken. Er zijn nog twee openstaande rondvragen. Ik denk dat we dat met elkaar redden

Anneke Visser-Veltkamp

voor 23:00 uur. Die intentie hebben we. Mevrouw Visser. Ik ben het met u eens dat de langetermijnplanning naar de volgende commissievergadering van volgende maand kan. Zou die ook naar volgende week kunnen? Hij hoort niet thuis

Voorzitter raadscommissie

in een raadsvergadering. Dat was mijn vraag. Heeft u een concrete aanleiding daartoe? Ik kijk de voorzitter van de raad even aan. Er is geen belemmering.

Anneke Visser-Veltkamp

Dan doen we dat. Kunt u toelichten waarom die vraag vanuit de commissie komt?

Voorzitter raadscommissie

Ik heb vragen over de LTP en dan moet ik een maand wachten. Oké, dan komen we bij agendapunt 10. De aankondiging van de motie van PvdA Pro Texel, D66 Texel, en GroenLinks Texel. Geen campers in de dorpscentra van Texel. Wie wil dit toelichten?

Eric Hercules

Dit is al een tijdje geleden aangekondigd door de heer Hercules. Ga uw gang. Voorzitter, de motie gaat over een discussie die we al vaak met meerdere partijen hebben gehad. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat grote campers niet in de dorpscentra komen? Bijvoorbeeld zich vastrijden in kleine straatjes? Niet alleen wij als bewoners vinden het vervelend of als je daar in de straat woont. Het is niet de bedoeling van die camperbestuurders om daar terecht te komen. Daarom de oproep aan het college om te zorgen dat het niet zo snel of minder snel kan gebeuren door een informeel verbod in te voeren. Bijvoorbeeld zoals dat het geval was bij de ingang van Oudeschild vanaf het zuiden. Zoek ook naar een formele manier om campers uit de authentieke dorpscentra te weren. Daar geven we het college wat meer tijd voor. Voor dit alles natuurlijk een uitvraag doen bij de dorpscommissies. Dus op welke straten en stukken van de kern zij het liefste de campers willen uitsluiten.

Voorzitter raadscommissie

Dankuwel, ik denk dat het een hele mooie toelichting is namens alle indieners. Zijn er mensen die willen reageren of hun steun willen betuigen? Nee, dan laten we

Mariët van der Werf

het hierbij. Mevrouw Van De Werf. -Ik heb een vraagje aan de portefeuillehouder. Is het niet zo dat we eerst via de raad

Voorzitter raadscommissie

de APV dienen te wijzigen? Daarna te laten toetsen of dit haalbaar is? -Meneer Hooijschuur. Hier geef ik schriftelijk een antwoord op, want dan hebben we het voorbereid. Ik ga even overleggen, maar hier komt een antwoord op.

Eric Hercules

Dankuwel, meneer Hercules heeft een nabrander.

Voorzitter raadscommissie

Mag ik iets voorstellen om de behandeling te bespoedigen? Kan het college schriftelijk op al deze moties en amendementen reageren? Dat is veel handiger, denk ik. Ja, dat klopt. -Oké. Dat is een mooi voorstel. We kunnen daarmee naar de volgende motie. Die is van Texels Belang, GroenLinks, en PvdA Pro Texel:

Henry Soyer

Het stookverbod bij code rood of oranje. Meneer Soyer Dankuwel. Het stookverbod bij code oranje of code rood. Wanneer het weinig waait en de luchtkwaliteit slecht is, hebben mensen met ademhalingsproblemen het zwaar wanneer er hout wordt gestookt. Het Rijksinstituut voor Milieu en Volksgezondheid heeft dit onderkend en een stookwijzer gemaakt. Die stookwijzer kun je op een website raadplegen of op je telefoon met een app. Dit is overigens de stookwijzer van afgelopen maandag voor de Oranjestraat nummer 4. Het geeft adviezen voor de komende 24 uur, maar zelf kijk ik vaak naar de vlag van mijn buurvrouw. Wanneer die langer wappert, weet ik genoeg. Het stookadvies is dan geel, maar het kan geen kwaad om het even op die stookwijzer te controleren. Op die stookwijzer kunnen de inwoners die last ondervinden van houtrook dit gespecificeerd melden. Die melding kan doorgezet worden

11 Aankondiging motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje

Henry Soyer

naar de gemeente. Dan krijgen we inzicht over de grootte van het probleem en de locaties. Daar kunnen we actie op ondernemen. Het gaat ons om normeren. Stook geen hout wanneer een ander last ervan kan hebben. Dat kunnen we als gemeente kenbaar maken. We kunnen het ook vastleggen in bijvoorbeeld de APV of middels een beleidsregel. Op het roken op het schoolplein staat ook geen boete, maar het is niet toegestaan. We willen in eerste instantie geen sanctie op het niet naleven van het stookverbod. Door het monitoren komen we erachter hoe het met het naleven staat. Als bijvoorbeeld blijkt dat er veel klachten binnenkomen over de Oranjestraat 4 in Oosterend, dan is een gesprek een eerste stap. Daarna kunnen we zien of we verder moeten gaan. Het boetebedrag in Amersfoort van € 400 lijkt me voor Texel niet passend,

Voorzitter raadscommissie

maar daar kunnen we het t.z.t. over hebben. Dank voor uw aandacht.

Cees Hoogerheide

Dank, ik zie een hand bij meneer Hoogerheide. Dank u, voorzitter. Ik moet zeggen dat we als mede-indiener een uitstekend overleg hebben gehad. Het is in goede harmonie gegaan. De heer Soyer heeft juist verwoord wat wij hadden afgesproken.

Voorzitter raadscommissie

Mijn dank daarvoor. -Wil iemand reageren op de motie?

12 Aankondiging motie D66 Texel, GroenZwart en GroenLinks Texel: Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen.

Voorzitter raadscommissie

Dan zien we hem op de raadsvergadering terug. De laatste uit het rijtje komt van D66 Texel, GroenZwart,

Astrid van de Wetering

en GroenLinks Texel: Behoud de authenticiteit van de Texelse dorpen. Mevrouw Van De Wetering. Dankuwel, voorzitter. Ik begin met een verwijzing naar de Perspectiefnota. Daar staan diverse herinrichtingsplannen en dergelijke in. Daar wordt steeds de term 'nieuw materiaal' gebruikt. Dit is maar een heel kleine hint, maar dat is waar deze motie juist over gaat. Wij hebben op Texel hele mooie oude centra. Dat gaat heel vaak goed bij de herinrichting. Deze motie pleit ervoor om een stuk bewustwording van de authenticiteit van de Texelse dorpen en gevels mee te nemen. Een herinrichting met oude klinkerstraatjes en oude klinkers heeft nu eenmaal sfeer. Dat is echt anders met nieuwe stenen en dat kan ik uit ervaring aan u meedelen. Wij roepen het college in ieder geval op om bij de herinrichting van de straten in de dorpskern zoveel mogelijk oud materiaal te gebruiken. Neem deze kosten alvast mee, ook bij het investeringsbedrag. Versterk de rol van de Commissie Omgevingskwaliteit door ze altijd advies te laten geven over reconstructies, rehabilitatie van wegen, straten en pleinen. Breng samen met de Commissie Omgevingskwaliteit in kaart welke karakteristieke straatjes en gevels behouden dienen te worden. Geef aan hoe dit geborgd kan worden, zodat deze hun uitstraling behouden. Verwerk de resultaten daarvan in de Nota Welstandsbeleid. Een klein voorbeeld: De Ruyterstraat staat op de nominatie om aangepakt te worden. Ik weet dat een stadsarcheoloog erbij is geweest. Dat rapport probeer ik nog steeds boven tafel te krijgen. Die gaf aan dat het een unieke straat is. Die is gevormd doordat voor elk huis iemand zijn eigen straatje maakte, bij wijze van spreken. Mijn buurvrouw gebruikte gele steentjes, ik rode, en degene daarna weer andere. Het is op dit moment misschien hobbelig, maar een goede stratenmaker kan een dergelijk straatje strak terugleggen. Ook met al die verschillende steentjes.

Voorzitter raadscommissie

Je behoudt het unieke karakter. Daar gaat dit voorstel over.

Cees Hoogerheide

Waarvan akte, meneer Hoogerheide. -Mevrouw Van De Wetering, Oudeschild heeft unieke straten. Ik ben er geboren. Dan is het uniek, maar dat terzijde. De vraag aan het college is: heeft de dorpscommissie van Oudeschild de inwoners geraadpleegd

Voorzitter raadscommissie

ten aanzien van het soort bestratingen? -Als u kunt

Cees Hooijschuur

antwoorden, graag. -Ik kan een antwoord erop geven. Wij zijn al de hele winter bezig om voor De Ruyterstraat inloopavonden te organiseren. Dus De Ruyterstraat heeft zeker inspraak.

Cees Hoogerheide

Dat is van de kerk tot de tot aan de dijk. Er zitten meerdere ambtenaren erbovenop.

Cees Hooijschuur

Wat voor advies kwam daaruit ten aanzien van de bestrating? Wij hebben als college nog geen advies gekregen

Voorzitter raadscommissie
van deze inloopavonden. Daar wachten we nog op.

Astrid van de Wetering
Ik hoorde eerst mevrouw Van De Wetering en dan meneer Hercules. Mevrouw Van De Wetering. -Dank u, voorzitter. Dit voorstel gaat niet alleen over De Ruyterstraat. Ik noem een voorbeeld. Het is dus niet alleen De Ruyterstraat.

Cees Hoogerheide
Dit gaat over alle kleine kernen en straatjes op Texel. Waar je straks niet met een camper kunt komen.

Eric Hercules
Meneer Hercules. -Voorzitter, hadden we maar een Omgevingsvisie en een Welstandsbeleid. Hoe doen we dat met de participatie? Stel je voor dat die bewoners

Voorzitter raadscommissie
helemaal geen authentiek straatje willen. Die vraag hoef ik nu niet beantwoord te hebben, hoor. -Die bewaren we voor de raadsvergadering. Een reactie van mevrouw Van De Wetering en mevrouw Van der Werf.

Astrid van de Wetering
Dan gaan we afronden. -Ik snap het. Participatie is heel belangrijk, maar soms is het belang

Eric Hercules
voor het hele eiland ook groot aanwezig, meneer Hercules.

Astrid van de Wetering
Zoals energie bij een inwonersberaad. -Interessant.

Mariët van der Werf
Bijvoorbeeld. -Via de voorzitter graag, mevrouw Van der Werf. -Dank u, voorzitter. Zoals net is afgesproken, wil ik een schriftelijke reactie

Voorzitter raadscommissie
van de portefeuille wat hij van deze motie vindt.

Anneke Visser-Veltkamp
Die is toegezegd voor alle drie de moties. Ik zie instemmend geknik naast me. Dat is heel mooi. Mevrouw Visser. -Ik begreep net uit de discussie dat een straat 40 jaar meegaat. De authentieke straatstenen

Voorzitter raadscommissie
zijn nu 40 jaar oud. Ik weet niet wat daaraan authentiek is. Een straat wordt in 40 jaar afgeschreven. Dat is een net iets andere uitleg, denk ik. We hebben agendapunt 13: Texel in de regio. Die doen we ook op 7 mei, natuurlijk. Dat wordt een leuke avond. Agendapunt 14, 15 en 16 slaan we over.

17 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

Voorzitter raadscommissie

Agendapunt 17 is de mondelinge beantwoording op de rondvraag uit de commissie. De heer Hooijschuur heeft een toezegging over het Vroonlant aan mevrouw Ter Borg. Zij zit waarschijnlijk thuis te kijken.

Cees Hooijschuur

Dat klopt. We hebben een koopovereenkomst tot stand gebracht. Het collegebesluit hierover is een overeenkomst met een collegebevoegdheid. Het is minder dan 100 vierkante meter. Het komt bij het college voor te liggen.

Voorzitter raadscommissie

Er is nog niet definitief getekend. Wel door de koper maar niet door het college. -De vraag van mevrouw Ter Borg was specifiek. Kan deze koop nog ongedaan gemaakt worden? Is het onomkeerbaar? -Dat ligt aan het college. Dat legde ik uit. Het college moet hierover een besluit nemen. Het is minder 100 vierkante meter.

Mark Pol

Oké, meneer Pol wil op de rondvraag aanhaken. Heel kort, voorzitter. Ik kom even terug op meneer Polderman. Als u niet luistert, hou ik ermee op. Meneer Polderman vroeg eerder vanavond in de rondvraag of we die brief hadden ontvangen en of het een officiële brief was. We hadden geen echte schorsing, maar tussendoor kwam de vraag: komt dit van een officiële instantie? Ik begreep de vraag verkeerd. Het antwoord is: ja, we hebben de vraag ontvangen. Het tweede is dat ik niet kan achterhalen en overzien of dit een officiële instantie is. Dat maakt niet uit voor de beantwoording van de brief, want die zullen wij beantwoorden. Ik denk het is goed

Erik Polderman

om daarop terug te komen, omdat ik heel kort was in mijn antwoord.

Voorzitter raadscommissie

Er zit blijkbaar iets meer achter de vraag, dan dat ik me realiseerde. Dus zodoende. -Dank u, hiervoor. Het was een heldere ja of nee vraag, maar er zat inderdaad meer achter. Dank voor de toelichting. We kunnen om 22:55 uur deze vergadering sluiten. Dank iedereen voor het geduld. Wel thuis. We zien elkaar volgende week woensdag om 19:30 op dezelfde plek.

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2248
Extern Zaak ID	3543300
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 april 2025
Agendapunt	5
Titel	Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen (VTH)
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
Bijlage 3 - Situatietekening
Bijlage 4 - Bouwtekening
Bijlage 5 - Evaluatie
Concept raadsbesluit - 3543300 - Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen UtopiaDe Schorren

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	**9 april 2025**
Raadsvergadering	16 april 2025

Toelichting

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Mee te werken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040).
2. Hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Toelichting

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Bijlagen

1. Aanvraag omgevingsvergunning
2. Onderbouwing etfal
3. Situatietekening
4. Bouwtekening
5. Evaluatie

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Samenvatting

Het college heeft besloten mee te werken aan de plaatsing van een wadwachterswagen voor het gebruik van het vogelwachtershuisje bij Utopia/de Schorren voor een gebruik door vogelwachters gedurende het broedseizoen en vraagt de gemeenteraad hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Aanvraag omgevingsvergunning

De aanvraag omgevingsvergunning gaat over de plaatsing van een zgn. wadwachterswagen (een kampeerwagen in de vorm van een 'tiny house') aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040). Het gaat om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De plaatsing van de wagen en het 24 uurs-gebruik en verblijf is in strijd met de regels van het omgevingsplan. Het plan kent geen mogelijkheid hiervan af te wijken. In de afgelopen 10 jaar heeft het college hieraan meegewerkt met een tijdelijke omgevingsvergunning op basis van de Wabo en zgn. kruimelregeling. Deze kan niet meer worden toegepast.

Meewerken aan het plan

Van toepassing nu is de Omgevingswet en meewerken kan met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De gemeenteraad moet hiermee wel instemmen. Dat kan door een positief bindend advies af te geven. Alleen dan kan de vergunning door het college worden verleend.

Om mee te kunnen werken aan de aanvraag moet er sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit wil zeggen dat het plan moet passen in de omgeving en moet bijdragen aan een goede leefomgeving. Daarvoor is bij de aanvraag een onderbouwing aangeleverd waaruit dit blijkt. Gelet op de belangen van natuur en toerisme, en de rol die Natuurmonumenten hier mede in heeft, heeft de aanwezigheid van een vogelwacht bij een aantal belangrijke natuurgebieden een belangrijke toegevoegde waarde. Hiermee kan op goede wijze invulling worden gegeven aan de bescherming van de gebieden, onder andere via informatieverstrekking, toezicht en monitoring. De plaatsing van de wadwachterswagen leidt niet tot (een landschappelijke) verstoring. De aanvraag is positief beoordeeld.

Vervolgstappen

Als de gemeenteraad akkoord gaat met dit plan geeft zij een positief bindend advies. De omgevingsvergunning om af te kunnen wijken van het omgevingsplan kan dan verleend worden. Belanghebbenden kunnen dan bezwaar indienen tegen de omgevingsvergunning en daarna nog in beroep bij de bestuursrechter.

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Argumenten tot advies

Bij de natuurgebieden Utopia en de Schorren is de afgelopen 10 jaar op de dijk (Stuifweg) een zogenaamde wadwachterswagen geplaatst door Natuurmonumenten (Nm), beheerder van beide gebieden. Het college heeft een omgevingsvergunning (voor bouwen en gebruik) voor de plaatsing verleend waarmee vogelwachters de afgelopen 10 jaar gedurende 24 uur per dag in deze wagen konden verblijven ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting in de natuurgebieden.

De verleende omgevingsvergunning kon door het college worden verleend op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In die bijlage staat in artikel 4 dat het college bevoegd is omgevingsvergunningen te verlenen om voor een periode van maximaal 10 jaar van het bestemmingsplan af te wijken. Van die bevoegdheid heeft het college gebruik gemaakt.

Het jaar 2024 was het laatste jaar dat Nm van de vergunning gebruik kon maken. Een verlenging van de vergunning is niet mogelijk. Nm heeft de wens ook de komende jaren de wagen te plaatsen. Daarom is een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. Omdat sinds 1 januari 2024 de Omgevingsweg van kracht is (opvolger van de Wabo) zijn de regels voor de vergunningverlening iets anders geworden.

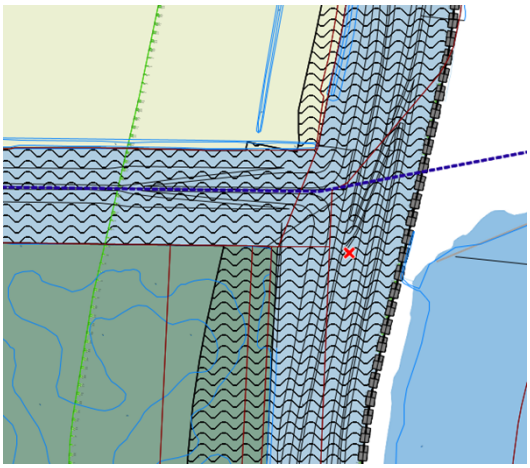
Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de *bouwactiviteit (omgevingsplan)* en voor de activiteit *afwijken regels van het omgevingsplan*. Hiermee is de hele aanvraag een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Hiervoor is het nodig dat de aanvraag wordt voorzien van een goede onderbouwing waaruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (‘etfal’). De vergunning kan door het college worden verleend als de gemeenteraad een positief bindend advies afgeeft.

Feitelijke situatie

Het perceel waarop de wagen wordt geplaatst heeft in het (tijdelijk) omgevingsplan, deelgebied bestemmingsplan Buitengebied Texel 2103, de functie (bestemming) ‘Water’.

Ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting aan bezoekers van Utopia en de Schorren zet Nm gedurende het broedseizoen vrijwilligers in. Deze vrijwilligers verblijven telkens een week in het gebied en gebruiken daarbij de wadwachterwagen. Dit verblijf is 24-uur per dag. De wagen is klein en heeft minimale voorzieningen. De plaatsing van de wagen en het gebruik daarvan past echter niet in de regels van het omgevingsplan.

Huidige situatie (verbeelding + luchtfoto):

Waarom moet er worden afgeweken van het omgevingsplan?
Doordat de wadwachterswagen gedurende een aantal maanden (1 april – 1 september) wordt geplaatst om ook ter plaatse op die plek te functioneren, wordt het een bouwwerk. Dan is daarvoor een omgevingsvergunning nodig voor de ruimtelijke bouwactiviteit. Het omgevingsplan biedt daarvoor echter geen mogelijkheden. Ook het 24-uurs verblijf door vogelwachters (waaronder overnachtingen) past niet in het omgevingsplan. Het is overigens geen verblijfsrecreatie, omdat het verblijf niet is gericht recreatie.

Het omgevingsplan bevat geen mogelijkheden voor de plaatsing van de wagen en het gebruik daarvan (er zijn geen bouwmogelijkheden). Dit kan dan op twee manieren wel mogelijk worden gemaakt. Ten eerste kan dat met een wijziging van het omgevingsplan. Ten tweede kan medewerking worden verleend met een bopa. Met een bopa kunnen de regels van het omgevingsplan of de verbeelding echter niet worden gewijzigd. De bopa maakt het mogelijk om af te wijken van de regels of de verbeelding.

Deze bopa is nu aangevraagd. De afwijking wordt gevraagd voor een nieuwe periode van 15 jaar. De reden hiervan heeft te maken met de regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) voor tijdelijke bouwwerken (voorheen het Bouwbesluit). Voor tijdelijke bouwwerken gelden andere, lichtere, technische eisen. De grens van tijdelijk wordt in het Bbl gelegd bij 15 jaar. Nm kiest daarom voor een vergunningstermijn van 15 jaar, zodat in ieder geval aan de eisen van het Bbl kan worden voldaan.

Om af te kunnen wijken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan is het noodzakelijk dat wordt afgewogen of hier sprake is van een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (‘etfal’). Dit is de vroegere ruimtelijke onderbouwing. Deze is bij de aanvraag gevoegd.

De aanvraag wordt behandeld met de reguliere procedure. De wettelijke beslistermijn hiervan is 8 weken. Verlenging van die termijn met 6 weken is mogelijk. Onder de Omgevingswet kan er geen vergunning van rechtswege ontstaan.

Omdat het gaat om een tijdelijke vergunning hoeft deze niet verplicht verwerkt te worden in het omgevingsplan. Het is echter een overweging om dat hier wel te doen als de activiteit op zichzelf ook kan worden toegestaan na de termijn van de vergunning. Voordeel daarvan is dat dan niet opnieuw een afwijkvergunning hoeft te worden verleend.

Is meewerken aan de aanvraag wenselijk?
Bij de aanvraag is een evaluatie van de afgelopen jaren gevoegd, opgesteld door Nm. In de onderbouwing bij de aanvraag is een uitgebreidere toelichting gegeven. Hieruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aanvraag is positief beoordeeld en geadviseerd wordt om hieraan mee te werken.

De afgelopen jaren heeft uitgewezen dat de permanente aanwezigheid van de vogelwachters in het gebied gedurende het broedseizoen een toegevoegde waarde heeft. De druk op de natuurgebieden neemt toe en het is belangrijk dit in goede banen te leiden en ook goede voorlichting te geven. Daarin wordt voorzien met deze vogelwacht. Ook dragen de vogelwachters bij aan de natuurdoelstellingen die Nm heeft voor de natuurgebieden, bijvoorbeeld via de monitoring.

Met betrekking tot de evaluatie wordt opgemerkt dat er de afgelopen jaren bij de gemeente geen meldingen zijn ontvangen over de wadwachterswagen.

Natuur en toerisme zijn beide zeer belangrijk voor Texel en ze moeten elkaar versterken. De natuurbeheerorganisaties, zoals Nm, spelen daarbij een belangrijke rol. De locatie van de wadwachterswagen ligt bij twee kwetsbare natuurgebieden (Utopia en de Schorren) die niet voor publiek toegankelijk zijn, maar wel op een belangrijke toeristische fietsroute. Vanaf de dijk is er goed zicht op die gebieden. De aanwezigheid van de vogelwacht gedurende het (kwetsbare) broedseizoen draagt er aan bij dat de natuur en het toerisme op een goede wijzen samen gaan, namelijk door informatieverstrekking en voorlichting, en toezicht. Hiermee kunnen de gebieden beter beschermd worden.

De wadwachterswagen moet worden aangemerkt als een (tijdelijk) bouwwerk, niet bestemd voor recreatief verblijf. Bij de beoordeling van een aanvraag omgevingsvergunning moet uit worden gegaan van wat er is aangevraagd. Als de aangevraagde locatie op zichzelf aanvaardbaar is, dan kan medewerking aan die locatie alleen worden afgewezen als er alternatieven zijn waarmee op voorhand een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. De wagen zou kunnen worden gezien als een landschappelijke verstoring, gedurende een deel van het jaar. Die verstoring is echter minimaal en weegt niet op tegen de voordelen van de vogelwacht. De wagen die Nm nu wil plaatsen is qua omvang en kleurstelling ook passend op de locatie. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft eveneens toestemming verleend voor plaatsing van de wagen op de beoogde locatie. Op voorhand lijkt er geen andere, betere locatie beschikbaar. Daarom zijn alternatieve locaties bij deze vergunningaanvraag niet concreet onderzocht.

Alles overwegende is het college ervan overtuigd dat de aanwezigheid van vogelwachters nabij enkele belangrijke natuurgebieden, gedurende het broedseizoen en gedurende het hele etmaal, een belangrijke toegevoegde waarde heeft. Dit versterkt ook de gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van natuur en toerisme. Aangezien ter plekke bij Utopia/de Schorren geen bestaande bouwwerken beschikbaar zijn die hiervoor kunnen worden gebruikt, is de plaatsing van een wadwachterswagen een goed en aanvaardbaar alternatief. Dit maakt dat het college positief is over de aanvraag en daaraan medewerking wil verlenen.

Van belang is wel er geen nieuwe activiteiten op de locatie bijkomen. De verkoop van artikelen en eet- en drinkwaren dient achterwege te blijven. Dat kan een aantrekkende werking hebben op

bezoekers en dat is niet gewenst. In de te verlenen omgevingsvergunning zal hierover een voorschrift worden opgenomen. Ook wordt er aan gehecht dat goed wordt bijgehouden welke resultaten de vogelwacht oplevert. Dat vraagt ook om een registratie van meer feitelijke gegevens (aantal bezoekers, aantal verstoringen, etc.). Een voorschrift van die strekking wordt aan de omgevingsvergunning verbonden.

Rol van de gemeenteraad
Als een aanvraag niet past binnen het (tijdelijk) omgevingsplan en er hiervoor ook geen afwijkingsmogelijkheid in de beoordelingsregels van het plan zitten dan kan 'buitenplans' worden afgeweken. Het college beslist op de aanvraag.

De gemeenteraad kan aangegeven bij welke buitenplanse afwijkingen zij betrokken wil worden. Voor die (vooraf) aangewezen gevallen moet de raad dan een bindend advies afgeven. Nadat dit bindend advies positief is kan het college de vergunning verlenen. Het bindend advies is de opvolger van de 'verklaring van geen bedenkingen'.

Op 13 juli 2022 heeft de raad vastgesteld voor welke afwijkingen zij advies wil geven. Kort gezegd gaat het dan om alle afwijkingen waarvoor geen beleid is vastgesteld en die niet zijn aan te merken zijn als gevallen waarop de oude 'kruimelregeling' (artikel 4, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) van toepassing was. Dit komt overeen met de gevallen die voorheen voor een verklaring van geen bedenkingen aan de raad werden voorgelegd.

In dit geval gaat het om een aanvraag om voor 15 jaar af te wijken. De activiteit is ook al eerder 10 jaar toegestaan op grond van de Wabo. Deze afwijking wordt nu voortgezet, maar wel met een andere grondslag (de Omgevingswet). Uitgangspunt is dat afwijkingen die voor een langere duur dan 10 jaar zijn en waaraan geen actueel beleid ten grondslag ligt, naar de raad gaan. Dit is de voortzetting van de voormalige kruimelregeling. Dat is ook wat de raad heeft beoogd met de lijst van gevallen die voor bindend advies naar de raad moeten.

Conclusie is dat in het omgevingsplan geen mogelijkheid is opgenomen om aan de aanvraag mee te kunnen werken. Er is ook geen ander beleid waarop de gevraagde afwijking kan worden gebaseerd. Het past ook niet binnen de criteria van de voormalige kruimelregeling. Dit betekent dat de raad het bindend adviesrecht heeft. Feitelijk wordt de raad gevraagd of zij mee wil werken aan de gevraagde afwijking. Hierbij heeft de raad de mogelijkheid om voorwaarden te stellen. Het college kan niet afwijken van het bindend advies.

Alternatieven
Niet meewerken aan de aanvraag en de raad vragen geen positief advies af te geven.
Wanneer de raad wil afwijken van het collegevoorstel, dan zal de raad het voorstel gemotiveerd moeten amenderen.
Een negatief bindend advies leidt ertoe dat de omgevingsvergunning door het college moet worden geweigerd. De wadwachterswagen kan dan niet opnieuw worden geplaatst.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**

Nadat een bindend advies is afgegeven kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning. Het bindend advies maakt onderdeel uit van het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.
Tegen het besluit kunnen belanghebbenden bezwaar indienen bij het college. Hierna is er nog beroep mogelijk bij de bestuursrechter.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Deze zijn beschreven onder het kopje ‘argumenten tot advies’. Conclusie is dat de aanvraag voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en dat de omgevingsvergunning verleend kan worden.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Omgevingswet, (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 inclusief de reparatieplannen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Water’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-05-2025,

De griffier, De voorzitter,

Wadwachterskar Utopia / De Schorren publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Texel**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Bouwactiviteit (omgevingsplan)
Doel	Definitief
Status	Ingediend
Verzoeknummer(s)	20241217 00469 000 (ingediend op 17-12-2024)

Project

Naam van dit project
Wadwachterskar Utopia / De Schorren

Projectomschrijving
Jaarlijks fietsen en wandelen tienduizenden mensen langs de dijk. Ze genieten van het weidse uitzicht over de Waddenzee, de bonte schakeringen van de Schorren en de rijkdom aan vogels. Het enige natuurlijke Werelderfgoed dat ons land rijk is, wordt hier geëtaleerd. Fietsers stappen af om te kijken naar de sterns, lepelaars en andere wad- en kustvogels. In het voorjaar en de zomer krijgen ze een gastvrij onthaal bij de wadwachtershut op de dijk. Vrijwillige wadwachters vertellen over het rijke wad, de bijzondere natuur en de vogels.
De Wadwachterskar staat van 1 april t/m 31 augustus op locatie en wordt dan elke week door 2 vrijwillige Wadwachters bemand. Buiten deze periode wordt de Wadwachterskar van de locatie verwijderd.
De Wadwachters geven informatie aan bezoekers en houden toezicht. Hun aanwezigheid heeft een preventieve werking op overtredingen. Doordat ze 24/7 aanwezig zijn, is dit zowel overdag als s 'nachts. De vrijwillige Wadwachters krijgen voor hun verblijf en verrichte werkzaamheden een onkostenvergoeding.

Locatie

Teken een gebied op de kaart

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen over uw plannen.

Geen documenten.

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Contact met anderen over uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
Wadwachterskar Utopia / De Schorren

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Is er informatie die u later pas opstuurt? Geef hier dan aan welke informatie dat is. Geef ook aan waarom u die pas later opstuurt.
geen openbare informatie

Is er informatie die u niet opstuurt? Geef dan aan waarom. Bijvoorbeeld omdat u die al eerder heeft ingestuurd.

geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
40516730
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
002565237
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Stationsplein
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
1
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
3818LE
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Nee
Vooraf ingevuld antwoord.

Postadres bedrijf initiatiefnemer

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
afwijkend adres
Vooraf ingevuld antwoord.

Wat voor adres wilt u opgeven als afwijkend adres?
postbusnummer
Vooraf ingevuld antwoord.

Nummer
2166
Vooraf ingevuld antwoord.

Postcode
3800CD
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
AMERSFOORT
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Ja

Functie contactpersoon
Coordinator Natuurbeheer

Voorletters
geen openbare informatie

Voorvoegsel
geen openbare informatie

Achternaam
geen openbare informatie

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
binnenlands adres

Straatnaam
geen openbare informatie

Huisnummer

geen openbare informatie

Huisletter
geen openbare informatie

Huisnummertoevoeging
geen openbare informatie

Postcode
geen openbare informatie

Plaats
geen openbare informatie

Vragen en antwoorden

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Algemeen

Beschrijf de werkzaamheden waarvoor u een vergunning aanvraagt in een paar zinnen.
Op de aangegeven locatie wordt in de periode van 1 april tm 31 augustus een Wadwachterskar geplaatst. De Wadwachterskar is geheel zelfvoorzienend (zonnepanelen / droogtoilet) en hoeft op geen enkele vorm van Nutsvoorzieningen te worden aangesloten.

Vink alle werkzaamheden aan die u wilt aanvragen.
Andere nieuw te bouwen bouwwerken dan hierboven genoemd

Verandert het aantal woningen of wooneenheden door de werkzaamheden?
Nee

Wat zijn de totale geschatte bouwkosten in euro's (exclusief BTW)?
56000,00

Geef hier eventueel een toelichting op de geschatte bouwkosten.
-

Indien er over uw bouwplan advies wordt gevraagd aan bijvoorbeeld een commissie die over welstand adviseert. Wilt u het bouwplan dan mondeling toelichten aan de adviseur?
-

Gebruik

Waarvoor gebruikt u het bouwwerk of het perceel nu?
Iets anders dan wonen

Overige gebruiksfuncties: Geef aan waar u het bouwwerk en/of perceel momenteel voor gebruikt.
Dijklichaam

Gaat u het bouwwerk en/of het perceel ergens anders voor gebruiken?
Nee

Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
14,6

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van het bruto vloeroppervlak.
-

Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
51

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de bruto inhoud van het bouwwerk.
-

Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?
Elders

Geef hier eventueel een toelichting op de plaats van het bouwwerk.
De Wadwachterskar komt bij een dijkovergang te staan op een door het HHNK aangewezen locatie waarvoor zij een vergunning hebben verleend.

Oppervlakte bebouwd perceel

Verandert het bebouwde oppervlakte van het perceel na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
Nee

Wat is de bebouwde oppervlakte van het perceel in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
20,2

Hoogte bouwwerk

Wat is de hoogte van het bouwwerk?
3,95

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de hoogte van het bouwwerk.
-

Hoeveel bouwlagen heeft het bouwwerk?
-

Parkeervoorzieningen

Heeft of krijgt u parkeervoorzieningen op het eigen terrein?
Nee

Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een seizoensgebonden bouwwerk?
Ja

Seizoensgebonden bouwwerk: Het bouwwerk is aanwezig van

April

Seizoensgebonden bouwwerk: Het bouwwerk is aanwezig tot
Augustus

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een tijdelijk bouwwerk?
Ja

Hoeveel hele jaren blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
15

Hoeveel maanden blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
5

Bodemonderzoek

Is er een bodemonderzoek uitgevoerd?
Nee

Bijlagen

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Bodemonderzoek

Geen documenten.

Gegevens uit te brengen advies agrarische adviescommissie

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Situatietekening bestaande toestand

Document	Vertrouwelijk
Bestaande situatie locatie Wadwachterskar.JPG	Nee

Situatietekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Toekomstige situatie locatie Wadwachterskar.JPG	Nee

Uiterlijk van het bouwwerk

Geen documenten.

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
20240930 Evaluatie 10 jaar Wadwachtershut.docx	Nee
ETFAL Wadwachterskar.docx	Nee

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2015 heeft Natuurmonumenten een omgevingsvergunning met de activiteit: "handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening" ontvangen van de Gemeente Texel voor de Wadwachtershut op de dijk tussen het binnendijkse natuurgebied Utopia en het buitendijkse kweldergebied De Schorren. Sinds die tijd heeft het HHNK ook een watervergunning verleent om op die locatie de Wadwachterskar te mogen plaatsen op de dijk.

Ondertussen is de oude Wadwachterskar afgeschreven en is er in samenwerking met De Vogelbescherming in het kader van het project "Rust voor Vogels, Ruimte voor Mensen" een nieuwe kar ingericht om bezoekers meer van vogels te laten genieten door natuurbeleving dichterbij te brengen.

Op dit moment loopt de huidige vergunning af en moet er een nieuwe vergunning aangevraagd worden.

1.2 Ligging projectgebied

De locatie van de Wadwachterskar is aan de binnenkant van de dijk bij het natuurgebied Utopia. Buitendijks bevind zich het kweldergebied De Schorren. Deze locatie bevind zich in het Kadastraal perceel: TEL00 A 5502

1.3 Procedure

1.4 Leeswijzer

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

De Wadwachterskar staat van 1 april t/m 31 augustus op locatie en wordt dan elke week door 2 vrijwillige Wadwachters bemand. Buiten deze periode wordt de Wadwachterskar van de locatie verwijderd.

De Wadwachters geven informatie aan bezoekers en houden toezicht. Hun aanwezigheid heeft een preventieve werking op overtredingen. Doordat ze 24/7 aanwezig zijn, is dit zowel overdag als s 'nachts. De vrijwillige Wadwachters krijgen voor hun verblijf en verrichte werkzaamheden een onkostenvergoeding.

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

De Wadwachterskar staat binnendijks tussen de natuurgebieden Utopia en De Schorren op een door het HHNK aangegeven locatie waarvoor zij ook een vergunning hebben verleend. De Wadwachterskar is geheel zelfvoorzienend. De vrijwilligers kunnen er koken en slapen.

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

Zie bijlage 1: Bouwtekening Wadwachterskar NM

2.2 Toekomstige situatie

Er veranderd niets aan de situatie zoals de locatie de afgelopen 10 jaar werd gebruikt.

2.2.1 Ontwikkeling

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

Er wordt afgeweken van de regels van het omgevingsplan. In de huidige situatie is het niet toegestaan om op deze locatie een bouwactiviteit uit te voeren.

Echter de Wadwachterskar staat op wielen en wordt in de periode van 1 april t/m 31 augustus op de locatie neergezet. Buiten deze periode staat de Wadwachtershut op eigen terrein in de opslag. Voor deze vorm van inzetten van de Wadwachterskar is gekozen naar aanleiding van het in 2014 door de Gemeente Texel geïnitieerd project "Planet Texel". Hierin wordt vooral aangestuurd op het meebewegen met de seizoenen en alleen op de momenten dat het nodig is gebruik te maken van het landschap met activiteiten of bouwwerken en dat daarbuiten het landschap weer leeg is.

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

De voorbereiding van dit project heeft reeds plaatsgevonden in 2014 en 2015, toen er voor het eerst vrijwillige Wadwachters werden ingezet. Er is toen regelmatig overleg geweest met Staatsbosbeheer op Terschelling die dit concept van vrijwillige vogelwachters al vele jaren inzette. Tevens zijn Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer op Texel samen opgetrokken om vrijwillige Wadwachters en Vogelwachters te werven. Ook een aantal Texelse ondernemers is betrokken bij dit project.

In dit project werken we samen met, en krijgen we lokale ondersteuning van de ondernemers; Bets Fietsen, Texelana, Stayokay, Prins Hendrik Hotel en het Vogelinformatiecentrum Texel. Ook de VVV is een samenwerkingspartner.

3.2 Wat vindt de omgeving?

De Wadwachterskar staat aan de binnenkant van de dijk tussen de natuurgebieden Utopia en De Schorren en is daarmee zichtbaar voor de bewoners van De Stuifweg. De bewoners van de Stuifweg grenzen aan het natuurgebied Utopia en zijn daardoor onze directe buren. In die hoedanigheid heeft Natuurmonumenten ook contact met hen. Er is vanuit de bewoners geen bezwaar bij Natuurmonumenten binnengekomen.

3.3 Wat vinden andere besturen en …..?

De afgelopen jaren hebben o.a. de douane en de Waddenunit (Toezichthouders via boten op het Wad) aangegeven dat zij blij zijn dit extra toezicht door de vrijwillige Wadwachters. Het heeft een preventieve werking m.b.t. overtredingen op en rond Het Wad.

De VVV is erg blij met de Wadwachterskar op deze locatie en noemt het ook wel hun mobiele post in het veld.

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

Er is geen Rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is.

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

Er is geen Provinciaal beleid of Provinciale verordening dat op deze situatie van toepassing is.

4.3 Toetsing regionaal beleid

Er is geen Regionaal beleid dat op deze situatie van toepassing is.

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

Voor het perceel geldt het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 met de bestemming water (artikel 49), de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering (artikel 58) en de gebiedsaanduiding vrijwaringszone – dijk (artikel 61.5).

Op grond van de bestemmingsplanregels is het verboden gebouwen en overkappingen op te richten anders dan voor waterstaatkundige doeleinden.

De locatie ligt in het welstandsvrije gebied zodat een toetsing aan redelijke eisen van welstand niet aan de orde is.

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

We bewegen met de seizoenen mee wat inhoud dat de Wadwachterskar er staat op het moment dat toeristen en Texelaars te voet en op de fiets op pad gaan om van het eiland te genieten en weer verdwijnt op het moment dat het eiland leegstroomt.

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

N.V.T.

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

N.V.T.

6.3 Duurzaamheid

De wadwachterskar is door zijn zonnepanelen geheel zelfvoorzienend.

6.4 Gezondheid

6.5 Verkeer en parkeren

Er vanaf de kruising Stuifweg Lancasterdijk richting het noorden geen gemotoriseerd verkeer toegestaan met uitzondering van bestemmingsverkeer. Er is parkeermogelijkheid bij de kruising Stuifweg/Lancasterdijk.

6.6 Ecologie: soortenbescherming

De 24 uur per dag aanwezigheid van de vrijwillige wadwachters draagt door het toezicht dat zij doen, bij aan de bescherming van alle voorkomende flora en fauna in de naastgelegen natuurgebieden Utopia en De Schorren.

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

De 24 uur per dag aanwezigheid van de vrijwillige wadwachters draagt door het toezicht dat zij doen, bij aan het voorkomen van illegale activiteiten in de naastgelegen natuurgebieden, maar ook aan overtredingen in de openbare ruimte.

6.8 Luchtkwaliteit

N.V.T.

6.9 Geluid

N.V.T.

6.10 Geur

N.V.T.

6.11 Omgevingsveiligheid

N.V.T.

6.12 Trilling

N.V.T.

6.13 Slagschaduw en windhinder

N.V.T.

6.14 Welstand

N.V.T.

6.15 Cultureel erfgoed

N.V.T.

6.16 Bodem

N.V.T.

6.17 Water

N.V.T.

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

In het jaarlijkse begroting van de Beheereenheid wordt rekening gehouden met het Wadwachters seizoen. Plaatsing/weghalen, onderhoud, vergunning aanvraag, leges en onkostenvergoeding voor de vrijwillige wadwachters is hier allemaal mee gedekt.

7.2 Kostenverhaal

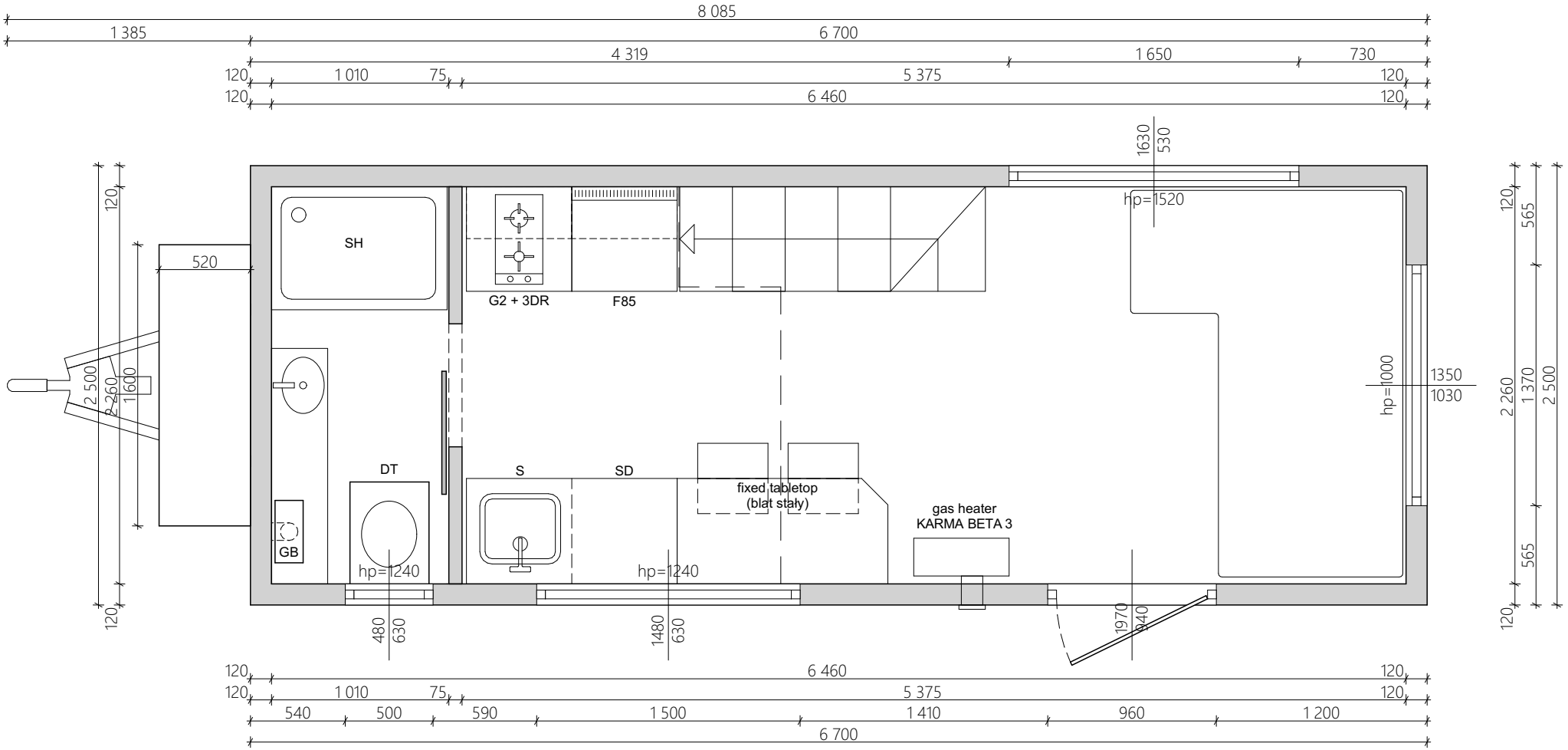
8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Onze conclusie is dat het plaatsen van een Wadwachterskar op deze locatie een grote bijdrage levert aan de gastvriendelijkheid en positieve beleving van het eiland Texel voor zowel toerist als Texelaar. Daarnaast houden de vrijwillige Wadwachters 24 uur per dag toezicht op de natuurgebieden Utopia en De Schorren, maar ook op de openbare ruimte daaromheen. Voor hun inzet krijgen de vrijwilligers een onkostenvergoeding. Doordat de Wadwachterskar in de periode van 1 april tot en met 31 augustus op deze locatie staat en buiten deze periode weer weg is, voldoen we aan de door de Gemeente Texel opgestelde keuzes uit het project "Planet Texel". Hierin wordt vooral aangestuurd op het meebewegen met de seizoenen en alleen op de momenten dat het nodig is gebruik te maken van het landschap met activiteiten of bouwwerken en dat daarbuiten het landschap weer leeg is.

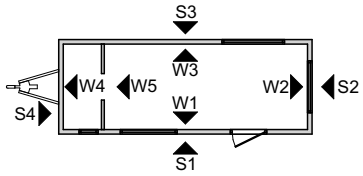
Bijlagen

1. **Bouwtekening Wadwachterskar NM**

Lancasterdijk
Lancasterdijk
Lancasterdijk
Lancasterdijk
Wadwachterskar | Natuurmonumenten

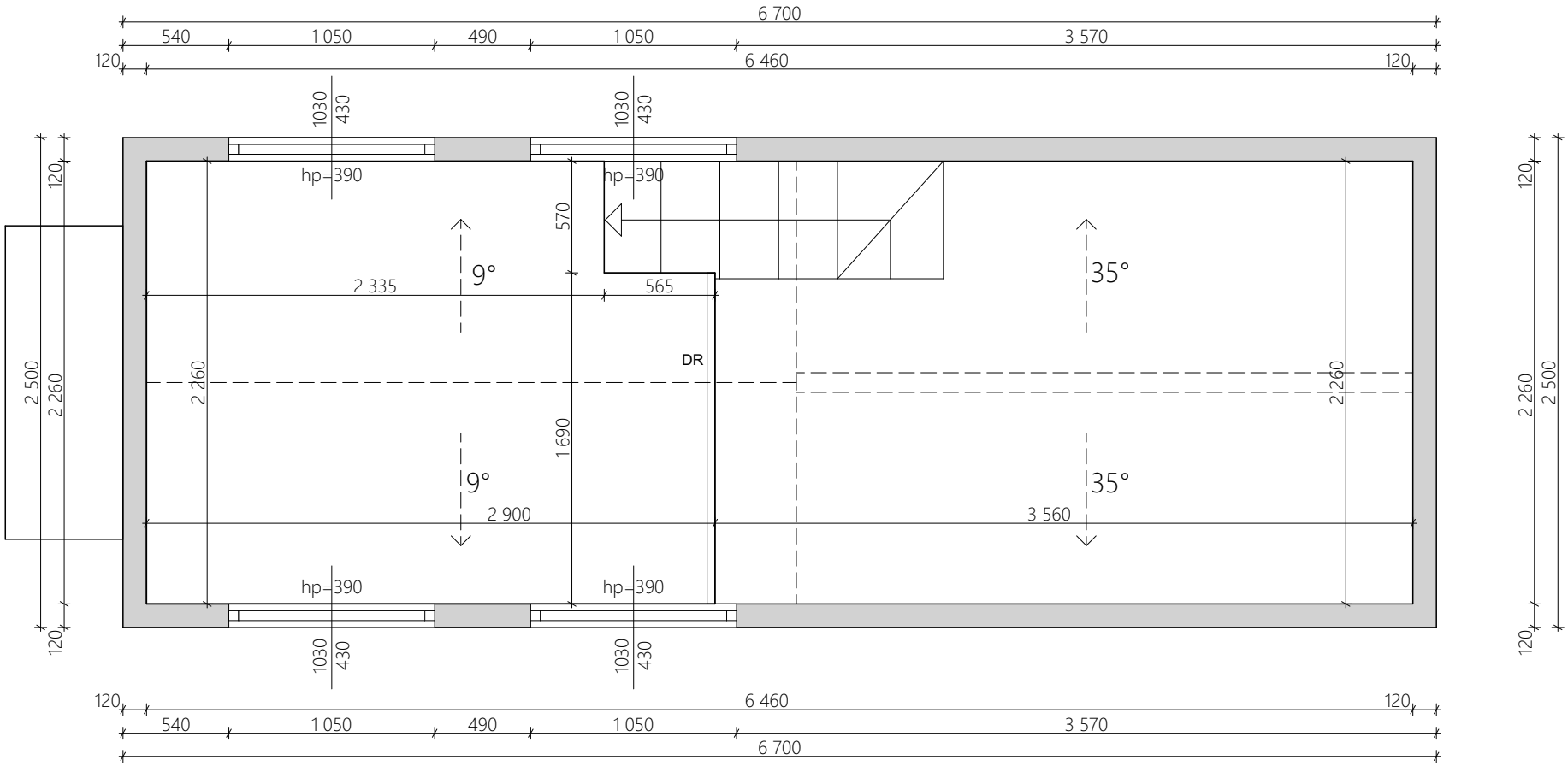
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

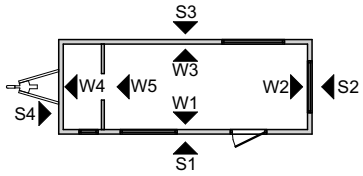
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - RZUT PARTERU	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 1

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

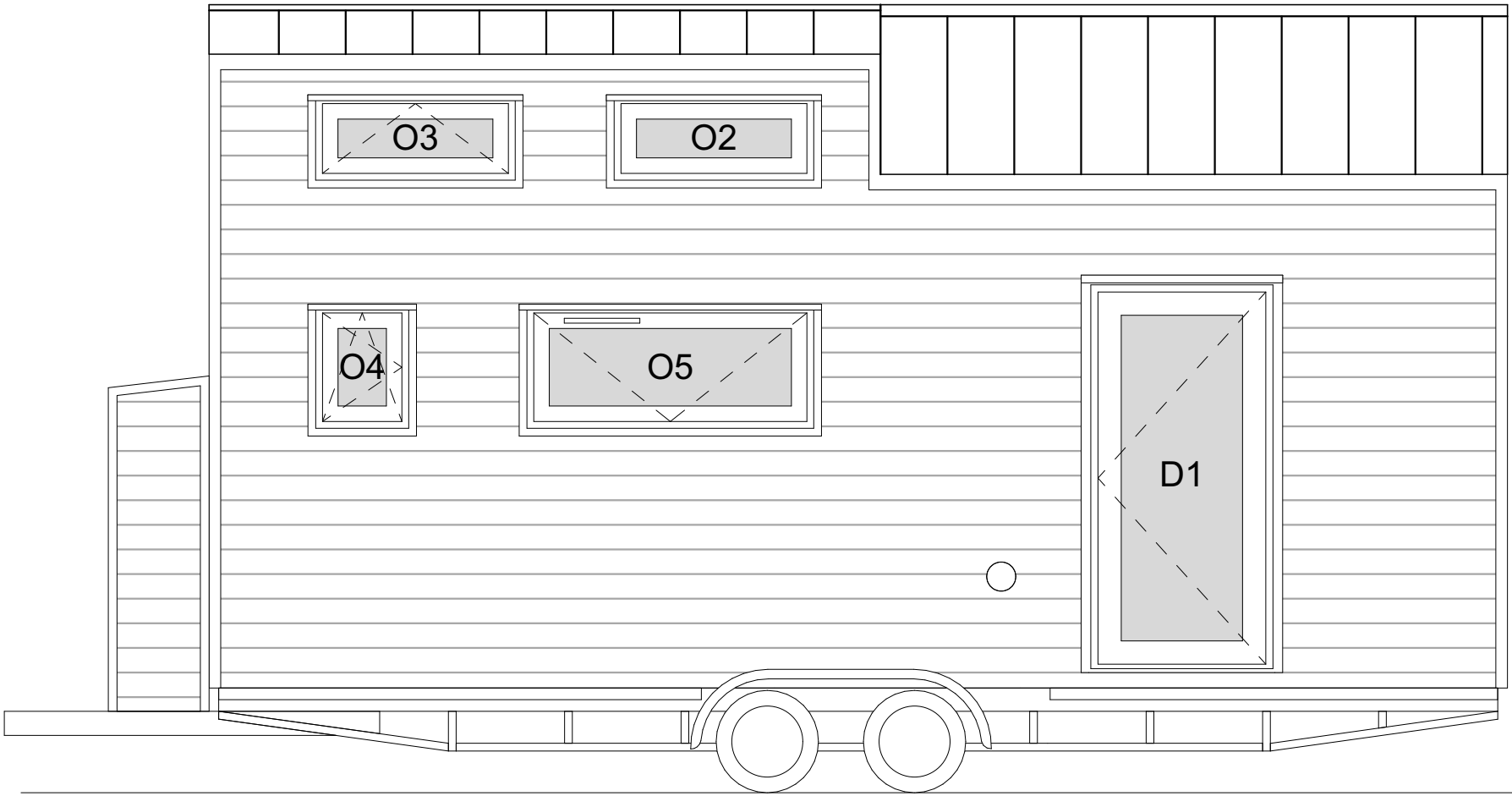
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

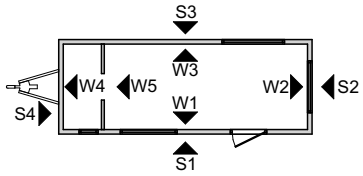
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - RZUT ANTRESOLI	--
	RYS. NR:
AURORA COMPANY	2

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

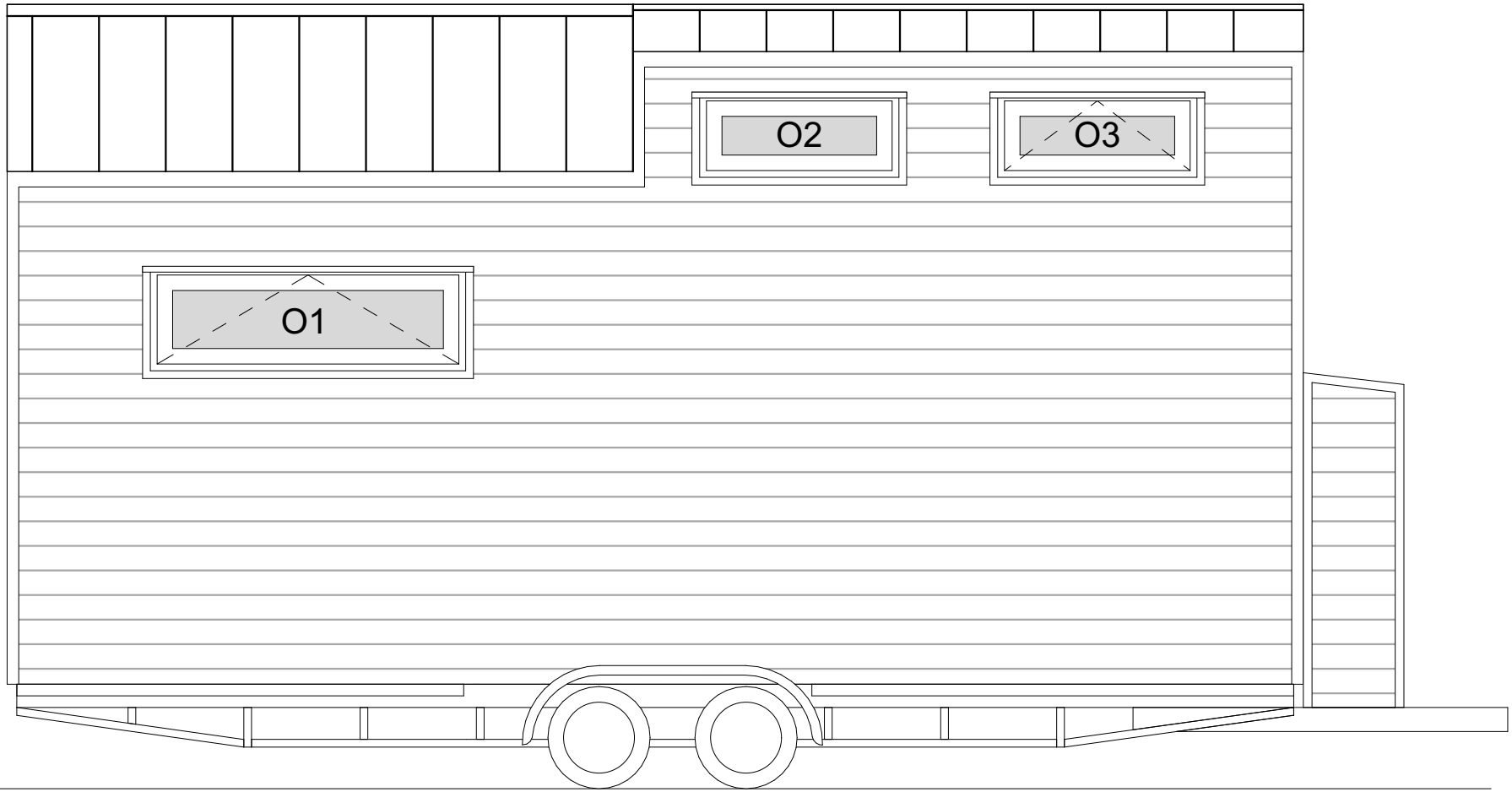
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

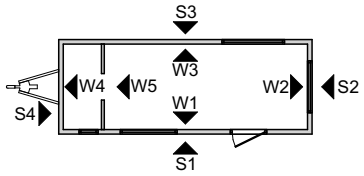
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - ELEWACJA S1	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 3

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT: SUNSHINE - NATUUR

DATA: 18.01.2024

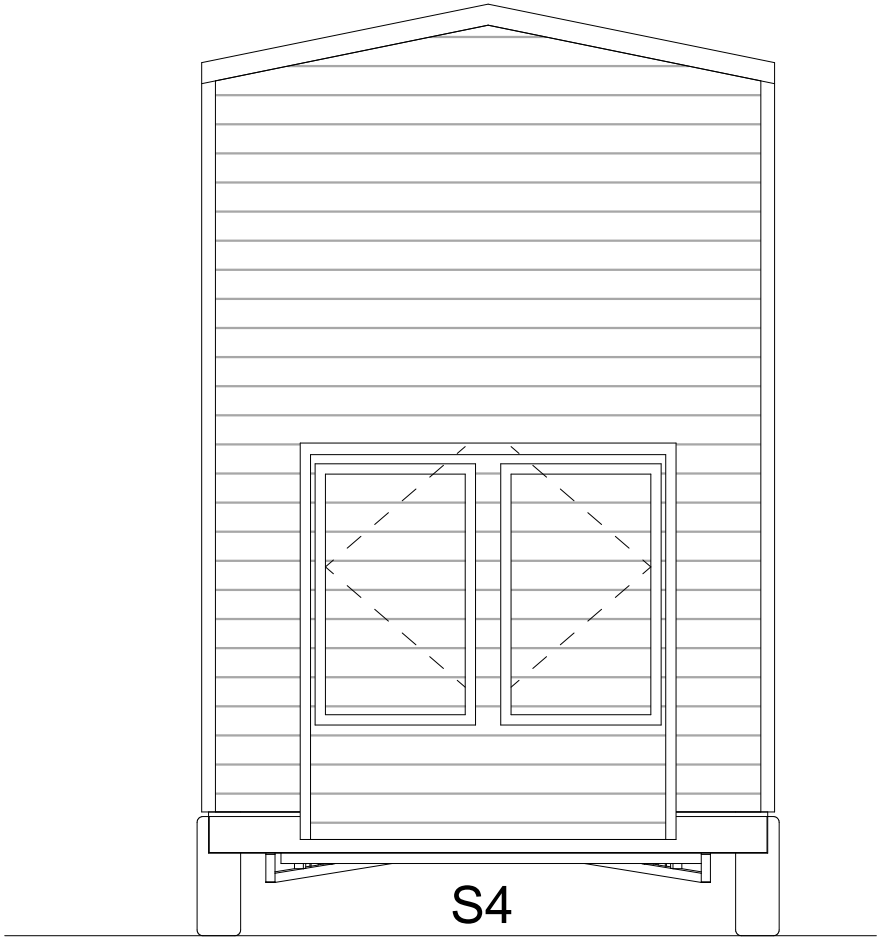
TYTUŁ: ARCHITEKTURA - ELEWACJA S3

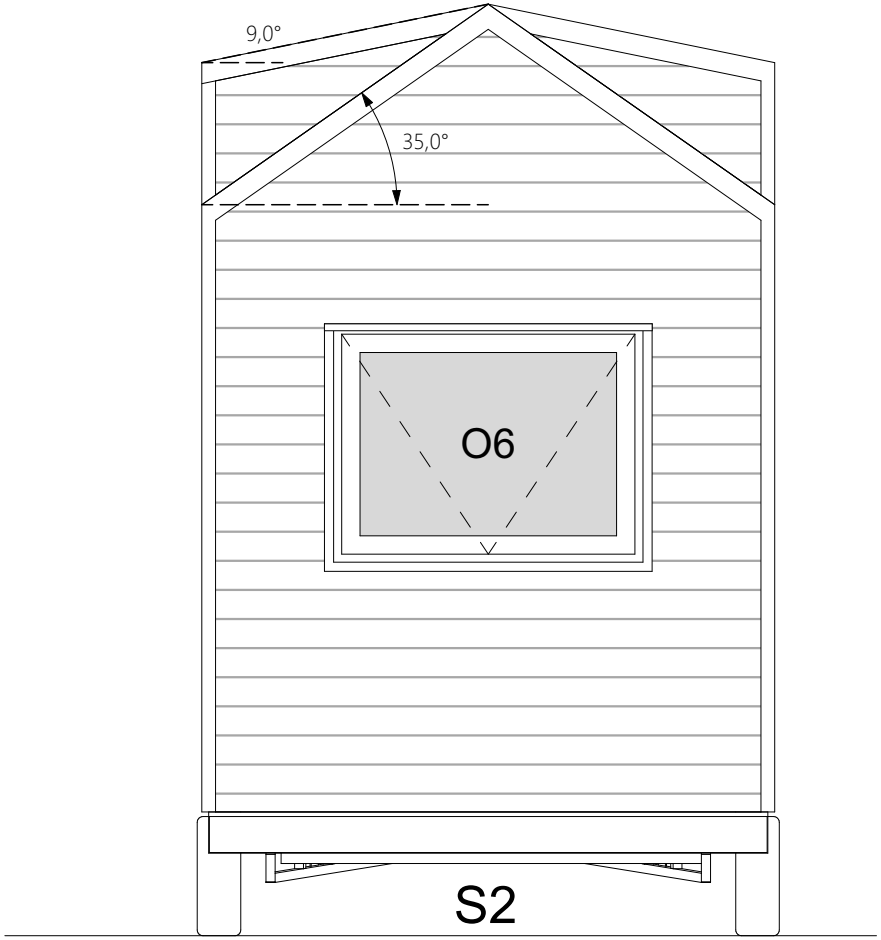
DOM NR: --

AURORA COMPANY

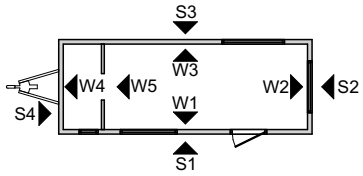
RYS. NR: 4

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

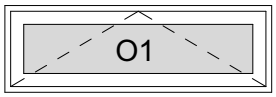
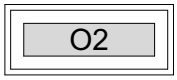
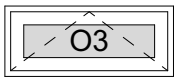
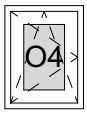
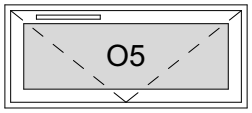
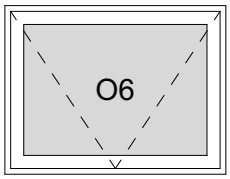
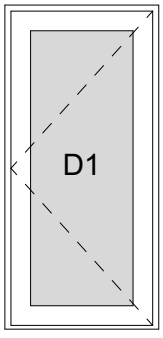
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - ELEWACJE S2 S4	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 5

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

ZESTAWIENIE STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ

DOMEK NR: --

WIDOK OD ZEWNĄTRZ	PARAMETRY OKNA
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1650 x 550 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1630 x 530 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylne do wewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: antresola	ILOŚĆ SZTUK: 2 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1050 x 450 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1030 x 430 mm SPOSÓB OTWIERANIA: stałe (szklenie w ramie) KOLOR ZAWIASÓW: - KOLOR KLAMKI: -
 LOKALIZACJA: antresola	ILOŚĆ SZTUK: 2 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1050 x 450 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1030 x 430 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylne do wewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: parter, łazienka	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 500 x 650 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 480 x 630 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylno-rozwierne do wewnątrz, prawe KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: parter, kuchnia	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1500 x 650 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1480 x 630 mm SPOSÓB OTWIERANIA: wychylne na zewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: srebrny nawiewnik po prawej stronie od klamki
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1370 x 1050 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1350 x 1030 mm SPOSÓB OTWIERANIA: wychylne na zewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: srebrny
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 960 x 2010 mm WYMIARY DRZWI (szer. x wys.): 940 x 1970 mm SPOSÓB OTWIERANIA: na zewnątrz, prawe KOLOR ZAWIASÓW: srebrny KOLOR KLAMKI: srebrny niski próg wysokość bez listwy przyparapetowej

UWAGI OGÓLNE DO WSZYSTKICH OKIEN I DRZWI

MATERIAŁ: PVC

KOLOR WEWNĘTRZNY: ANTRACYT
KOLOR ZEWNĘTRZNY: ANTRACYT

Kopiowanie, przetwarzanie, rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. / Copying, processing, distributing these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

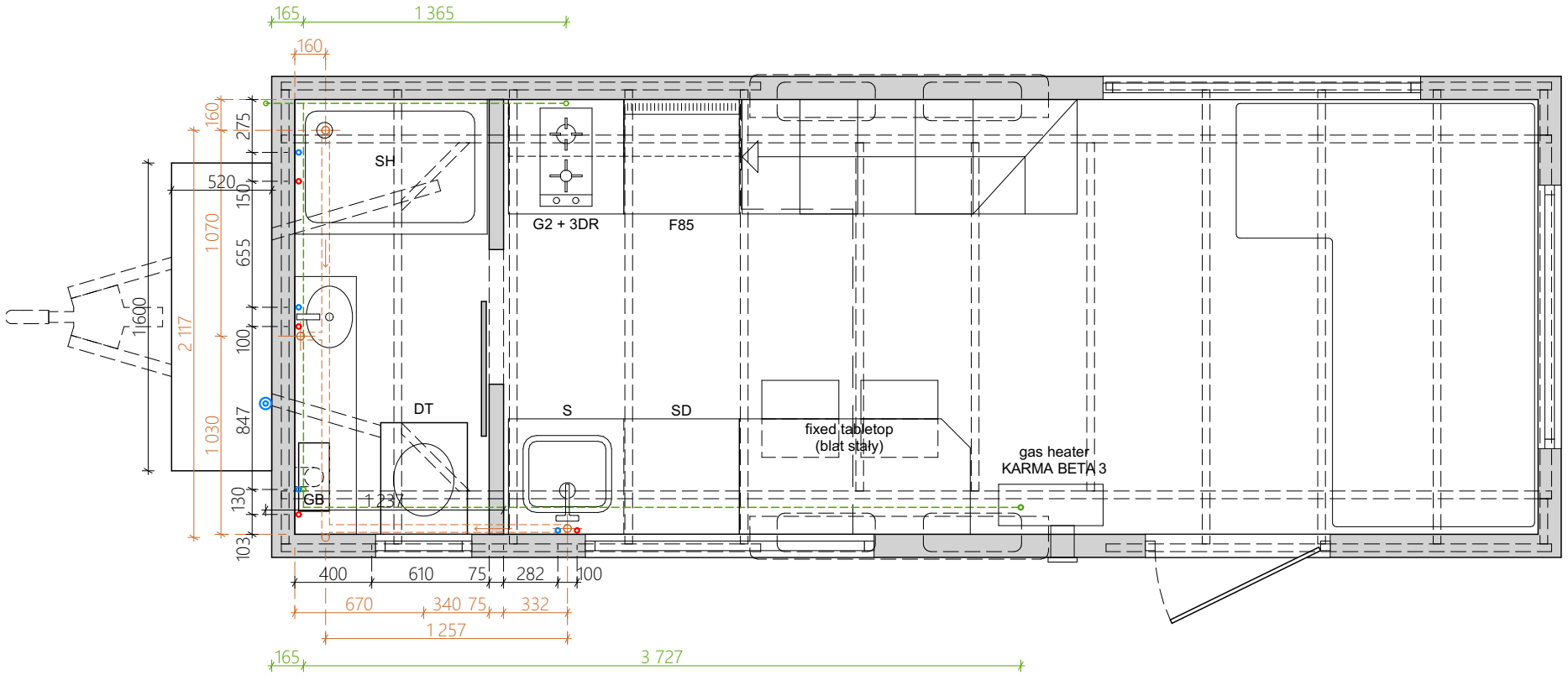
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary z natury, w razie rozbieżności skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TYTUŁ:
ARCHITEKTURA - ZESTAWIENIE STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ

DATA
18.01.2024

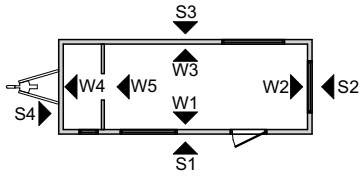
AURORA COMPANY

NR DOMU
--

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody
water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody
cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej
hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń
drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji
sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna
connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

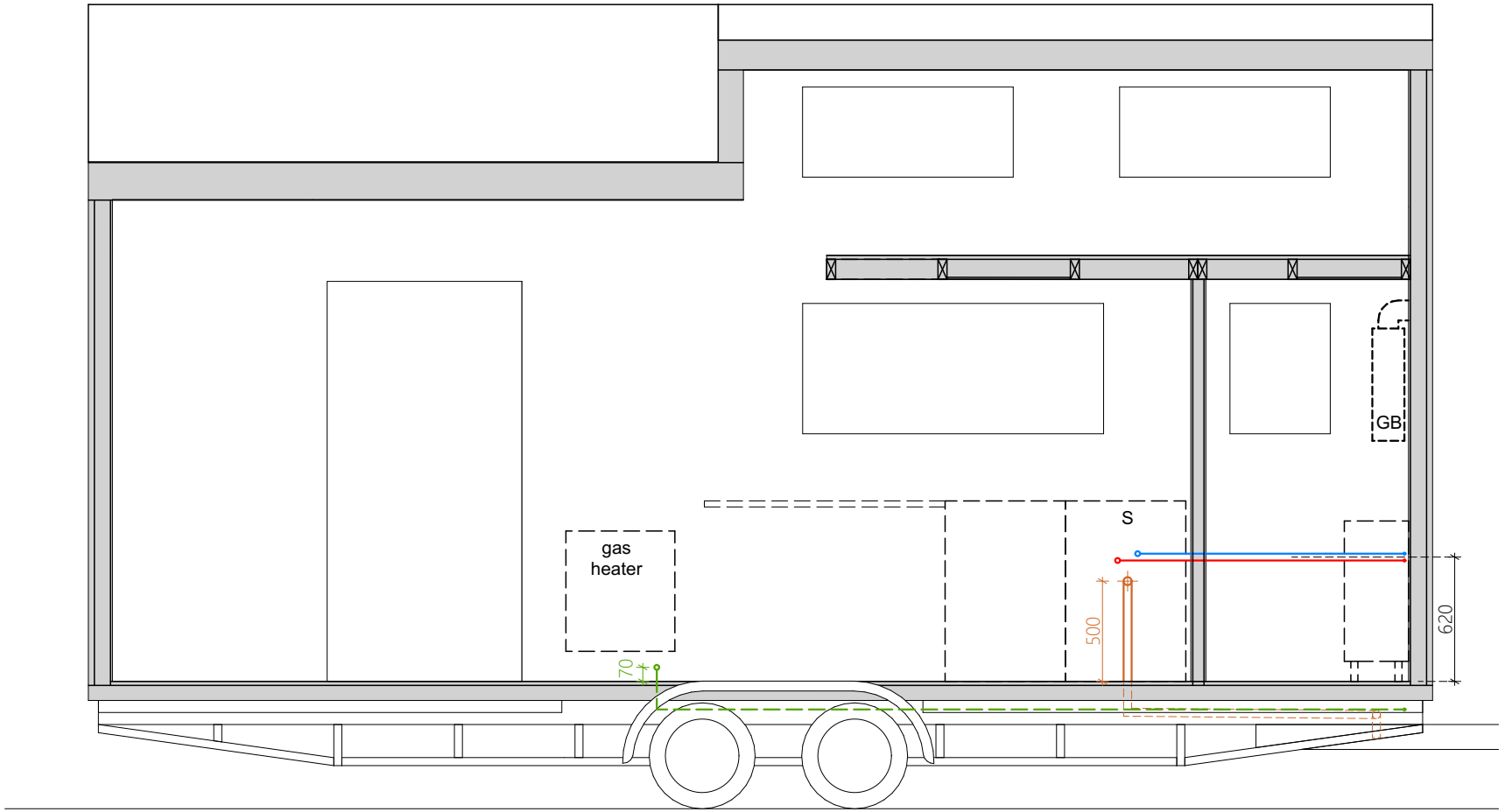
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

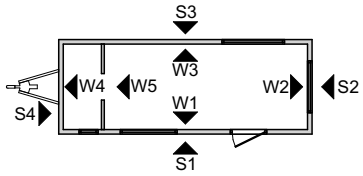
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - RZUT	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 12

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody
water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody
cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej
hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń
drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji
sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna
connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

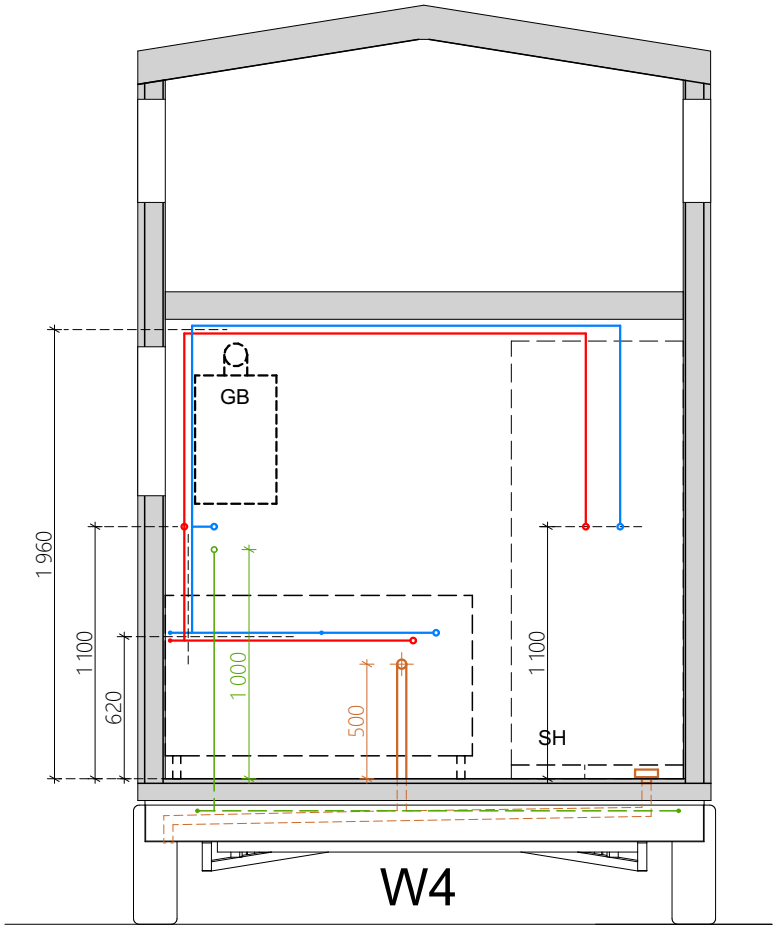
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - KŁAD ŚCIANY W1	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 13

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody

water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody

cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej

hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej

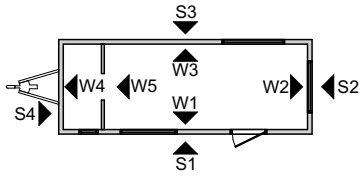
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń

drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji

sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna

connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

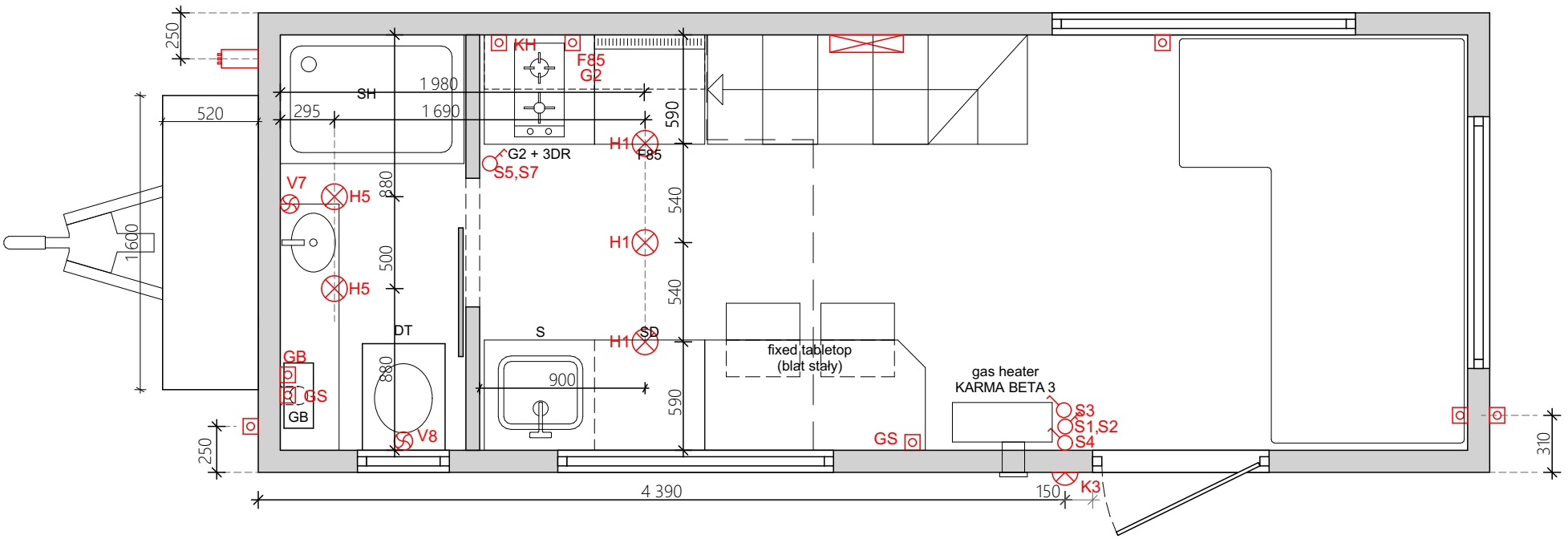

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - KŁADY ŚCIAN W3 W4	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 14

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

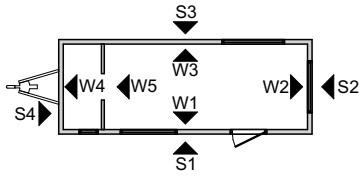
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

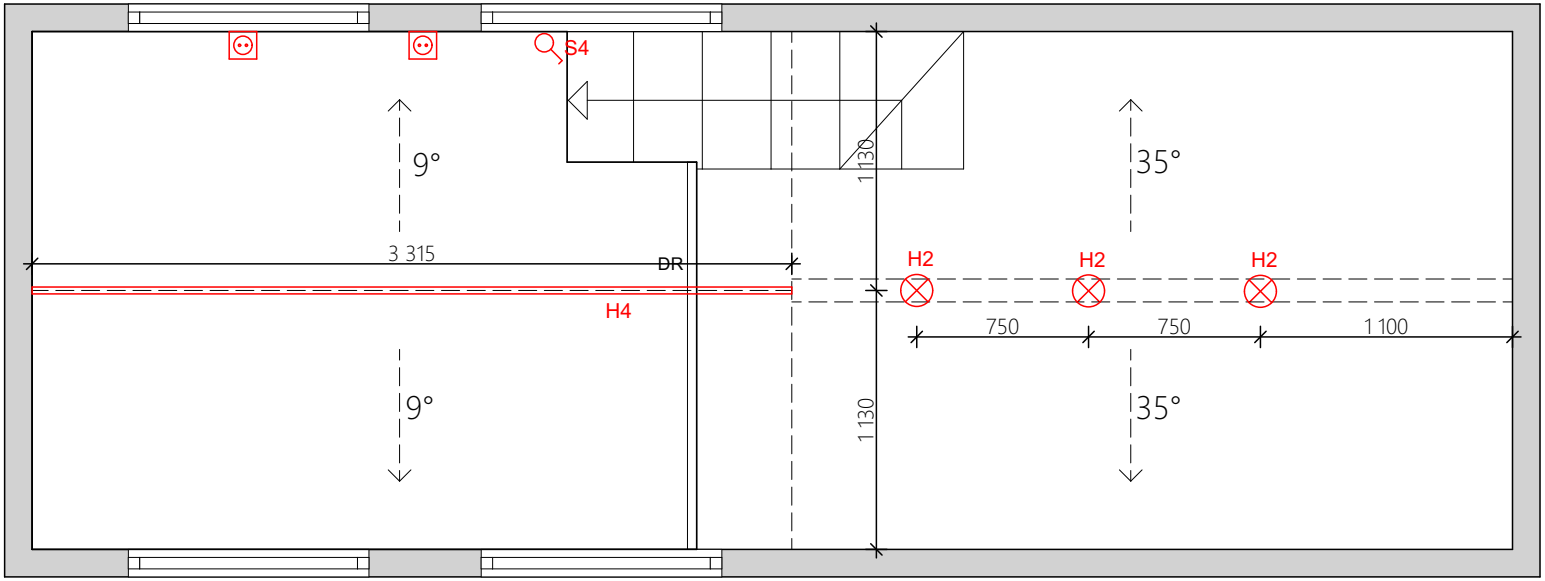

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - RZUT PARTERU	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 15

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

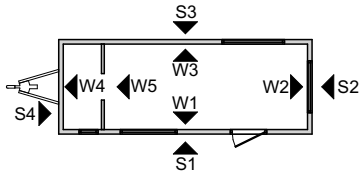
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

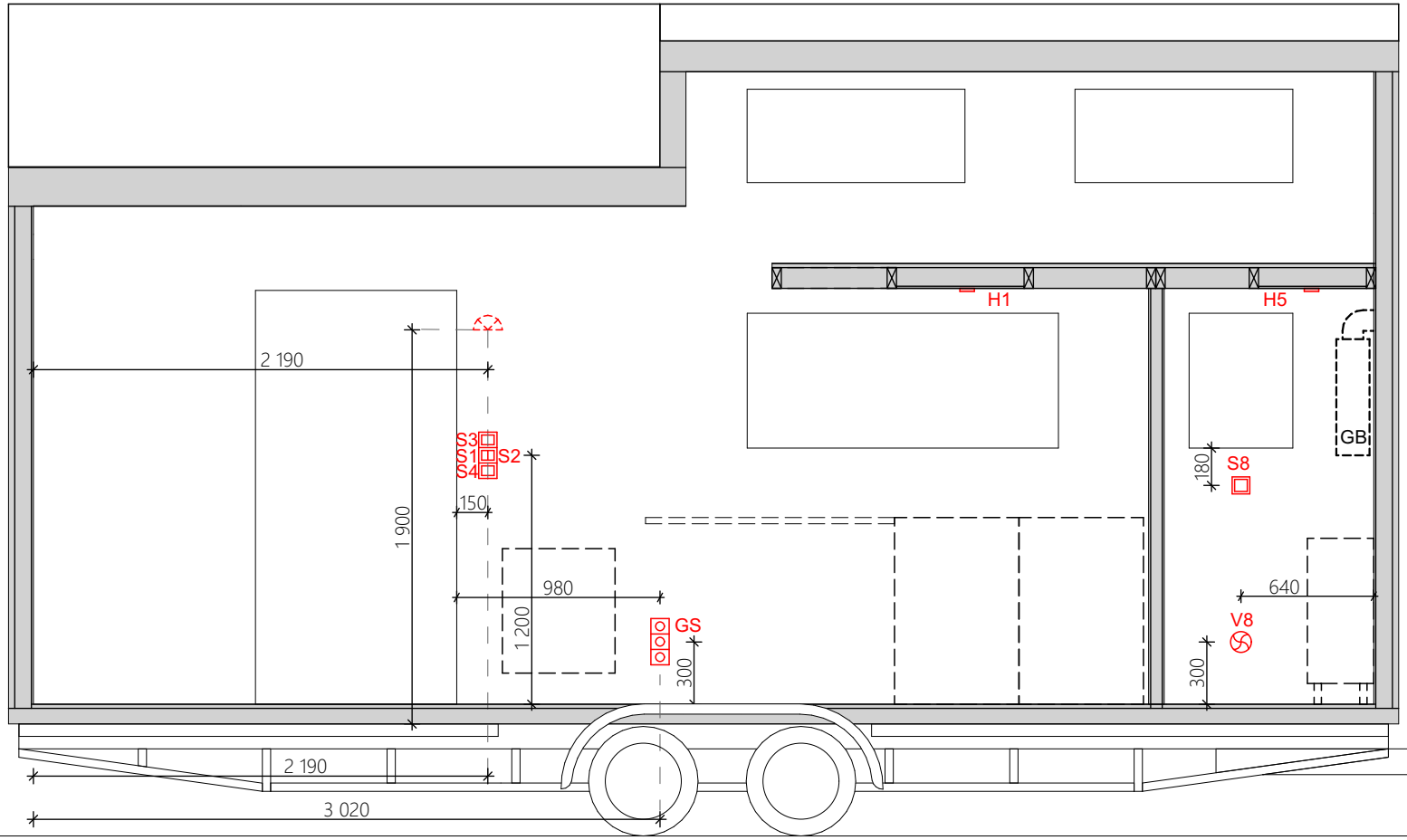

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - RZUT ANTRESOLI	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 16

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz dom

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

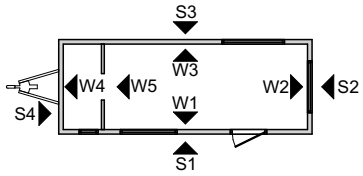
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

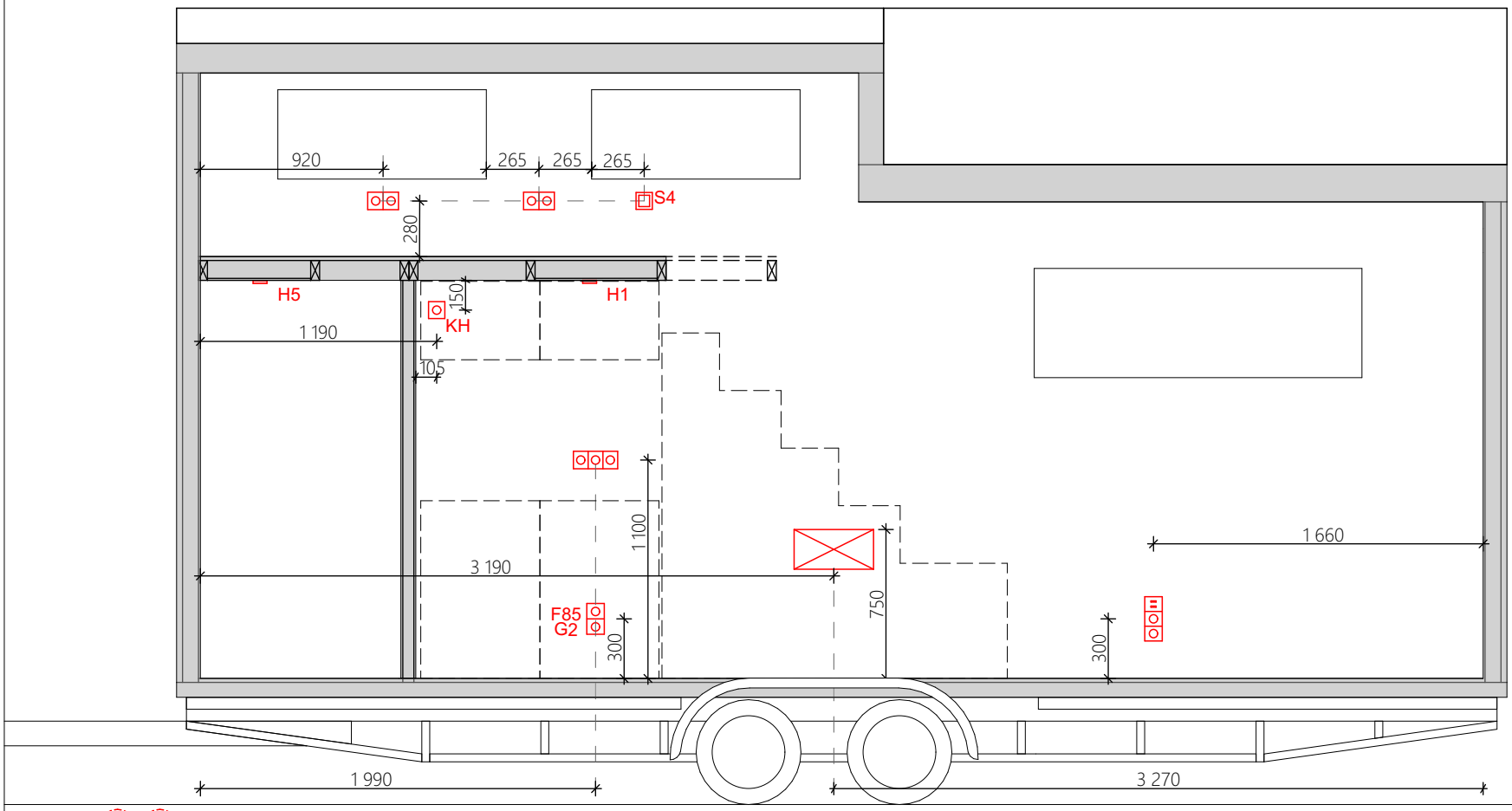

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
ELEKTRYKA - ŚCIANA W1	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 17

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz dom

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

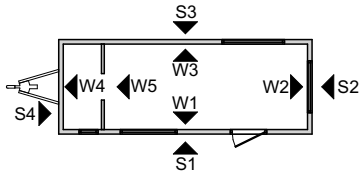
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

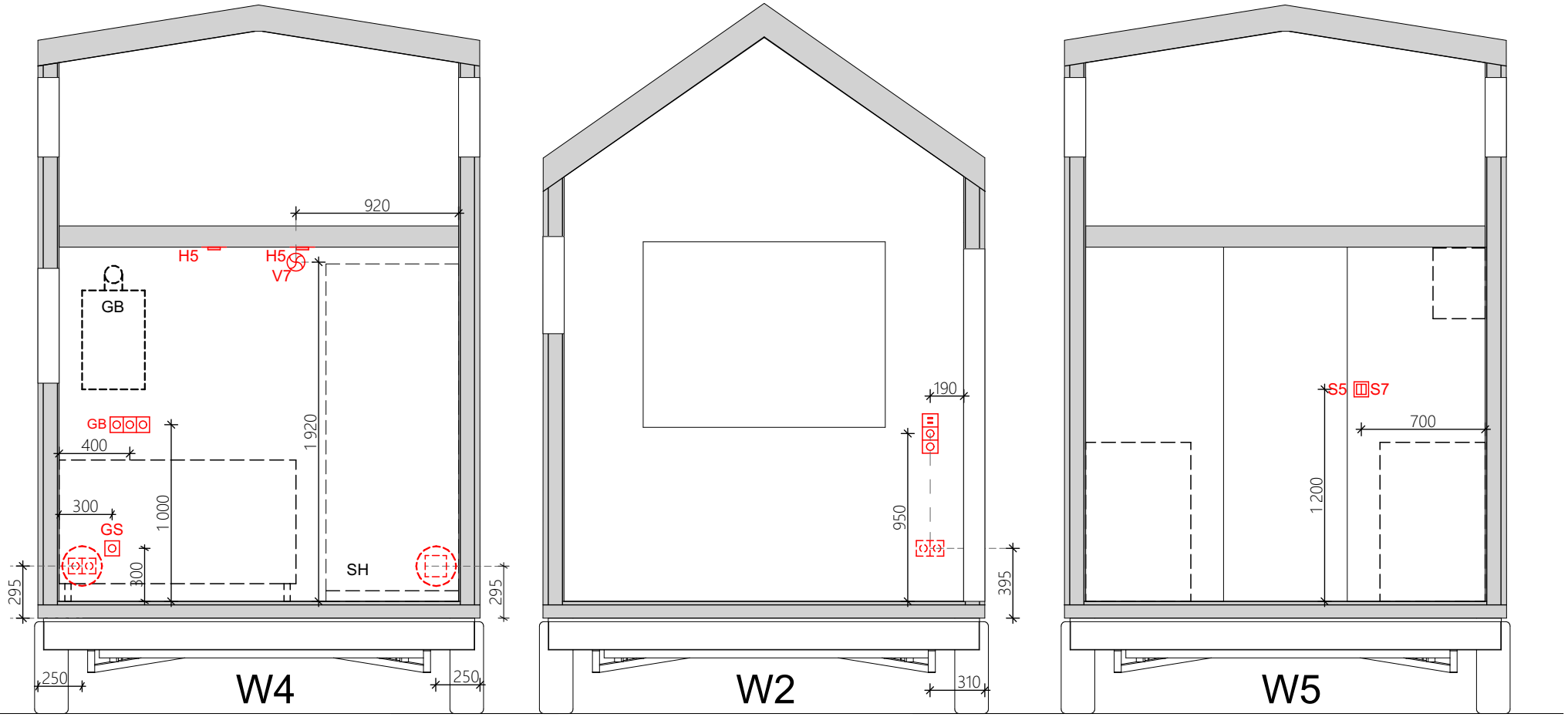

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - ŚCIANA W3	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 18

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

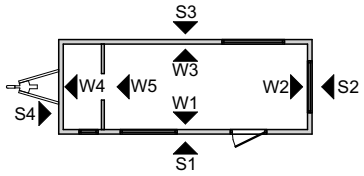
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
ELEKTRYKA - ŚCIANY W2 W4 W5	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 19

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

Evaluatie 10 jaar Wadwachtershut

Jaarlijks fietsen en wandelen tienduizenden mensen langs de dijk. Ze genieten van het weidse uitzicht over de Waddenzee, de bonte schakeringen van de Schorren en de rijkdom aan vogels. Het enige natuurlijke Werelderfgoed dat ons land rijk is, wordt hier geëtaleerd. Fietsers stappen af om te kijken naar de sterns, lepelaars en andere wad- en kustvogels. In het voorjaar en de zomer krijgen ze een gastvrij onthaal bij de wadwachtershut op de dijk. Vrijwillige wadwachters vertellen over het rijke wad, de bijzondere natuur en de vogels. Vanaf de dijk vertrekken gidsen met groepen voor een excursie over de Schorren en het wad. Werelderfgoed Waddenzee zit vol leven en vol verhalen. Dat trekt mensen.

Natuurmonumenten draagt de zorg voor de toekomst van dit deel van het Werelderfgoed. We zetten ons de komende jaren in voor meer natuurlijkheid, herstel van het voedselweb, ruimte voor vogels en voor mensen om te genieten van het Werelderfgoed. Steeds met een rijk wad van Texel voor ogen.

De afgelopen periode

2015 was het eerste jaar dat er in de periode van april tot en met augustus een wadwachtershut van Natuurmonumenten op de dijk stond tussen het binnendijkse natuurgebied Utopia en het buitendijkse kweldergebied De Schorren. Aanleiding hiervoor was dat Natuurmonumenten zag dat de “Vogelboulevard” (het lint van vogelrijke natuurgebieden langs de Waddendijk) veel mensen trok. Niet alleen vogelaars en vogelfotografen, maar ook heel veel fietsers en wandelaars genieten van het feit dat je op een paar meter afstand een foeragerende lepelaar of jonge kluutjes en bergeenden kunt

zien. Ook het indrukwekkende vliegspel van duizenden sterns die opvliegen uit een kolonie omdat er een bruine kiekendief een kijkje komt nemen is iets wat veel mensen nog nooit mee hebben gemaakt. Een beleving voor hen die ze nooit zullen vergeten.

De wadwachtershut werd bemand door vrijwillige gastheren en -vrouwen om als ambassadeurs van de vereniging te dienen. Zij stonden de bezoekers te woord en gaven uitleg over de natuur, het eiland Texel en het wereld erfgoed De Waddenzee. Daarnaast konden ze toezicht houden en had hun aanwezigheid een preventieve werking op niet toegestane activiteiten.

De Wadwachters hebben bijgehouden hoeveel mensen er langs kwamen en hoeveel gesprekken ze met bezoekers hadden. In dat eerste jaar kwamen er dagelijks gemiddeld 392 mensen aan de wadwachtershut voorbij en gemiddeld hadden ze ruim 100 gesprekken per dag. Die gesprekken varieerden van “Hoe kom ik bij de vuurtoren” tot “een uitgebreide uitleg van hoe het eiland Texel ontstaan is”. De VVV noemt de Wadwachtershut ook wel hun mobiele post in het veld. Het registreren van het aantal bezoekers heeft de eerste vier jaar plaatsgevonden en gemiddeld kwamen er toen 8.561 personen per seizoen bij de Wadwachtershut en aan voorbijgangers zijn gemiddeld 37.935 personen per seizoen geregistreerd.

Wat heeft het opgeleverd?

In deze 10 jaar is het langs de vogelboulevard steeds drukker geworden. De Wadwachtershut heeft eraan bij gedragen dat zowel toeristen als Texelaars zich meer bewust zijn geworden van de unieke (Wadden)natuur die Texel rijk is.

Afgelopen zomer heeft Natuurmonumenten een Bezoekers Belevingsonderzoek laten uitvoeren en daarbij werd De Vogelboulevard in zijn geheel met een mooie 8,5 beloond. Bij het onderwerp “voorzieningen” werd het informatiepunt De Wadwachterskar als een zeer positief punt genoemd.

De Wadwachtershut fungeert als een groen VVV punt en is een service punt voor Wereld Erfgoed Waddenzee. Het wordt enorm door de bezoekers gewaardeerd dat je tijdens je wandeling of fietstocht een plek tegenkomt waar je vriendelijk te woord wordt gestaan en informatie kunt krijgen over het eiland.

Doordat de Wadwachtershut 24/7 bemand is, heeft dit een preventieve werking op activiteiten/overtredingen die verstorend en zelfs fataal kunnen zijn voor broedende vogels. Voorbeeld hiervan zijn loslopende honden die de broedende vogels opjagen of personen binnen het permanent afgesloten Artikel 2.45 buitendijkse gebied van De Schorren .

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Water’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2249
Extern Zaak ID	3543298
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 april 2025
Agendapunt	6
Titel	Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen (VTH)
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
Bijlage 3 - Situatietekening
Bijlage 4 - Evaluatie
Concept-raadsbesluit - 3543298 - Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongwegde Slufter

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	**9 april 2025**
Raadsvergadering	16 april 2025

Toelichting

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Mee te werken aan het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035).
2. Hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Toelichting

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Bijlagen

1. Aanvraag omgevingsvergunning
2. Onderbouwing etfal
3. Situatietekening
4. Evaluatie

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Samenvatting

Het college heeft besloten mee te werken aan het gebruik van het vogelwachtershuisje bij de Slufter voor een gebruik door vogelwachters gedurende het broedseizoen en vraagt de gemeenteraad hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Aanvraag omgevingsvergunning
De aanvraag omgevingsvergunning gaat over het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035). Het gaat om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.
Het 24 uurs-gebruik van en verblijf in van het vogelwachtershuisje is in strijd met de regels van het omgevingsplan. Het plan kent geen mogelijkheid hiervan af te wijken. In de afgelopen 10 jaar heeft het college hieraan meegewerkt met een tijdelijke omgevingsvergunning op basis van de Wabo en zgn. kruimelregeling. Deze kan niet meer worden toegepast.

Meewerken aan het plan
Van toepassing nu is de Omgevingswet en meewerken kan nu met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De gemeenteraad moet hiermee wel instemmen. Dat kan door een positief bindend advies af te geven. Alleen dan kan de vergunning door het college worden verleend.
Om mee te kunnen werken aan de aanvraag moet er sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit wil zeggen dat het plan moet passen in de omgeving en moet bijdragen aan een goede leefomgeving. Daarvoor is bij de aanvraag een onderbouwing aangeleverd waaruit dit blijkt. Gelet op de belangen van natuur en toerisme, en de rol die Natuurmonumenten hier mede in heeft, heeft de aanwezigheid van een vogelwacht bij een aantal belangrijke natuurgebieden een belangrijke toegevoegde waarde. Hiermee kan op goede wijze invulling worden gegeven aan de bescherming van de gebieden, onder andere via informatieverstrekking, toezicht en monitoring. Het gebruik van het vogelwachtershuisje leidt niet tot (een landschappelijke) verstoring. De aanvraag is positief beoordeeld.

Vervolgstappen
Als de gemeenteraad akkoord gaat met dit plan geeft zij een positief bindend advies. De omgevingsvergunning om af te kunnen wijken van het omgevingsplan kan dan verleend worden. Belanghebbenden kunnen dan bezwaar indienen tegen de omgevingsvergunning en daarna nog in beroep bij de bestuursrechter.

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Argumenten tot advies

Bij de toegang van het natuurgebied de Slufter aan het einde van de Oorsprongweg staat al lange tijd een vogelwachtershuisje van Staatsbosbeheer (SBB) (met vergunning). Dit huisje heeft huisnummer 1X. Het college heeft een omgevingsvergunning (voor het gebruik) verleend waardoor vogelwachters de afgelopen 10 jaar gedurende 24 uur per dag in het huisje konden verblijven ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting in het natuurgebied.

De verleende omgevingsvergunning kon door het college worden verleend op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In die bijlage staat in artikel 4 dat het college bevoegd is omgevingsvergunningen te verlenen om voor een periode van maximaal 10 jaar van het bestemmingsplan af te wijken. Van die bevoegdheid heeft het college gebruik gemaakt.

Het jaar 2024 was het laatste jaar dat SBB van de vergunning gebruik kon maken. Een verlenging van de vergunning is niet mogelijk. SBB heeft de wens het gebruik voort te zetten. Daarom is een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. Omdat sinds 1 januari 2024 de Omgevingsweg van kracht is (opvolger van de Wabo) zijn de regels voor de vergunningverlening iets anders geworden.

Er is een omgevingsvergunning aangevraagd om af te wijken van de regels van het omgevingsplan. De aanvraag moet worden aangemerkt als de activiteit *afwijken regels van het omgevingsplan*. Dit is de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Hiervoor is het nodig dat de aanvraag wordt voorzien van een goede onderbouwing waaruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (‘etfal’). De vergunning kan door het college worden verleend als de gemeenteraad een positief bindend advies afgeeft.

<u>Vogelwachtershuisje de Geul</u>
Aan de Mokweg nabij de Geul heeft SBB ook een vogelwachtershuisje dat in het broedseizoen door vogelwachters wordt gebruikt. De vergunning hiervoor is later verleend en loopt nog tot en met 2026. Hiervoor hoeft nu dus geen nieuwe vergunning verleend te worden en het is nu geen onderdeel van dit bestuurlijk advies.

Feitelijke situatie
Het vogelwachtershuisje staat in het (tijdelijk) omgevingsplan, deelgebied bestemmingsplan Buitengebied Texel 2103, in de functie (bestemming) ‘Natuur – kuststrook’.

Ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting aan bezoekers van de Slufter zet SBB gedurende het broedseizoen vrijwilligers in. Deze vrijwilligers verblijven telkens een week in het gebied en gebruiken daarbij het vogelwachtershuisje. Dit verblijf is 24-uur per dag. Het huisje is zeer klein en heeft minimale voorzieningen. Dit gebruik past echter niet in de regels van het omgevingsplan.

Huidige situatie (verbeelding + luchtfoto):

Waarom moet er worden afgeweken van het omgevingsplan?
Het vogelwachtershuisje past in de geldende bestemming, te weten landschap- en natuurbescherming en landschaps- en natuurontwikkeling. Het 24-uurs verblijf door vogelwachters (waaronder overnachtingen) echter niet. Het is overigens geen verblijfsrecreatie, omdat het verblijf niet is gericht recreatie.

Het omgevingsplan bevat geen mogelijkheden om af te wijken van het beoogde gebruik. Dit gebruik kan dan op twee manieren mogelijk worden gemaakt. Ten eerste kan dat met een wijziging van het omgevingsplan. Ten tweede kan medewerking worden verleend met een bopa. Met een bopa kunnen de regels van het omgevingsplan of de verbeelding echter niet worden gewijzigd. De bopa maakt het mogelijk om af te wijken van de regels of de verbeelding.

Deze bopa is nu aangevraagd. De afwijking wordt gevraagd voor een nieuwe periode van 10 jaar. Om af te kunnen wijken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan is het noodzakelijk dat wordt afgewogen of hier sprake is van een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (‘etfal’). Dit is de vroegere ruimtelijke onderbouwing. Deze is bij de aanvraag gevoegd.

De aanvraag wordt behandeld met de reguliere procedure. De wettelijke beslistermijn hiervan is 8 weken. Verlenging van die termijn met 6 weken is mogelijk. Onder de Omgevingswet kan er geen vergunning van rechtswege ontstaan.

Omdat het gaat om een tijdelijke vergunning hoeft deze niet verwerkt te worden in het omgevingsplan. Het is echter een overweging om dat hier wel te doen als de activiteit op zichzelf ook kan worden toegestaan na de termijn van de vergunning. Voordeel daarvan is dat dan niet opnieuw een afwijkvergunning hoeft te worden verleend.

Is meewerken aan de aanvraag wenselijk?
Bij de aanvraag is een evaluatie van de afgelopen jaren gevoegd, opgesteld door SBB. In de onderbouwing bij de aanvraag is een uitgebreidere toelichting gegeven. Hieruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aanvraag is positief beoordeeld en geadviseerd wordt om hieraan mee te werken.

De afgelopen jaren heeft uitgewezen dat de permanente aanwezigheid van de vogelwachters in het gebied gedurende het broedseizoen een toegevoegde waarde heeft. De druk op de natuurgebieden neemt toe en het is belangrijk dat in goede banen te leiden en ook goede voorlichting te geven. Daarin wordt voorzien met deze vogelwacht. Ook dragen de vogelwachters bij aan de natuurdoelstellingen die SBB heeft voor het natuurgebied, bijvoorbeeld via de monitoring.

Met betrekking tot de evaluatie wordt opgemerkt dat er de afgelopen jaren bij de gemeente geen meldingen zijn ontvangen over het vogelwachtershuisje.

Natuur en toerisme zijn beide zeer belangrijk voor Texel en ze moeten elkaar versterken. De natuurbeheerorganisaties, zoals SBB, spelen daarbij een belangrijke rol. De locatie het vogelwachtershuisje ligt bij het kwetsbare natuurgebied de Slufter en bij het deel dat niet voor publiek toegankelijk is. Vanaf het naastgelegen uitkijkpunt is er goed zicht op het gebied. De aanwezigheid van de vogelwacht gedurende het (kwetsbare) broedseizoen draagt er aan bij dat de natuur en het toerisme op een goede wijzen samen gaan, namelijk door informatieverstrekking en voorlichting, en toezicht. Hiermee kan het gebied beter beschermd worden.

Het gebruik van het bestaande vogelwachtershuisje voor de vogelwacht leidt niet tot een landschappelijke verstoring, het huisje is immers een bestaand en legaal bouwwerk. De aanwezigheid van de vogelwachters zelf leidt ook niet tot verstoring of andere negatieve effecten. Een andere, betere oplossing lijkt op voorhand ook niet beschikbaar. Alternatieve opties zijn daarom niet concreet onderzocht.

Alles overwegende is het college ervan overtuigd dat de aanwezigheid van vogelwachters nabij enkele belangrijke natuurgebieden, gedurende het broedseizoen en gedurende het hele etmaal, een belangrijke toegevoegde waarde heeft. Dit versterkt ook de gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van natuur en toerisme. Hiermee is het beoogde gebruik van het vogelwachtershuisje goed en aanvaardbaar. Dit maakt dat het college positief is over de aanvraag en daaraan medewerking wil verlenen.

Van belang is wel er geen nieuwe activiteiten op de locatie bijkomen. De verkoop van artikelen en eet- en drinkwaren dient achterwege te blijven. Dat kan een aantrekkende werking hebben op bezoekers en dat is niet gewenst. In de te verlenen omgevingsvergunning zal hierover een voorschrift worden opgenomen. Ook wordt er aan gehecht dat goed wordt bijgehouden welke resultaten de vogelwacht oplevert. Dat vraagt ook om een registratie van meer feitelijke gegevens (aantal bezoekers, aantal verstoringen, etc.). Een voorschrift van die strekking wordt aan de omgevingsvergunning verbonden.

Rol van de gemeenteraad
Als een aanvraag niet past binnen het (tijdelijk) omgevingsplan en er hiervoor ook geen afwijkingsmogelijkheid in de beoordelingsregels van het plan zitten dan kan ‘buitenplans’ worden afgeweken. Het college beslist op de aanvraag.

De gemeenteraad kan aangegeven bij welke buitenplanse afwijkingen zij betrokken wil worden. Voor die (vooraf) aangewezen gevallen moet de raad dan een bindend advies afgeven. Nadat dit bindend advies positief is kan het college de vergunning verlenen. Het bindend advies is de opvolger van de ‘verklaring van geen bedenkingen’.

Op 13 juli 2022 heeft de raad vastgesteld voor welke afwijkingen zij advies wil geven. Kort gezegd gaat het dan om alle afwijkingen waarvoor geen beleid is vastgesteld en die niet zijn aan te merken zijn als gevallen waarop de oude ‘kruimelregeling’ (artikel 4, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) van toepassing was. Dit komt overeen met de gevallen die voorheen voor een verklaring van geen bedenkingen aan de raad werden voorgelegd.

In dit geval gaat het om een aanvraag om voor 10 jaar af te wijken. Dit hoeft normaal gesproken niet voor bindend advies aan de raad te worden voorgelegd. Hier is echter al eerder, onder de Wabo, afgeweken voor de duur van 10 jaar. Deze afwijking wordt nu voortgezet, maar wel met een andere grondslag (de Omgevingswet). Uitgangspunt is dat afwijkingen die voor een langere duur dan 10 jaar zijn en daaraan geen actueel beleid ten grondslag ligt, naar de raad gaan. Dit is de voortzetting van de voormalige kruimelregeling. Dat is ook wat de raad heeft beoogd met de lijst van gevallen die voor bindend advies naar de raad moeten.

Conclusie is dat in het omgevingsplan geen mogelijkheid is opgenomen om aan de aanvraag mee te kunnen werken. Er is ook geen ander beleid waarop de gevraagde afwijking kan worden gebaseerd. Het past niet binnen de criteria van de voormalige kruimelregeling. Dit betekent dat de raad het bindend adviesrecht heeft. Feitelijk wordt de raad gevraagd of zij mee wil werken aan de gevraagde afwijking. Hierbij heeft de raad de mogelijkheid om voorwaarden te stellen. Het college kan niet afwijken van het bindend advies.

Alternatieven

Niet meewerken aan de aanvraag en de raad vragen geen positief advies af te geven.
Wanneer de raad wil afwijken van het collegevoorstel, dan zal de raad het voorstel gemotiveerd moeten amenderen.
Een negatief bindend advies leidt ertoe dat de omgevingsvergunning door het college moet worden geweigerd. Het gevraagde gebruik van het vogelwachtershuisje kan dan niet worden voortgezet.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  Nadat een bindend advies is afgegeven kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning. Het bindend advies maakt onderdeel uit van het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.
  Tegen het besluit kunnen belanghebbenden bezwaar indienen bij het college. Hierna is er nog beroep mogelijk bij de bestuursrechter.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Deze zijn beschreven onder het kopje ‘argumenten tot advies’. Conclusie is dat de aanvraag voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en dat de omgevingsvergunning verleend kan worden.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Omgevingswet, (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 inclusief de reparatieplannen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Natuur – kuststrook’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ..-..-2025,

De griffier, De voorzitter,

Vogelwachtershuisje Texel publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Texel**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Afwijken van regels in het omgevingsplan
Doel	Aanvullen
Status	Aangevuld
Verzoeknummer(s)	20241219 01947 000 (ingediend op 19-12-2024)
	20241219 01947 001 (ingediend op 09-01-2025)

Project

Naam van dit project
Vogelwachtershuisje Texel

Projectomschrijving
Aanvraag voor vergunning gebruik vogelwachtershuisje bij de Slufter.
Vogelwachters leveren belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur van de Slufter.
Voor de looptijd van 10 jaar.

Locatie

Kadastraal nummer
TEL00 A 6415

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen over uw plannen.

Geen documenten.

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Contact met anderen over uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
Vogelwachtershuisje Texel

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Is er informatie die u later pas opstuurt? Geef hier dan aan welke informatie dat is. Geef ook aan waarom u die pas later opstuurt.
geen openbare informatie

Is er informatie die u niet opstuurt? Geef dan aan waarom. Bijvoorbeeld omdat u die al eerder heeft ingestuurd.
geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
30263544
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Staatsbosbeheer
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
806511588
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Smallepad
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
5
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
3811MG
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Nee
Vooraf ingevuld antwoord.

Postadres bedrijf initiatiefnemer

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
afwijkend adres
Vooraf ingevuld antwoord.

Wat voor adres wilt u opgeven als afwijkend adres?
postbusnummer
Vooraf ingevuld antwoord.

Nummer
2
Vooraf ingevuld antwoord.

Postcode
3800AA
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Nee

Vragen en antwoorden

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Omschrijf wat u wilt gaan doen.
zie bijlage onderbouwing

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen activiteiten of het gebruik in strijd zijn met de regels uit het omgevingsplan.
zie onderbouwing

Geef aan waarom u van regels in het omgevingsplan wil afwijken.
zie bijlage

Het afwijken van de regels in het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor de leefomgeving. Beschrijf deze gevolgen.
zie bijlage

Wilt u tijdelijk afwijken van de regels in het omgevingsplan?
Nee

Milieueffectrapportage

Wat geldt er voor de activiteiten van deze aanvraag?
Geen ‘project-mer-plicht’ en geen ‘project-mer-beoordelingsplicht’

Bijlagen

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan het omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
Aangepast Evaluatie gebruik Vogelwachters huisje 20182024 - opm. gemeente.docx	Nee
Aangepast Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter 2024 - opm. gemeente.docx	Nee

Overzichtstekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Rapport archeologische waarde

Document	Vertrouwelijk
Aangepast Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter 2024 - opm. gemeente.docx	Nee

Situatietekening bestaande toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Situatietekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

1.2 Ligging projectgebied

1.3 Procedure

1.4 Leeswijzer

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Ontwikkeling

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

3.2 Wat vindt de omgeving?

3.3 Wat vinden andere besturen en …..?

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

4.3 Toetsing regionaal beleid

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

6.3 Duurzaamheid

6.4 Gezondheid

6.5 Verkeer en parkeren

6.6 Ecologie: soortenbescherming

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

6.8 Luchtkwaliteit

6.9 Geluid

6.10 Geur

6.11 Omgevingsveiligheid

6.12 Trilling

6.13 Slagschaduw en windhinder

6.14 Welstand

6.15 Cultureel erfgoed

6.16 Bodem

6.17 Water

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

7.2 Kostenverhaal

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Staatsbosbeheer Texel vraagt, in samenwerking met Nationaal Park Duinen van Texel, een nieuwe omgevingsvergunning aan voor het voortzetten van de vogelwachters bij het Diepe Gat (ook wel Slufter-noord genoemd). Op deze locatie is een klein huisje in eigendom van Staatsbosbeheer. In het hoogseizoen, van 1 april tot 1 september, verblijven hier vrijwillige vogelwachters om 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen. De vrijwilligers leveren met hun inzet een belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur. De omgevingsvergunning voor het huisje loopt af. Om het goede werk van de vrijwilligers voort te kunnen zetten is het belangrijk dat ze in dit huisje kunnen verblijven.

1.2 Ligging projectgebied

Het projectgebied bevindt zich halverwege de meest noordelijke opgang van de Slufter langs de Zanddijk. Zie onderstaande kaart voor een schets van het projectgebied.

1.3 Procedure

Deze onderbouwing is ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit die nodig is om het gebruik van het vogelwachtershuisje voort te zetten. Het gaat om een aanvraag die met de reguliere procedure van de Omgevingswet wordt behandeld.

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt beschreven hoe er nu gebruik wordt gemaakt van het vogelwachtershuisje en hoe we dat in de toekomst willen voortzetten.

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

De vogelwachters verblijven nu van 1april tot 1 september in het huisje om 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen. De vrijwilligers leveren met hun inzet een belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur. Overdag zijn de vrijwillige vogelwachters op het uitkijkpunt, 30 meter naast het huisje of lopen zij in het (openbare deel) gebied rond met bezoekers. Op deze plekken geven zij voorlichting en houden ze toezicht.
’s Avonds verplaatsen de vrijwilligers zich naar het huisje, waar zij overnachten. Uit ervaring blijkt dat de aanwezigheid van vogelwachters ’s ochtends vroeg en ’s avonds wat later in het gebied noodzakelijk is om overtredingen van de gebiedsregels te voorkomen en de natuur voldoende te beschermen.
Er is 1 picknicktafel naast het huisje, en de faciliteiten in het huisje zijn van basiskwaliteit. De ruimte rondom het huisje is niet vrij toegankelijk en mag alleen door medewerkers van Staatsbosbeheer en de desbetreffende vrijwilligers betreden worden. De opzet van deze locatie is juist om de vrijwilligers zo lang en zo veel mogelijk in – het te beschermen gebied – te laten verblijven. De Hoogwatervluchtplaats voor vogels die zich in de Slufter bevindt is van groot belang voor de rust van vele wadvogels. Ook de bijzondere vegetatie in de Slufter is te bijzonder om betreden te worden. Daarom is de aanwezigheid van de vogelwachters in het hoogseizoen van groot belang, onder andere om de signaalfunctie voor onze toezichthouders en boa’s te vervullen.
Het verblijf van de vogelwachters is niet recreatief van aard. Gedurende het verblijf hebben zij een gerichte opdracht en taak die zij vervullen voor Staatsbosbeheer en Nationaal Park Duinen van Texel.

Het verblijf in het huisje is noodzakelijk om de vogelwachters te faciliteren tijdens het uitvoeren van hun opdracht/taak.

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

In het huisje is een basis-keuken, een zitje, een toilet en een stapelbed aanwezig. Dit campingtoilet wordt wekelijks geleegd. De ruimte wordt alleen door de vrijwilligers gebruikt bij slecht weer, om te slapen en 's avonds te rusten. Er is geen mogelijkheid om met meer dan 2 personen te verblijven, zelfs niet om in het huisje aanwezig te zijn. Het huisje is (vanaf buiten gemeten) ten hoogste 20 m^2. De omliggende ruimte (waarbinnen de vrijwilligers de ruimte hebben om fietsen te stallen en aanwezig te zijn) is ten hoogste 90 m^2.

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

Buitenzijde oppervlakte huisje: 20 m^2.(L 6,35 m, B 3,16 m).

Buitenzijde oppervlakte buitenruimte (huisje + pleintje): 40 m^2. (L 8,85 m, B 4,60 m).

Hoogte huisje: 3,40 meter in de nok.

2.2 Toekomstige situatie

In het hoogseizoen, van 1 april tot 1 oktober, kunnen vrijwillige vogelwachters in het vogelwachtershuisje verblijven ten behoeven van natuurbescherming door 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen.

2.2.1 Ontwikkeling

Niet van toepassing.

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

Het verblijf van de vogelwachters is strijdig met het omgevingsplan (onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013). De afgelopen 10 jaar is er een vergunning verleent voor het verblijf van de vogelwachters in het huisje.

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

De voorbereiding is in samenwerking met het Nationaal Park Duinen van Texel gedaan. Eén van de belangrijke pijlers van het Nationaal Park is communicatie en educatie. Zij is dan ook grootste financierder en promotor van de vogelwachters en coördineert het vrijwilligersproject. Binnen het Nationaal Park wordt jaarlijks akkoord gegeven op het verlengen van de financiering en het voortzetten van het project van de vrijwillige vogelwachters; Dit akkoord is voor 2025 vastgesteld. Alle organisaties die betrokken zijn bij het Nationaal Park Duinen van Texel op de hoogte zijn of ingestemd hebben. Het Nationaal Park is een overlegorgaan met betrokken natuurorganisaties, het Texels Ondernemers Platform, gemeente Texel, Stichting Kernwaarden Texel, Vogelwerkgroep Texel en nog veel meer relevante organisaties die met natuur of natuurgerichte recreatie van doen hebben.

3.2 Wat vindt de omgeving?

In de omgeving is geen andere bebouwing. De dichtstbijzijnde bewoners zijn niet naar hun mening gevraagd aangezien er niets wijzigt. Hemelsbreed is de dichtstbijzijnde bewoning 500 meter. Het huisje is niet in zicht van bewoners of bezoekers van het gebied en verstoort het landschap in die zin dus niet.

3.3 Wat vinden andere besturen en ….?

Het Nationaal Park Duinen van Texel en Staatsbosbeheer zetten de vogelwachters graag voort, en dat kan alleen door de wachters ook in het gebied te laten overnachten gezien het belang van toezicht buiten de reguliere tijden overdag. Gezien het Nationaal Park Duinen van Texel een breed overlegorgaan is, is de steun van deze organisatie van grote waarde.

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.3 Toetsing regionaal beleid

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

Het vogelwachtershuisje ligt in het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 met de bestemming Natuur- Kuststrook (artikel 32), met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering (artikel 58) en de gebiedsaanduiding vrijwaringszone – duin (artikel 61.6). De aangewezen gronden zijn bestemd voor: Waterkering en kustverdediging, Landschap- en natuurbescherming en landschaps- en natuurontwikkeling met daaraan ondergeschikt: dagrecreatieve activiteiten. Op grond van artikel 32.4.2. wordt in ieder geval als strijdig gebruik aangemerkt: verblijfsrecreatie.

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

De feitelijke situatie verandert niet. Er wordt gebruik gemaakt van een bestaand vogelwachtershuisje (waarvoor vergunning is verleend).

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

Gezien de begroeiing rond het huisje en de plek op de stuifdijk is het huisje niet te zien vanaf openbare wegen. Vanaf het wandelpad dat over de stuifdijk loopt is het huisje te zien. Door de houten afwerking past deze goed in het landschap. Zie foto’s.

Aangezicht vanaf het pad Oostzijde

Aangezicht schuin voor de ingang huisje Oostzijde.

Aangezicht huisje Westzijde (Slufter-zijde), schuin voor de ingang.

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

Niet van toepassing.

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

Niet van toepassing.

6.3 Duurzaamheid

Het huisje zorgt ervoor dat er in de maanden dat de vogelwachters op het eiland zijn geen onnodig extra verkeer naar de locatie gaat.

6.4 Gezondheid

Niet van toepassing.

6.5 Verkeer en parkeren

Voortzetting van het huidige gebruik leidt niet tot extra verkeersbeweging of extra nodige parkeerplekken.

6.6 Ecologie: soortenbescherming

Door de vogelwachters op deze plek te laten overnachten gaat de soortbescherming erop vooruit. De vogelwachters zijn immers niet alleen van 10 tot 17:00 aanwezig op het kijkpunt, maar houden verstoringen ook buiten deze tijden in de gaten.

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

Door de vogelwachters op deze plek te laten overnachten gaat de gebiedsbescherming erop vooruit. De vogelwachters zijn immers niet alleen van 10 tot 17:00 aanwezig op het kijkpunt, maar houden verstoringen ook buiten deze tijden in de gaten. Eventuele calamiteiten (branden, lozingen etc.) worden door de aanwezigheid van de vogelwachters eerder gesignaleerd en kunnen daardoor eerder en beter aangepakt worden.

6.8 Luchtkwaliteit

Niet van toepassing.

6.9 Geluid

In het reglement van de vogelwachters is duidelijk vermeld dat geluidsverstoring niet toegestaan is. Soundblasters etc. zijn dan ook niet toegestaan.

6.10 Geur

Wekelijks controleren mensen van Staatsbosbeheer of het Nationaal Park Duinen van Texel of de omgeving en het huisje schoon zijn achtergelaten.

6.11 Omgevingsveiligheid

Niet van toepassing.

6.12 Trilling

Niet van toepassing.

6.13 Slagschaduw en windhinder

Niet van toepassing.

6.14 Welstand

Niet van toepassing.

6.15 Cultureel erfgoed

Niet van toepassing.

6.16 Bodem

Er vindt geen bodemberoering plaats op de stuifdijk.

6.17 Water

Er is geen watervervuiling op deze plek.

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

Staatsbosbeheer Texel en Nationaal Park Duinen van Texel begroten het Vogelwachtersseizoen jaarlijks. Daarbij worden onderhoud en andere relevante zaken voor het optimaal functioneren van het vogelwachters-seizoen meegenomen.

7.2 Kostenverhaal

Niet van toepassing.

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Het gebruik van het vogelwachtershuisje wordt in de huidige vorm en functie voortgezet zoals toegestaan werd binnen de reeds verleende vergunning en voldoet naar ons inzien daarom aan een nieuwe vergunningsaanvraag.

Situatieschets locatie vogelwachtershuisje Diepe gat

Hieronder is het vogelwachtershuisje te zien gelegen in het duin naast het voetpad.
Aan de linker zijde is het diepe gat te zien. Een vogelbroed- en rustgebied.
Onder de dijk langs loopt het fietspad dat aansluit op de Oorsprongweg onder in beeld.
Het huisje is vanaf het fietspad niet zichtbaar door de hogere ligging en omringende begroeiing.

Evaluatie gebruik Vogelwachters huisje het Diepe Gat 2018-2024

Aanleiding

De Slufter is een uniek natuurgebied van grote, internationale waarde. De kweldervlakte heeft een open verbinding met de Noordzee. Daardoor kunnen er alleen planten groeien die zout water kunnen verdragen, zoals zeekraal. 's Zomers kleurt lamsoor de vlakte prachtig paars. Niet alleen de vegetatie in de Slufter is bijzonder. Ook zijn diverse zeldzame vogelsoorten te horen en te zien. In het Diepe Gat foerageren steltlopers zoals rosse grutto, bonte strandloper en tureluur. De plas is een belangrijke baltsplaats voor eidereenden in het voorjaar. In het broedseizoen broeden hier talrijke vogelsoorten zoals de eidereend, tureluur, lepelaar en veldleeuwerik. Ook veel andere soorten kun je hier in het voorjaar en de zomer zien, zoals de dwergstern, bontbekplevier en groenpootruiter. Eind van de zomer/najaar kun je o.a. de goudplevier, blauwe kiekendief en wintertaling waarnemen. In het voor- en najaar trekken grote aantallen vogels naar hun overwinteringsgebied en weer terug. De Slufter is een belangrijke tussenstop. Ook zijn er soorten die op Texel overwinteren. Onder andere de zilverplevier en smienten zijn hier buiten het broedseizoen te vinden.

Het unieke karakter van de Slufter trekt vele bezoekers naar het gebied. Staatsbosbeheer draagt de zorg voor dit gebied en de instandhouding van de bijzondere soorten die hier te vinden zijn.

De vogelwacht van Staatsbosbeheer

Sinds ruim 100 jaar zijn er vogelwachters van Staatsbosbeheer actief in de Texelse duinen. Er is, sinds de eerste vogelwachters in 1908, veel veranderd. In het begin was de vogelwachter vooral een handhaver van de rust voor de broedvogels in de beschermde gebieden. Eieren rapen voor consumptie of verkoop voor eierencollecties was toen heel gewoon en een interessante bijverdienste. Naast het beschermen van de nesten werd het verzorgen van excursies ook al snel onderdeel van het takenpakket van de vogelwachters. De inkomsten uit de excursies dekten de kosten van de vogelwacht. Een deel van de vogelwacht werd gedaan door vaste medewerkers van Staatsbosbeheer, daarnaast werden er tijdens het broedseizoen ook tijdelijke krachten ingezet. In het begin waren er bijvoorbeeld duinboeren die het deden, naast het verzorgen van hun schapen.

Met de toename van toerisme nam de behoefte aan vogelwacht ook toe. Het ging steeds vaker om het handhaven van de spelregels tussen verschillende groepen van bezoekers. De vogelwachters en boswachters werden de gastheren van Staatsbosbeheer. Ze ontvingen mensen, namen ze mee op excursie en gaven informatie over de gebieden. Een andere belangrijke taak was het in kaart brengen van de broedvogels, bijzondere planten en andere natuurgegevens. Deze gegevens zijn belangrijk om de kwaliteit van de natuur in de gaten te houden en waar nodig het beheer bij te sturen.

Sinds 2015 werft Staatsbosbeheer vrijwilligers om tijdens het broedseizoen aan de slag te gaan als vogelwachters. De vrijwillige vogelwachters zijn een aanvulling op de boswachters van Staatsbosbeheer. Ze beantwoorden vragen van bezoekers over de gebieden en de soorten die er leven. Daarnaast houden ze een oogje in het zeil en waarschuwen ze mensen wanneer ze iets doen wat de natuur, of andere bezoekers kan schaden.

Evaluatie 2018-2024

In de afgelopen 6 jaar is het principe en de opzet van deze vrijwillige vogelwachters doorgezet. Het toenemende toerisme en de groeiende belangstelling voor de Texelse natuur maken de inzet van de vogelwachters noodzakelijk. De vogelwachters informeren bezoekers vanaf het uitkijkpunt het Diepe Gat. De afgelopen jaren hebben talloze mensen informatie gekregen over de vele vogels en aanwezige natuur in de Slufter, en zijn verschillende type verstoringen voor de

natuur voorkomen. Het gebied is via enkele wandelroutes te bezoeken maar is grotendeels een vogelbroed- en rust gebied. Door bezoekers te informeren groeit de bewustwording van de bijzondere Texelse natuur. Het versterken van kennis en begrip van de Texelse natuur heeft een preventie werking op overtredingen van de gebiedsregels.

Het huisje waarin de vogelwachters verblijven is ook nog steeds een succes. Het huisje is aan de binnenzijde opgeknapt, wat de vrijwilligers iets meer comfort geeft. Luxe is het echter niet, want er is weinig ruimte om te zitten. Douchen moet een camping op enkele kilometers rijden en het toilet is een campingtoilet. De vogelwachters hebben het graag over voor het prachtige uitzicht en 'het aanwezig zijn in de natuur'.

Ervaringen van vogelwachters zijn echter ook dat 's ochtends vroeg en 's avonds wat later in het gebied zijn erg loont. Honden bezitters laten juist op deze tijden, aan de randen van de dag, vaak hun hond uit en kunnen dan worden aangesproken D.m.v. een vriendelijke herinnering helpen de vogelwachters de bijzondere natuur een handje en blijft de natuur beschermd.

Onderstaande tabel laat zien hoeveel informatieve gesprekken er jaarlijks zijn gevoerd en hoeveel overtredingen zijn waargenomen waarbij de vogelwachters bezoekers hebben aangesproken. Deze aantallen zijn indicatief en onderhevig aan de wekelijkste inzet die per vrijwilliger kan wisselen. De aantallen kunnen in werkelijkheid daarom hoger liggen.

Dagrapport De Slufter			
	2022	2021	2018
Informatieve gesprekken	2652	1301	3279
Verstoringen door recreatie			
Betreden broedgebied/ verstoren vogels (te voet, ATB, hond)	46	138	113
Fietsen/ATB buiten fietspad, bromfiets/auto op fietspad, vliegeraars, hond niet aanlijnen	90	493	182

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Natuur – kuststrook’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 april 2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2223
Extern Zaak ID	3548845
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 april 2025
Agendapunt	7
Titel	Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'
Organisatieonderdeel	Beleid & Vergunningen
Portefeuillehouder	H. Kieft
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Advies rapport Texels Inwonersberaad
Bijlage 2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad
Concept-Raadsbesluit - 3548845 - Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 maart 2025
Raadscommissie	**9 april 2025**
Raadsvergadering	16 april 2025
Raadsvergadering	7 mei 2025

Toelichting

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Toelichting

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op het inwonersberaad

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☑	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico’s	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Samenvatting

Vorig jaar is op initiatief van de gemeenteraad een inwonersberaad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texels energievraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’. Deze groep inwoners - die op basis van een gewogen loting een afspiegeling vormen van de Texelse samenleving - heeft zich in 6 bijeenkomsten in het najaar van 2024 verdiept in het onderwerp om te komen tot een set adviezen.

Basis: adviezen met ondergrens 70% stemmen
De gemeente is de groep inwoners dankbaar voor hun inzet en voor de opbrengst. Ondanks dat er in de staart van het proces ruis is ontstaan, ligt er een waardevolle set met adviezen waar Texel op door kan bouwen. De oorspronkelijke adviezen met een ondergrens van 70% van de stemmen zoals die zaterdag 14 december 2024 in stemming zijn gebracht, zijn meegenomen in dit raadsvoorstel. Alle overige adviezen zijn als bijlage van het raadsvoorstel inzichtelijk.

Aansluiting duurzaamheidprogramma en duidelijke focus
Het inwonersberaad heeft een samenhangend geheel van maatregelen op het gebied van besparing, lokale duurzame opwek, opslag en gebruik voorgesteld. De adviezen sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid waarvoor momenteel nieuwe medewerkers worden geworven. Bovendien bieden de adviezen een duidelijke focus waarbij een van de eerste concrete acties zal zijn om te komen tot een realistische planning.

Twee adviezen: pas op de plaats
Slechts 2 adviezen van het inwonersberaad hebben de toets op praktische, juridische en financiële haalbaarheid niet doorstaan. Dat betreffen de adviezen over blue-energy en de aardwarmtewinning middels een waterbel in het noorden van Texel. De gemeente volgt deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Bovendien zijn het erg dure investeringen. Volgens het college is het verstandiger om hierin samen op te (blijven) trekken met regionale en provinciale partijen en lopende onderzoeken af te wachten. Wel houdt de gemeente haar blik scherp op de nieuwste ontwikkelingen op deze gebieden. Dat blijft ze ook doen in samenwerking met het op te richten lokale energie-expertteam op de middellange en lange termijn.

Budget uitvoering
Om uitvoering te geven aan de aangenomen acties volgend uit de adviezen van het inwonersberaad vraagt het college van B&W de gemeenteraad aanvullend op de beschikbare middelen structureel € 55.000 beschikbaar te stellen bij de begroting 2026.

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Bestuurlijke waardering

Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’ De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksportaal.

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Argumenten tot advies

Het Texels Inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. De groep inwoners heeft zich in 6 bijeenkomsten gebogen over het vraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie op de korte en op de lange termijn?’

In de bijeenkomsten hebben de deelnemers zich verdiept in de materie, werd gesproken met verschillende experts, zijn meningen en ideeën uitgewisseld en zijn adviezen opgesteld waarop uiteindelijk werd gestemd. Het inwonersberaad is van tevoren overeengekomen om de adviezen ‘met een ruime meerderheid’ aan te nemen. De drempel stelden zij hierbij op 70%. Adviezen die de drempel niet hebben gehaald, zijn wel in het adviesrapport van het inwonersberaad opgenomen, maar niet meegenomen bij de gemeentelijk reactie van dit voorstel. Hier is voor gekozen uit respect voor het democratische proces van het inwonersberaad.

Hieronder leest u de samenvatting met de voorgestelde acties van de gemeentelijke reactie op het adviesrapport van het inwonersberaad. De nummering komt overeen met de nummering van de adviezen uit het rapport van het inwonersberaad. In het blauw staan samenvattende teksten van de adviezen van het inwonersberaad. Voor een nadere onderbouwing op de voorgestelde acties en de aansluiting met het gemeentelijk programma Texel Duurzaam, zie RIB Programma Texel (zelfvoorzienend en) duurzaam d.d. 12 december 2024, verwijzen wij u naar de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’.

Besparen

Advies 1. Energie besparen

Zet meer in op energie besparen! ‘Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken’, aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma’s gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Acties besparen:

Uit de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’ blijkt dat er door de gemeente al veel acties zijn uitgevoerd of op de planning staan. De gemeente ziet ook meerwaarde in een brede samenwerking, onder andere door het oprichten van een lokaal energie-expertteam. Hierbij is ook aandacht voor bestaande samenwerkingen, welke wellicht samengebracht kunnen worden met het lokaal energie-expertteam. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
  - Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
  - Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
  - Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
  - Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
  - Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
  - Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
  - Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
  - Proactief communiceren naar VVE's van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
  - Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.
- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerhande informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of we maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la 'duurzaam bouwloket' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Advies 2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwokkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

Advies 3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

Advies 4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Advies 5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Acties opwekken:

Ook op het gebied van opwekken zijn al veel acties uitgevoerd of lopende. Het gemeentelijk advies bij ‘4. Energie uit water’ en ‘5. Aardwarmte’ wijkt af van het advies van het inwonersberaad. We volgen deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Met betrekking tot deze adviezen wordt voorgesteld uitkomsten van lopende onderzoeken af te wachten alvorens te investeren. Beide adviezen van het inwonersberaad worden door de gemeentelijke organisatie op dit moment als niet financieel uitvoerbaar aangemerkt. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor ‘vrijwel onzichtbare’ windturbines, windwokkels en micro windmolens met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wokkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Advies 6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties & particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc.
Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

Advies 7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitsnet op Texel te stabiliseren.

Acties opslaan, gebruiken & (ver)delen:

Ook op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen hebben we de adviezen van het inwonersberaad naast het gemeentelijk programma gelegd en wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3e wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Advies 8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

Advies 9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Acties beheren

Op het gebied van beheren heeft het inwonersberaad bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en – wanneer dat de gemeente is – welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen. Hierover wordt nader ingegaan in de bijlage 'Gemeentelijke reactie'. Samenbrengend het adviesrapport van het inwonersberaad en de gemeentelijke reactie wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
  - Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
  - Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
  - Laat zelfvoorzienendheid los;
  - Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
  - Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
  - Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
  - Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
  - Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
  - Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Alternatieven

Bij de kaderstellende notitie Texels Inwonersberaad heeft de raad aangegeven: “De adviezen van het inwonersberaad worden als zwaarwegend beschouwd en worden in principe overgenomen als deze aan de gestelde randvoorwaarden voldoen. De gemeenteraad behoudt zijn beslisrecht”.

Een alternatief is om geen aanvullende middelen via de begroting 2026 à € 55.000 per jaar op te laten nemen. Er dient dan een keuze gemaakt te worden aan welke acties geen uitvoering wordt gegeven. Dit druist in tegen het geluid en verwachtingen die de gemeente aan het inwonersberaad en de Texelse gemeenschap heeft uitgedragen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  Kosten
  Structureel _____m.i.v. 2026 ___ _____€ 170.000

  Dekking
  € 115.000 structureel te dekken via grootboek 6740014 (duurzaam Texel).

  Geen dekking (beslispunt 2)
  € 55.000 per jaar voor de periode 2026 t/m 2029, conform het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 (1.3 Toetsing op praktische, financiële en juridische uitvoerbaarheid), via de normale begrotingscyclus van 2026.

  Toelichting: Daar waar overlap zit met de acties uit het programma Texel duurzaam maken we gebruik van de reeds beschikbare middelen zoals gelden uit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie en SPUK Energiearmoede, aangevuld met de gemeentelijke middelen welke beschikbaar zijn gesteld bij de collegeuitvoeringsprogramma voor duurzame investeringen in woningen (4 x € 500.000) en de restant middelen à € 173.612 uit het krediet (7126098 zonne-carports) van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’. De inzet van de benodigde 3,5 fte is al gedekt uit de CDOKE gelden vanuit het Rijk (collegebesluit 252 Programma Texel (zelfvoorzienend en) Duurzaam d.d. 10 december 2024). Na 2025 zullen de CDOKE-gelden door het rijk doorlopen. Onduidelijk is op welke wijze maar Minister de Jonge heeft alle gemeenten per brief toegezegd dat de bijdrage structureel is. In 2025 zal een weegmoment worden ingebouwd om te beoordelen of nieuwe CDOKE-middelen vanaf 2026 beschikbaar komen.

- **Personele/Organisatorische consequenties**
  Recent zijn vacatures opengesteld om uitvoering te geven aan het programma duurzaamheid. Er is veel overlap met de adviezen van het inwonersberaad en het programma duurzaamheid. Er is daarom ruimte om de voorgestelde acties door de medewerkers duurzaamheid uit te laten voeren. Er is hiervoor 3,5 fte geraamd.

- **Beleidsmatige consequenties**
  De adviezen van het inwonersberaad komen op het perfecte moment, ze sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid. Dit geeft een gerichte focus aan de nieuwe medewerkers duurzaamheid die op dit moment geworven worden. Waarbij één van de eerste acties zal zijn om te komen tot een goede planning van de voorgestelde acties.

- **Juridische consequenties**
  De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is (bevoegdheid raad). Het college is bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:
  - een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
  - een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

  Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

  In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

  Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt. Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving inclusief de sociale gezondheids- en leefbaarheidseffecten. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's (bijvoorbeeld op thema duurzaamheid) worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan. Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Het betreft hier een bevoegdheid van het college, met een bindend adviesrecht door de raad als de beoogde activiteit strijdig is met vastgesteld beleid. Het kan ook via een wijziging van het omgevingsplan. Dat is een bevoegdheid van de raad.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Omgevingswet met bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur;
- Provinciale Omgevingsverordening (meer specifiek paragraaf 6.2.3 Duurzame energie en energie-infrastructuur: hierin staan de provinciale instructieregels op dit thema, die ook gelden voor Texel);
- (tijdelijk) Omgevingsplan;
- Omgevingsverordening NH2022 | Lokale wet- en regelgeving.

Communicatie

Op 12 maart wordt een persbriefing georganiseerd waarin de verantwoordelijke wethouder een toelichting geeft op het raadsvoorstel aan de lokale media en hun vragen beantwoordt. Dat is ook het moment dat het raadsvoorstel middels een persbericht breder onder de aandacht gebracht wordt. Dit alles vindt plaats onder embargo, tot het moment dat de stukken ook aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Bij het voorstel ‘Texelse aanpak voor burgerparticipatie’ in 2022 nam de gemeenteraad een motie aan met de titel ‘Nieuwe democratische vormen – Bewoners betrekken op z’n best’. Hiermee vroeg de raad aan het college om de mogelijkheden van een burgerberaad te onderzoeken. Dit leidde uiteindelijk tot een kadernotitie Texels Inwonersberaad, welke eind 2023 door de raad werd vastgesteld.

Parallel aan dit alles ontstond een steeds dringender behoefte om meer grip en duidelijkheid te krijgen om stappen te zetten op het gebied van de Texelse energievoorziening. De twee kwamen samen. Waarna in april 2024 het plan van aanpak voor het eerste Texelse Inwonersberaad omtrent het energievraagstuk werd vastgesteld met als motto ‘Doe het goed of doe het niet’.

De adviezen van het inwonersberaad worden nu met dit voorstel volgens de richtlijnen van het plan van aanpak voorzien van een gemeentelijke reactie, waarbij gekeken is naar de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid met een ‘ja, mits-houding’.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De adviezen van het inwonersberaad.

Overwegende

- Dat het Texels Inwonersberaad vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet is om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk;
- Dat de adviezen recent aan de raad zijn gepresenteerd.

Besluit

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

Adviesrapport voor Gemeente Texel
Opgemaakt door het eerste Texels Inwonersberaad
maandag 20 januari 2025

Voorwoord

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie; op de korte (tot 2028), op de middellange (tot 2035) en op de langere termijn (na 2035)?

Texel staat aan de vooravond van een transformatie. De urgente noodzaak om onze energiebehoefte te verduurzamen is niet langer een verre toekomst, maar een directe uitdaging van vandaag. De energiecrisis, klimaatverandering en de druk op onze energie-netwerken dwingen ons om snel, en doordacht te handelen. Tegelijkertijd biedt deze situatie een unieke kans om als gemeenschap gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en een voorbeeld te worden voor andere regio's.

Dit adviesrapport, opgesteld door het inwonersberaad, biedt een visie op het zorgen voor voldoende energie op Texel. Zon, wind en water – onze natuurlijke energiebronnen – bieden ons alles wat nodig is om deze transitie mogelijk te maken. Het benutten van deze bronnen is niet alleen logisch, maar essentieel met behoud van de kernwaarden: rust, ruimte, natuur, cultuur en het eilandkarakter. We willen doorgaan met zonnepanelen op daken en ruimte geven aan kleine windmolens op gebouwen, waarmee we onafhankelijkheid van netbeheerders vergroten. Grote windmolens en grote zonneweides vinden we niet passen in het eilandkarakter en onze kernwaarden. Tegelijkertijd wordt aangeraden te investeren in innovaties zoals waterstofopslag en waterenergie-opwek, die op de lange termijn kunnen bijdragen aan onze energievoorziening.

Maar technische innovaties alleen zijn niet genoeg. Zoals een onderzoeker van de Universiteit Utrecht treffend stelde: *"De energietransitie vraagt niet alleen om technische innovaties, maar vooral om sociale innovatie. Het succes ervan ligt in de betrokkenheid van mensen en de keuzes die zij vandaag maken voor de wereld van morgen."* Dit rapport roept daarom alle Texelaars op om samen te werken en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen.

Texel heeft alles in huis om deze stap te zetten. Door draagvlak te creëren en concrete, betaalbare oplossingen te realiseren – met een nadruk op "Voor en Door Texel" – kunnen we een duurzaam, toekomstbestendig eiland bouwen waar iedereen zich thuis voelt.

Wij danken iedereen die dit proces heeft mogelijk gemaakt. Laten we samen deze visie omzetten in actie en zorgen dat Texel niet alleen op papier, maar in de praktijk een voorbeeld wordt van vooruitstrevend energiebeleid.

Texels Inwonersberaad

Inhoudsopgave

Voorwoord 1
Samenvatting 5
Inleiding 5
Wat is netcongestie met betrekking tot Texel 6
Cluster indeling 8
Overzicht adviezen 9
Cluster besparen 11
1. Energie besparen 11
1.1. Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken 11
Cluster Opwek, Opslag en Distributie 12
2. Windenergie 12
2.1 Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte) 12
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines 12
2.3 Windwokkel of mini windmolen 13
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter 13
2.5 Wind voor buurtschappen 14
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte) 15
3. Zonne-energie 16
3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur 16
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven 16
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit een collectief 17
3.4 Grote zonneweide 17
4. Energie uit water 18
4.1 Blue Energy 18
4.2 Getijdenenergie 18
4.3 Golfenergie 19
5. Aardwarmte 20
5.1 Aardwarmte 20
6. Lokaal opwekken en opslaan 21
6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie 21
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen 22
7. Energieopslag 23
7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium) 23
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout) 23
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout) 24
7.4 Waterstofopslag 24
7.5 Thermische opslag 25

Cluster Beheer 26
8. Organisatie en regelgeving 26
8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente 26
8.2 Energie-ambassadeur 26
9. Algemeen 28
9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte 28
9.2. Pas op de plaats 29
Oorspronkelijke versie van de adviezen 30
1. Energie besparen 30
2. Windenergie 36
3. Zonne-energie 40
4. Energie uit water 41
5. Aardwarmte 44
6. Lokaal opwekken en opslaan 45
7. Energieopslag 46
8. Organisatie en regelgeving 49
9. Algemeen 52
Bijlagen 54
Afkortingen/ definities 54

Samenvatting

Inleiding

Het Texels Inwonersberaad heeft zich in zes bijeenkomsten gebogen over de vraag van de gemeente Texel ‘Hoe Texel blijft voorzien van voldoende energie, op de korte en de lange termijn?’
Na een publiekscampagne voor de zomervakantie gaven zich 225 mensen op waaruit 80 deelnemers werden geloot, aangevuld met vier jongeren als een representatieve groep voor de Texelse samenleving.
De eerste bijeenkomst was op zaterdag 5 oktober, de laatste op zaterdag 14 december 2024. In zes bijeenkomsten (drie zaterdagen, drie donderdagavonden) bogen de deelnemers zich over de vraag en stelden adviezen op met mogelijke oplossingen.
In de eerste twee bijeenkomsten werd gesproken met een breed samengestelde groep experts zodat deelnemers zich in de materie konden verdiepen. De derde bijeenkomst werd gebruikt om te verkennen wat de meningen en ideeën van deelnemers waren, waar men het over eens was en waar het schuurde. Door de gekozen werkvormen werden deelnemers ook uitgedaagd om op hun eigen meningen te reflecteren.
In de laatste drie bijeenkomsten werkte het beraad in groepen aan het opstellen van adviezen en hielp men elkaar om de adviezen nog beter en scherper te maken.
Uiteindelijk werd een set van 30 (deel-)adviezen ter stemming aangeboden.

Een enthousiaste schrijfgroep van zeven deelnemers heeft de verantwoordelijkheid genomen om met begeleiding van TeamBurgerberaad dit rapport zo op te stellen dat het voor iedereen een begrijpelijk en samenhangend geheel is geworden. De grondslag van dit rapport vormen de oorspronkelijke adviezen waar de schrijfgroep een volwaardig rapport mee samengesteld heeft.

De opdracht van de gemeenteraad was om adviezen aan te nemen ‘met een ruime meerderheid’ en daarbij heeft men geen percentage genoemd. Bij de stemronde is de drempel van 70% gehanteerd, maar dit is niet uit een harde eis voortgekomen. Wij adviseren de gemeente om alle adviezen die met meer dan 60% uit de stemming zijn gekomen ook op waarde te schatten en mee te nemen in de opvolging waar dat een zichtbare meerwaarde oplevert.

In de adviezen die zijn aangenomen is een aantal rode draden zichtbaar die de individuele adviezen met elkaar verbinden.

- Het inwonersberaad kiest voor duurzame energiebronnen;
- Het inwonersberaad staat voor de kernwaarden van Texel en wil met haar adviezen onze kernwaarden behouden en bewaken;
- De adviezen vallen in een aantal clusters onder te brengen die een nadrukkelijke onderlinge samenhang hebben. Zo is het bijvoorbeeld niet wenselijk om eenzijdig in te zetten op opwek van energie, omdat hiermee de netcongestie nog versterkt wordt. Besparen, opwekken, opslaan, distribueren en beheren van energie moeten in samenhang worden aangepakt;
- Om de hierboven genoemde samenhang te bewaken én daadkracht op het eiland te tonen is het wenselijk dat de gemeente een integraal energieprogramma start waarin de adviezen een zichtbare plek krijgen.

Wat is netcongestie met betrekking tot Texel

Netcongestie treedt op wanneer het elektriciteitsnetwerk onvoldoende capaciteit heeft om alle vraag en aanbod van stroom te verwerken. Dit betekent dat zowel de levering van elektriciteit aan gebruikers als de teruglevering van duurzaam opgewekte energie, zoals van zonnepanelen en windmolens, beperkt wordt. Voor Texel is dit probleem bijzonder urgent vanwege de unieke ligging en de toename in energiegebruik, onder andere door verduurzaming en toerisme. Plus we zijn afhankelijk van Noord-Holland, waar de vraag naar elektriciteit ook groot is (zie rapport Tennet).

Urgentie van netcongestie op Texel

- Toename energiegebruik: Het energieverbruik op Texel stijgt door elektrificatie van woningen, voertuigen en bedrijven. Toerisme versterkt deze pieken, vooral in het hoogseizoen.
- Beperkte infrastructuur: De huidige "WadKabel" is de levensader van Texel, maar deze heeft beperkte capaciteit. Liander waarschuwt dat de kabel binnen vijf jaar ontoereikend zal zijn voor de groeiende vraag.
- Verlies van duurzame energie: Regelmatig wordt duurzame energieopwekking stopgezet omdat deze niet kan worden teruggeleverd aan het net. Dit leidt tot verspilling en vertraagt de energietransitie.
- Geen snelle oplossing: Het uitbreiden van de kabelcapaciteit (zoals een extra WadKabel) is een langdurig traject en kan pas op zijn vroegst rond 2035 gerealiseerd worden.

Gevolgen voor Texel

1. Energietransitie wordt belemmerd: Zonder voldoende netcapaciteit wordt verduurzaming vertraagd. Initiatieven zoals het plaatsen van zonnepanelen of het invoeren van elektrische warmtepompen worden hierdoor beperkt.
2. Economische impact: Bedrijven op Texel ervaren wachttijden voor nieuwe aansluitingen, wat investeringen in groei en verduurzaming belemmert, tenzij het *achter de meter* gedaan kan worden.
3. Toerisme en lokale economie: Energiebesparingen kunnen negatieve effecten hebben op Texels imago als duurzame bestemming, wat mogelijk toeristische inkomsten beïnvloedt.

Aanbevolen oplossingen

- Slim energiegebruik: Investeren in slimme technologieën zoals batterijsystemen voor thuis, buurten en op eiland niveau om energie lokaal op te slaan en pieken op te vangen.
- Lokaal opwekken en opslaan: Het vergroten van de capaciteit voor energieopslag, zoals buurt- en eiland batterijen, kan netbelasting verminderen en flexibiliteit verhogen.
- Energie achter de meter: Texelaars stimuleren om zoveel mogelijk energie op te wekken en te gebruiken zonder deze terug te leveren aan het net.
- Innovatie en pilots: Experimenteren met nieuwe vormen van energieopslag, zoals waterstof en thermische buffers, om voor langere termijn de druk op het net te verlichten.

- Druk uitvoeren op Liander: door Gemeente Texel, samen met Texelse bedrijven en Lokale Energie initiatieven (bijv. TexelEnergie) moet intensiever om prioriteit te krijgen bij netwerkuitbreidingen.

Actie nodig! De urgentie van net congestie vraagt om een breed gedragen aanpak. De gemeente, lokale energiecoöperaties, en de inwoners moeten gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. Dit vraagt om proactieve communicatie, het opstellen van een meerjarenplan en directe investeringen in lokale oplossingen. Zonder actie zal Texel te maken krijgen met een energiegebrek dat de duurzame ambities en economische ontwikkeling van het eiland ernstig kunnen belemmeren.

In veel adviezen komt het onderwerp netcongestie aan de orde. Maar losse adviezen kunnen de netcongestie juist vergroten als zij niet in samenhang met andere adviezen worden aangepakt. Ook dit vraagt dus om een samenhangende aanpak van het energievraagstuk op Texel.

Cluster indeling

Om de onderwerpen overzichtelijk en doelgericht aan te pakken, zijn onze adviezen onderverdeeld in drie hoofdcategorieën, oftewel **clusters**. Deze clusters vormen een raamwerk voor een gestructureerde benadering van de uitdagingen en kansen binnen ons werkgebied.

1. Besparen

Het cluster *Besparen* richt zich op het reduceren van energieverbruik en het optimaliseren van bestaande middelen. Hierbinnen worden adviezen gegeven die bijdragen aan het verlagen van energieverspilling, verbeteren van isolatie en stimuleren van gedragsveranderingen. Het doel is een duurzaam gebruik van energie en grondstoffen, met directe voordelen voor milieu en kosten.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 1. Energie besparen

2. Opwek, Opslag en Distributie

In dit cluster ligt de focus op het creëren van een efficiënte en toekomstbestendige energie-infrastructuur. Onderwerpen zoals het opwekken van hernieuwbare energie (bijvoorbeeld via zon en wind), innovatieve opslagmogelijkheden (zoals batterijen en waterstof) en slimme distributiesystemen worden hier behandeld. Het doel is een lokaal en veerkrachtig energiesysteem dat onafhankelijk en duurzaam opereert.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 2. Windenergie
- Advies 3. Zonne-energie
- Advies 4. Energie uit water
- Advies 5. Aardwarmte
- Advies 6. Lokaal opwekken en opslaan
- Advies 7. Energieopslag

3. Beheer

Het cluster *Beheer* betreft de huidige energievraag, het onderhoud, de controle en de organisatie rondom energiebesparing en opwekking. Dit omvat het opstellen van heldere richtlijnen, beheer van energievoorzieningen en samenwerking tussen betrokken partijen. Het doel is een duurzaam beheer dat niet alleen effectief is, maar ook draagvlak creëert binnen de gemeenschap.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 8. Organisatie en regelgeving
- Advies 9. Algemeen

Door onze adviezen te structureren binnen deze clusters, kunnen complexe vraagstukken overzichtelijk en effectief aangepakt worden. Elk cluster bouwt voort op de gezamenlijke ambitie om een duurzame, toekomstbestendige en rechtvaardige samenleving te realiseren.

Overzicht adviezen

Elk advies wordt in dit adviesrapport afzonderlijk besproken, inclusief de context, onderbouwing en praktische stappen voor implementatie. Deze structuur helpt om snel inzicht te krijgen in de kernpunten en bevordert een gerichte aanpak bij het opvolgen van de adviezen. Bij ieder advies is aangegeven welk percentage van de stemmen positief was. De oorspronkelijke versie van de adviezen is waarop de stemming heeft plaatsgevonden.

Cluster Besparen

1. Energie besparen

1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken	score: 81%

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie

2.1 Geen grote windmolens	score: 70%
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines	score: 82%
2.3 Windwokkel of mini windmolen	score: 78%
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter	score: 69%
2.5 Wind voor buurtschappen	score: 59%
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)	score: 29%

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur	score: 90%
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven	score: 90%
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief	score: 84%
3.4 Grote zonneweide	score: 41%

4. Energie uit water

4.1 Blue Energy	score: 74%
4.2 Getijdenenergie	score: 65%
4.3 Golfenergie	score: 63%

5. Aardwarmte

5.1 Advies aardwarmte	score: 74%

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie	score: 75%
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen	score: 71%

7. Energieopslag

7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)	score: 78%
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 79%
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 72%
7.4 Waterstofopslag	score: 59%
7.5 Thermische opslag	score: 66%

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente	score: 79%
8.2 Energie-ambassadeur	score: 88%
8.3 Lessen uit het verleden	score: 81%

9. Algemeen

9.1 Texelse ambitie: zelfvoorzienend in de basisbehoefte	
Huishoudens exclusief bedrijven	score: 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven	score: 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme gerelateerde bedrijven	score: 68%
9.2 Pas op de plaats	score: 24%

Cluster besparen

1. Energie besparen

1.1. Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken

Stemmen voor: 81%

Wat is het advies?
Ontwikkel besparingsprogramma's gericht op huishoudens, bedrijven en vakantiewoningen. Focus op isolatie, energiezuinige apparatuur en slimme thermostaten.

Wat is er nodig?

- Oprichting lokaal energie-expertteam voor advies en ondersteuning.
- Gratis energiescans en collectieve inkoop van materialen.
- Bewustwordingscampagnes en subsidiemogelijkheden.

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2025-2030)**: Energiebesparing van 61%.
- **Middellange termijn (2030-2040)**: Verlaging netbelasting en kostenbesparing.

Wat kost het?
Kosten onbekend; investeringen renderen zichzelf terug.

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie

2.1 Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor: 70%

Wat is het advies?
Het plaatsen van grote windmolens is niet in lijn met Texelse kernwaarden, 70% van het inwonersberaad wil ze niet, en daarom niet verder uitgezocht.

2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines

Stemmen voor: 82%

Wat is het advies?
Stimuleer het gebruik van vrijwel onzichtbare windturbines, zoals de Ridge Blade of Aeromine, die in combinatie met zonnepanelen voldoende energie kunnen leveren voor een huishouden.

Wat is er nodig?

- Afschaffen van vergunningen voor particulieren en bedrijven.
- Invoeren van subsidies of rentevrije leningen via de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Energieopwekking per installatie voldoende voor een huishouden.

Wat kost het?

- Ridge Blade: €5.000 – €10.000
- Thuisbatterij: Vanaf €10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Leverbaarheid van turbines en batterijen.
- Geluidsnormen en potentiële overlast.
- Schade aan gevels of schoorstenen bij bevestiging.

2.3 Windwokkel of mini windmolen

Stemmen voor: 78%

Wat is het advies?
Stimuleer het gebruik van kleine windmolens zoals windwokkels of mini windturbines, geschikt voor energieopwekking achter de meter.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft.
- Subsidies of rentevrije leningen vanuit de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Energieopwekking per installatie voldoende voor een huishouden.

Wat kost het?

- Windwokkel: €2.500 – €5.000
- Mini windmolen: €3.000 – €4.000
- Thuisbatterij: Vanaf €10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Leverbaarheid van apparatuur.
- Geluidsimpact en verzekerbaarheid.

2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter

Stemmen voor: 69%

Wat is het advies?
Plaatsen van kleine windmolens (<15m) bij boerderijen om voldoende energie voor eigen gebruik op te wekken.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft.
- Subsidies of rentevrije leningen vanuit de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Genoeg energie voor een boerenbedrijf.

Wat kost het?

- Kleine windmolen: €75.000
- Batterij: €20.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Vergunningsvereisten voor batterijen.
- Geluidsoverlast en slagschaduw.
- Impact op vogels en mogelijke schade.

2.5 Wind voor buurtschappen

Stemmen voor: 59%

Wat is het advies?

Sta buurtschappen en vakantieparken toe om gezamenlijk energie op te wekken en op te slaan met een mix van wind- en zonne-energie. Hierbij wordt gebruikgemaakt van buurtbatterijen om lokaal opgewekte energie te verdelen.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor windturbines en buurtbatterijen moeten worden aangepast of versneld.
- Gemeentelijke ondersteuning voor de aanleg van kabels naar huizen en vakantieparken.
- Subsidies en/of rentevrije leningen voor betrokken buurtschappen en collectieven.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: De hoeveelheid opgewekte energie is afhankelijk van de grootte van de installatie en het aantal deelnemende huishoudens.

Wat kost het?

Kosten zijn afhankelijk van de schaal van de installatie en het aantal aangesloten huishoudens.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Vereisten voor vergunningen en verzekerbaarheid van buurtbatterijen.
- Locaties waar buurtbatterijen geplaatst kunnen worden.
- Technische en financiële haalbaarheid van het kabelnetwerk.
- Mogelijkheid voor buurtschappen om energieproducenten te worden.

2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor: 29%

Wat is het advies?

Plaats enkele grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte) op strategische locaties zoals de polder bij het NIOZ, waar horizonvervuiling minimaal is.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor plaatsing van windmolens moeten worden verkregen via de gemeente.
- Realisatie van kabel- en netaansluitingen door Liander.
- Onderzoek naar mogelijkheden voor een coöperatieve aanpak om lokale participatie te stimuleren.
- Subsidies en/of rentevrije leningen voor financiering.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Elke molen kan circa 5.000 MWh per jaar opwekken, genoeg om een groot aantal huishoudens te voorzien van stroom.

Wat kost het?

- Eén windmolen kost ongeveer €1.250.000.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Geluidsnormen en mogelijke overlast voor omwonenden.
- Effecten van slagschaduw en impact op vogels.
- Tijdslijn en mogelijkheden voor netaansluiting door Liander.
- Mogelijkheden en effecten van plaatsing in zee, zoals impact op onderwaterleven.

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur

Stemmen voor: 90%

Wat is het advies?
Stimuleer zonne-energie op gemeentelijke infrastructuur zoals fietspaden en carports.

Wat is er nodig?

- Beleid gericht op minimalisatie van landschapsverstoring.
- Projecten uitvoeren in samenwerking met lokale partijen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2028**: Verhoogde zonne-energieproductie zonder landschapsverstoring.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van schaal en locatie specifieke eisen.

3.2 Zon op en om huizen en bedrijven

Stemmen voor: 90%

Wat is het advies?
Zet een strategie op om zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van huizen en bedrijven te stimuleren.

Wat is er nodig?

- Financiële ondersteuning voor lagere inkomens.
- Bewustwordingscampagnes en beleidsaanpassingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2028**: Significant verhoogde zonne-energieproductie achter de meter.

Wat kost het?
Afhankelijk van subsidies en investeringen per locatie.

3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit een collectief

Stemmen voor: 84%

Wat is het advies?
Onderzoek collectief bezit en beheer van zonnepanelen via een coöperatie zoals TexelEnergie of de gemeente.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met bestaande coöperaties en lokale initiatieven.
- Regelgeving aanpassen voor collectieve oplossingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2028**: Brede toegang tot zonne-energie, inclusief voor huishoudens zonder eigen dak.

Wat kost het?
Afhankelijk van schaal en organisatievorm; verdere specificatie nodig.

3.4 Grote zonneweide

Stemmen voor: 41%

Wat is het advies?
Realiseer een zonneweide van 50-100 hectare in de polder Eierland, gecombineerd met zoetwateropslag.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met landeigenaren en landbouwsector.
- Nieuwe coöperatie oprichten voor beheer en opbrengstenverdeling.

Wat levert het op en wanneer?

- **Na 2028**: Voorziening van 50-75% van de energieopwekking op Texel.

Wat kost het?
Afhankelijk van schaal en technologie; verdere analyses nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Combinatie met innovaties en landschapsimpact.

4. Energie uit water

4.1 Blue Energy

Stemmen voor: 74%

Wat is het advies?
Plaats Blue Energy-installaties bij gemalen op Texel om energie op te wekken uit het verschil in zout- en zoetwater.

Wat is er nodig?

- Commitment van gemeente, Rijkswaterstaat en waterschap.
- Locaties identificeren en vergunningen verkrijgen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Energievoorziening voor 600-700 huishoudens per unit.

Wat kost het?
€10-15 cent per kWh, afhankelijk van schaal.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Rendabiliteit op basis van waterhoeveelheid.
- Subsidie- en financieringsmogelijkheden.

4.2 Getijdenenergie

Stemmen voor: 65%

Wat is het advies?
Stimuleer de opwek van duurzame energie via getijdenenergie, bijvoorbeeld met vliegers (TidalKite) die door waterstroming elektriciteit genereren.

Wat is er nodig?

- Commitment van gemeente, provincies, Rijkswaterstaat en Waddenfonds.
- Vergunningsprocedures en vooronderzoeken uitvoeren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Verwachte bijdrage van 18,5 GWh per jaar met een park van 10 apparaten.

Wat kost het?
Kostprijs per kWh medio 2030: €0,25. Investeringen afhankelijk van schaal en subsidies.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Ecologische impact en kabelbeheer in Natura 2000-gebieden.
- Ruimtelijke vergunningsprocessen en investeringskosten.

4.3 Golfenergie

Stemmen voor: 63%

Wat is het advies?

Ontwikkel golfenergieopwekking aan de noordwestzijde van Texel in de Noordzee.

Wat is er nodig?

- Commitment van relevante partijen zoals InvestNL en Waddenfonds.
- Regulatiewijzigingen en vergunningsprocedures.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Potentieel tot 20-40% van Texelse elektriciteitsbehoefte opwekken.

Wat kost het?

Kostprijs per kWh medio 2030: €0,32. Investeringskosten afhankelijk van subsidies en opschaling.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Ecologische impact en kabelbeheer.
- Opschalingsmogelijkheden en technische standaarden.

5. Aardwarmte

5.1 Aardwarmte

Stemmen voor: 74%

Wat is het advies?
Ontwikkel aardwarmtewinning bij Texel voor constante en CO_2-vrije elektriciteitsopwekking.

Wat is er nodig?

- Geologisch onderzoek en vergunningen.
- Fondsenwerving en gemeentelijke goedkeuring.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: 15-20% van de energiebehoefte per unit, met restwarmte voor andere toepassingen.

Wat kost het?
€23 miljoen per unit, met een kWh-prijs van ongeveer €0,27.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Impact en verdere geologische gegevens.

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie

Stemmen voor: 75%

Wat is het advies?
Introduceer energyhubs waar organisaties en particulieren gezamenlijk energie opwekken, verbruiken en opslaan.

Wat is er nodig?

- Aanpassing wet- en regelgeving.
- Ondersteuning van de gemeente en samenwerking met Liander en TexelEnergie.
- Implementatie van energymanagementsystemen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2026**: Efficiënt gebruik van duurzame energie en verminderen netcongestie.

Wat kost het?
Extra financiële inspanning vereist; exacte kosten afhankelijk van businesscase.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Businesscase en technische haalbaarheid.
- Politieke bereidheid en samenwerking.

6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen

Stemmen voor: 71%

Wat is het advies?

Stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte, bijvoorbeeld door gebruik te maken van zonne-energie en opslagoplossingen. Dit vermindert de energievraag van TESO op het eiland en draagt bij aan een duurzame energievoorziening.

Wat is er nodig?

- Stimulans vanuit de gemeente om TESO te betrekken bij duurzaamheidsinitiatieven.
- Onderzoek naar geschikte technologieën zoals zonnepanelen, windenergie, en batterijopslag.
- Samenwerking met TexelEnergie en andere relevante partijen voor technische ondersteuning en financieringsmogelijkheden.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Vermindering van de energievraag van TESO op Texel en een voorbeeldfunctie voor andere bedrijven op het eiland.

Wat kost het?

Kosten zijn afhankelijk van de gekozen technologieën en schaal van de energieoplossingen. Exacte bedragen moeten worden bepaald op basis van een haalbaarheidsstudie.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Welke technologieën het meest geschikt zijn voor TESO.
- Financiële haalbaarheid en mogelijke subsidies.
- Operationele integratie van de oplossingen met het bestaande systeem van TESO.

7. Energieopslag

7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)

Stemmen voor: 78%

Wat is het advies?
Stimuleer de installatie van lithium-thuisbatterijen voor huishoudens en grootverbruikers.

Wat is er nodig?

- Subsidieprogramma en slimme meters om batterijen optimaal te sturen.
- Stimuleren van grootverbruikers om batterijen te implementeren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Directe ontlasting van de WadKabel en kostenbesparing.

Wat kost het?
€3.000 – €20.000 per batterij, afhankelijk van grootte en specificaties.

7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)

Stemmen voor: 79%

Wat is het advies?
Installeer buurtbatterijen op wijkniveau om lokaal opgewekte energie, zoals zonne- en windenergie, op te slaan en efficiënt te verdelen onder bewoners en bedrijven in de buurt.

Wat is er nodig?

- Identificatie van geschikte locaties en wijkinitiatieven.
- Onderzoek naar de haalbaarheid van zoutwaterbatterijen als duurzaam alternatief voor lithium.
- Regelgeving en beleidsaanpassingen om buurtbatterijen mogelijk te maken.
- Subsidies en cofinanciering om initiatieven te stimuleren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2026**: Efficiënter gebruik van lokaal opgewekte energie, ondersteuning bij peakshaving en minder belasting van het net.

Wat kost het?

- Buurtbatterij: €50.000 – €200.000, afhankelijk van grootte en capaciteit.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Draagvlak en bereidheid onder buurtbewoners om deel te nemen.
- Geschikte locaties en verzekerbaarheid van buurtbatterijen.
- Regels en standaarden voor geluidsimpact en veiligheid.
- Verdeling van voordelen en kosten binnen de gemeenschap.

7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)
Stemmen voor: 72%

Wat is het advies?
Installeer grootschalige batterijopslag op Texel om energieoverschotten op te vangen en peakshaving te realiseren.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met TexelEnergie en Liander voor netintegratie.
- Financiering via subsidies en coöperatieve modellen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2027**: Optimalisatie van WadKabel en netstabiliteit.

Wat kost het?
€1.000.000 – €2.000.000 per installatie.

7.4 Waterstofopslag
Stemmen voor: 59%

Wat is het advies?
Gebruik overtollige zonne-, wind- en getijdenenergie om waterstof te produceren en op te slaan. Waterstof kan worden ingezet voor transport, verwarming en elektriciteitsopwekking.

Wat is er nodig?

- Bouw van een waterstofproductiefaciliteit in samenwerking met TexelEnergie.
- Integratie van waterstof in transport en verwarming.
- Innovatieve samenwerking voor infrastructuurontwikkeling.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Langdurige energieopslag en veelzijdige toepassingen.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van schaal en technologie; verdere analyse nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Haalbaarheid en kosteneffectiviteit.
- Technologische obstakels en subsidiemogelijkheden.

7.5 Thermische opslag

Stemmen voor: 66%

Wat is het advies?
Gebruik thermische buffers om warmte-energie op te slaan, gericht op huishoudens en bedrijven met hoge warmtebehoeften.

Wat is er nodig?

- Ondersteuning voor innovatieprojecten met thermische buffers.
- Onderzoek naar koppelingen met biovergisting en lokale warmtebronnen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Balans tussen duurzame opwek en warmtevraag in de winter.

Wat kost het?
Afhankelijk van systeem en schaalgrootte; verdere specificatie nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Technologische haalbaarheid en subsidiekansen.
- Optimalisatie voor langdurige warmteopslag.

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente

Stemmen voor: 79%

Wat is het advies?
Creëer ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.

Wat is er nodig?

- Inhuur van een stedenbouwkundig adviesbureau.
- Regelmatige herziening van het omgevingsplan (€20.000-30.000 per jaar).

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2-5 jaar)**: Meer ruimte voor duurzame initiatieven en snellere implementatie.

Wat kost het?
Inhuurkosten van stedenbouwkundige expertise.

8.2 Energie-ambassadeur

Stemmen voor: 88%

Wat is het advies?
Stel een energie-ambassadeur of -commissie aan die verantwoordelijk is voor communicatie, beleidsontwikkeling, vergunning advies en betrokkenheid bij duurzame initiatieven.

Wat is er nodig?

- Aanstellen van een team van 3-5 medewerkers in schaal 10-11.

Wat levert het op en wanneer?

- **Binnen 2-3 jaar**: Betere samenwerking, duidelijkheid en versnelling van duurzame initiatieven.

Wat kost het?
Loonkosten voor het team en operationele middelen.

8.3 Lessen uit het verleden

Stemmen voor: 81%

Wat is het advies?
Leer van eerdere rapporten en verbeter beleidsvoering door realistische doelen te stellen en systematische planning in te voeren.

Wat is er nodig?

- Implementatie van een planningscyclus (Plan/Do/Check/Act).
- Aanstelling van een energiecommissaris voor continuïteit en samenhang.
- Maak een strategie of ontwerpplannen, die 6 jaar of langer meegaan. Die looptijd in combinatie met een Energie Commissaris moet ervoor zorgen dat plannen een uitvoeringshorizon krijgen die niet meer afhankelijk zijn van een steeds wisselend college.

Wat levert het op en wanneer?

- **Direct en doorlopend**: Betere betrokkenheid en planmatige aanpak van energievraagstukken.

Wat kost het?
Kosten voor versterking van ambtelijke capaciteit en advies.

9. Algemeen

9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte

Wat is het advies?
Het vaststellen van een duidelijke ambitie om zelf te voorzien in de basisbehoefte van elektriciteit, gericht op huishoudens en verschillende soorten bedrijven.

Drie opties voor zelfvoorzienendheid:

1. Huishoudens exclusief bedrijven.

   Stemmen voor: 53%

2. Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).

   Stemmen voor: 63%

3. Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.

   Stemmen voor: 68%

Benodigde stappen:

1. **Draagvlak creëren**: Peiling en bewustwording onder bewoners en toeristen.
2. **Gemeentelijke ondersteuning**: Communicatie en faciliteren van samenwerking.
3. **Data verzamelen**: Inzicht in energievraag en lokale opwekking.
4. **Strategieontwikkeling**: Actieplan en beleidsversoepelingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2025-2030)**: Duidelijk plan en eerste stappen richting zelfvoorziening.
- **Middellange termijn (2030-2040)**: Lagere afhankelijkheid van externe energieleveranciers en volledige implementatie.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van keuzes in opwekking, opslag, en distributie.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Definitie van basisbehoefte en energiebehoefte per seizoen.
- Bijdragen van lokale opwekking en opslag.
- Obstakels bij uitvoering van de ambitie.

9.2. Pas op de plaats

Stemmen voor: 24%

Wat is het advies?

Beperk nieuwe aansluitingen en duurzaamheidsinitiatieven tijdelijk om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen totdat er een nieuwe WadKabel ligt.

Wat is er nodig?

- Beleidsmaatregelen die energietransitie temporiseren.
- Actieve communicatie en bewustwordingscampagnes.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2035**: Stabilisatie van het bestaande netwerk en gerichte voorbereiding op toekomstige uitbreiding.

Wat kost het?

Minimale kosten; focus ligt op beleidsvoering.

Oorspronkelijke versie van de adviezen

Hieronder staan de adviezen zoals deze zijn gemaakt en ter stemming aangeboden door de deelnemers van het Texels Inwonersberaad op de laatste dag van het beraad, 14 december 2024.

Een stem kan op 6 keuzes ingevuld worden

Positief:
1 = Dit is helemaal wat ik graag wil
2 = Dit is wat ik graag wil
3 = Dit wil ik wel met een paar bedenkingen

Negatief:
4 = Ik heb bedenkingen
5 = Ik denk niet dat ik dit wil
6 = Dit wil ik helemaal niet

Er wordt gekeken naar het percentage positieve stemmen. Adviezen met een ruime meerderheid (70%) worden aangenomen.

Onder de 70% worden de adviezen niet aangenomen, maar wel vermeld in het eindrapport.

1. Energie besparen

1.1 “Wat je niet gebruikt, hoef je niet op te wekken” (uitgebreide versie)

De verkorte versie waarop gestemd is op 14-12-2024 staat onderaan dit advies)
Stemmen voor 81%

Ons advies is: maak besparingsprogramma’s die toegespitst zijn op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven. Denk hierbij aan isolatie(maatregelen), energiezuinige apparatuur, slimme thermostaten, batterijen, Smart Grid, delen van overshot energie met een ander e.d. om energiebesparing te stimuleren.
Hiermee zouden alle (vakantie)woningen energielabel A (streven van de Gemeente Texel) en alle bedrijven minimaal energielabel C (landelijke eis) halen vóór 2028. Sinds 1 juli 2023 is er een landelijke Energiebesparingsplicht (Bal +Bbl) voor locaties met een relevante milieubelastende activiteit én met een jaarlijks energiegebruik van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m^3 aardgas (equivalent). Tevens moet er ingezet worden om zelf energie op te wekken en op te slaan achter de meter.
Dit zorgt er op de korte termijn voor dat het energiegebruik verminderd wordt en op de langere termijn een steentje wordt bijgedragen aan het streven van de Gemeente Texel om ‘all electric’ te worden. Hierbij worden minima bewust meegenomen.
Dit alles kan niet los staan van de warmtetransitie die de Gemeente Texel naast streeft.
De kernwaarden worden (behalve dat bij het plaatsen van kleine windmolens deze aandacht nodig hebben) worden in het besparen, opwekken en opslaan achter de meter, niet geschaad.
Doel: Door de totale energiebehoefte van huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven te verminderen, zal er naast directe kostenbesparingen voor de gebruiker, een lagere belasting van het net zijn en voldoet het huidige netwerk tot 2035. Voor woningen kunnen deze maatregelen 61% aan totale energiebehoefte schelen. Te bereiken door o.a. uitvoeren van isolatiemaatregelen, installatie van slimme thermostaten en energiezuinige apparatuur. Door zelf energie “achter de meter” op te wekken en op te slaan is er minder vraag van energie van het hoofdnet.

De **belangrijkste organisatoren/verantwoordelijke** zijn de gemeente, TexelEnergie en TOP. Indien er een andere organisatie (bij) nodig is vermelden we die er apart bij.

De eerste stappen dienen *proactief* te worden gezet door de Gemeente Texel, TexelEnergie en TOP.

Kosten: Nog niet als totaal plaatje bekend, voor zover mogelijk hebben we de kosten aangegeven. Het verleden leert dat besparingen zichzelf terugverdienen en dat subsidie verlenen zich dubbel en dwars terugverdienen. Van de 1 miljoen - van de verkoop van NUON- die als subsidiemotor ingezet is voor verduurzaming op Texel, heeft uiteindelijk op Texel geresulteerd dat er voor 13 miljoen is geïnvesteerd. Dit heeft gezorgd voor o.a. kostenbesparing per bewoner op het energieverbruik; economie verhogende werking - omzet op het eiland stijgt, meer werkgelegenheid; lagere belasting van het net.

Door gerichte energie-audits, collectieve inkoop en het stimuleren van bewustwording en technologieën, zoals slimme thermostaten, kan de gemeenschap aanzienlijke energiebesparingen realiseren. Dit bevordert duurzaamheid en verlaagt de energierekening van bewoners en bedrijven en de energienet belasting.

Actiepunten voor Implementatie van "Energiebesparing, Nu en in de Toekomst"

1. Lokaal Energie-Expertteam Oprichten

Actie: Richt een **proactief LOKAAL** team van energie-experts op om bewoners en bedrijven te ondersteunen met advies over energiebesparing, subsidieaanvragen en praktische uitvoering van maatregelen. Dit team kan dienen als centraal aanspreekpunt voor *alle* energiebesparingsvragen.

Wij dringen erop aan om een proactief LOKAAL Team samen te stellen, er is voldoende “knowhow” op het eiland aanwezig en dit loket zal meer dan 10 jaar bestaan en kan direct beginnen (per 1-2-2025), dan riskeer je niet dat er mensen- en dus kennis- verdwijnen van het eiland.

Dit Lokale team gaat direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:

1. uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheersystemen (kan al voor energiescan)
2. uitvoeren van een gratis energiescan toegespitst op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven;
3. bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven t.a.v. energiebesparing;
4. informeren over subsidies en financieringsopties voor energiebesparende maatregelen;
5. collectieve inkoop van energiebesparende materialen;
6. monitoring en evaluatie van energiebesparende maatregelen, terugkoppelen aan gemeente;
7. extra aandachtspunten voor vakantiewoningen
8. voldoende zonnepanelen, zonneboilers en kleine windmolens op geïsoleerde huizen.
9. eigen opslag voor de “piekmomenten”
10. vervangen van de “oude” gas cv-ketel.
11. de gemeente ondersteunen en “wakker” houden / gemeente adviseren over vereenvoudigen/ versoepelen van vergunningen.

Er bestaat een loket Duurzaam Bouwloket. Wat niet optimaal is, waar een beperkt aantal gratis telefoongesprekken en gratis keukentafelgesprekken zijn ingekocht door de gemeente, niet voldoende op lokaal niveau en goed voor alle huishouden is gericht, dus niet voldoet.

Door wie: Gemeente, TexelEnergie en TOP richten het lokale Energie-Expertteam op, en nodigen experts (zie wat het Energie-Expertteam moet ondersteunen) uit van ondernemers, energie-expert van het eiland. Met de nadruk op LOKAAL.
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
Kosten: salaris vaste medewerkers + ingehuurde medewerkers
Kernwaarden: geen invloed

Dit Lokale team gaat direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:

1. **Uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheer-systemen (al voor de energiescan)**

Actie: Stimuleer het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen door subsidies en voorlichtingscampagnes. Deze systemen helpen om het energieverbruik van huishoudens (ook die van de toeristen) en bedrijven te optimaliseren door bijvoorbeeld de verwarming automatisch aan te passen op basis van gebruik en buitentemperatuur en direct een verlaging in stookkosten en energieverbruik.
Door wie: campagne + subsidieregeling (lokale inkoop) optuigen: lokale Energie-Expertteam + Gemeente Texel.
Tijdslijn: direct -12 maanden.
Kosten: Energiebeheer-systemen+ slimme thermostaten vanaf € 650.

2. Uitvoeren van een Energiescan / transmissiescan gekoppeld aan het energielabel voor Huishoudens, Vakantiewoningen en Bedrijven.

Dit is een essentiële STAP die GOED uitgevoerd moet worden en moet GRATIS zijn!

Actie: Organiseer een energie-audit programma gecombineerd met een energielabel bepaling (indien nodig) waarbij huishoudens en bedrijven (denk aan kerken en gymzalen) een gratis energie-audit kunnen aanvragen om inzicht te krijgen in hun energieverbruik en besparingsmogelijkheden (denk aan direct vervanging van oude apparaten). Vervolgens maatwerk (uitleg) per energie-audit m.b.t. isolatie, energiezuinige technologieën e.d., met als uiteindelijk streven iedereen naar energielabel A (energiearme woning) en bedrijven op een energielabel C of hoger te tillen. Als het goed is worden de nieuwbouw huizen al “afgeleverd” met een label A+++, ook voor hun zal het goed zijn om een energie-audit te ondergaan om extra besparingen op te leveren.
Monitoring (zie ook punt 7): Sla deze gegevens allemaal op in een database (o.a. hulp bij collectieve inkoop materialen).
Door wie: lokale Energie-Expertteam stuurt dit aan; uitvoering bijvoorbeeld Bureau BAEK (Etienne van Bennekom), i.s.m. dorpscommissies.
Tijdslijn: Start binnen 6 maanden; in samenwerking met de dorpscommissies.
Kosten: €1000 per woning/gebouw; van woningen in een straat die op hetzelfde moment zijn gebouwd hoef je maar 3 tot 4 woningen te meten (bijvoorbeeld 2 hoek -, 1 of 2 tussenwoningen).

3. Bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven voor Energiebesparing
Kosten: promotie materiaal, promotie campagne, sprekers op vergaderingen
Tijdslijn: Is al aan de gang, doorlopend de komende jaren. In samenwerking met de dorpscommissies; VVE o.a. van de vakantieparken.

4. Centraal informatiepunt maken dat informeert over en ondersteunt bij subsidies en financieringsopties voor Energiebesparende Maatregelen
Actie: Loket maken. Informeer inwoners en bedrijven over beschikbare subsidies en leningen voor energiebesparende maatregelen (denk aan 0% leningen; isolatiefonds; glas subsidies e.d.). Collectieve subsidie voor aanschaf materialen – dus subsidie onafhankelijk maken van de “aannemers”. Onderzoek nieuwe

gemeentelijke regelingen om energiebesparing toegankelijker te maken voor lagere inkomens. En denk aan de gebouwen als kerken, gymzalen van de dorpen.
Door wie: Lokale Energie-Expertteam
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
Kosten: leden van het Lokale Energie-Expertteam

5. Collectieve Inkoop van Energiebesparende Materialen
Actie: Organiseer een collectieve inkoopactie (bijvoorbeeld op inschrijving ala eigen huis) voor energiebesparende materialen zoals isolatie, HR++-glas, en energiezuinige apparaten om kosten te verlagen voor inwoners en bedrijven. Dit maakt energiebesparende maatregelen toegankelijker en financieel haalbaarder.
Door wie: TexelEnergie; ondernemers
Tijdslijn: Binnen 9 maanden.

6. Monitoring en Evaluatie van Energiebesparende Maatregelen
Actie: Ontwikkel een monitoringssysteem om de effecten van de geïmplementeerde energiebesparende maatregelen te meten. Verzamel data over energiebesparing, terugdringing van CO2-uitstoot, en de kostenbesparingen voor huishoudens en bedrijven.
Door wie: Lokaal Energie-Expertteam i.s.m. dorpscommissies
Tijdslijn: start binnen 6 maanden

7. Extra aandachtspunten voor vakantiewoningen
Actie: VVE's verleiden om energieverbruik te verlagen op het park.
Handhaving Gemeente dat alle vakantiewoningen een energielabel hebben (sinds 1 -1-2024 verplicht als je verhuurt). Vervolgens er via voorlichting aan werken dat deze allemaal naar label A worden opgetrokken. Parken moeten de energie zelf achter de meter regelen.
Events organiseren voor de VVE om ze uit te leggen waarom er bespaard moet worden.
Tijdslijn: heden – doorlopend.

8. Voldoende zonnepanelen en zonneboilers op geïsoleerde huizen en bedrijven, eventueel in combinatie met kleine windmolens.
Zonnepanelen gaan niet zonder windmolens. Er bestaan diverse types zonnepanelen (denk aan losse -, dakpan- en nokzonnepanelen) en diverse types windmolens (denk aan wokkels, RigdeBlade, kleine windmolens bij boerderijen). Allemaal opwek "achter" de meter!
Kosten: zie advies "windmolens".
Tijdslijn: heden – doorlopend.
Kernwaarden: kan van invloed zijn; maar het is hier de vraag wat zwaarder weegt, een niet zo'n fraai dak of een iets hogere windmolen naast een boerderij, op een huis of de kernwaarden. Vogelsterfte kan voorkomen worden door o.a. 1) 1 blad van de windmolen zwart te maken (Noors onderzoek wijst uit dat er bij de 22 in Noorwegen bestaande verschillende type vogels minder sterfte is); 2) tijdens de vogeltrek, op radar is te detecteren, de molen stilzetten tot de trek voorbij is; 3) 360° rondom camera op de molen met een vogelherkenningsprogramma en die de molen stil zet als er een, wat wij een belangrijke vogel vinden langs komt (zeearend).
Nodig: subsidie, vergunningen en windmolenbeleid aanpassen.

9. Eigen opslag voor de "piekmomenten"
Er zijn momenten dat iedereen thuis is en dat er te veel vraag aan het net is (o.a. tussen 16.00 uur en 21.00 uur). Er zijn ook momenten dat er te veel energie naar het net wordt afgeleverd (zomer). In deze gevallen zou een thuisbatterij (van rond 9 kWh eengezinswoning) een oplossing zijn. Er zijn diverse mogelijkheden om een teveel of goedkope energie op te slaan. Denk aan Lithium -(LFP), zoutwater-, aqua- (https://aquabattery.com/) en grafeen-batterij (grp-

energy.nl) (deze laatste zijn minder schadelijk en brandgevaarlijk t.o.v. lithium). Op dit moment lijkt grafeen-batterij de beste keus als huisbatterij. Maar de markt veranderd snel, dus er moet een vinger aan de pols gehouden worden.
Er kan ook een keuze gemaakt worden voor een buurt (grafeen)batterij.

Actie: Elk huis – in ieder geval nieuwbouw – een eigen huis- of collectieve batterij, of een andere manier van collectieve warmteopslag (in een grote kuil water – zie o.a. project op Vlieland), zie verder advies opslag.

Kosten: vanaf € 3300 per batterij.

Tijdslijn: heden – doorlopend.

Nodig: subsidie

10. Vervangen van de "oude" gas CV ketel.

Bij het vervangen de "oude" cv-ketel kan i.p.v. een (hybride)warmtepomp ook een Remeha CV met sterling motor in combinatie met een paar zonnepanelen gekozen worden – door deze techniek heb je minder zonnepanelen nodig om je huis te verwarmen.
Samen inkopen; Gasloos garantie.
CV ketel vervangen door warmtepomp.
CV ketel vervangen door een warmtenetwerk op wijk niveau.

Actie: Elk huis – in ieder geval de nieuwbouw – een (hybride) warmtepomp.

Tijdslijn: heden – doorlopend.

11. Gemeente

Actie: Lokaal Energie-Expertteam moet Gemeente ondersteunen en "wakker" houden!
Want: Gemeente moet op korte termijn en doorlopend:
- op het gebied van informatie m.b.t. besparen actiever zijn! Dus vanuit de gemeente de gratis energiescan aanbieden.
- meerjarenplan maken m.b.t. energietransitie en energiegebruik verminderen. Verder vooruitkijken!
Nu al nadenken wat er waar moet worden aangelegd voor de toekomst. Met vooruitziende blik nu al voorzieningen aanleggen of laten liggen. Regeren is vooruitzien!
Denk o.a. aan: het zeer goede gasleidingennetwerk - laten liggen (transport waterstof), transport mogelijkheden warmtenet, gezamenlijke buurtbatterij verbinden met huizen, een energie hub ed.. Nu meenemen bij de nu geplande werkzaamheden voorkomt later extra werkzaamheden (weer straat open) !
- beleidsplannen m.b.t. kleine windmolens maken (dit ligt bij de gemeente en niet bij de Provincie).
- vergunningen en subsidies vereenvoudigen! Zoals waar mag een buurtbatterij geplaatst worden; hoe hoog mag een windwokkel op een dak zijn, etc.

1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken (verkorte versie)

Stemmen voor 81%

Ons advies is: maak besparingsprogramma's die toegespitst zijn op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven. Denk hierbij aan isolatie(maatregelen), energiezuinige apparatuur, slimme thermostaten om energiebesparing te stimuleren. Hiermee zouden alle (vakantie)woningen energielabel A (streven van de Gemeente Texel) en alle bedrijven minimaal energielabel C (streven Gemeente Texel) halen vóór 2028. Dit zorgt er op de korte termijn voor dat het energiegebruik verminderd wordt en op de langere termijn een steentje wordt bijgedragen aan het streven van de Gemeente Texel om 'all electric' te worden. Hierbij worden minima bewust meegenomen.

Doel: Door de totale energiebehoefte van huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven te verminderen, zal er naast directe kostenbesparingen voor de

gebruiker een lagere belasting van het net zijn en voldoet het huidige netwerk tot 2035. Voor woningen kunnen deze maatregelen 61% aan totale energiebehoefte schelen. Te bereiken door o.a. uitvoeren van isolatiemaatregelen, installatie van slimme thermostaten en energiezuinige apparatuur. De eerste stappen dienen *proactief* te worden gezet door de Gemeente Texel, TexelEnergie en TOP.

Kosten: Nog niet bekend, maar het verleden leert dat besparingen zichzelf terugverdienen (1 miljoen subsidie resulteerde op Texel in 13 miljoen economisch voordeel).

Actiepunten voor Implementatie

Lokaal Energie-Expertteam Oprichten
Actie: Richt een *proactief lokaal* team van energie-experts op om bewoners en bedrijven te ondersteunen met advies over energiebesparing, subsidieaanvragen en praktische uitvoering van maatregelen. Dit team kan dienen als centraal aanspreekpunt voor *alle* energiebesparingsvragen.
Dit team zal meer dan 10 jaar bestaan en direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:
uitvoeren van een gratis energiescan toegespitst op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven;
collectieve inkoop van energiebesparende materialen;
bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven t.a.v. energiebesparing;
informeren over subsidies en financieringsopties voor energiebesparende maatregelen**;**
monitoring en evaluatie van energiebesparende maatregelen, terugkoppelen aan gemeente;
gemeente adviseren over vereenvoudigen/versoepelen van vergunningen.
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.

We denken hierbij aan:

- **Uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheersystemen (al voor energiescan)**
  Tijdslijn: direct -12 maanden.
- **Uitvoeren van een gratis energiescan/transmissiescan voor huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven.**
  Dit is een essentiële STAP die GOED uitgevoerd moet worden en moet GRATIS zijn!
  Tijdslijn: Start binnen 6 maanden, in samenwerking met de dorpscommissies.
- **Centraal informatiepunt maken dat informeert over en ondersteunt bij subsidies en financieringsopties voor Energiebesparende Maatregelen**
  Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
- **Collectieve Inkoop van Energiebesparende Materialen**
  Tijdslijn: Binnen 9 maanden.
- **Monitoring en Evaluatie van Energiebesparende Maatregelen**
  Terugkoppeling naar gemeente om langdurig consequent beleid te voeren.
  Tijdslijn: start binnen 6 maanden i.s.m. dorpscommissies.
- **Extra aandachtspunten voor vakantiewoningen**
  In samenwerking met parken en VVE; moeten de energie zelf achter de meter regelen.
  Tijdslijn: heden – doorlopend.
- **Gemeente moet vergunningen vereenvoudigen!**
  Gemeente moet op het gebied van informatie m.b.t. besparen actiever zijn!
  Tijdslijn: heden – doorlopend.

2. Windenergie

2.1. Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor 84%

Dit is niet in lijn met de Texelse kernwaarden en daarom ook niet verder uitgezocht door deze werkgroep.

2.2. Vrijwel onzichtbare windturbines

Stemmen voor 82%

Het omzetten van windenergie naar elektrische energie is eigenlijk een no-brainer op Texel; het eiland ligt op de meest windrijke plek van Nederland, de wind is vrijwel altijd aanwezig en op z'n sterkst in de winter (daarmee is het een perfecte aanvulling op zonne-energie)
de wind komt aan over zee en is daardoor op geringe hoogte al laminair, waardoor geen hoge windmolens nodig zijn, de wind is gratis,
doordat dit voorstel over energie achter de meter gaat is het niet afhankelijk van Liander en kan er snel mee begonnen worden

Er zijn een aantal hoegenaamd onzichtbare windturbines die aan de schoorsteen of nok van een gebouw geplaatst kunnen worden, zoals de Ridge blade of aeromine. De opbrengst hiervan kan in combinatie met zonnepanelen voldoende stroom opbrengen voor één huishouden. Er kan een batterij worden toegevoegd om energie gedurende een korte tijd (een paar dagen) op te slaan.

<u>Wat is er nodig om dit te realiseren?</u>
Vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

<u>Wat levert het op en wanneer?</u>
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen genoeg voor één huishouden

<u>Wat kost het?</u>
Ridge Blade EUR 5.000 – EUR 10.000
Thuisbatterij vanaf ongeveer EUR 10.000

<u>Wat moet er nog uitgezocht worden?</u>
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Kun je een batterij in huis plaatsen en is dat nog te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Dirk Schraag noemde ook nog: de schade aan gevels of schoorstenen die kan ontstaan door kleine windmolens rechtstreeks aan een gebouw te bevestigen (al was er in dat verhaal over de ervaringen van de buurman wel sprake van een combinatie van een Chinese windmolen en een portie zelf geknutsel...).

Deze manieren van wind energie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en

vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.3. Windwokkel of mini windmolen

Stemmen voor 78%

Het omzetten van windenergie naar elektrische energie is eigenlijk een no-brainer op Texel;

het eiland ligt op de meest windrijke plek van Nederland, de wind is vrijwel altijd aanwezig en op z'n sterkst in de winter (daarmee is het een perfecte aanvulling op zonne-energie) de wind komt aan over zee en is daardoor op geringe hoogte al laminair, waardoor geen hoge windmolens nodig zijn,
de wind is gratis, doordat dit voorstel over energie achter de meter gaat is het niet afhankelijk van Liander en kan er snel mee begonnen worden

De zogenaamde windwokkel of mini windmolen of één van de vele alternatieve windturbines zoals bijv. de blade; een dusdanig kleine windturbine dat deze niet opvalt in het landschap.

Op de schets weergegeven als zeer kleine windmolen van maximaal 3m hoog.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

Wat levert het op en wanneer?
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen
per installatie is genoeg voor één huishouden

Wat kost het?
Windwokkel EUR 2500-5000
Mini windmolen EUR 3000-4000
Thuisbatterij EUR 10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Kun je een batterij in huis plaatsen en is dat nog te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?

Deze manieren van windenergie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.4. Windmolen kleiner dan 15m

Stemmen voor 69%

Met name voor boerderijen is een kleine (<15m zoals de voormalig E.A.Z. windmolen) een prima optie om voldoende energie op te wekken voor eigen gebruik. Omdat deze windmolens niet hoger zijn dan de boerderij waarnaast deze is opgesteld, vallen ze nauwelijks op in het landschap.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

Wat levert het op en wanneer?
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen genoeg voor één boeren bedrijf.

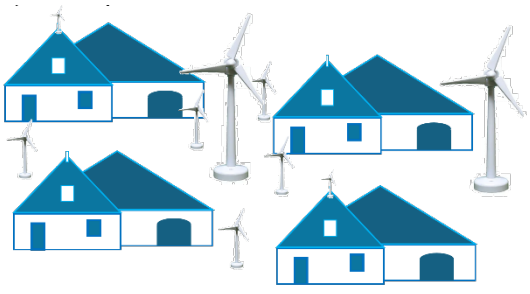
Wat kost het?
Windmolen EUR 75.000
Batterij EUR 20.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Is voor een thuis batterij een vergunning nodig?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Hoeveel vogels hebben nu daadwerkelijk last van de windmolen?

Deze manieren van wind energie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.5 Wind voor buurtschappen

Stemmen voor 59%

Naast individuele opstellingen van windturbines moet ook toegestaan worden dat buurtschappen en/of vakantieparken gezamenlijk stroom opwekken met een energie mix van wind en zon naar analogie van de postcoderoos voor zonnepanelen. Dit voorstel betreft ook een buurtbatterij voor opslag van de energie. In dit voorstel wordt uitgegaan van energie achter de meter, in een buurtschap en/of vakantiepark wordt dus ieder huis aangesloten op de buurt batterij. Bij een buurtschap is aansluiting uiteraard vrijwillig.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen– Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
vergunningen voor het plaatsen van een buurt batterij – Gemeente Texel
vergunningen nodig om kabels naar huizen te leggen – Gemeente Texel
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel

Wat levert het op en wanneer?
van af 2030 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen
per installatie is het afhankelijk van de grootte van de installatie en het aan huishoudens dat mee doet.

Wat kost het?
De kosten zijn afhankelijk van de grootte van de installatie

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Welke vergunningen zijn voor een buurtbatterij nodig?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en buurtbatterijen te leveren?
Waar kun je buurtbatterijen plaatsen en is dat te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Mag een buurtschap energie producent worden?
Mag het collectief kabels aanleggen van buurtbatterij naar woonhuizen of van een vakantiepark batterij naar vakantiehuizen?
De prijs van deze oplossing

2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor 29%

Er zouden op het eiland een paar plekken kunnen worden geselecteerd waar een aantal grotere (maar niet hoger dan 50 meter (tiphoogte), zoals die in Oudeschild) windmolens geplaatst worden. Vooral in de polder van het NIOZ (zoals uit het advies van de vogelbescherming blijkt) zullen ons inziens zulke windmolens nauwelijks tot horizonvervuiling leiden.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen van de windmolens– Gemeente Texel
kabel plus aansluiting op het net - Liander
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel
is een coöperatie mogelijk?

Wat levert het op en wanneer?
na 2030
per molen circa 5000 MWh per jaar

Wat kost het?
1 molen kost EUR 1.250.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Aan wie lever je de stroom?
Wanneer kan Liander windmolens aansluiten?
Hoeveel vogels hebben nu daadwerkelijk last van de windmolen?
Indien de molens in zee worden geplaatst: wat is er bekend over het effect van de windmolen op onderwaterleven?

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur
Stemmen voor 90%

Ons advies is om **in te zetten op zonne-energie op zoveel mogelijk manieren bij bestaande infrastructuur en gebouwen**. Dat gaat om de infrastructuur van de gemeenten (+ andere overheden) zoals fietspaden en carports in de centra van de dorpen. Zoveel mogelijk achter de meter tot 2028.
Eén randvoorwaarde is hierbij belangrijk:
De oplossingen zijn met inachtneming van de kernwaarden en verstoren het landschap niet of minimaal.

3.2 Zon op en om huizen en bedrijven
Stemmen voor 90%

Ons advies is om naast zonne-energie bij gemeentelijke infrastructuur een strategie op te zetten voor zoveel mogelijk zonnepanelen op daken, muren en andere innovatieve manieren rondom de huizen en bedrijven op Texel.
Enkele richtlijnen:
Mensen die minder te besteden hebben worden (financieel) ondersteund.
Tot 2028 worden bedrijven en inwoners (incl. recreatieparken) gestimuleerd om nieuwbouw en 'upgrades' (laadpalen etc.) **achter de meter** op te lossen, dit om de net congestie te verminderen.
Ook wordt iedereen (woningen + bedrijven etc.) gestimuleerd om (zonne)oplossingen **'achter de meter'** te zoeken. Iedereen kan daarbij financiële ondersteuning krijgen, waarbij financiële ondersteuning bij lagere inkomens hoger is dan bij de hogere inkomens.

3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief
Stemmen voor 84%

Ons advies is om parallel aan de opmaak van een strategie voor zonne-energie bij woningen, bedrijven en infrastructuur onderzoeken of **collectief bezit en beheer van zonnepanelen vanuit een coöperatie als TexelEnergie of de Gemeente zelf mogelijk is**. Daarmee zou voorkomen moeten worden dat iedereen 'zelf iets bedenkt en oplost' en het collectief mist om iedereen van voldoende energie te voorzien (bijv. bij mensen die geen panelen op het dak kunnen plaatsen). Dit collectief overstijgt de bestaande coöperaties en/of lokale initiatieven zoals Postcoderoos.

3.4 Grote zonneweide
Stemmen voor 41%

Ons advies is om op het **landbouwareaal** van Texel (bijv. in polder Eierland boven het vliegveld) **een grote zonneweide te realiseren** tussen de 50 en 100 hectare die, in ieder geval in combinatie met een opslag, Texel kan voorzien van 50% tot 75% van de opwek op het eiland. (100 hectare kan binnen 'een vierkant' boven het vliegveld tussen Post- en Hoofdweg). Door deze tegelijkertijd ook als zoetwater opslag te gebruiken voor de landbouw in de omgeving is in het landschap alleen een dijk van +/- 2,5 meter zichtbaar en kan Texel in één klap zoet water en een energietekort oplossen!
Randvoorwaarden:
Oplevering pas na 2028 als het net-congestie probleem is opgelost!

De landbouw moet financieel goed gecompenseerd worden (en bereid zijn!). De eigenaar van het land mag voor een groot aandeel meeprofiteren!
Deze zonneweide is onderdeel van een aparte, nieuw gestichte coöperatie, waarvan opbrengsten ten goede komen aan Texelaars (of in een energiefonds worden gestoken).
Als er nieuwe innovatieve manieren van energie opwek gerealiseerd worden dan kan de zonne-plas relatief eenvoudig weer inkrimpen en teruggegeven worden aan landbouwareaal.

4. Energie uit water

4.1 Advies Blue Energy

Stemmen voor 74%

Ons advies is om net als op de Afsluitdijk al gebeurt, ook bij enkele gemalen een Blue Energy-installatie neer te zetten. Bij een membraan komen zoet en zout water samen. En uit het verschil in zoutgehalte wordt energie opgewekt. Op Texel stroomt per jaar 44 miljoen kuub water weg. Dat is zonde!

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, Rijkswaterstaat en waterschap
Het voorbeeld draait reeds. Het vergunningentraject moet doorlopen worden, maar is bekend.
Naast installatie in een gemaal vraagt het een unit ter grootte van een voetbalveld om de vrijkomende energie om te zetten in elektriciteit.

Wat levert het op en wanneer?
Tussen nu/2030 en erna
Een Blue Energy installatie werkt 80% van de tijd. Alleen bij harde wind niet.
De installatie op de Afsluitdijk werkt 132.000 KW op.
Een unit in 1 gemaal zou in theorie genoeg stroom kunnen opwekken voor 600 a 700 gezinnen. De oppervlakte van een unit beslaat 1 voetbalveld
Exacte cijfers qua oplevering zijn nog niet bekend.

Wat kost het?
De fabrikant van de installatie op de Afsluitdijk verwacht ene kostprijs van tussen de 10 en 15 cent per kWh

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Subsidiemogelijkheden?
Is het, op basis van de hoeveelheid water, op Texel rendabel?

4.2. Advies Getijdenenergie

Stemmen voor 65%

Ons advies is om voor de opwek van duurzame energie, onder meer in te zetten op getijdenenergie. Het heeft een flinke potentie aan stroom opwek en is nauwelijks zichtbaar boven water. Waarmee het past binnen onze kernwaarden.
Het berust op een vlieger die door stromend water heen en weer vliegert. Een set vleugels in de vlieger zorgen voor een trekkende kracht aan de kabel van de vlieger waarmee elektriciteit opgewekt kan worden. De totale lengte van het apparaat is ongeveer 100 meter. Het apparatuur zou bij een diepte groter dan 15 meter geïnstalleerd kunnen worden. Omdat de vlieger op de heen-en terugweg op een andere hoogte vliegert is de totale hoogte van de waterkolom waar hij doorheen gaat ongeveer 20 meter.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, provincies, Rijk, Rijkswaterstaat, Waddenfonds.
Bij grote projecten duurt een geheel traject vanaf het indienen van een complete vergunningsaanvraag ongeveer een half jaar, mits de aanvrager gedegen vooronderzoek heeft gedaan. Een dergelijk voortraject kan enkele jaren duren.
Getijdenenergie vlieger is geschikt voor lage stroomsnelheden en ondiepe wateren tussen Den Helder en Texel(mars diep) / tussen Texel en Vlieland(Engelschmangat).

Wat levert het op en wanneer? Tussen nu en 2030/ na 2030
Het voordeel aan getijdenenergie is dat het, ten opzichte van andere vormen van duurzame energie opwerk, altijd aanwezig is. In de winter wel met een hogere opwekpiek dan in de zomer.
De verwachting is dat Texel in 2030 ongeveer 81 GWh aan elektriciteit nodig heeft. Een deel van deze elektriciteit, ongeveer 16 GWh (20%), zal opgewekt worden door zonnestroom op Texel. Het maximale potentieel uit de Waddenzee is 40MW.Dit kan een aanzienlijke bijdrage leveren aan onze elektriciteitsopwekking.
Voor getijdenenergie is het Marsdiep een interessante locatie, omdat het hier tot 40m diep is en de stroming sterk is.
Een getijdenpark van 10 apparaten met een vermogen van 5 MW kan 18,5 GWh per jaar aan elektriciteit opwekken. Bij een park met meerdere apparaten liggen de apparaten in een rij en 125 meter uit elkaar. Een volgende rij apparaten kan op 500m afstand liggen.
Directe invoeding van elektriciteit via elektriciteitskabels naar Texel. Via een Power Take -off Unit wordt de geproduceerde elektriciteit getransformeerd naar 10 KV, waarmee het direct in te voeden is op het middenspanningsnet. Batterijopslag kan toegepast worden om grotere projecten in te passen

Wat kost het?
De kosten zijn niet exact te bepalen, vooral omdat getijdenenergie nog in ontwikkeling is. De kostprijs van getijdenenergie medio 2030 is ongeveer 25 eurocent per kWh. Er is financiële ondersteuning nodig van o.a. het Waddenfonds voor opschaling.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Veel is al uitgezocht. Zie ook het rapport van TNO uit 2024; “ Het potentieel van energie uit water in en rondom het Waddengebied”. Waar de gemeente Texel 1 van de opdrachtgevers van is geweest. Nader onderzoek dient er nog wel gedaan te worden naar:
de impact van getijdenenergie op de ecologie. Eerdere onderzoeken hebben geen negatieve effecten aangetoond.
de kabels die op de zeebodem liggen en in of nabij Natura 2000 gebieden liggen.
De daadwerkelijke investeringskosten voor Texel/Waddenfonds/provincie/Rijk
Het ruimtelijke vergunningsproces (welke instantie moet wat leveren)

4.3 Advies Golfenergie

Stemmen voor 63%

Ons advies is om, voor de opwek van duurzame energie, onder meer in te zetten op golfenergie aan de noordwestzijde van Texel in de Noordzee. Het heeft een grote potentie aan stroom opwek en is nauwelijks zichtbaar boven water. Waarmee het past binnen onze kernwaarden.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, provincies, Rijk, Rijkswaterstaat, Waddenfonds en mogelijk InvestNL
Bij grote projecten duurt een geheel traject vanaf het indienen van een complete vergunningsaanvraag ongeveer een half jaar, mits de aanvrager gedegen vooronderzoek heeft gedaan.
Er zijn daarom regeltechnische en juridische wijzigingen nodig die de netbeheerders meer ruimte geven om andere factoren mee te nemen in de afwegingen voor de volgorde waarin projecten aangesloten worden om meer ruimte te bieden aan Energie uit Waterprojecten. En er zijn standaarden nodig voor de toetsing om de vergunningverlening te versnellen.

Wat levert het op en wanneer? Tussen nu en 2030 en na 2030
Het voordeel aan golfenergie is dat het, ten opzichte van andere vormen van duurzame energie opwerk, altijd aanwezig is. In de winter wel met een hogere opwekpiek dan in de zomer.
De verwachting is dat Texel in 2030 ongeveer 81 GWh aan elektriciteit nodig heeft. Een deel van deze elektriciteit, ongeveer 16 GWh (20%), zal opgewekt worden door zonnestroom op Texel. Er is voldoende potentieel aan golfenergie en voldoende ruimte op de Noordzee voor elke gewenste hoeveelheid. Dus ook voor de opwek van de overige 65 GWh (80%)
De ruimte die golfenergie installaties nodig hebben is beperkt. Voor de opwek van 15 GWh (ongeveer 20% van het totaal gebruik aan elektriciteit op Texel, 4000 huishoudens) uit golfenergie is 10 hectare nodig op de Noordzee. Hier liggen dan 50 golfenergieapparaten van 100 kW. 1 apparaat is ongeveer 10 bij 10 meter.
De verwachting is dat, met deze inzet en snelheid, er in 2026 alleen enkele (kleinschalige) pilotprojecten zijn gerealiseerd. Het concept opwek golfenergie kan daarna snel groeien. Afhankelijk van het tempo van opschaling van de technieken, het tempo van de vergunningverlening en de beschikbare netcapaciteit kan, rond 2030, 20 tot 40% van het elektriciteitsverbruik van Texel zelf opgewekt worden met golfenergie. Een verhoging van dit percentage na 2030 is, naar wens, mogelijk.

Wat kost het?
De kostprijs van golfenergie medio 2030 is ongeveer 32 eurocent per kWh. Er is financiële ondersteuning nodig van o.a. het Waddenfonds voor opschaling. Hoe meer er geïnvesteerd wordt in onderzoek, hoe minder eurocent per kWh uiteindelijk.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Veel is al uitgezocht. Zie ook het rapport van TNO uit 2024; “ Het potentieel van energie uit water in en rondom het Waddengebied”. Waar de gemeente Texel 1 van de opdrachtgevers van is geweest. Nader onderzoek dient er nog wel gedaan te worden naar:
de impact van golfenergie op de ecologie. Eerdere onderzoeken hebben geen negatieve effecten aangetoond. Er is zelfs een verwachting dat de golfenergie installaties een positieve impact kunnen hebben op de natuur/ecologie.
de kabels die op de zeebodem liggen en in of nabij Natura 2000 gebieden liggen.
De daadwerkelijke investeringskosten voor Texel/Waddenfonds/provincie/Rijk
Het ruimtelijke vergunningsproces (welke instantie moet wat leveren).

5. Aardwarmte

5.1 advies aardwarmte

Stemmen voor 74%

Omschrijving van het advies

Op Texel is in 1964 tijdens een boring nabij de Hoofdweg (noord- oosten van Texel) een waterreservoir met een temperatuur van 93 °C op ca 2800 mtr aangetoond. Bestudering van de gegevens laat zien dat de temperatuur bij nader onderzoek boven de 100 °C zal liggen. Verdere gegevens tonen aan dat het gaat om een groot, goed doorstroombaar reservoir. In de scheepvaart gebruikte technieken zetten warmte uit water vanaf 90 °C om in elektriciteit. Vanuit deze gedachte adviseren wij Texel om aanwezige aardwarmte winning te ontwikkelen en deze warmte om te zetten in elektriciteit voor gebruik op het Texelse elektriciteitsnet.

Wat is er nodig om dit te realiseren?

Goedkeuring door de gemeente Texel, en een investering in verder geologisch onderzoek.
Voorlichting aan de Texelse gemeenschap en andere belanghebbenden.
Fondsen, denk aan diverse subsidies en financieringen.
Gemeentelijke en Provinciale vergunningen.
Technische uitvoering:
Mede gezien de wens van de regering om vergelijkbare projecten in publieke handen te houden adviseren wij uitvoering in hoofdzakelijk plaatselijke, publieke handen te houden, bijvoorbeeld door oprichting van een coöperatie welke een projectgroep aanstuurt.

Wat levert het op en wanneer?

Uitvoering levert 15-20 % van de Texelse elektrische energiebehoefte per gerealiseerde unit op, welke continu, onafhankelijk van weersomstandigheden, winbaar is.
De methodiek is op schaalbaar naar meerdere units. Uitvoering voldoet aan de Texelse kernwaarden, en ondersteunt de zelfvoorzienendheid van Texel ten aanzien van energie.
Restwarmte uit het elektrificatie proces is inzetbaar voor plaatselijke verwarming, zoetwater productie, tuinbouw, of warmteafhankelijke productieprocessen.
Het opwekken van de elektriciteit is volledig CO2-vrij en bewerkstelligt klimaat- en energieneutraliteit.
Na het afronden van het vergunningstraject is de doorlooptijd van het project ongeveer anderhalf jaar,
2030 is dus uiterst haalbaar.
Een unit zoals voorgesteld kent een technische levensduur van ca 30 jaar (minimaal)

Wat kost het?

We hebben in 2017 al een sommatie van kosten gemaakt, denk aan 23 miljoen euro per unit.
Hierbij is inflatie sindsdien meegenomen, er is niet gekeken naar incidentele prijsverhogingen voor de diverse onderdelen.
Het project zou regionaal een voortrekkersrol vervullen, en zal hoog subsidiabel zijn.
Wellicht zijn de bespaarde kosten van een niet aangelegde tweede WadKabel in te zetten.
Uitgaande van een subsidie niveau van 50 % en een rente van 6 % op het te financieren deel komen wij uit op een kWh prijs van 0.27 €, gezien de huidige ontwikkelingen op de energiemarkt aan de onderzijde van de kWh prijzen.
De winning is bij deze 0.27 € budgetneutraal.
In de kWh prijs is volledige vervanging van de unit na 20 jaar mee gecalculeerd.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

Voor het advies zijn de nodige datasets ingezien/onderzocht.

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie

Stemmen voor 75%

Werkend van/tot : 2026 – geen einddatum

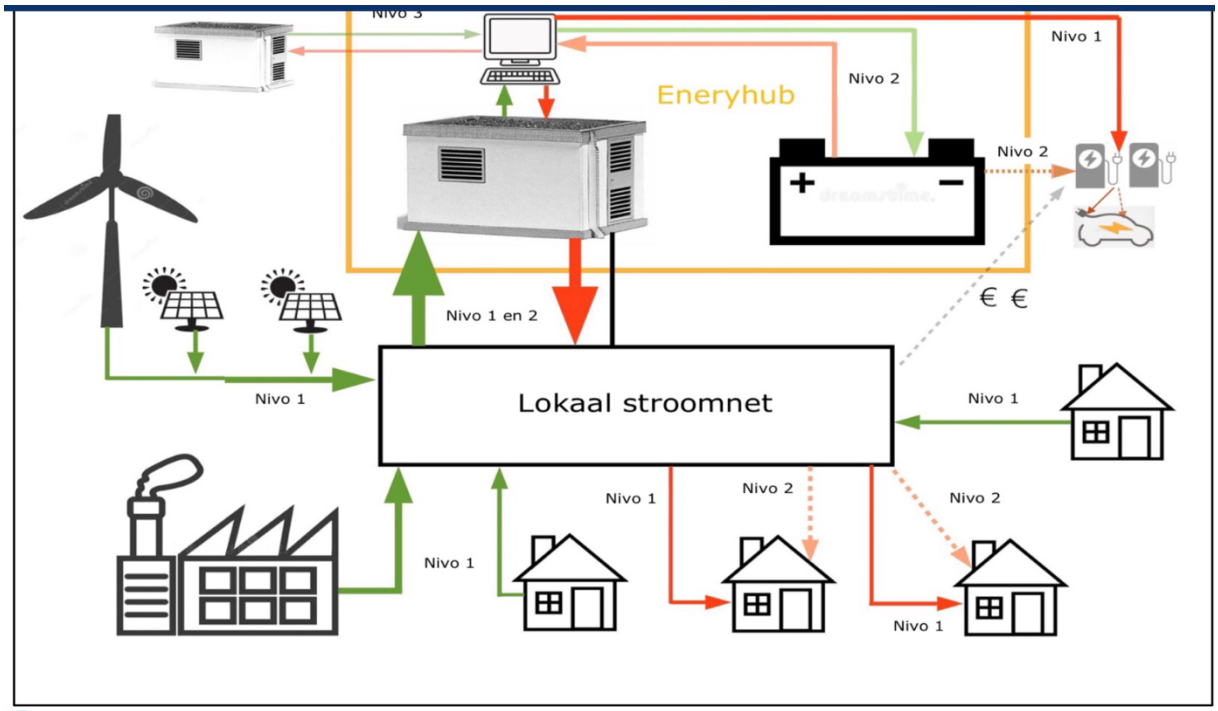
Wat is het idee?
Via een Energy hub lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie via een eigen stroomnet. Opwek d.m.v. eigen pv-panelen en windenergie, t.b.v. eigen en gezamenlijk verbruik.
Een cluster/collectief van organisaties/particulieren die gezamenlijk aan energiebeheer doen. Bv een bedrijventerrein, nieuwbouwproject. Bv een collectief van Sporthal, Skool, OSG, Gemeentehuis, Zwembad, sportterrein.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
- Wet en regelgeving aanpassen;
- Ondersteuning vanuit gemeente Texel.
- Inzicht krijgen in opwek en verbruik van energie van de deelnemers;
- Centrale coördinatie en beheer (bv via een energie coöperatie – TexelEnergie)
- Energy Management Systeem (software voor energiebeheer en onderlinge financiële verwerking);
- Samenwerking met Liander;
- Samenwerking met TexelEnergie;
- Financiën om de businesscase sluitend te maken, onderzoek naar subsidies.

Wat levert het op en wanneer?
- Opvangen van piekmomenten in energieverbruik (flatten the curve);
- Efficiënter gebruik van de beschikbare capaciteit van het net;
- Mogelijkheid tot meer en zwaardere aansluitingen;
- Optimaal benutten van duurzaam opgewekte energie;
- Voorkomen van het uitschakelen van pv-panelen;
- Verminderen van netcongestie, technisch afdwingen dat de netcongestie niet wordt vergroot
- Besparing op terugleverkosten, geen aanschaf en kosten voor thuisbatterij
- I.v.m. verminderde afhankelijkheid wordt de weerbaarheid m.b.t. geopolitieke spanningen vergroot
- Omdat gebruik wordt gemaakt van bestaande technieken en apparatuur kan dit op korte termijn gerealiseerd worden, vanaf 2026.

Wat kost het?
- Volgens experts is het lastig een sluitende businesscase te maken. Het concept vraagt waarschijnlijk extra financiële inspanning t.o.v. de businesscase.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
- Verdieping in de businesscase
- Politieke bereidheid en voortrekkersrol gemeente door deelname aan concept
- Beheersbare proeftuin/voorbeelden

Tekening Energyhub:

6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen

Stemmen voor 71%

Ons advies is om **TESO te stimuleren om via innovatie zoveel mogelijk zelf op te lossen wanneer ze elektrisch willen gaan varen** (bijv. met zon en opslag). Dit om het eiland te ontzien van de energievraag.

7. Energieopslag

7.1 Efficiënte Energieopslag voor een Duurzaam Texel

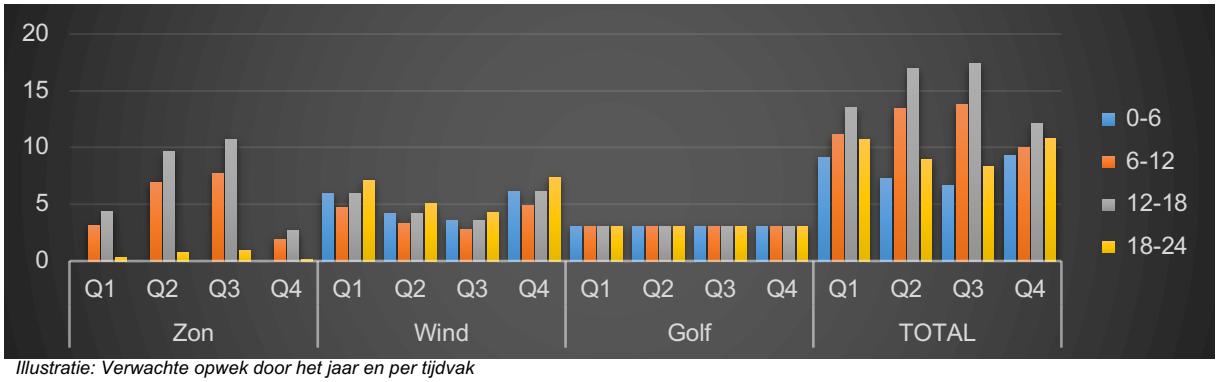
Stemmen voor 85%

Inleiding

Energieopslag vormt een cruciaal onderdeel van Texels energietransitie. Het opslaan van energie zorgt ervoor dat pieken in opwekking en dalen in verbruik beter op elkaar kunnen worden afgestemd, wat leidt tot een optimale benutting van zowel lokale opwek als de capaciteit van de WadKabel. Op de korte termijn kunnen batterijen een oplossing bieden voor peakshaving en net balancerend. Op de lange termijn kan opslag in de vorm van waterstof en thermische energie helpen om overschotten van groene stroom op te slaan voor toekomstige behoeften.

Situatieschets

Texel heeft in de opwek ambities te maken met fluctuaties in duurzame energieopwekking (zon en wind) en een variërende energievraag door toerisme en seizoensinvloeden. De WadKabel vormt momenteel een bottleneck bij pieken in energievraag, terwijl overschotten aan lokaal opgewekte energie onbenut blijven. Opslagtechnologieën kunnen deze uitdagingen aanpakken en de energietransitie versnellen, hiermee de verdere groei van opwek mogelijk maken.

Illustratie: Verwachte opwek door het jaar en per tijdvak

Doelstelling
Het implementeren van een geïntegreerd opslagbeleid dat op korte termijn zorgt voor verlaging netcongestie, flexibiliteit in het gebruik en opwek, en op lange termijn bijdraagt aan een veerkrachtig en onafhankelijk energiesysteem.

Advies: Korte Termijn (2025-2028)

7.2 Thuisbatterijen (Lithium)
Stemmen voor 78%

Beschrijving: Subsidieer en promoot de installatie van lithium-thuisbatterijen bij huishoudens en daarnaast bij grootverbruikers sturen op het installeren van opslag. Deze batterijen slaan overtollige zonne- en mogelijk windenergie op voor gebruik tijdens piekuren. Daarnaast zal het ’s nachts opladen van de batterij direct een kosten besparend effect hebben.
Voordeel: Directe ontlasting van de WadKabel op de piekmomenten en vermindering van afhankelijkheid van het net in het algemeen.

Acties:
Start een subsidieprogramma voor huishoudens.
Voorzie gebruikers van slimme meters die batterijen optimaal aansturen.
Grootgebruikers wijzen op de voordelen en ook bepaalde restricties opleggen.

Kosten:
Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 3,000 en 20,000 euro

7.3 Buurtbatterijen (Lithium of Zout)
Stemmen voor 79%

Beschrijving: Installeer buurtbatterijen op wijkniveau om lokaal opgewekte energie op te slaan en te verdelen.
Voordeel: Efficiënt gebruik van zonne-energie binnen een buurt en ondersteuning bij peakshaving.
Acties:
Identificeer geschikte locaties en wijkinitiatieven.
Onderzoek de haalbaarheid van zoutwaterbatterijen als duurzaam alternatief.
Onderzoek het concept in het algemeen waarbij de voordelen goed verdeeld worden onder de gebruikers en het duidelijk is wie wel en wie niet deelneemt.
Kosten:

Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 50,000 en 200,000 euro

7.4 Eilandbatterijen (Lithium of Zout)
Stemmen voor 72%

Beschrijving: Een grootschalige batterijopslag op Texel om energieoverschotten op te vangen. De vorm van containers en vlakbij de stations op het eiland, hoofd en tussen stations.
Voordeel: Peakshaving op eilandniveau en optimalisatie van de WadKabel.
Acties:
Werk samen met TexelEnergie en Liander voor netintegratie.
Verken financieringsopties via subsidies en coöperatieve modellen.
Kosten:
Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 1,000,000 en 2,000,000 euro
Terugverdientijd met flexibele tarieven, ’s nachts binnenhalen scheelt aanzienlijk.
Voordelen Korte Termijn:
Verbeterde stabiliteit van het lokale energienet.
Lagere energiekosten voor bewoners door slimmer gebruik van goedkope daluren.
Efficiënt gebruik van duurzame energiebronnen zonder verspilling.

Advies: Lange Termijn (2030-2040)

7.5 Waterstofopslag
Stemmen voor 59%

Beschrijving: Gebruik overtollige zonne-, getijden- en windenergie om waterstof te produceren en op te slaan. Waterstof kan worden ingezet voor transport, verwarming en als brandstof voor elektriciteitsopwekking.
Voordeel: Langdurige opslag en veelzijdige toepassingen.
Acties:
Bouw een waterstofproductiefaciliteit in samenwerking met TexelEnergie.
Verken integratie van waterstof in transport (bussen, auto’s).

7.6 Thermische Opslag
Stemmen voor 66%

Beschrijving: Gebruik thermische buffers voor opslag van warmte-energie, vooral geschikt voor huishoudens en bedrijven met hoge warmtebehoefte.
Voordeel: Balans tussen duurzame opwek en warmtevraag in de winter.
Acties:
Stimuleer innovatieprojecten met thermische buffers om een heel seizoen mee te overbruggen.
Onderzoek koppelingen met biovergisting en andere lokale warmtebronnen.
Voordelen Lange Termijn
Maximale benutting van lokaal opgewekte groene energie.
Creëren van een veerkrachtig energiesysteem dat bestand is tegen fluctuaties.
Vermindering van CO_2-uitstoot door integratie van schone waterstof en thermische opslag.

Conclusie:

Een veelzijdige aanpak voor energieopslag op Texel, met een mix van korte- en lange termijn oplossingen, is essentieel om de energietransitie te versnellen en een passende zelfvoorzienendheid van het eiland te waarborgen. Batterijopslag kan directe impact hebben op peakshaving, terwijl waterstof en thermische opslag op lange termijn zorgen voor een veerkrachtig energiesysteem dat klaar is voor de toekomst.

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente

Stemmen voor 79%

In het kort:
Gemeente Texel is al langere tijd op de hoogte van problemen rondom de energievoorziening. Niet alleen is er sprake van een overbelast net, ook de WadKabel is binnen nu en 5 jaar ontoereikend om aan de vraag richting het eiland te voldoen.
3 juni 2022 werd het coalitieakkoord van Texels belang, PVDA Pro Texel en GroenLinks Texel bekend gemaakt. In dit coalitieakkoord kon geen consensus bereikt worden over dit onderwerp. Het werd teruggelegd bij de inwoners van het eiland, die pas nog naar de stembus getogen waren om hun keuze te laten blijken.
Uit deze patstelling is het idee voor een inwonersberaad geboren, wat nu 2,5 jaar na het coalitieakkoord het advies zal uitbrengen.
De rol van de gemeenteraad in deze kwestie is afwachten en hopen op een magische oplossing, het liefst uit andermans koker. Dit is een onacceptabele houding en getuigt niet van visie.
Onderstaand advies is bedoeld om alle, nog volgende, sub adviezen wettelijk gezien mogelijk te maken.

Wat is het advies?
Ruimte in regelgeving.
Ons advies is om ruimte in het omgevingsplan te creëren zodat er energieoplossingen en verduurzaming van bebouwing mogelijk gemaakt worden met een ‘binnenplanse vrijstelling’. Het moet niet bij recht toestaan worden, maar met een OPA (Omgevingsplanactiviteit), zodat er getoetst moet worden op het overige gemeentelijk beleid zoals onder andere de Texelse kernwaarden, zodat bij elke aanvraag alle belangen worden afgewogen en er geen grond is voor beroep op deze wijziging.
Energieoplossingen:
Onder energieoplossingen worden de oplossingen verstaan zoals worden geadviseerd door het burgerberaad in de breedste zin van het woord, voor opslag en opwekking.
Verduurzaming:
Onder verduurzaming wordt onder andere verstaan, het buitenom isoleren van bebouwing, waardoor er mogelijk niet voldaan kan worden aan de toegestane nok en goothoogte, de maximale oppervlakte of het bouwen binnen het bouwvlak.

Wat is er nodig?
Een onafhankelijk stedenbouwkundig adviesbureau voor het opstellen van het omgevingsplan in samenwerking met de ambtenaren. Daarnaast moeten de benodigde onderzoeken gedaan worden voor het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld een ecologisch onderzoek.
Zo’n 20 a 30.000 euro, jaarlijks beschikbaar stellen om regelmatig het omgevingsplan te herzien wanneer nieuwe energieoplossingen zijn ontwikkeld en beschikbaar komen. Deze moeten dan opgenomen worden in het omgevingsplan.

Wat levert het op en wanneer?
Een toekomstbestendig eiland, op de korte (2-5 jaar) en langere termijn.
Kaders en mogelijkheden voor particulieren, ondernemers en ontwikkelaars van energietechniek om hun eigen rol in de energietransitie en het (dreigende) tekort te kunnen spelen. Kijk ook naar andere plekken in de wereld, zoom uit.
Dit zou creativiteit ten goede komen.
Het zorgt bij de Texelaar voor daadkracht en draagkracht.

Wat kost het?
Gage voor de inhuur van een stedenbouwkundig adviesbureau of experts betrokken bij onderzoeken.

8.2 Energie ambassadeur
Stemmen voor 88%

Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente II
Het is belangrijk dat de gemeente stelling inneemt, visie ontwikkelt en zich duidelijk zichtbaar inspant voor dit onderwerp.

Wat is het advies?
Ons advies is om een ambassadeur/commissie in te stellen voor energie. Laat deze personen, onder andere, verantwoordelijk zijn voor de volgende zaken:
• Communicatie. Tijdige, transparante en regelmatige communicatie naar burgers, stakeholders en Liander. Zorg dat men hier niet omheen kan.
Meedenken in oplossingen, als iets een ‘nee’ is, hoe dan wel?
Betrokkenheid bij het inrichten van nieuw beleid.
Betrokken bij toetsing van vergunningen of mooier nog, bij het adviseren van de aanvragen.
• Beschikbaar voor iedereen, burgers (ook minima) en bedrijven.

Wat is er nodig?
Kundig personeel, een team van 3-5 medewerkers.

Wat kost het?
Loon voor deze medewerkers in schaal 10-11 en ruimte aan de vergadertafel.

Wat levert het op en wanneer?
Minder wrijving, duidelijkheid voor iedereen betrokken bij het eiland.
Er komen duidelijke beleidskaders.
Mogelijkheden en oplossingen.
Iemand die verantwoordelijk is voor de lijntjes naar Liander, die in onze ogen meer urgentie dient te geven aan de problemen.
Creativiteit, daadkracht en draagkracht.
Tijdspad: Binnen 2-3 jaar zou dit zijn vruchten af moeten werpen.

8.3 Lessen uit het verleden. Geen vooruitgang zonder terugkijken

Stemmen voor 81%

1. **Wat is het idee**

De afgelopen twintig jaar zijn er in opdracht van de gemeente meerdere rapporten over duurzame energie verschenen met de aanbevelingen uit die rapporten is onvoldoende gedaan.
De belangrijkste conclusies over de afgelopen jaren 2000-2024 zijn:
De na te streven doelen waren of onrealistisch of onduidelijk of allebei.
De doelen werden in tijd opgeschoven. Opvolging en communicatie over het achterlopen op de planning waren niet duidelijk.
Het ontbreken van voldoende ondersteuning werd al vroeg als risico onderkend.
Coalitie wisselingen hielpen niet bij het bepalen van een korte en lange termijnvisie op het energievraagstuk.
ACTIE Wij roepen het College en de Raad op om nog deze raadsperiode aan de slag te gaan met de lessen die uit het verleden geleerd kunnen worden en verantwoordelijkheid te nemen.

2. **Wat is nodig om het te realiseren**

Op basis van de lessen uit het verleden stellen we de volgende beleidsverbeteringen voor
Ga voor meerjarige plannen met heldere haalbare doelen voor 2035 en 2050. Verleng de beleidsplannen en uitvoeringsplannen naar minimaal 6 jaar
Richt een goede planningscyclus in met Plan/Do/Check/Act zodat er systematisch wordt gewerkt en teruggekoppeld kan worden
Zorg voor regelmatige terugkoppeling en betrokkenheid ook naar de bewoners
Versterk de ambtelijke capaciteit om met de adviezen van het burgerberaad aan de slag te gaan en benoem een energie-commissaris om continuïteit en samenhang te borgen.
Stem de uitkomsten van het Burgerberaad af met de Taskforce Netcongestie
Op basis van het rapport Haskoning en de lessen uit het bewonersberaad hebben we de volgende inhoudelijke voorstellen
Tot 2033 hebben we vooral een congestieprobleem. Richt je hierbij op het oplossen van de netcongestie door te besparen, afspraken te maken over het verbruik, slimme apps om energie te delen en het beter benutten van het netwerk. In samenspraak met Liander en de Taskforce Netcongestie.
Organiseer dat de WadKabel wordt ingepland en uitgevoerd voor 2035 en zorg voor goed contactmanagement met Liander.
Texelse kernwaarden zijn belangrijk. Bij besluitvorming en vergunningverlening horen kernwaarden meegenomen te worden.

3. **Wat levert het op**

Een planmatige manier om aan de slag te gaan en terug te koppelen
Creatie van betrokkenheid en urgentie
Richt je voor de korte termijn zoveel als mogelijk is, op het oplossen van de net congestie zorgt voor het planmatig verdelen van schaarste

9. Algemeen

9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte

Drie opties voor zelfvoorzienend zijn:
Huishoudens exclusief bedrijven.
Stemmen voor 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).
Stemmen voor 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.
Stemmen voor 68%

Dit advies richt zich op het vaststellen van een duidelijke ambitie voor Texel om zelf te voorzien in de basisbehoefte van elektriciteit. Deze ambitie geeft een meetbaar doel en dient als basis voor andere adviezen over o.a. opwekking, opslag, distributie van energie en bewustwording van energiegebruik. De gemeenteraad wordt geadviseerd een ambitie vast te stellen, specifiek gericht op een deels zelfvoorzienende elektriciteitsinfrastructuur. Dit geeft als resultaat dat er meer capaciteit beschikbaar is op het bestaande netwerk om pieken van bijvoorbeeld toerisme en grootverbruikers op te vangen.
Drie opties voor zelfvoorzienend zijn:
Huishoudens exclusief bedrijven.
Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.

Benodigde stappen:
- **Draagvlak creëren:**
  Bewustwording bij bewoners en toeristen over hun energieverbruik.
  Peiling onder deelnemers van het burgerberaad toont 50% steun voor basisbehoefte, 20% voor volledige zelfvoorziening (incl. toerisme), 30% zonder specifieke inspanning.
- **Gemeentelijke ondersteuning:**
  Gemeenteraad communiceert de gekozen ambitie naar inwoners en belanghebbenden.
  Gemeente faciliteert samenwerking tussen experts en andere groepen.
  Aanstellen van een beleidsmedewerker voor duurzame energievoorziening op Texel.
- **Data verzamelen:**
  Inzicht in de kwantitatieve elektriciteitsbehoefte (seizoenen, maanden, weekenden).
  Analyse van de energievraag versus lokale opwekking.
- **Strategieontwikkeling:**
  Opmaken van een actieplan op basis van data voor het bereiken van de gekozen ambitie.
  Versoepeling van het omgevingsbeleid om duurzame ambities mogelijk te maken.
  Vergelijken van beleid met andere gemeentes en eilanden (bijv. Alkmaar, Houten, Duitse en Deense Waddeneilanden).

Wat levert het op en wanneer?
- **Korte termijn (2025-2030):**
  Gedeelde visie op energieoplossingen voor Texel.
  Duidelijk plan voor verduurzaming en stabilisatie van de energievoorziening.
  Eerste stappen richting de gekozen ambitie van zelfvoorziening, met opwek- en opslagmogelijkheden.

- **Middellange termijn (2030-2040):**
  Lagere afhankelijkheid van externe energieleveranciers.
  Volledige implementatie van de ambitie, met Texel als voorbeeld van duurzame en autonome energievoorziening.
- **Wat kost het?** De kosten zijn afhankelijk van de keuzes in opwekking, opslag en distributie. Een kosten-batenanalyse volgt na de vaststelling van de ambitie en strategie.

- **Wat moet er nog uitgezocht worden?**
  Definitie van de basisbehoefte: hoeveel elektriciteit is nodig voor verschillende scenario's (huishoudens, bedrijven)?
  Informatie over de energiebehoefte in de verschillende seizoenen, maanden en dagen.
  Potentiële bijdragen van lokale opwek- en opslagmiddelen.
  Technologische en juridische obstakels voor uitvoering van de ambitie.

9.2 Pas op de plaats

Stemmen voor 24%

Netcongestie is iets wat nu al speelt.
En in de toekomst een veel groter probleem wordt zolang de nw kabel er nog niet ligt.
Een oplossing daarvoor krijgen we niet voor 2035.
Niet voordat er ene zwaardere kabel naar Anna-Paulowna komt te liggen.

Wat kunnen we doen?
Pas op de plaats maken.
Dat betekend geen nieuwe aansluitingen, geen warmtepompen geen elektrische auto's, niet extra duurzame energie-opwekken, ophouden met bouwen en aanleggen, verhuur van zomerhuizen in de winter beperken.

Concreet is dat de groei van gebruik van het elektriciteitsnet stoppen voor zowel afname als toevoegen.

En de energietransitie even in de koelkast zetten.

Pas Op De plaats:

Energietransitie gefaseerd invoeren wanneer dit mogelijk is maar nu even niet. (nieuwe kabel)

Juist wel nu Energiebesparende maatregelen nemen als eerste uitvoeren zoals isoleren. Voor iedereen!

Niet de bedoeling om te verbieden of stilstand te kweken maar om een stuk bewustwording/advies/inzicht vanuit overheid (gemeente) te verlangen wat er nog wel mogelijk is.

Bijlagen

Afkortingen/ definities

- **Liander**: Regionale Netbeheerder verantwoordelijk voor de elektriciteits- en gasinfrastructuur op Texel.
- **TESO**: Texelse Eigen Stoomboot Onderneming - Veerdienst tussen Texel en Den Helder, mogelijk zelfvoorzienend in energie in de toekomst.
- **WadKabel**: De elektriciteitskabel die Texel verbindt met het vasteland en zorgt voor stroomvoorziening van het eiland.
- **Energieneutraal**: Een situatie waarin Texel evenveel energie opwekt als het verbruikt, door fluctuatie blijft de afhankelijkheid van externe bronnen.
- **Netcongestie**: Overbelasting van het elektriciteitsnetwerk waardoor aanbod, vraag en opwek niet volledig zouden kunnen worden verwerkt.
- **Inwonersberaad**: Een representatieve groep inwoners die via loting wordt geselecteerd om gezamenlijk beleidsadviezen te formuleren.
- **Zelfvoorzienendheid**: Het lokaal opwekken, opslaan en gebruiken van energie zonder externe afhankelijkheid.
- **Blue Energy**: Technologie die elektriciteit opwekt uit het verschil in zout- en zoetwater, met potentieel voor Texel.
- **Energy hub**: Een lokaal systeem waarin bedrijven en inwoners gezamenlijk energie opwekken, opslaan en delen.
- **Thermische Opslag**: Opslag van warmte-energie in buffers om pieken in vraag en aanbod te balanceren.

Gebruik van afkortingen en definities Deze termen bieden duidelijkheid over technische, organisatorische en sociale aspecten die centraal staan in de aanbevelingen van het Inwonersberaad. Begrip hiervan is cruciaal voor het succesvol realiseren van Texels energietransitie.

Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’

Zaaknummer 3543393

Inhoudsopgave

Begrippenlijst **4**

Inleiding **5**

Besparen **7**

1. Besparen 7

Opwekken **9**

2. Windenergie 9
3. Zonne-energie 9
4. Energie uit water 9
5. Aardwarmte 10

Opslaan, gebruiken & (ver)delen **11**

6. Lokaal opwekken en opslaan 11
7. Energieopslag 11

Beheren **13**

8. Organisatie en regelgeving 13
9. Algemeen 13

Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad **15**

Begrippenlijst

Wadkabel:	De elektriciteitskabel die Texel verbindt met het vasteland, deze voorziet het eiland van stroom (levensader).
Zelfvoorzienend:	Een situatie waarin voldoende energie (lokaal) wordt opgewekt en opgeslagen om in de (lokale) energiebehoefte te kunnen voorzien. Dit zonder afhankelijkheid van externe bronnen.
Energieneutraal:	Een situatie waarin evenveel energie wordt opgewekt, als verbruikt. Door fluctuatie tussen opwekken en verbruiken blijft er afhankelijkheid van externe leveringsbronnen.
Netcongestie:	Overbelasting van het elektriciteitsnetwerk, waardoor vraag en aanbod van energie niet goed/volledig kunnen worden verwerkt. Ook het terugleveren van overmatig opgewekte energie levert een overbelasting op van het elektriciteitsnetwerk.
Blue Energy:	Technologie die elektriciteit opwekt uit het verschil tussen zout- en zoetwater.
Energyhub:	Een lokaal systeem waarin bedrijven en inwoners gezamenlijk energie opwekken, opslaan en (ver)delen.
Taskforce Netcongestie:	Een samenwerkingsverband tussen grootverbruikers op het eiland en de gemeente Texel met als doel de netcongestie op het eiland te verminderen.
Grote windmolen:	Een windmolen met een tiphoogte tot 50 meter.
Kleine windmolen:	Een windmolen met een maximale ashoogte van 15 meter (tiphoogte circa 20 meter).
Micro windmolen:	Een micro windmolen of windwokkel met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter.
Windwokkel:	Een micro windmolen met een hoogte van maximaal 3 meter.

Inleiding

Bestuurlijke waardering
Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’ De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

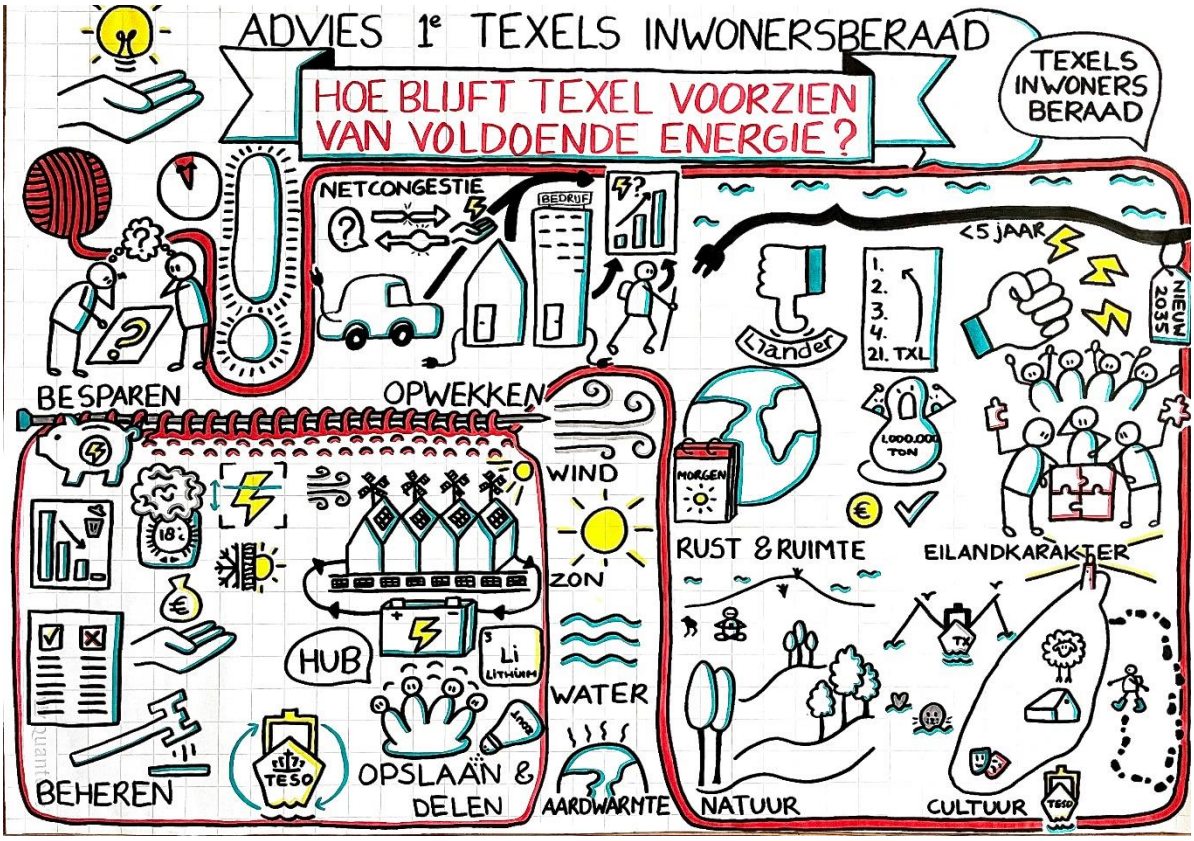
Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksportaal.

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Samenvatting advies Texels inwonersberaad en begrippen

Samenvattend richten de adviezen van het inwonersberaad zich op duurzame energie(bronnen) in aansluiting met de Texelse kernwaarden rust, ruimte, natuur, cultuur en eilandkarakter. Het inwonersberaad wijst de gemeente nadrukkelijk op de urgente noodzaak van snel en doordacht handelen: Start een integraal energieprogramma waarin de verschillende sporen ‘besparen, opwekken, opslaan en beheren’ in samenhang en met daadkracht & draagvlak worden aangepakt.

1- Illustratie: Margriet van Beek

Besparen

1. Besparen

Zet meer in op energie besparen! ‘Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken’, aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma’s gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

Op het gebied van besparen is er de afgelopen jaren al veel gedaan. Hieronder een overzicht:

- *Lancering lening voor duurzame maatregelen en langer zelfstandig wonen (2020)*
- *Lancering renteloze lening voor zonnepanelen (2020)*
- *Inkoopactie zonnepanelen (2020)*
- *RREW-regeling € 90,- voor kleine energiebesparende maatregelen (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren ‘50 en ‘60 met inkoopactie (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren '70 en '80 met inkoopactie (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren '90 en '00 (2022)*
- *Bouwjarenaanpak vooroorlogse woningen (2022)*
- *Inkoopactie Isolatie (2022)*
- *Monumentenaanpak in combinatie met de reizende tentoonstelling over verduurzaming van monumenten (Rijksdienst Cultureel Erfgoed) (2023)*
- *Inzet mobiele showroom Duurzaam Bouwloket (2022, 2023)*
- *Spreekuren met adviseur in de dorpshuizen (2023)*
- *Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)*
- *Informatiebijeenkomst energiebesparing voor ondernemers (2023)*
- *Deelname Duurzame huizenroute (tot heden)*
- *Bespaartips via www.texelgeeftenergie.nl (2020-2023)*
- *Pilot homewizard P1 meter dongel-traject (2023)*
- *Lancering Stimuleringslening Toekomstbestendig wonen (samenvoegen van de twee bestaande leningen tot één renteloze lening) (2023)*
- *Lancering Verzilverlening Toekomstbestendig wonen (2023)*
- *30 Gratis energiescan voor bedrijven die onder de energiebespaarplicht vallen. Uitgevoerd door klimaatroute. (2023)*

Wat doen we nu al?

Op dit moment vinden er ook activiteiten plaats op het gebied van besparen. Deze zijn:

- *Energieloket voor woningeigenaren www.duurzaambouwloket.nl*
- *Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)*
- *Deelname Duurzame huizenroute (tot heden www.duurzamehuizenroute.nl)*
- *Witgoedregeling voor huurders met energiearmoede*
- *Isolatie subsidieregeling voor woningeigenaren met energiearmoede (pre-nip)*
- *FIXbrigade via Texelenergie*
- *Onderzoeken samenwerking met andere Waddeneilanden voor aanschaf van softwaretool voor inwoners, gemeenten, energielokketten bij ondersteuning in de energietransitie*

Wat staat er al op de planning?

Op het gebied van besparen staan er al een aantal acties in de planning, deze zijn:

- *Monumentenaanpak (2025)*
- *Lokale Isolatieaanpak (2025-2027)*
  Subsidieregeling gericht op woningeigenaren van een woning met een lage energetische woning en een WOZ-waarde onder de NHG-grens € 429.300 (peiljaar 2022).
    Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen. Fonds van 4x € 500.000. Hiervan wordt € 1.660.000 toegevoegd aan de Lokale Isolatieaanpak. Bij deze isolatieaanpak is aandacht voor de landelijke aanpak Natuurvriendelijk isoleren en het opstellen van een soortenmanagementplan.
- *Update van de duurzaamheidspagina www.texel.nl/duurzaamheid, informatie overzetten van www.texelgeeftenergie.nl. Alle informatie op één locatie.*
- *Green deal; samenwerking gemeente, Rabobank en TOP er zijn drie informatiemomenten georganiseerd op de thema's GROEN, ENERGIE en AFVAL voor ondernemers. Bij het thema Energie worden vouchers uitgedeeld voor het laten maken van een bedrijvenscan.*
- *Green deal loopt tot 2026 tot die tijd alleen ambtelijk aangehaakt bij het oprichten van een duurzaam bedrijvenloket in de Kop.*
- *Proactieve wervingsactie starten voor deelname Duurzame huizenroute, deel je ervaringen en tips met medebewoners over het verduurzamen van je woning.*

Uit bovenstaande blijkt dat er al veel acties zijn uitgevoerd of in de planning staan. Om op het gebied van besparen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
    - Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
    - Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
    - Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
    - Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
    - Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
    - Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
    - Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
    - Proactief communiceren naar VVE’s van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
    - Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.

- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerhande informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la 'duurzaam bouwloket' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Op het gebied van opwekken geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwokkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Bij de afsluitdijk wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van Blue Energy met behulp van subsidie van DNA, provincie Fryslân, Investeringskader Waddengebied (IKW), het Waddenfonds en gemeente Súdwest-Fryslân. Voorgesteld wordt de uitkomsten van deze onderzoeken af te wachten en pas als de techniek bewezen is te onderzoeken of de mogelijkheden van blue energy-installaties bij gemalen op Texel mogelijk is (op rendabiliteit en financiële en praktische uitvoerbaarheid). Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd door de ontwikkelgroep Duurzaamheid van de Samenwerkende Waddeneilanden waar de gemeente Texel ook aan deel neemt.

5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Er zijn op dit gebied al veel onderzoeken uitgevoerd. De conclusie uit deze onderzoeken is dat het technisch/financieel op dit moment niet haalbaar is deze techniek toe te passen in het noorden van Texel. Gelet hierop is het gemeentelijk advies om vooralsnog niet in te zetten op het onderdeel aardwarmte maar dit pas te doen als uit praktijkproeven (op Ameland) blijkt dat dit technisch en energetisch een efficiënte methode kan zijn. De risico's zijn op dit moment groot om hiermee aan de slag te gaan.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

- *Uitnodigingskader Solar Carports gepubliceerd*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente.*
- *Pilot solar carport Emmalaan*
- *Windwokkel pilot gestart, gestopt door afmeldingen leveranciers.*
- *Zonneweide gemeente Texel Everstekoog*
- *Pilot met zonnepanelen op fietspad op de Westerweg*
- *Postcoderoosregeling op 5 locaties*
- *Zon op bedrijvendaken project*
- *Proef met getijdenenergie*
- *Opzet gemaakt voor uitbreiding van de site www.texelgeeftenergie.nl om vraag en aanbod van zonnedakprojecten bijeen te brengen. Dakenbank is niet tot uitvoering gebracht.*

Wat doen we nu al?

- *Vacature voor beleidsadviseur Duurzaamheid/Energie opwek en netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal.*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente met inhuur.*

Wat staat er op de Planning?

-

Uit voorstaande blijkt dat er al acties zijn uitgevoerd of lopend zijn. Om op het gebied van opwekken invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor 'vrijwel onzichtbare' windturbines, windwokkels en micro windmolens met een tiphoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wokkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties en particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc.
Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitnet op Texel te stabiliseren.

Wat hebben we al gedaan?

- *Samenwerking met HHNK in Europees LOGIC project (Low carbon Off Grid Communities) in een gerealiseerd Texelbreed Smart Grid Flow batterij voor de RWZI, rioolwaterpompen en watergemalen welke op het drijvende zonnepanelenveld van de RWZI Everstekoog zijn aangesloten.*
- *Waterstof project ontwikkelingsondersteuning slim energieverbruik en -opslag-onderzoek bedrijven (Project Development Asistance) bij RWZI Everstekoog met HHNK en diverse Texelse partijen door Europese waterstof-organisatie de Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking.*

Wat doen we nu al?

- *Contact met netbeheerder Liander en TenNet over vorderingen en toekomstige elektriciteitsnet-verzwaringen (zoals onderstation Anna-Paulowna en Eierland) en wanneer welke netcongestie-deeloplossingen gerealiseerd kunnen worden.*
- *Taskforce netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Doorgeven stimuleringsprogramma's voor Energiehubs en slimme (eilander) energiesystemen binnen de provincie Noord-Holland en Waddeneilanden aan de Taskforce Netcongestie waar Texel Energie, TOP, LTO en diverse grootverbruikers (organisaties) deel van uitmaken.*

Wat staat er al op de planning?

- *Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen is in opdracht van de gemeente de Taskforce Netcongestie ingesteld. De Taskforce richt zich op de volgende onderdelen*
    - *Inventarisatie van de huidige stand van zaken energiecongestie.*
    - *Versterken en optimaliseren huidige infrastructuur.*
    - *Organiseren van een mogelijk Energie Management Systeem.*

Om op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3^{e} wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Op het gebied van beheren geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Wat hebben we al gedaan?

- Het uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden van de wens om zelfvoorzienend te zijn door Royal Haskoning DHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel'

Wat doen we nu al?

- Het inrichten van een opgaveteam Duurzaamheid bij de gemeente die zich gaat inzetten op verduurzamen van de gebouwde omgeving, energie, mobiliteit, circulaire economie en de gevolgen van de klimaatverandering (adaptatie).

Wat staat er al op de planning?

- Stel een team 'duurzame energie' aan bestaande uit 4 fte (schaal 10-11) die verantwoordelijk is voor beleidsontwikkeling, communicatie, vergunningadvies en betrokkenheid bij andere duurzame initiatieven (vacatures staan uit).

Algemeen

Alvorens in te gaan op de acties volgend uit het advies van het inwonersberaad volgt eerst een algemene gemeentelijke reactie op het onderdeel regelgeving.

De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is. Het college is ook bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:

- een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
- een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een

overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt.
Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan.

Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of via een wijziging van het omgevingsplan.

In de adviezen van het inwonersberaad is bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en - wanneer dat de gemeente is – welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen.

Om op het gebied van beheren invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

<u>Nieuwe acties volgend uit advies</u>
- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
    - Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
    - Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
    - Laat zelfvoorzienendheid los;
    - Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
    - Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
    - Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
    - Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
    - Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
    - Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad

Het inwonersberaad heeft aangegeven om adviezen aan te nemen ‘met een ruime meerderheid’. Bij de stemronde van de verschillende adviezen is de drempel van 70% gehanteerd. Adviezen die deze drempel niet gehaald hebben zijn in deze gemeentelijke reactie niet meegenomen. Hieronder een overzicht van alle adviezen met daarbij hoeveel procent van de deelnemers van het inwonersberaad hierachter staat.

Cluster Besparen

1. Energie besparen	
1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken	score: 81%

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie	
2.1 Geen grote windmolens	score: 70%
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines	score: 82%
2.3 Windwokkel of mini windmolen	score: 78%
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter ashoogte	score: 69%
2.5 Wind voor buurtschappen	score: 59%
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)	score: 29%
3. Zonne-energie	
3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur	score: 90%
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven	score: 90%
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief	score: 84%
3.4 Grote zonneweide	score: 41%
4. Energie uit water	
4.1 Blue Energy	score: 74%
4.2 Getijdenenergie	score: 65%
4.3 Golfenergie	score: 63%
5. Aardwarmte	
5.1 Advies aardwarmte	score: 74%
6. Lokaal opwekken en opslaan	
6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie	score: 75%
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen	score: 71%
7. Energieopslag	
7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)	score: 78%
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 79%
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 72%
7.4 Waterstofopslag	score: 59%
7.5 Thermische opslag	score: 66%

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving	
8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente	score: 79%
8.2 Energie-ambassadeur	score: 88%
8.3 Lessen uit het verleden	score: 81%
9. Algemeen	
9.1 Texelse ambitie: zelfvoorzienend in de basisbehoefte	
Huishoudens exclusief bedrijven	score: 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven	score: 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme gerelateerde bedrijven	score: 68%
9.2 Pas op de plaats	score: 24%

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De adviezen van het inwonersberaad.

Overwegende

- Dat het Texels Inwonersberaad vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet is om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk;
- Dat de adviezen recent aan de raad zijn gepresenteerd.

Besluit

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

Gemeente Texel .txl

Raadscommissie

Dossiernummer	2215
Extern Zaak ID	3504358
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	9 april 2025
Agendapunt	8
Titel	Klachtenverordening Texel 2025
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	Burgemeester
Aanleiding	

Bijlagen
Bestuurlijk advies
Concept-raadbesluit - 3554465 - Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 1. Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 2. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 3. NO Behoorlijkheidswijzer juni 2019
Bijlage 4. Aanbevelingen behorende bij Actualisatie Klachtbehandeling 2025
Instemming Klachtenverordening Texel 2025
OR verzoek instemming Klachtenverordening Texel 2025 en de Toelichting

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 maart 2025
Raadscommissie	**9 april 2025**
Raadsvergadering	16 april 2025

Toelichting

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De Klachtenverordening 2012 in te trekken;
2. De Klachtenverordening 2025 met de Toelichting vast te stellen

Toelichting

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☒	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Klachtenverordening Texel 2025

Samenvatting

De gemeente Texel heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. Het klachtrecht is geregeld in Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.

Om het werkproces van klachtbehandeling en de Klachtenverordening te actualiseren zijn onder andere interne interviews gehouden. Uit het onderzoek zijn bevindingen, verbeterpunten en aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd en vastgesteld.

Het werkproces Klachtbehandeling is met de aanbevelingen aangepast en de informele aanpak heeft hierin een duidelijke plaats gekregen. De Klachtenverordening Texel 2012 is geactualiseerd in Klachtenverordening Texel 2025 met een Toelichting.

Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen.
De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Klachtenverordening Texel 2025

Argumenten tot advies

De huidige Verordening Klachtbehandeling 2012 is nog steeds geldig. Het is echter tijd voor vernieuwing en vereenvoudiging van de regels.
De volgorde van de artikelen in de Verordening Klachtenbehandeling Texel 2025 is anders geordend.
In de nieuwe verordening is onder artikel 2 het doel meer algemeen beschreven.
Onder artikel 3 is de rol van de klachtencoördinator uitgebreider omschreven. Onder artikel 4 zijn de behandelaren duidelijk beschreven en geactualiseerd. In artikel 5 is de mondelinge en schriftelijke indiening samengevoegd. In artikel 6, 7 en 8 is de klachtbehandeling uitgebreider beschreven. De informele aanpak en de formele aanpak worden apart genoemd en er wordt een termijn genoemd om binnen 3 werkdagen contact op te nemen met de klager. De behoorlijkheidswijzer van de Ombudsman (2019) is toegevoegd en wordt leidend voor de klachtbehandeling. In artikel 9 wordt de jaarlijkse rapportage klachtenbehandeling benoemd. Artikel 10 geeft de inwerkingtreding weer.

Alternatieven

De verordening niet of gewijzigd vast te stellen. Als u besluit de verordening niet vast te stellen, blijft de verordening uit 2012 van toepassing

Consequenties van het advies

- ### Juridische consequenties

  Klachtenverordening 2012 wordt ingetrokken en Klachtenverordening 2025 met Toelichting wordt vastgesteld.
  Uw gemeenteraad is bevoegd inzake de verordening.
  Als college hebben wij de klachtenbehandeling geïnventariseerd en door middel van een zestal aanbevelingen geactualiseerd. Dit treft u aan in bijlage Aanbevelingen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
- Klachtenverordening Texel 2012
- Klachtenverordening Texel 2025 met Toelichting

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Doelenboom

Programma

1	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Awb

Overwegende

- dat gemeente Texel wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren;
- dat met de actualisatie Klachtbehandeling 2025 en de vernieuwing van de Klachtenverordening 2025 en de Toelichting meer ingezet wordt op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen;

Besluit

1. Klachtverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtverordening Texel 2025 met de Toelichting vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Awb

Overwegende

- dat gemeente Texel wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren;
- dat met de actualisatie Klachtbehandeling 2025 en de vernieuwing van de Klachtenverordening 2025 en de Toelichting meer ingezet wordt op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen;

Besluit

1. Klachtverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtverordening Texel 2025 met de Toelichting vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Klachtenverordening Texel 2025

De gemeenteraad van Texel:

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
- Artikel 149 Gemeentewet

Besluit

1. Klachtenverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtenverordening Texel 2025 vast te stellen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

A.	Wet	Algemene wet bestuursrecht (Awb)
B.	Klacht	een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb
C.	Klager	degene die een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb heeft ingediend
D.	Aangeklaagde	degene tegen wie de klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb is gericht
E.	Bestuursorgaan	de raad, het college van burgemeester & wethouders, de burgemeester
F.	Ambtenaar	een persoon in dienst van de gemeente Texel, inclusief arbeidscontractanten; een persoon die in dienst van de gemeente Texel of arbeidscontractant is geweest
G.	Gedraging	Het in een bepaalde aangelegenheid handelen of nalaten te handelen tegenover een natuurlijk persoon of rechtspersoon door een bestuursorgaan of een ambtenaar
H.	Klachtencoördinator	de persoon als bedoeld in artikel 3 van deze verordening die is aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Texel
I.	Fractievoorzitters	De fractievoorzitters van de in de raad aanwezige fracties, de voorzitter van de raad en de raadsgriffier
J.	Klachtbehandelaar	degene die verantwoordelijk is voor de behandeling van de klacht
K.	Nationale Ombudsman	het bureau van de Nationale Ombudsman te Den Haag die als onafhankelijke externe instantie onderzoek verricht naar de feiten die aanleiding geven tot de klacht. Het bureau rapporteert aan het betrokken bestuursorgaan over zijn bevindingen en geeft een behoorlijkheidsoordeel over de gedraging, eventueel voorzien van aanbevelingen.

L.	Werkgevercommissie	Deze commissie, bestaande uiteen representatieve afvaardiging vanuit de gemeenteraad, met de voorzitter van de gemeenteraad als adviseur, geeft invulling aan het werkgeverschap van de griffier en griffie.

Artikel 2 Doel

Het doel van deze klachtenverordening is het vastleggen van de klachtbehandeling binnen de gemeente Texel en het vaststellen van enkele aanvullende bepalingen ten opzichte van het bepaalde in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3 De klachtencoördinator

1. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt een klachtencoördinator aan.
2. Het team verantwoordelijk voor de documentatie- en informatievoorziening wijst de hoofdzaak toe aan de klachtencoördinator.
3. De klachtencoördinator draagt zorg voor:
    a. het registreren van de klachten;
    b. het bewaken van een tijdige en correcte afhandeling van de klachten;
    c. het ondersteunen, begeleiden en adviseren van de klachtbehandelaar;
    d. het verbeteren van de klachtenprocedure;
    e. het opstellen van het jaarverslag als bedoeld in artikel 9 van deze verordening en de bestuursorganen adviseren naar aanleiding van de bevindingen;
    f. het signaleren van punten van leren en verbeteren en hierover adviseren.
4. Bij de klachtbehandeling in tweede instantie is de klachtencoördinator contactpersoon voor de Nationale Ombudsman, en heeft hierbij de taken:
    a. Het registreren van schriftelijke klachten die bij de Nationale Ombudsman tegen de besluiten van bestuursorganen zijn ingediend en het verzorgen van de correspondentie daaromtrent;
    b. Het adviseren van de bestuursorganen naar aanleiding van de bevindingen van de Nationale Ombudsman.

Artikel 4 De klachtbehandelaar

1. Een klacht wordt door de klachtbehandelaar behandeld, eventueel in aanwezigheid, met advies, begeleiding en ondersteuning van de klachtencoördinator.

2. De klacht wordt behandeld door:

   a. Bij een klacht over een gedraging van een binnen een organisatie-eenheid werkzame ambtenaar is de klachtbehandelaar: het afdelingshoofd waaronder de ambtenaar valt jegens wie een klacht is ingediend, namens het college van burgemeester en wethouders. Het afdelingshoofd kan een andere leidinggevende vragen die namens hem de klacht behandelt.

   b. Bij een klacht over een gedraging van een teamleider is de klachtbehandelaar: het afdelingshoofd namens het college van burgemeester en wethouders.

   c. Bij een klacht over een gedraging van een afdelingshoofd is de klachtbehandelaar: de gemeentesecretaris namens het college van burgemeester en wethouders.

   d. Bij een klacht over een gedraging van de gemeentesecretaris is de klachtbehandelaar: de burgemeester namens het college van burgemeester en wethouders.

   e. Bij een klacht over een gedraging van (een lid van) het college van Burgemeester en Wethouders is de klachtbehandelaar: de burgemeester namens het college van burgemeester en wethouders

   f. Bij een klacht over een gedraging van de burgemeester als bestuursorgaan is de klachtbehandelaar: de locoburgemeester.

   g. Bij een klacht over een gedraging van de burgemeester als voorzitter van de raad: de plaatsvervangend voorzitter van de raad.

   h. Bij een klacht over een gedraging van (een lid van) de raad is de klachtbehandelaar: de voorzitter van de raad.

   i. Bij een klacht over een gedraging van een medewerker van de griffie is de klachtbehandelaar: de griffier.

   j. Bij een klacht over een gedraging van de griffier zijn de klachtbehandelaars: 2 leden van de Werkgevercommissie en de voorzitter van de gemeenteraad.

Artikel 5 Indiening

1. Een klacht kan mondeling of schriftelijk (per post of elektronisch door middel van een digital formulier of e-mail) worden ingediend bij het college.

2. Een mondelinge klacht wordt door de ambtenaar aan wie de klacht wordt gemeld op informele (mondelinge) wijze afgehandeld. De ambtenaar aan wie de klacht wordt gemeld deelt de klacht en de afhandeling met de klachtencoördinator.

3. Indien het niet lukt om de mondelinge klacht op informele wijze af te handelen, wijst de ambtenaar de klager erop dat hij een schriftelijke klacht kan indienen. Hierbij kan de klager bij de publieksbalie of bij de klachtencoördinator om hulp vragen indien nodig.

4. Een schriftelijke klacht wordt door de klachtencoördinator ter behandeling doorgeleid naar de klachtbehandelaar als genoemd in artikel 4 van deze verordening.

Hoofdstuk 2 Klachtbehandeling

Artikel 6 Algemeen

1. De klachtbehandeling houdt in het zo mogelijk onmiddellijk oplossen van de klacht, het onderzoeken van een klacht met inachtneming van het bepaalde in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. De behoorlijkheidswijzer van de ombudsman is leidend voor de klachtbehandeling.

Artikel 7 Informele aanpak

1. De klachtbehandelaar neemt zo spoedig mogelijk en binnen 3 werkdagen contact op met klager en probeert de klacht op een informele manier af te handelen.
2. Indien de klacht direct naar tevredenheid opgelost kan worden, is de klacht hiermee informeel afgedaan. De klachtbehandeling wordt per e-mail of per post bevestigd en ondertekend door de klachtbehandelaar en/of de klachtencoördinator.
3. Indien de klacht niet direct naar tevredenheid opgelost kan worden, wordt de klacht formeel behandeld, ingevolge artikel 8 van deze verordening.
4. De klachtbehandelaar betrekt de klachten coördinator in het proces van klachtbehandeling.

Artikel 8 Formele behandeling

1. De klachtbehandelaar verzamelt en onderzoekt alle relevante gegevens die voor de afhandeling van de klacht van belang zijn. De klachtbehandelaar stelt de aangeklaagde op de hoogte.
2. De klager wordt gehoord door de klachtbehandelaar en de klachtencoördinator. Er wordt bij het horen van de klager ook wederhoor toegepast bij de aangeklaagde. Er wordt een kort verslag opgesteld en dit wordt uitsluitend gebruikt voor de behandeling van de klacht.
3. De klager wordt schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van de bevindingen en de conclusie van de Gemeente. De brief wordt ondertekend door of namens het betreffende bestuursorgaan.
4. Vermeld wordt de mogelijkheid zich binnen een jaar na ontvangst van de afdoeningsbrief te wenden tot de Nationale Ombudsman als hij niet tevreden is met de afhandeling van zijn klacht.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 9 Rapportage klachten

1. De klachtencoördinator brengt jaarlijks aan het college van Burgemeester en Wethouders verslag uit van het aantal ingekomen klachten in het afgelopen kalenderjaar, de aard van de klachten, de wijze van afdoening en de maatregelen die naar aanleiding van de behandeling zijn getroffen.
2. Het college informeert de raad hierover.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze regeling kan worden aangehaald als “Klachtenverordening Texel 2025”.
2. Dit besluit treedt in werking de dag na publicatie, onder gelijktijdige intrekking van de verordening ‘Klachtenverordening Texel 2012 ’.

De Gemeenteraad van Texel

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 16 april 2025

De griffier,

Mw. M. de Porto

De voorzitter,

Dhr. M. Pol

Toelichting bij de Klachtenverordening Texel 2025

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Geen toelichting

Artikel 2 Doel

Het klachtrecht biedt laagdrempelige rechtsbescherming voor de klager die vindt dat de gemeente zich onbehoorlijk heeft gedragen. Het doel is om de klacht zo snel mogelijk op te lossen middels een goed gesprek. Als dit niet mogelijk is, wordt de formele klachtenprocedure ingezet.

De organisatie kan misverstanden wegnemen en indien nodig extra informatie geven. Klachten zijn signalen voor verbetering van interne processen. In een organisatie met een cultuur van leren en verbeteren zijn klachten heel waardevol.
Daarbij bieden klachten een mogelijkheid om de relatie tussen burger en overheid te verbeteren.

Artikel 3 De klachtencoördinator

De coördinatietaken staan omschreven in de verordening: coördinerende taken van de klachtafhandeling, jaarlijkse verslaglegging en evaluatie van de gemeentelijke klachtenbehandeling en kennisoverdracht over het klachtrecht aan de klachtbehandelaren. De klachtencoördinator houdt toezicht op een behoorlijke klachtbehandeling en afdoening en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de klachtenambtenaren, de teammanagers, de directie en het gemeentebestuur. Problemen met de klachtbehandeling worden gerapporteerd aan de afdelingsmanager en zo nodig aan de gemeentesecretaris. De klachtencoördinator fungeert als contactpersoon voor de ombudsman.

De klachtencoördinator speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van de informele oplossing in de voorfase van de klachtbehandeling. Zijn opdracht is de kwaliteit van het klachtmanagement te verbeteren.

De klachtencoördinator maakt een jaaroverzicht van geregistreerde klachten.

De rol van de klachtencoördinator laat de verantwoordelijkheid van de organisatie zelf voor correcte behandeling en afdoening van de klachten. Zo is de klachtencoördinator het centrale aanspreekpunt voor de ombudsman, maar als het gaat om de inhoud van de klacht betrekt de klachtencoördinator de klachtenbehandelaar in de communicatie.

Artikel 4 Klachtbehandelaar

Er is voor gekozen om de afdeling waartegen geklaagd wordt zelf de klacht te laten behandelen en af te laten doen, waarbij leidinggevende de verantwoordelijke functionaris is. Het bevordert het leren van de klachten en het verbeteren van werkprocessen.
In de verordening zijn ook bepalingen opgenomen die de behandeling en afdoening van klachten tegen de griffier, griffiemedewerkers, de griffie, raadsleden, de raad en raadscommissies regelen.

Artikel 5 Indiening

Klachten worden geregistreerd, ook als de klacht mondeling is ingediend. Mondelinge klachten worden door de ontvanger via team documentatie en informatie voorziening in mozard geregistreerd.
Team documentatie en informatie voorziening registreert ook de schriftelijke klachten in mozard en wijst ze vervolgens toe aan de klachtencoördinator. De klachtencoördinator controleert of er sprake is van een ontvankelijke klacht en wijst de zaak toe aan de klachtbehandelaar.

Hoofdstuk 2: Klachtbehandeling

Artikel 6 Algemeen

De behoorlijkheidswijzer van de ombudsman is inhoudelijk richtinggevend. Nationale ombudsman | Behoorlijkheidswijzer | mei 2019

Na indiening en registratie van de klacht wordt gekeken of met een goed gesprek de klacht kan worden opgelost. In artikel 7 wordt ingegaan op de informele aanpak. Als het gesprek niet leidt tot een oplossing wordt de klacht formeel behandeld. In artikel 8 wordt ingegaan op de formele behandeling van de klacht.

De klachtbehandelaar houdt in mozard het proces bij. De klachtencoördinator kijkt mee en kan adviseren, begeleiden en ondersteunen.

Artikel 7 Informele aanpak

In de klachtbehandeling ligt de nadruk op de informele aanpak. De organisatie vertrouwt erop dat zij de klacht in redelijkheid in overleg met de klager kan oplossen. De klachtbehandelaar doet alles wat in zijn vermogen ligt om de klacht succesvol op te lossen.

Door in een zo vroeg mogelijk stadium (telefonisch) contact op te nemen, wordt het probleem snel in kaart gebracht. Vanuit een open houding wordt onderzocht wat de klager bedoelt en welke behandeling het beste past. Tijdens dit (telefoon)gesprek is het zaak om goed te luisteren naar het verhaal van de klager en door te vragen. Er kan informatie worden verstrekt over de procedure en de mogelijkheden die de klager daarin heeft om zijn stem te laten horen. Het is dan ook belangrijk dat de klachtbehandelaars over goede gesprekstechnieken beschikken. Dit stelt hen in staat om vertrouwen te winnen, eventueel dieper liggende belangen te achterhalen en een goede diagnose te maken van de aanleiding voor de klacht.

Het (telefoon)gesprek kán er toe leiden dat de klacht wordt ingetrokken, omdat die berust op een misverstand over de gedraging of omdat de klager na uitleg de gedraging accepteert. Als dat niet het geval is, dan wordt de klacht formeel in behandeling genomen.

Artikel 8 Formele behandeling

Dit artikel regelt de formele behandeling van de klacht. In een gesprek wordt de klacht onderzocht met hoor en wederhoor. Een kort verslag wordt opgemaakt en aan het einde van de klachtenprocedure wordt de klager schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van de reactie van de gemeente.

De klachtbehandelaar verstuurt een afhandelingsbrief aan de klager. De brief wordt ondertekend door of namens het betreffende bestuursorgaan. In de brief wordt de klager in kennis gesteld van de bevindingen van het onderzoek naar de klacht en de conclusies die daaraan worden verbonden.

Is de klager niet tevreden, dan kan hij een beroepsprocedure richting Nationale Ombudsman starten. Deze mogelijkheid wordt in de afdoeningsbrief aan de klager vermeld. In dat geval fungeert de klachtencoördinator als aanspreekpunt en contactpersoon voor de Nationale ombudsman.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 9 Rapportage klachten

De klachtencoördinator maakt een jaaroverzicht van geregistreerde klachten. Uit het verslag blijkt hoeveel klachten formeel en hoeveel informeel zijn afgedaan. Ook wordt de reden en de achtergrond daarvan geanalyseerd zodat de leerpunten kunnen worden benoemd. De bevindingen en aanbevelingen worden voorgelegd aan het managementteam en het college. Het college informeert de raad hierover.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

Geen toelichting

Behoorlijkheidswijzer

De behoorlijkheidsnormen die de Nationale ombudsman heeft opgesteld, helpen overheden goed om te gaan met burgers en hun belangen

nationale ombudsman

als het mis gaat tussen u en de overheid

Overheden moeten bij de uitvoering van hun taken op een behoorlijke manier omgaan met burgers en hun belangen. Dit betekent dat de overheid de burger serieus neemt en met respect behandelt. Overheden moeten niet als onpersoonlijke bureaucratieën werken. Zij hebben steeds oog voor de menselijke maat. Als het erop aan komt, zoekt de overheid persoonlijk contact. Zij voorkomt problemen met de burger of lost ze op door goede communicatie.

Hoewel de burger voor veel zaken afhankelijk is van de medewerking van of besluitvorming door de overheid, gaan overheid en burger op een gelijkwaardige wijze met elkaar om. Dat kan door de burger zoveel mogelijk bij de besluitvorming te betrekken en door te handelen op basis van vertrouwen. Zo kan de overheid haar werk goed doen en inhoud geven aan burgerschap. Daarbij is het natuurlijk ook van belang dat de burger zich constructief opstelt. De behoorlijkheidsnormen die de Nationale ombudsman heeft opgesteld, helpen overheden goed om te gaan met burgers en hun belangen.

De essentie van behoorlijk overheidsoptreden kan worden samengevat in vier kernwaarden:

- **Open en duidelijk**
- **Respectvol**
- **Betrokken en oplossingsgericht**
- **Eerlijk en betrouwbaar**

Open en duidelijk

Transparant

De overheid is in haar handelen open en voorspelbaar, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet.

Transparantie vereist van de overheid een open houding. De overheid zorgt ervoor dat burgers inzicht kunnen hebben in de procedures die tot beslissingen leiden en het hoe en waarom ervan. De overheid zorgt dat haar handelingen getoetst kunnen worden.

Goede informatieverstrekking

De overheid zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

De overheid is verplicht de burger gevraagd en ongevraagd alle informatie te geven over handelingen en besluiten die de belangen van de burger kunnen raken. Zij is daarbij servicegericht en stelt zich actief op om de informatie die van belang is tijdig op eigen initiatief te geven.

Luisteren naar de burger

De overheid luistert actief naar de burger, zodat deze zich gehoord en gezien voelt.

De overheid heeft een open oor voor de burger. De overheid hoort wat de burger zegt, en ook wat hij niet zegt. Dit betekent dat de overheid de burger serieus neemt en daadwerkelijk geïnteresseerd is in wat hij belangrijk vindt.

Goede motivering

De overheid legt haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uit. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn.

De overheid motiveert haar besluiten en handelingen steeds goed. Zij handelt niet alleen naar wat haar goed uitkomt of op basis van willekeur. Drie bouwstenen zijn voor een goede motivering van belang: de wettelijke voorschriften, de feiten en belangen en een heldere redenering. De motivering is gericht op het concrete individuele geval en is begrijpelijk voor de ontvanger.

Respectvol

Respecteren van grondrechten

De overheid respecteert de grondrechten van haar burgers. Sommige grondrechten bieden waarborgen tegen het optreden van de overheid, zoals:

- het recht op onaantastbaarheid van het lichaam
- het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
- het huisrecht
- het recht op persoonlijke vrijheid
- het discriminatieverbod.

Andere grondrechten waarborgen juist het actief optreden van de overheid, zoals:

- het recht op onderwijs
- het recht op gezondheid.

Grondrechten zijn neergelegd in de Grondwet en in verdragen zoals het EVRM. Van de overheid mag worden verwacht dat zij deze grondrechten respecteert. Als in de Grondwet of het verdrag is bepaald dat bij wet uitzonderingen op een grondrecht mogelijk zijn, moet de overheid zich zorgvuldig aan daarvoor geldende criteria en voorschriften houden. Te denken valt aan bepalingen in de Politiewet, het Wetboek van Strafvordering, de Wet bescherming persoonsgegevens en de Algemene wet op het binnentreden.

Bevorderen van actieve deelname door de burger

De overheid betrekt de burger zoveel mogelijk actief bij haar handelen.

De overheid spant zich in om de burger actief te betrekken bij haar handelen en bij de totstandkoming en de uitvoering van beleid. Als in het besluitvormingsproces de burger een rol heeft, geeft de overheid dit tijdig aan en laat weten welke rol de burger kan vervullen en hoe de participatie is vorm gegeven. Ook geeft zij na afloop aan wat er gedaan is met de inbreng van de burger. (Zie ook de Participatiewijzer.)

Fatsoenlijke bejegening

De overheid respecteert de burger, behandelt hem fatsoenlijk en is hulpvaardig.

Medewerkers van overheidsinstanties zijn attent in de contacten met burgers en helpen hen zo goed mogelijk. Zij doen dit op respectvolle wijze en houden daarbij rekening met de persoon van de burger.

Fair play

De overheid geeft de burger de mogelijkheid om zijn procedurele kansen te benutten en zorgt daarbij voor een eerlijke gang van zaken.

De overheid heeft een open houding waarbij de burger de gelegenheid krijgt zijn stand punt en daarbij horende feiten naar voren te brengen en te verdedigen en het daaraan tegenovergestelde standpunt te bestrijden (hoor en wederhoor). De overheidsinstantie speelt daarbij open kaart en geeft actief informatie over de procedurele mogelijkheden die de burger kan benutten.

Evenredigheid

De overheid kiest om haar doel te bereiken een middel dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

De overheid maakt steeds een afweging of een minder zwaar middel voor het doel dat zij wil bereiken kan worden ingezet. De overheid moet voorkomen dat bepaalde burgers onevenredig nadeel hebben van de maatregelen die de overheid neemt.

Bijzondere zorg

De overheid verleent aan personen die onder haar hoede zijn geplaatst de zorg waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheids instanties zijn aangewezen.

De overheid heeft de plicht om goed te zorgen voor personen aan wie zij de fysieke vrijheid of zelfstandigheid heeft ontnomen. Zij is verantwoordelijk voor een goede medische en andere zorgverlening aan deze personen. Het gaat bijvoorbeeld om gedetineerden en jongeren die in gesloten jeugdzorg zijn geplaatst.

Betrokken en oplossingsgericht

Maatwerk

De overheid is bereid om in voorkomende gevallen af te wijken van algemeen beleid of voorschriften als dat nodig is om onbedoelde of ongewenste consequenties te voorkomen.

De overheid neemt wet- en regelgeving als uitgangspunt, maar houdt steeds oog voor de specifieke omstandigheden, waar de burger in terecht kan komen. Ook in haar feitelijk handelen zoekt de overheid steeds naar maatregelen en oplossingen die passen bij de specifieke omstandigheden van de individuele burger.

Samenwerking

De overheid werkt op eigen initiatief in het belang van de burger met andere (overheids-)instanties samen en stuurt de burger niet van het kastje naar de muur.

Een overheidsinstantie verschuilt zich niet achter een beperkte taakstelling, maar neemt steeds zelf het initiatief om samen te werken met andere instanties. De overheid biedt de burger één loket voor zijn vraag of probleem.

Coulante opstelling

De overheid stelt zich coulant op als zij fouten heeft gemaakt. Zij heeft oog voor claims die redelijkerwijs gehonoreerd moeten worden en belast de burger niet met onnodige en ingewikkelde bewijsproblemen en procedures.

De overheid is bereid om fouten toe te geven en zo nodig excuses aan te bieden. De overheid benadert schadeclaims van burgers vanuit een coulante opstelling, waarbij wordt gezocht naar mogelijkheden om tot een passende oplossing te komen. Dit geldt ook in gevallen waarin een burger onevenredig is benadeeld door een maatregel die in het algemeen belang is genomen. (Zie ook de Excuuskaart en de Schadevergoedingswijzer.)

Voortvarendheid

De overheid handelt zo snel en slagvaardig mogelijk.

De wettelijke termijnen zijn uiterste termijnen. De overheid streeft waar mogelijk kortere termijnen na. Als besluitvorming langer duurt, dan informeert de overheid de burger daarover tijdig. Als er geen termijn genoemd is, handelt de overheid binnen een redelijke -korte- termijn.

De-escalatie

De overheid probeert in haar contacten met de burger escalatie te voorkomen of te beperken. Communicatievaardigheden en een oplossingsgerichte houding zijn hierbij essentieel.

Burgers zijn mensen en vertonen menselijk gedrag. De reactie van de overheid op het gedrag van de burger kan een belangrijke rol spelen bij het al dan niet escaleren van een situatie. Van de overheid mag een professionele opstelling worden verwacht, waarbij alles in het werk wordt gesteld om escalatie te voorkomen en te de-escaleren als het toch tot een escalatie komt. Als de burger onredelijk of onwillig is, dan volstaat de overheid met een gepaste escalatie.

Eerlijk en betrouwbaar

Integriteit

De overheid handelt integer en gebruikt een bevoegdheid alleen voor het doel waarvoor deze is gegeven.

Burgers mogen verwachten dat de overheid haar taken op een gewetensvolle wijze uitvoert. Van de overheid en haar medewerkers mag verwacht worden dat zij hun positie, hun bevoegdheden, hun tijd en middelen niet misbruiken.

Betrouwbaarheid

De overheid handelt binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht, doet wat zij zegt en geeft gevolg aan rechterlijke uitspraken.

De overheid komt afspraken en toezeggingen na. Als de overheid gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt bij een burger, moet zij deze ook honoreren. De overheid moet rechterlijke uitspraken voortvarend en nauwgezet opvolgen.

Onpartijdigheid

De overheid stelt zich onpartijdig op en handelt zonder vooroordelen.

De overheid wekt bij de burger het vertrouwen dat zij onpartijdig te werk gaat. Dit betekent dat de overheid ook alle schijn van partijdigheid vermijdt.

Redelijkheid

De overheid weegt de verschillende belangen tegen elkaar af voordat zij een beslissing neemt. De uitkomst hiervan mag niet onredelijk zijn.

De overheid verzamelt bij haar handelen de relevante feiten en kijkt naar alle omstandigheden. De verzamelde gegevens worden betrokken bij de belangen die op een zorgvuldige wijze tegen elkaar worden afgewogen.

Goede voorbereiding

De overheid verzamelt alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen.

Dit betekent dat de overheid actief informatie verwerft en deze informatie toetst door middel van wederhoor bij de burger.

Goede organisatie

De overheid zorgt ervoor dat haar organisatie en haar administratie de dienstverlening aan de burger ten goede komt. Zij werkt secuur en vermijdt slordigheden. Eventuele fouten worden zo snel mogelijk hersteld.

De overheid richt haar (digitale) administratieve organisatie zo in, dat de continuïteit van het goed functioneren van al haar systemen is gewaarborgd. Dit geldt ook voor de systemen onderling. Zo bewaart de overheid aangeleverde documenten zorgvuldig en verwerkt geleverde informatie doelgericht. Door de overheid verstrekte informatie is waarheidsgetrouw en duidelijk. Dat impliceert ook goede dossiervorming en het soms actief verwerven van informatie. De overheid corrigeert onjuiste informatie en verwijdert overbodige informatie uit al haar systemen.

Professionaliteit

De overheid zorgt ervoor dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten.

Medewerkers van de overheid handelen volgens hun professionele normen en richtlijnen. Hun opstelling is in alle situaties gepast en deskundig.

Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Telefoon (070) 356 35 63
www.nationaleombudsman.nl

juni 2019

Aanbevelingen behorende bij Actualisatie Klachtbehandeling 2025

Klachten
Jaarlijks heeft de gemeente op allerlei manieren contact met haar inwoners, ondernemers en organisaties. Zowel schriftelijk, telefonisch en met persoonlijke gesprekken op het gemeentehuis of ter plaatse. Soms verlopen de contacten niet naar volle tevredenheid en wordt er een klacht ingediend.

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan. Conform artikel 9:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb).
Een klacht kan gaan over een onheuse bejegening, nalatigheid, incorrecte uitvoering van een gemeentelijke taak of een combinatie van onderwerpen.

Klachtbehandeling
Het klachtrecht is geregeld in Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
Klik hier: Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
De gemeente heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.
Klik hier: http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR297197
De klachten worden zo snel als mogelijk behandeld en binnen de wettelijke termijn van 10 weken behandeld. Op een informele manier wordt geprobeerd de klacht eerst op te lossen en lukt dit niet dan wordt de klacht formeel behandeld.

Actualisatie klachtenbehandeling
Het werkproces klachtbehandeling is aangepast en de informele aanpak heeft hierin meer aandacht gekregen. De Klachtenverordening Texel uit 2012 is aangepast naar Klachtenverordening Texel 2025.
Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Onderzoek
Met de actualisatie is tegelijk het wetsvoorstel “Versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht” onderzocht en de gevolgen daarvan voor het klachtrecht van hoofdstuk 9 Awb.
Er bestaat bij de overheid een spanningsveld tussen enerzijds het streven naar efficiëntie en iedereen volgens de regels gelijk behandelen en, anderzijds, de wens om rekening te houden met de persoonlijke situatie van mensen. Dit laatste wordt ook wel aangeduid met ‘de menselijke maat’. Door de toeslagenaffaire is er een voorstel om de diensterlening door de overheid te verbeteren, de menselijke maat hierbij te versterken en laagdrempelig contact te bevorderen. Het geeft overheidsinstanties en de rechter meer ruimte om rekening te houden met de individuele situatie van mensen.
Het kabinet sluit aan bij de werkdefinitie van de menselijke maat die is gegeven: ‘recht doen aan de belangen van burgers bij de totstandkoming en uitvoering van beleid, wet- en regelgeving’.
Lees ook hier de brief van de ministers van sociale zaken en werkgelegenheid en voor armoedebeleid, participatie en pensioenen.

De hoofdpunten hieruit zijn:
Persoonlijke contact, 1 serviceloket, loketfunctie overheid, pro-actieve dienstverlening, dienstverlening die rekening houdt met persoonlijke omstandigheden, etc.

De Nationale Ombudsman heeft op 19 juli 2024 op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een advies gegeven. Onder punt 4 noemt hij het conceptwetsvoorstel in verhouding met de klachtenprocedure.
Hij adviseert om voor de klachtenprocedure ook de verplichtingen eveneens vast te leggen in hoofdstuk 9 Aww. Dit gaat dan om een klacht informeel af te doen, contactgegevens te vermelden en om het oordeel begrijpelijk te motiveren en het probleem van de burger centraal te stellen in de klachtprocedure.

Voor het onderzoek wetsvoorstel "Versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht" **en** de Actualisering Klachtbehandeling 2025 zijn intern interviews gehouden.

Bevindingen
Opvallend is dat er veel persoonlijk contact met klanten wordt gezocht. De informele aanpak is een uitgangspunt en zo vanzelfsprekend dat dit niet altijd goed wordt bijhouden. Bij contacten worden veelal contactgegevens gegeven. Het oordeel van de klachtenbehandeling wordt begrijpelijk gemotiveerd en het probleem van de burger wordt centraal gesteld. Voor het merendeel zouden we aan het wetsvoorstel voldoen als het voorstel zou worden aangenomen.

Er worden ook voor de gehele organisatie verbeterpunten genoemd zoals:
besluiten begrijpelijk motiveren, het beschrijven van het klachtbehandelingsproces, snel contact zoeken, planningen blijven communiceren, vaardigheden verbeteren, grenzen aangeven en nee is ook een antwoord, verantwoordelijkheden kennen, leereffecten monitoren en de positie van de klachtbehandeling tov diverse organisatieprocessen en - documenten bepalen.

Het werkproces klachtbehandeling, de klachtenverordening en de toelichting zijn met de bevindingen geactualiseerd.

De volgende aanbevelingen zijn door het college vastgesteld.
Aanbeveling 1 Aandacht voor het primaire proces ter voorkoming van klachten
de contactgegevens bij alle contacten benoemen (schriftelijk en mondeling) zodat de klant weet wie te benaderen als er vragen zijn.

Aanbeveling 2: Klachtbehandelingsproces verbeteren
a. Werkproces beschrijven
b. Stappenplan maken voor klachten over externen waar de gemeente bij betrokken is of een contract mee heeft
c. Format afhandelingsbrief klachtbehandeling maken
d. Termijnen Informele en formele aanpak beschrijven
e. Overzicht klachten per kwartaal naar MT en B&W sturen. Brieven met klachten gericht aan B&W worden aan B&W in kopie verzonden. In PO portefeuillehouder klachten bespreken
f – Klachten zijn leermomenten en een goede klachtbehandeling vraagt tijd. Continue aandacht hebben voor een goede klachtbehandeling
g - Aandacht voor wat een klacht doet met de beklaagde medewerker

h - De vorm van de klachtbehandeling zo laag mogelijk in de lijn houden. Als de klager na de klachtbehandeling nog ontevreden is kan deze de klacht aan de onafhankelijke Nationale Ombudsman worden voorgelegd.

Aanbeveling 3: verbeteren van het monitoren en het communiceren van de leereffecten

a. Gegevens van de klachtbehandeling goed bijhouden.
b. Alle signalen van soorten klachten in de organisatie centraal monitoren.
c. Evalueren en de leereffecten doorgeven aan MT en B&W in het Jaaroverzicht Klachten.
d. Jaaroverzicht Klachtbehandeling in Q1 of Q2. De leereffecten communiceren voor de jaarplannen van de afdelingen. Elk kwartaal een overzicht van de klachten naar MT en B&W sturen.

Aanbeveling 4: **positie klachtbehandeling bepalen**
Alle documenten in kaart brengen, bepalen welk document leidend is en daarna alles met elkaar afstemmen. **H**et vernieuwde Werkproces Klachtbehandeling 2025 afstemmen met het leidend document.

Aanbeveling 5: conflict oplossende vaardigheden verbeteren
De gemeente heeft de verplichting om belangen af te wegen en te zorgen voor cohesie. Menselijke maat vraagt vaardigheden en ervaring. Uit de interviews blijkt dat de assertiviteit van klanten is toegenomen en de sociale cohesie afgenomen. Hierdoor is er meer gedram en accepteert men niet snel nee. Het werk verandert waardoor ook vaardigheden moeten worden verbeterd of geleerd.
a - Aandacht voor conflict oplossende vaardigheden
b – Zelfverzekerd zijn
c - Communiceer(ook tussentijds) over planningen
d - Contractonderhoud met externen vraagt aandacht
e – Goede dorpswerkers, gebruik de dorpscommissie om goed en duidelijk te communiceren
f - Project rondom begrijpelijke taal, b1 taal brieven

Aanbeveling 6 extra aandacht voor dienstbaar, responsief, betrouwbaar en rechtvaardig

a. **Dienstbaar** - we hebben een dienstbare opstelling en de burger staat centraal. Er zijn ook grenzen aan dienstbaarheid. Heeft het dienstverleningsconcept 2024 voldoende toetsingskader om te toetsen of we dienstbaar genoeg zijn?
b. Responsief
    1. Contactgegevens vermelden bij besluitvorming
    2. Informele manier van conflictoplossing. Er is sprake van maatwerk. Klachten worden in eerste instantie informeel behandeld. Aanbevolen wordt om voor duidelijkheid en een uniforme klachtbehandeling termijnen aan de informele- en formele klachtbehandeling te verbinden
    3. Informatiestroom gelijk beschikbaar maken
    4. Herstellen **van fouten** – als er fouten zijn herstel deze zoveel mogelijk tijdig zodat een formele procedure wordt voorkomen
c. **Betrouwbaar**
    1. alle besluiten toetsen aan het evenredigheidsbeginsel. Dit betekent dat getoetst wordt of een besluit geen grotere gevolgen heeft dan waarvoor de wet- en regelgeving is opgesteld. Benoem bij klachtbehandeling of er wel of niet wordt getoetst.

2. Bij onevenredigheid word nu alleen nog afgeweken bij bijzondere omstandigheden. Bij de wetswijziging zou bij alle omstandigheden, waarbij de beleidsregels onevenredig zouden zijn aan het doel waar ze zijn opgesteld, moeten worden afgeweken. Benoem bij klachtbehandeling of er wel of niet door onevenredigheid wordt afgeweken.
3. Neem in het Jaarverslag Klachtbehandeling zoveel mogelijk informatie op over bijvoorbeeld de vorm van behandeling, termijnen, de leereffecten, etc.
   Dit geeft inzicht over de klachtenbehandeling.

d. **Rechtvaardig -** Naast een deugdelijke motivering is het ook belangrijk om een begrijpelijke motivering (B1 niveau) te hebben bij overheidsbesluiten. Benoem hoe tot het besluit is gekomen en wat de gevolgen ervan zijn
   Volgens de wet dient de klachtbehandeling behoorlijk te zijn. Dit kan worden getoetst aan de hand van de behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman – **zie bijlage 4 Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman.** Aanbevolen wordt de behoorlijkheidswijzer op te nemen in het Jaaroverzicht Klachten 2025.

ondernemingsraad gemeente Texel

Emmalaan 15, 1791 AT Den Burg
Postbus 200, 1790 AE Den Burg
tel.: 14 0222 (algemeen)

Aan de werkgever,
t.a.v. mevrouw E. Wolfkamp

Uw brief	3 april 2025 (email)	Contactpersoon	Mevrouw V. Sloot
		Telefoonnummer	06 27182614
		E-mailadres	OR@texel.nl
Onderwerp	Instemming Klachtenverordening Texel 2025	Verzenddatum	3 april 2025

Geachte mevrouw Wolfkamp,

Op 27 maart 2025 ontvingen wij het verzoek tot instemming Klachtenverordening Texel 2025. Wij stemmen hierbij in met de Klachtenverordening Texel 2025 nadat onze wijziging, namelijk regievoerder/teamleider wijzigen naar teamleider (aangezien regievoerder geen functie is), is doorgevoerd.

Hoogachtend,

Ondernemingsraad gemeente Texel

de voorzitter,

R.W. Hollander

Ondernemingsraad gemeente Texel

de secretaris,

V. Sloot

Aan: de OR van Gemeente Texel, ter instemming

Onderwerp	**Klachtenverordening Texel 2025**
Van	Afdeling Advies & Ondersteuning/ Team Juridische Zaken, M.A. Wijnhoff
Datum MT	27 maart 2025

Samenvatting onderwerp

De gemeente Texel heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. Het klachtrecht is geregeld in Hoordstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.

Om het werkproces van klachtbehadeling en de Klachtenverordening te actualiseren zijn onder andere interne interviews gehouden. Uit het onderzoek zijn bevindingen, verbeterpunten en aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd en vastgesteld.

Het werkproces Klachtbehandeling is met de aanbevelingen aangepast en de informele aanpak heeft hierin een duidelijke plaats gekregen. De Klachtenverordening Texel 2012 is geactualiseerd in Klachtenverordening Texel 2025 met een Toelichting. In artikel 2 is het doel meer algemeen beschreven. Onder artikel 3 is de rol van de klachtencoordinator uitgebreider omschreven. Onder artikel 4 zijn de behandelaren duidelijk beschreven en geactualiseerd. In arikel 5 is de mondelinge en schriftelijke indiening samengevoegd. In artikel 6, 7 en 8 is de klachtbehandeling uitgebeider beschreven. De informele aanpak en de formele aanpak worden apart genoemd en er wordt een termijn genoemd om binnen 3 werkdagen contact op te nemen met de klager. De behoorlijkheidswijzer van de Ombudsman (2019) is toegevoegd en wordt leidend voor de klachtbehandelig. In artikel 9 wordt de jaarlijkse rapportage klachtenbehandeling benoemd. Artikel 10 geeft de inwerkingtreding weer.

Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Wij sturen u als OR nu de definitieve versie, ter instemming (zie art. 27 Lid 1j van de WOR).

Graag vernemen wij uw reactie,
Namens het team Juridische Zaken

M.A. Wijnhoff

Bijlagen

Zijn er bijlagen?	☑ Ja ☐ Nee
Bijlagen	• Klachtenverordening Texel 2025 en de Toelichting

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3560608

Concept-Perspectiefnota 2026

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Toelichting

Vooruitlopend op de behandeling van de programmabegroting 2026 in november wordt de perspectiefnota aangeboden.

De bestuurlijke en financiële uitgangspunten voor de programmabegroting 2026 zijn:

- Verwerking raadsbesluiten t/m februari 2025 en de collegebesluiten t/m 4 maart 2025;
- De tarieven van leges en heffingen alleen kostendekkend en niet meer dan trendmatig verhogen;
- Verwachte CAO ontwikkelingen voor salarissen inclusief sociale lasten 2%;
- Indexering Gemeenschappelijke Regelingen volgens de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) 7,4%.
- De forensenbelasting met 4,51% te verhogen in 2026.
- De OZB bovenop de trendmatige verhoging met 10% te verhogen.

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Concept-Perspectiefnota 2026

Samenvatting

Vooruitlopend op de programmabegroting 2026 wordt aan de gemeenteraad de perspectiefnota aangeboden waarin de financiële- en beleidsmatige kaders zijn benoemd.

De incidentele en structurele voorstellen zijn per programma gerubriceerd en betreffen o.a. het versterken van de bedrijfsvoering van de gemeente, het verduurzamen van de scholen de Bruinvis en de Vliekotter, de uitwerking van de adviezen van het inwonersberaad en de bermverharding Laagwaarderweg en Pijpersdijk. Daarnaast wordt voorgesteld om diverse wegen te rehabiliteren zoals Pontweg Zuid, Burgerhoutstraat, Diek en de Vang.

Er is kritisch gekeken naar de nut en noodzaak van deze voorstellen. Daarnaast is gekeken naar mogelijke dekking binnen de huidige begroting voor de nieuwe voorstellen. Op basis daarvan wordt € 213.000 structureel aan budget ingeleverd en € 85.000 aan incidenteel budget. Dit zorgt voor een dempende werking op de lasten.

Autonome ontwikkelingen
De autonome ontwikkelingen zijn in deze Perspectiefnota verwerkt. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals de kostenstijging van personeel en middelen, de kostenstijging van de aanbestedingen, energie etc. Dit is niet alleen negatief, ook voordelen op de verwachte rente lasten zijn hierbij opgenomen. Voor een deel is dit gebaseerd op de septembercirculaire 2024 en de inzet van de VNG bij de CAO onderhandelingen. De tot nu toe genomen raadsbesluiten (tot en met februari 2025) zijn ook verwerkt in de Perspectiefnota.

P&C cyclus
Om ook u als raad beter in staat te stellen om strategisch financieel te sturen, worden de financiële voorstellen in de basis nog maar op 3 momenten aan u als raad gepresenteerd. Het gaat hierbij om de Perspectiefnota, tussenrapportage en de Programmabegroting. Zoals afgesproken in de verbetering van de P&C cyclus wordt er eerder begonnen met het opstellen van de Perspectiefnota, tussenrapportage en Programmabegroting . Dit is gedaan om meer gewicht te geven aan de Programmarekening. De Programmarekening is het document waarbij het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar.

Realistisch begroten
Bij de Perspectiefnota van 2025 is een start gemaakt met een nieuwe begrotingssystematiek om te kunnen anticiperen op de bezuinigingen van het rijk. De opbrengsten uit het gemeentefonds dalen namelijk in 2026 ten opzichte van 2025. Dit komt doordat het rijk is afgestapt van de trap-op-trap-af systematiek. Vanaf 2027 is de groei of krimp van het gemeentefonds gekoppeld aan de groei van de economie.

Kapitaallasten
Sinds 2015 is het verplicht om de kapitaallasten van investeringen op te nemen in de begroting. Tot die tijd werden de investeringen direct en volledig betaald vanuit de begroting. Doordat een groot gedeelte van de investeringen over een periode van 25 of 40 jaar wordt afgeschreven, stijgen de totale kapitaallasten nog de komende 15 tot 30 jaar. We brengen nu in kaart welke stille (kapitaal)lasten aanwezig zijn in onze begroting en welke investeringen voor de toekomst nodig zijn. Dit geeft een concreet langjarig beeld en op basis daarvan kan een keuze worden gemaakt voor een kapitaallastenplafond. De groei van het gemeentefonds is namelijk niet in lijn

met de investeringen die nodig zijn op het eiland. Het college wil een langjarig realistisch perspectief presenteren en haar ogen niet sluiten voor het huidige systeem van het presenteren van de kapitaallasten. Om die reden zijn de toekomstige kapitaallasten ook in beeld gebracht. Op dit moment is dit alleen mogelijk op basis van een gewogen gemiddelde per jaar, welke onder de meerjarenbegroting zijn opgevoerd voor de jaren 2027 tot en met 2029. Nader onderzoek naar stille lasten en kapitaallasten zal voor de volgende collegeperiode gereed zijn zodat er keuzes voor de langere termijn gemaakt kunnen worden.

Meer aansluiten bij werkelijkheid
Zoals u van het college mag verwachten is in deze Perspectiefnota een eerste opmaat gemaakt om de budgetten zorgvuldig te bekijken, om daarmee “lucht” uit de begroting te halen en beter aan te sluiten bij de werkelijkheid. Zowel in 2025 als nu ook in 2026 is € 500.000 euro bezuinigd op het beschikbare indexeringsbudget. Dit is in totaal een structurele besparing van € 1 miljoen. Op deze wijze is een bezuiniging voorgesteld waarmee bij de eerdere presentatie van de begroting een langjarig sluitende begroting kan worden gepresenteerd.

Goede start nieuw collegeperiode
Op dit moment laat de doorrekening in het meerjarenperspectief inclusief kapitaallasten een sluitende begroting zien. Wij bieden een sluitende programmabegroting aan voor zowel het jaar 2026 als 2027 om een nieuwe raad en collegeperiode een goede start te bieden. Het college stelt daarbij wel voor om maatregelen te nemen om tot dit resultaat te komen. Namelijk het verhogen van de toeristenbelasting naar €2,55 en de OZB met 10% meer dan trendmatig te laten stijgen. Het college realiseert zich dat dit afwijkt van het coalitieakkoord. Wij achten dit verantwoord omdat ondanks deze verhoging Texel nog steeds één van de laagste OZB van Nederland heeft. Wij vinden het reëel dat de lasten tussen de bezoeker, de inwoner en eigen organisatie worden verdeeld. Wij willen een volgende coalitie een financieel gezonde uitgangspositie geven.

College uitvoeringsprogramma
We zetten ons in om het College Uitvoeringsprogramma deze bestuursperiode af te ronden. Vanuit deze opgave is met een kritische blik gekeken naar de voorstellen voor nieuwe investeringen die zijn ingediend voor deze Perspectiefnota. Daarnaast moeten voorstellen niet alleen financieel haalbaar zijn, maar ook de uitvoeringscapaciteit moet beschikbaar zijn. De voorstellen die nu opgenomen zijn hebben onder andere betrekking op:

- Het uitvoeren van het wegenbeheerplan;
- Verduurzamen schoolgebouwen;
- Uitbreidingen in de groenvoorziening bij nieuwe ontwikkelingen;
- Versterken en (door)ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie;
    - Uitvoering en controle van wettelijke taken en verplichtingen;

Verwachtingen
Voor de Programmabegroting 2026 zal er een beeld zijn van de meicirculaire en welk effect dit heeft op de meerjarenraming. Het beeld van de circulaires uit het verleden wekt de verwachting dat dit een positieve invloed heeft. Dit is mede afhankelijk van keuzes door het rijk, internationale geopolitieke ontwikkelingen en de keuzes op nationaal niveau die deze met zich meebrengen. We geven hierbij wel een winstwaarschuwing want resultaten uit het verleden bieden geen garanties voor de toekomst.

Als college willen wij graag met u het politieke gesprek voeren hoe wij zowel inhoudelijk als ook financieel het komende jaar keuzes gaan maken gegeven het meerjarenperspectief.

Het college begint vol energie aan het laatste jaar van deze collegeperiode. Bij de midterm-review hebben we laten zien dat we goed op koers liggen om de meeste onderdelen uit het collegeuitvoeringsprogramma af te ronden. We gaan volle kracht vooruit om te blijven bouwen aan het vertrouwen zodat we een sociaal en duurzaam Texel kunnen achterlaten voor een nieuwe raads- en collegeperiode.

Argumenten tot advies

1. Conform de afspraken met de gemeenteraad worden vooruitlopend op de behandeling van de programmabegroting 2026 de kaders voor de programmabegroting 2026 behandeld in de gemeenteraad.

2. De toeristenbelasting wordt verhoogd met €0,15 per overnachting naar €2,55 voor het jaar 2026. Eerdere jaren is de toeristenbelasting steeds per 2 jaar vastgesteld. Vanwege de onzekerheden over de financiële huishouding van de gemeente is het voorstel om alleen voor het jaar 2026 de toeristenbelasting vast te stellen. Bij de perspectiefbrief 2027 neemt een nieuwe raad het besluit over de toeristenbelasting 2027.

3. In de afgelopen perspectiefnota's en programmabegrotingen werd eenjarig vooruitgekeken op het gebied van investeringen. Dat zorgde ervoor dat er ook elk jaar een nieuwe claim kwam te liggen op het meerjarenperspectief door extra kapitaallasten. Het college wil deze kapitaallasten beter inzichtelijk maken in het meerjarenperspectief. Bij deze perspectiefnota is terug gekeken naar het gemiddelde dat jaarlijks aan extra kapitaallasten is opgenomen. Dat gemiddelde is opgenomen in het meerjarenperspectief voor de jaren 2027 – 2029. Dit geeft een beter beeld over het verwachte langjarig resultaat en de opgave waar de gemeente voor staat.
   De raad geeft het college de opdracht om in kaart te brengen wat de investeringen zijn voor de komende jaren en welke kapitaallasten daarbij horen. Daarbij geeft het college aan welke oplossingsrichtingen mogelijk zijn om de extra kapitaalasten te dekken. Bij de programmabegroting kan dan jaarlijks het daadwerkelijke bedrag worden afgezet tegenover het nu begrote bedrag. Dit op basis van een zuivere onderbouwing, gekoppeld aan de voorzieningen die hiermee in stand worden gehouden c.q. gecreëerd en de hierbij mogelijke keuzes.

Alternatieven

Het is mogelijk om de verwachte kapitaallasten voor de jaren 2027 – 2029 uit het meerjarenperspectief te halen. Dat zorgt voor een optisch beter meerjarenperspectief. Echter is het de verwachting dat de extra kapitaallasten wel nodig zijn door de investeringen die plaatsvinden op het eiland. Dan komen de extra kapitaallasten elk jaar bij het opstellen van de perspectiefnota in beeld en niet in het meerjarenperspectief. Dit zorgt ervoor dat elk jaar een afweging moet worden gemaakt van de dekkingsvoorstellen. In het kader van beter begroten is het verstandig om wel rekening te houden met het jaarlijkse extra aan kapitaallasten.

Consequenties van het advies

- ## Financieel

  Kosten

  Incidenteel voor het jaar2026 € 730.000,00
  Structureel voorstellen m.i.v. 1 januari 2026 € 509.260,00
  Structurele kapitaallasten m.i.v. 1 januari 2026 € 894.386,00

Dekking
Dekking incidentele voorstellen voor het jaar 2026 € 50.000,00
Dekking structurele voorstellen voor het jaar 2026 € 213.260,00. Financiële verantwoording wordt afgelegd in de Programmabegroting 2026

Toelichting:
In de perspectiefnota 2026 – 2029 staan diverse voorstellen met financiële consequenties. Deze zijn verwerkt in het meerjarenperspectief 2026 -2029 en in de tussenstand van de algemene reserve.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3560608

Perspectiefnota 2026

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet, Besluit Begroting ven Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

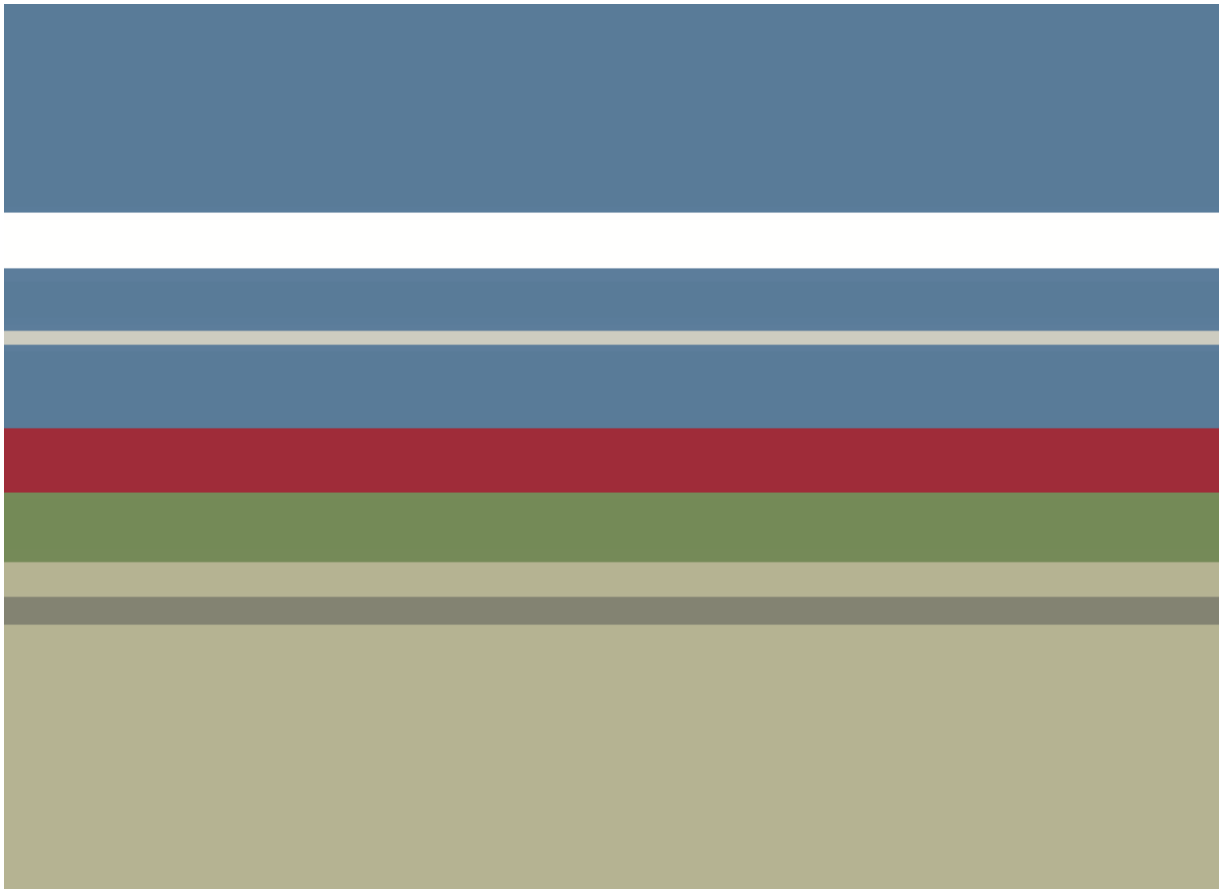
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

.txl

Perspectiefnota 2026-2029

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **4**
Bestuurlijke boodschap **6**
Kaders en uitgangspunten **8**
Tussenstand financieel perspectief 2026-2029 ..... **10**
Tussenstand algemene reserve 13
Financiële vertaling voorstellen 14
Voorstellen niet financieel gedekt 15
Nieuwe investeringen 16
Vervangingsinvesteringen 17
Besluit **18**
Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners **19**
0.1 Bestuur 20
0.2 Burgerzaken 21
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden 22
0.4 Overhead 23
0.63 Parkeerbelasting 24
0 Beleidsindicatoren 25
0 Wat gaan we ervoor doen? 26
Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde **30**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer 31
1.2 Openbare orde en veiligheid 32
1 Beleidsindicatoren 33
1 Wat gaan we ervoor doen? 35
Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid **36**
2.1 Verkeer en vervoer 37
2.2 Parkeren 38
2.4 Economische havens en waterwegen 39
2.5 Openbaar vervoer 40
2 Beleidsindicatoren 41
2 Wat gaan we ervoor doen? 42
Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt! **46**
3.1 Economische ontwikkeling 47
3.2 Fysieke bedrijfsstructuur 48
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 49
3.4 Economische promotie 50
3 Beleidsindicatoren 51
3 Wat gaan we ervoor doen? 52
Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd **54**
4.1 Openbaar basisonderwijs 55
4.2 Onderwijshuisvesting 56
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken 57
4 Beleidsindicatoren 58
4 Wat gaan we ervoor doen? 59
Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen **61**
5.1 Sportbeleid en activering 62
5.2 Sportaccommodaties 63
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 64
5.4 Musea 65
5.5 Cultureel erfgoed 66
5.6 Media 67
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 68
5 Beleidsindicatoren 69
5 Wat gaan we ervoor doen? 70
Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar **76**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 77
6.3 Inkomensregelingen 78
6.4 WSW en beschut werk 79
Leer-werkbedrijf De Bolder 80
6.5 Arbeidsparticipatie 81
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) 82
6.72a Jeugdhulp begeleiding 83
6.81a Beschermd wonen (WMO) 84
6 Beleidsindicatoren 85
6 Wat gaan we ervoor doen? 87

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon 90
7.1 Volksgezondheid.....91
7.2 Riolering 92
7.3 Afval.....93
7.4 Milieubeheer 94
7 Beleidsindicatoren.....95
7 Wat gaan we ervoor doen? (nieuwe voorstellen) 97
Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen 100
8.1 Ruimte en leefomgeving.....101
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) 102
8.3 Wonen en bouwen 103
8 Beleidsindicatoren 104
8 Wat gaan we ervoor doen?.....105

Bestuurlijke boodschap

Bestuurlijke boodschap

Inleiding
De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode.
In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetsen wij u de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën. Wij geven hierbij ook aan welke toekomstige (financiële) maatregelen wij nodig vinden om ook een meerjarig financieel gezond perspectief te laten zien.
Autonome ontwikkelingen
De autonome ontwikkelingen zijn in deze Perspectiefnota verwerkt. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals de kostenstijging van personeel en middelen, de kostenstijging van de aanbestedingen, energie etc. Dit is niet alleen negatief, ook voordelen op de verwachte rente lasten zijn hierbij opgenomen. Voor een deel is dit gebaseerd op de septembercirculaire 2024 en de inzet van de VNG bij de CAO onderhandelingen. De tot nu toe genomen raadsbesluiten (tot en met februari 2025) zijn ook verwerkt in de Perspectiefnota.

P&C cyclus
Om ook u als raad beter in staat te stellen om strategisch financieel te sturen, worden de financiële voorstellen in de basis nog maar op 3 momenten aan u als raad gepresenteerd. Het gaat hierbij om de Perspectiefnota, tussenrapportage en de Programmabegroting. Zoals afgesproken in de verbetering van de P&C cyclus wordt er eerder begonnen met het opstellen van de Perspectiefnota, tussenrapportage en Programmabegroting . Dit is gedaan om meer gewicht te geven aan de Programmarekening. De Programmarekening is het document waarbij het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar.

<u>Realistisch begroten</u>
Bij de Perspectiefnota van 2025 is een start gemaakt met een nieuwe begrotingssystematiek om te kunnen anticiperen op de bezuinigingen van het rijk. De opbrengsten uit het gemeentefonds dalen namelijk in 2026 ten opzichte van 2025. Dit komt doordat het rijk is afgestapt van de trap-op-trap-af systematiek. Vanaf 2027 is de groei of krimp van het gemeentefonds gekoppeld aan de groei van de economie.

<u>Kapitaallasten</u>
Sinds 2015 is het verplicht om de kapitaallasten van investeringen op te nemen in de begroting. Tot die tijd werden de investeringen direct en volledig betaald vanuit de begroting. Doordat een groot gedeelte van de investeringen over een periode van 25 of 40 jaar wordt afgeschreven, stijgen de totale kapitaallasten nog de komende 15 tot 30 jaar. We brengen nu in kaart welke stille (kapitaal)lasten aanwezig zijn in onze begroting en welke investeringen voor de toekomst nodig zijn. Dit geeft een concreet langjarig beeld en op basis daarvan kan een keuze worden gemaakt voor een kapitaallastenplafond. De groei van het gemeentefonds is namelijk niet in lijn met de investeringen die nodig zijn op het eiland. Het college wil een langjarig realistisch perspectief presenteren en haar ogen niet sluiten voor het huidige systeem van het presenteren van de kapitaallasten. Om die reden zijn de toekomstige kapitaallasten ook in beeld gebracht. Op dit moment is dit alleen mogelijk op basis van een gewogen gemiddelde per jaar, welke onder de meerjarenbegroting zijn opgevoerd voor de jaren 2027 tot en met 2029. Nader onderzoek naar stille lasten en kapitaallasten zal voor de volgende collegeperiode gereed zijn zodat er keuzes voor de langere termijn gemaakt kunnen worden.

Meer aansluiten bij werkelijkheid
Zoals u van het college mag verwachten is in deze Perspectiefnota een eerste opmaat gemaakt om de budgetten zorgvuldig te bekijken, om daarmee “lucht” uit de begroting te halen en beter aan te sluiten bij de werkelijkheid. Op de budgetten van de organisatie zijn daarbij nu circa €1 miljoen aan kostenstijgingen over de afgelopen 2 jaar niet opgenomen in de meerjarenbegroting. Op deze wijze is een bezuiniging voorgesteld waarmee bij de eerdere presentatie van de begroting een langjarig sluitende begroting kan worden gepresenteerd.

Goede start nieuw collegeperiode
Op dit moment laat de doorrekening in het meerjarenperspectief inclusief kapitaallasten een sluitende begroting zien. Wij bieden een sluitende programmabegroting aan voor zowel het jaar 2026 als 2027 om een nieuwe raad en collegeperiode een goede start te bieden. Het college stelt daarbij wel voor om maatregelen te nemen om tot dit resultaat te komen. Namelijk het verhogen van de toeristenbelasting naar €2,55 en de

OZB met 10% meer dan trendmatig te laten stijgen. Het college realiseert zich dat dit afwijkt van het coalitieakkoord. Wij achten dit verantwoord omdat ondanks deze verhoging Texel nog steeds één van de laagste OZB van Nederland heeft. Wij vinden het reëel dat de lasten tussen de bezoeker, de inwoner en eigen organisatie worden verdeeld. Wij willen een volgende coalitie een financieel gezonde uitgangspositie geven.

College uitvoeringsprogramma
We zetten ons in om het College Uitvoeringsprogramma deze bestuursperiode af te ronden. Vanuit deze opgave is met een kritische blik gekeken naar de voorstellen voor nieuwe investeringen die zijn ingediend voor deze Perspectiefnota. Daarnaast moeten voorstellen niet alleen financieel haalbaar zijn, maar ook de uitvoeringscapaciteit moet beschikbaar zijn. De voorstellen die nu opgenomen zijn hebben onder andere betrekking op:

- Het uitvoeren van het wegenbeheerplan;
- Verduurzamen schoolgebouwen;
- Uitbreidingen in de groenvoorziening bij nieuwe ontwikkelingen;
- Versterken en (door)ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie;
    - Uitvoering en controle van wettelijke taken en verplichtingen;

Verwachtingen
Voor de Programmabegroting 2026 zal er een beeld zijn van de meicirculaire en welk effect dit heeft op de meerjarenraming. Het beeld van de circulaires uit het verleden wekt de verwachting dat dit een positieve invloed heeft. Dit is mede afhankelijk van keuzes door het rijk, internationale geopolitieke ontwikkelingen en de keuzes op nationaal niveau die deze met zich meebrengen. We geven hierbij wel een winstwaarschuwing want resultaten uit het verleden bieden geen garanties voor de toekomst.

Als college willen wij graag met u het politieke gesprek voeren hoe wij zowel inhoudelijk als ook financieel het komende jaar keuzes gaan maken gegeven het meerjarenperspectief.

Het college begint vol energie aan het laatste jaar van deze collegeperiode. Bij de midterm-review hebben we laten zien dat we goed op koers liggen om de meeste onderdelen uit het collegeuitvoeringsprogramma af te ronden. We gaan volle kracht vooruit om te blijven bouwen aan het vertrouwen zodat we een sociaal en duurzaam Texel kunnen achterlaten voor een nieuwe raads- en collegeperiode.

Kaders en uitgangspunten

Kaders en uitgangspunten

In de perspectiefnota zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen vooruitlopend op de programmabegroting 2026 – 2029 die in november 2025 wordt behandeld.

In de perspectiefnota zijn de volgende kaders en uitgangspunten gehanteerd:

• Inhoudelijke kaders de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma. Verdere uitvoering van de reeds genomen raadsbesluiten en toezeggingen aan de raad.
• Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de indexering van de tarieven en de CAO gevolgen voor gemeenten. Indexering tarieven 2,6% op basis van Prijs bruto binnenlands product (pbbp) septembercirculaire 2024, jaarschijf 2026. Voor de verwachte CAO stijging is uitgegaan van 2% inclusief sociale lasten. In de programmabegroting 2026 wordt het percentage voor indexering aangepast op basis van de meicirculaire 2025, jaarschijf 2026.
• De gemeenschappelijke regelingen worden met 7,4 % geïndexeerd.
• Financieel zijn de collegebesluiten en raadsbesluiten in de perspectiefnota verwerkt tot en met februari 2025.
• Lokale lasten
- Bestaand beleid ,
De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.
- Beleidsuitgangspunten
Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt conform het bestaand beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 2,6%, tenzij andere voorstellen worden gedaan.

Omschrijving	**Voorstel verhoging**
a. Afvalstoffenheffing	Gelijkblijvend percentage kostendekking als 2025
b. Forensenbelasting	4,51%
c. Havengelden	Reguliere indexatie 2,6%
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	Reguliere indexatie 2,6%, met uitzondering van (maximale) Rijkstarieven. Plus de uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	Reguliere indexatie 2,6%
f. Marktgelden	Reguliere indexatie 2,6%
g. OZB woningen	Reguliere indexatie 2,6% plus extra verhoging van 10%
h. OZB niet-woningen	Reguliere indexatie 2,6% plus extra verhoging van 10%

i. Parkeerbelastingen	Vooralsnog geen voorstel tot verhoging
j. Precariobelasting	Reguliere indexatie 2,6%
k. Reclamebelasting	Reguliere indexatie 2,6%
l. Reinigingsrechten voor bedrijven	Reguliere indexatie 2,6%
m. Rioolheffing	Kostendekkende tarieven
n. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	€2,55 per overnachting

Tussenstand financieel perspectief 2026-2029

Tussenstand financieel perspectief 2026-2029

Het kabinet Rutte 4 heeft besloten tot een andere manier te komen voor de berekening van de omvang van het gemeentefonds. Voorheen steeg of daalde het gemeentefonds mee met de uitgaven van de rijksoverheid, het trap of trap af principe. Dit is vanaf 2027 gekoppeld aan de stijging of daling van de economie. Doordat het oude stelsel eindigt in 2025 is 2026 een overgangsjaar met een daling van het gemeentefonds.

Omdat de taken van de gemeente omvangrijker worden en de budgetten worden gereduceerd, is het in balans brengen van het meerjarenperspectief een belangrijk uitgangspunt. Dit start bij een realistische doorberekening van alle kosten, maar er zijn ook keuzes te maken om meer opbrengsten te genereren. Vanuit die gedachten zijn de verhoging van de toeristenbelasting en gekoppeld de forensenbelasting, maar ook een stijging van de OZB van 10% bovenop de trendmatige verhoging.
Doorberekening van de kapitaallasten.
Jaarlijks worden de extra investeringen vastgesteld door de raad, waarbij de kapitaallasten op dat moment worden opgenomen. Vertaald in de meerjarenbegroting geeft het alleen een beeld van een stijging in het eerste jaar, terwijl elk jaar extra investeringen zijn te verwachten. Door een inschatting van deze lasten op te nemen in het meerjarenperspectief, zie regel 17, geeft dit een veel betere prognose van het begrotingssaldo.

Onderstaand een overzicht van de structurele mutaties tot en met de besluitvorming van de raad februari 2025, inclusief het meerjarige saldo van de diverse begrotingsjaren. De volledige samenvatting van de perspectiefnota 2026, inclusief onderstaande voorstellen, is opgenomen onder financiële vertaling voorstellen in deze perspectiefnota.

Financieel perspectief 2026-2029					bedragen x € 1.000
Nr.		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	Begrotingsoverschot 2025	2.210	224	656	501
	Autonome ontwikkelingen				
2	Algemene uitkering	-1.289	479	297	348
3	Stelpost bijtelling algemene uitkering (constante waarde meerjarig in relatie met indexering)	911	0	0	0
4	Indexatie's	-1.237	0	0	0
5	personeel en bestuur	-900	0	0	0
6	Voordeel rente leningen (incl. Mars Noord - i.v.m toerekenen omslagrente)	400	0	0	0
	Reeds genomen raadsbesluiten				
7	Verwerking aangenomen raadsbesluiten na besluit programmabegroting 2024	-173	25	0	0
8	Leer Werk bedrijf "De Bolder", bijdrage structureel tekort	0	-90	-434	0
	Voorstellen perspectiefnota 2026				
9	Perspectiefnota 2026 Voorstellen structureel	-509	18	-18	18
10	Perspectiefnota 2026 Structurele dekking voorstellen 2026	213	0	0	0
11	Perspectiefnota 2026 Structurele kapitaallasten investeringsplan 2026	-894	0	0	0
	Voorstellen verhogingen belastingen, leges en overige inkomsten				
12	Trendmatige verhoging OZB, leges, rechten en huren	126	0	0	0
13	Verhoging Toeristenbelasting 2026	562	0	0	0
14	Verhoging forensenbelasting, koppeling toeristenbelasting	84	0	0	0
15	Verhogen OZB 10% extra 2026	220	0	0	0
16	Lucht uit de begroting halen	500	0	0	0
	Actueel begrotingssaldo perspectiefnota 2026	**224**	**656**	**501**	**867**
17	Indien rekening houdend met verwachte meerjarige kapitaallasten	0	-1.000	-1.000	-1.000
	Actueel begrotingssaldo perspectiefnota 2026 met meerjarige kapitaallasten	**224**	**-344**	**-1.499**	**-2.133**

Toelichting

1 Het financiële vertrekpunt voor de begroting 2026 is het begrotingsoverschot van 2025.

2 Meerjarige structurele mutatie gemeentefonds voor de algemene middelen op basis van de septembercirculaire 2024.

3 Stelpost prijscompensatie 2026 gemeentefonds omdat de gemeente Texel meerjarig met constante prijzen rekent en nu al wel rekening wordt gehouden met index op uitgaven 2026.

4 Indexatie bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen volgens FUGR, subsidies en overige uitgaven.

5 Autonome kostenstijging voor personeel, geschat op een CAO van 2% plus periodieken en schaalverhogingen.

6 Rentevoordeel afgesloten leningen, vertraging uitvoerig investeringsplan/projecten en gerealiseerd rekeningresultaat.

7 Het gaat om de volgende raadsbesluiten: scholingsgelden gemeenteraadsverkiezingen (8K), regionale samenwerkingsagenda Kop van Noord Holland (-48K), Huis van Ontwikkeling (548K), meerjarenontwikkelplan brandweer (49K), huurkosten tijdelijke huisvesting Vlietkotter (2K), Co-financiering wandelnetwerk (14K), onderzoek kostendekkendheid leges (-400K).

8 Noodzakelijke bijdrage van gemeente aan het Leerwerkbedrijf de Bolder om het exploitatietekort aan te vullen op basis van de programmabegroting 2025. Wordt geactualiseerd met de programmabegroting 2016.

9 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk financiële vertaling voorstellen.

10 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk financiële vertaling voorstellen.

11 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk investeringsplan.

12 Trendmatige verhoging op basis van de septembercirculaire 2024 van 2,6% voor de jaarschijf 2026.

13 Verhoging toeristenbelasting 2026 met € 0,15 cent per persoon per nacht (€ 2.40 naar € 2.55).

14 Een verhoging toeristenbelasting van € 0,15 cent per persoon per overnachting betekent ook een verhoging forensenbelasting.

15 Een verhoging OZB belasting van 10% boven op de trendmatige verhoging van 2,6% volgens de septembercirculaire 2024.

16 Elk jaar is budget beschikbaar om budgetten te verhogen vanwege kostenstijgingen. In de begroting zit nog lucht waardoor niet het volledige budget nodig is voor het verhogen van de budgetten. Op basis van de volledige indexering van € 900.000 wordt dit gereduceerd naar € 400.000.

17 Voor een reëel meerjarenperspectief is het belangrijk om de verwachte kapitaallasten door investeringen op het eiland inzichtelijk te maken. Gekeken is naar het gemiddelde dat de afgelopen jaren jaarlijks is toegevoegd aan extra kapitaallasten. Dat bedrag is nu meerjarig opgenomen in het meerjarenperspectief. Daarbij ligt een opdracht bij het college om meer inzicht te geven in de toekomstige investeringen en de verwachte kapitaallasten.

Tussenstand algemene reserve

Dit overzicht laat de algemene reserve zien waarbij het beginpunt de algemene reserve die is vastgesteld bij de programmabegroting 2025. De raads- en collegebesluiten tot en met februari 2025 zijn hierin verwerkt.

Algemene reserve

Stand algemene reserve Programmabegroting 2025	**4.724.197**
Raad 04-09-2024 Strategische grondaankoop percelen nabij Pontweg (notariskosten onder geheimhouding tot nov'24)	-2.500
Raad 18-12-2024 2024 Nota reserves en voorzieningen 2024	154.531
Raad 18-12-2024 Uitkomsten septembercirculaire 2024	253.190
College 28-01 2025 Uitkomsten decembercirculaire 2024 (verantwoording raad via programmarekening 2024)	150.000
Raad 04/09/2024 Minnelijke beëindiging erfpacht Stappeland 2 (was onder geheimhouding tot februari 2025)	-442.000
Perspectiefnota 2026 incidentele voorstellen	-785.000
Perspectiefnota 2026 dekking incidentele voorstellen	85.000
Tussenstand perspectiefnota 2026	**4.137.418**

Dit is ruim € 2,1 miljoen boven de ondergrens van € 2 miljoen

Financiële vertaling voorstellen

In onderstaande tabel zijn alle voorstellen opgenomen die een budgettair beslag leggen op het meerjarenperspectief en de algemene reserve.

Financiële vertaling perspectiefnota 2026-2029 **Bedragen in €**

Nr	Prog/taakveld	Voorstel	Incidenteel	Structureel
1	0.1	Raadsreis		17.500
2	0.1	Gemeenteraadsverkiezingen	40.000	
3	0.4	Versterken bedrijfsvoering	20.000	205.000
4	0.4	Fiscaalondersteuner		20.000
5	0.4	213a onderzoeken		30.000
6	0.4	Inzetten op raadscommunicatie		10.000
7	0.4	expertise inkoop en aanbesteding		-25.000
8	0.4	onderhoud automatisering	-20.000	-15.000
9	0.4	reis en verblijfkosten opleidingen		-8.000
		Totaal Programma 0	**40.000**	**234.500**
		Totaal Programma 1	**0**	**0**
1	2.1	Bermverharding Laagwaarderweg en Pijpersdijk	465.000	
		Totaal Programma 2	**465.000**	**0**
1	3.2	Texel innovatief eiland	100.000	0
2	3.2	Vitale bestendige arbeidsmarkt	75.000	0
		Totaal Programma 3	**175.000**	**0**
		Totaal Programma 4	**0**	**0**
1	5.7	Robotmaaiers sportvelden		1.000
2	5.7	Elektrisch handgereedschap		-5.000
		Totaal Programma 5	**0**	**-4.000**
1	6.1	Pilotkosten versterken sociale basis in dorpshuizen	-30.000	
	6.1	Uitvoeringsagenda Ouderen	30.000	
2	6.1	Subsidie Alzheimer		15.760
3	6.1	Verlagen subsidieplafond		-15.760
4	6.1	Texel gezinnen	55.000	
5	6.1	Preventiebudget	-35.000	
6	6.72	Regionaal expertise team		10.500
		Totaal programma 6	**20.000**	**10.500**
1	7.3	Achterlader uit grondstoffenplan		29.500
		uit afvalstoffenheffing		-29.500
2	7.4	Uitwerking inwonersberaad		170.000
3	7.4	Duurzaam Texel		-115.000
		Totaal Programma 7	**0**	**55.000**
		Totaal Programma 8	**0**	**0**
		TOTAAL STRUCTUREEL EN INCIDENTEEL Netto	**700.000**	**296.000**

Voorstellen niet financieel gedekt

Een aantal voorstellen zijn wel opgenomen maar daarvoor is nog geen bedrag opgenomen in het voorstel. In een aantal gevallen is wel een indicatie aangegeven. Bij de programmabegroting 2026 zal hier een invulling aan worden gegeven.

Voorstellen niet financieel gedekt perspectiefnota 2026-2029

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving
1	0.1	Regionale samenwerking Kop van Noord-Holand
2	0.3	Renovatie KOTEX gebouw
3	2.1	Rommelpot (toegang Loodsmanduin)
4	4.2	De bruinvis Verduurzamen:tijdelijke HV en IKC
5	4.2	De Vliekotter Verduurzamen: tijdelijke HV n IKC
6	5.2	BCF subsidie Sportstichting Texel
7	5.4	Museumcollectie
8	5.7	Uitbreiding groen
9	6.1	Texelpas
10	8.1	Uitvoeringskosten Texelse bijdrage regionaal programmateam
11	8.1	Ontwikkelingsperspectief Texelse bijdrage regionaal programmateam

Nieuwe investeringen

Nieuwe voorstellen perspectiefnota 2026-2029

Bedragen in €

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering 2026
1	2.1	Pontweg Zuid(Californieweg-Akenbuurt)	5.200.000		40	299.000
2	2.1	Fietspaden Pontweg Noord en Zuid	625.000		40	35.938
3	2.1	Oude Kogerweg-Rozendijk	100.000		40	5.750
4	2.1	Voetpaden rehabilitatie Den Burg, De Koog, Oudeschild	310.000		40	17.825
5	2.1	Burgerhoutstraat	455.000		40	26.163
6	2.1	Trompstraat	945.000		40	54.338
7	2.1	Diek	910.000		40	52.325
8	2.1	De Vang	1.025.000		40	58.938
9	4.2	De bruinvis Verduurzamen	1.850.000		25	134.125
10	4.2	De Vliekotter Verduurzamen	1.900.000		25	137.750
11	5.2	Speeltoestellen vervangen	120.000		15	11.900
12	5.7	Aanschaf reddingsmiddelen strandbewaking	18.200		8	2.867
13	5.7	Strandbewakingsposten vervangen	650.000		15	16.115
14	5.7	vervangen Ransomes (maaimachine)	47.000		8	7.403
15	5.7	Robotmaaiers aanschaffen sportvelden	42.500	1.000	8	6.694
16	5.7	Elektrisch handgereedschap	40.000	-5.000	8	6.300
17	5.7	Brandkasten	20.000		15	1.983
18	5.7	Schilderend	330.000		40	18.975
19	7.3	Achterlader uit recycleplan	350.000		8	55.125
20	7.3	2026 woonwijk De Cocksdorp	5.000		10	663
21	7.3	2026 Woonwijk Oosterend	50.000		10	6.625
22	7.3	2026 uitb r glas en OPK Akenburg, Bernhardlaan. Mars	30.000		10	3.975
Dekking kapitaallasten beschikbaar via afvalstoffenheffing						-66.388
Totaal			**15.022.700**	**-4.000**		**894.389**

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen perspectiefnota 2026-2029

Bedragen in €

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering 2026
1	6.4	Aanschaf Bakkenwagen De Bolder	130.000		10	17.225
2	7.2	Kolkenzuiger vervangen	560.000		7	98.200
3	7.3	Voorbereidingskrediet Vuilniswagen ondergrondse containers	15.000		8	2.363
Totaal			**705.000**			**117.788**

Besluit

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen wat de verwachte extra kapitaallasten zijn voor de komende 4 jaar, voor welke opgave de gemeente staat en met oplossingsrichtingen te komen.

Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners

Wat willen we bereiken?

We willen al onze inwoners goed informeren en betrekken bij wat er op ons eiland speelt. Ook willen we weten hoe onze inwoners over belangrijke zaken denken. En daarnaast betrekken we de gemeenteraad vooraf bij besluiten over burgerparticipatie in belangrijke dossiers. We willen als gemeente Texel zelfstandig blijven en moeten daarom goed samenwerken met onze collega-gemeenten in Noord-Holland en op de Wadden. Gemeenten passen hun dienstverlening aan om aan de wensen van inwoners en bedrijven te voldoen. Dienstverlening is de basis maar veiligheid en privacy zijn belangrijke randvoorwaarden denk bijvoorbeeld aan het gebruik van AI. We zetten in op het aantrekken en behouden van talent, het binden en boeien van onze medewerkers, het vergroten van werkplezier en het bevorderen van een fitte, veilige en inspirerende werkomgeving. Zo kunnen we de uitdagingen voor de toekomst aan.

0.1 Bestuur

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Participatie & communicatie
We zetten stappen in participatie en communicatie, maar de uitvoering moet beter op basis van de communicatievisie, ons burgerparticipatiebeleid en de inzet van de omgevingsmanagers. Door regelmatige evaluaties meten we het maatschappelijke doel van grotere betrokkenheid van inwoners.

Belang samenwerken
In de regio zijn we een betrouwbare partner en leveren we inbreng op de voor Texel belangrijke thema's zoals het sociaal domein, gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied en mobiliteit. De regionale samenwerking neemt de komende periode nog meer toe en heeft al voor het binnenhalen van twee Regio Deals gezorgd, te weten De Wadden en Noord-Holland-Noord.

Het is duidelijk geworden dat de samenwerking in de regio Noord-Holland verbeterd moet worden. Dit werd vastgesteld door de vier colleges van B&W met de vaststelling van de bestuursopdracht 'Versterking regionale samenwerking Kop van Noord-Holland' op 19 november 2024. De grote maatschappelijke opgaven, zoals de beschikbaarheid van kwalitatief goede jeugdhulp, vergrijzing, nieuwkomers en asielzoekers, stikstofaanpak, circulariteit, klimaatmaatregelen, wonen en bereikbaarheid, kunnen de vier gemeenten alleen gezamenlijk aanpakken. Door effectief en efficiënt in de regio samen te werken worden de lokale inwoners uiteindelijk beter bediend en wordt uiteindelijk de leefbaarheid in de regio Kop van NH vergroot.

Voor het eerste overgangsjaar (2025) is door de gemeentesecretarissen in 2024 een besluit genomen voor een regionale werkbegroting. Hierin worden de reeds beschikbaar gestelde regionale budgetten als dekking gebruikt en wordt er zoveel mogelijk binnen de beschikbare regionale middelen gewerkt. Er is wel sprake van een tekort. Dit komt onder andere doordat de (boven) regionale opgaven de afgelopen jaren zijn gegroeid en complexer zijn geworden. Het Rijk en de provincie vragen met toenemende mate om als (sub)regio te acteren. Het tekort wordt meegenomen in lokale tussentijdse rapportages voor het jaar 2025.

Voor het jaar 2026 e.v. worden de kosten voor de regionale organisatie opgenomen in de begroting die in november 2025 naar de lokale gemeenteraden gaat. Hierin zitten ook incidentele frictiekosten. De structurele extra kosten worden geschat op tenminste enkele tonnen extra per jaar per gemeente (voorstel naar rato per inwoner). Voor de gemeente Texel zal dit financieel anders uitpakken, en wellicht geen extra dekking nodig zijn bij deze verdeelsleutel. Om te starten, worden de eerste drie jaar extra frictiekosten gemaakt, voor onder andere het opstarten en inrichten van de organisatie. In 2026 wordt er regionaal geïnvesteerd in bijvoorbeeld in personeel en een geschikte werklocatie voor de regionale medewerkers zodat zij als team kunnen functioneren. Bij voorkeur vindt dit plaats in een bestaand gemeentehuis.

De kracht van de regio zal op termijn renderen in een hogere kwaliteit, betrouwbaarheid en financiële voordelen zoals bijvoorbeeld de recent toegekende procesmiddelen voor het maken van een toekomstagenda brede welvaart Kop van NN. Het gaat dus niet om een besparingsoperatie en het uitgangspunt is dat de kosten voor de baten uit zullen gaan. Investeren in een sterke regio heeft op de langere termijn inhoudelijke meerwaarde voor de lokale gemeenten en daarmee voor de inwoners.

Meer duidelijkheid over de exacte, structurele extra kosten van de regionale organisatie volgt in de begroting 2026.

Sluitende begroting
We presenteren een sluitende begroting voor het jaar 2026, daarnaast willen we in de meerjarenbegroting ook minimaal voor het jaar 2027 een sluitende begroting presenteren. Dit is een uitdaging doordat we kiezen om de kapitaallasten van toekomstige investeringen alvast mee te nemen in de meerjarenbegroting. Dit zorgt ervoor dat niet jaarlijks een claim wordt gelegd op de programmabegroting maar alvast meerjarig vooruit wordt gekeken. We brengen deze verwachte kapitaallasten in beeld.

0.2 Burgerzaken

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De Gemeentewinkel
De Gemeentewinkel blijft de toegangspoort voor het eerste contact (zowel met als zonder afspraak) met onze inwoners. Direct contact kan het vertrouwen van onze inwoners vergroten en dus moeten onze interne processen hierop worden aangepast. De Gemeentewinkel heeft een belangrijke rol in het voorkomen van fraude, uitbuiting en ondermijning. Deze rol wordt steeds belangrijker, niet alleen bij reisdocumenten maar ook bij andere registraties. Sinds 2024 moet de gemeente bij adresonderzoeken ook fysiek onderzoek doen. Dit vraagt naast extra inzet en meer werk ook naar verwachting tot een taakverzwaring.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Beheerplan
In 2024 heeft de Raad het beheersplan gemeentelijke gebouwen vastgesteld. Een belangrijk kader hierbij is dat alle gemeentelijke gebouwen uiterlijk in 2035 van het gas moeten zijn. Dit Beheerplan gemeentelijke gebouwenbeheersplan is de basis voor de komende jaren om mee aan de slag te gaan.

De Bolder
Vanwege de integratie van de Bolder binnen de gemeente, wordt het gebouwenbeheer van de Bolder in 2026 onderdeel van de gemeente.

0.4 Overhead

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Koers Eilandkracht
Het afgelopen jaar hebben we binnen de organisatie ingezet op Eilandkracht, dit komt ook terug in de campagne Texel roept je. In 2025 ligt de nadruk op de kernwaarden 'in balans', 'in verbinding' en 'in beweging' in de organisatie bekend te maken en mee te nemen in onze werkwijze zodat we werken conform deze kernwaarden de onderlinge samenwerking in de organisatie te verbeteren. In 2026 ligt de nadruk om koersvast te blijven.

Binnen de organisatie zorgt dit voor hechtere samenwerking, meer rust en overzicht in processen, en een werkwijze die prioriteren en procesmatig werken centraal stelt. De inwoners, bedrijven en instellingen merken dit door een betere dienstverlening, sterkere verbinding met de samenleving en een organisatie die klaar is voor de uitdagingen en ambities van de komende jaren.

Wet Open Overheid (WOO)
In 2024 zijn we gestart met de aanpak van de Wet Open Overheid (WOO). Vanaf 2026 krijgt de WOO een structurele aanpak in onze organisatie op basis van de door het rijk beschikbare middelen.

Strategie ICT
De informatiestrategie 2025 vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT binnen de gemeente in 2026.

Voor verdere digitalisering en samenwerking volgen we initiatieven vanuit de Digitale Agenda 2020.

0.63 Parkeerbelasting

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Parkeren
Het gebruik van apps en online betalen van de parkeertarieven blijft toenemen. Daarnaast zien we de kwetsbaarheid van onze fysieke parkeerautomaten. De komende periode moeten we afwegen of een reductie van het aantal fysieke parkeerautomaten in 2026 wenselijk is, waarbij we oog moeten houden voor bezoekers die minder digitaal vaardig zijn.

0 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	12,8 fte
				2025	13,71 fte
				2026	↑
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	13,14 fte
				2025	12,55 fte
				2026	↑
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Kosten per inwoner in €	Eigen begroting	2024	€ 1.449
				2025	€ 1.647
				2026	=
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2024	€ 1.978.136 10,62%
				2025	€ 2.959.707 13.73%
				2026	↓
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (exclusief De Bolder)	Eigen begroting	2024	14,7%
				2025	14,2%
				2026	=

0 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Inzetten op raadscommunicatie		
Programma/taakveld	0.1		
Motivatie	Vanaf 2026 zal elke week voor een commissievergadering een halve pagina worden ingekocht bij de Texelse Courant en Texel dit Weekend, om te vertellen over de agenda van de raad, wijzen op mogelijkheden van inspreken en invloed, maar ook bijvoorbeeld: via leuke weetjes, achtergrondartikelen en interviews het werk van de gemeenteraad dichter bij de inwoners te brengen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Gemeenteraadsverkiezingen		
Programma/taakveld	0.1		
Motivatie	Het betreft o.a. kosten die volgen uit: organisatie van het Verkiezingsdebat, Kieskompas, opkomstbevordering en de kosten voor de benoemingstoets en risicoprofiel wethouders 2026-2030.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 40.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Dit bedrag zal worden opgenomen in de meerjarenbegroting en komt elke 4 jaar terug in de begroting.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Raadsreis
Programma/taakveld	0.1

Motivatie	De RaadsReis zal minimaal 2 keer per raadsperiode plaatsvinden, en heeft tot doel om via trainingen, gesprek en werkbezoek te werken aan deskundigheidsbevordering en teambinding.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 17.500	Structureel per 2 jaar	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Deze kosten worden in de meerjarenbegroting elke 2 jaar opgenomen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Versterken bedrijfsvoering		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Om de dienstverlening te verbeteren en een aantrekkelijke werkgever te blijven moeten we de bedrijfsvoering versterken. Met dit voorstel verhogen we onder andere het budget voor de opleidingen, starten we een programma om de vitaliteit van de medewerkers te verhogen en gaan we structureel aan de slag met een medewerkerstevredenheidsonderzoek.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000 € 205.000	Incidenteel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029 Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Voor het medewerkerstevredenheidsonderzoek wordt een systeem aangeschaft wat zorgt voor incidentele inrichtingskosten. De structurele middelen gaan over onder andere de uitvoering van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, verhogen opleidingsbudget en de vitaliteitsonderzoek.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Abonnement fiscaalondersteuner

Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	De complexiteit op het gebied van belastingen neemt toe. Daarnaast hebben we gekozen voor horizontaal toezicht met de belastingdienst en is het belangrijk om expertise op het gebied van belastingen te kunnen inschakelen. Het betreft het inschakelen van advies bij belastingvraagstukken bij een externe fiscaal adviseur.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	213a onderzoeken		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Het college doet onderzoek naar de doelmatigheid conform de gemeentewet artikel 213a. Hiervoor was in de programmabegroting geen geld voor opgenomen. Het college vindt het belangrijk om jaarlijks zo'n onderzoek uit te voeren en hiervoor middelen te begroten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Expertise inkoop en aanbesteding		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Door de komst van een inkoop- en aanbestedingsadviseur is de inzet van externe expertise op het gebied van reguliere inkoop- en aanbesteding niet meer nodig. Deze middelen kunnen vrijvallen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking

	- € 25.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Onderhoud automatisering		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Kritisch is gekeken naar de budgetten voor het onderhoud op het gebied van automatisering. Gebleken is dat structureel € 15.000 kan vrijvallen en incidenteel € 20.000.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	- € 15.000 - € 20.000	Structureel Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Reis en verblijfskosten opleidingen		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Op het budget reis en verblijfkosten opleiding kan structureel € 8.000 worden ingeleverd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	- € 8.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde

Wat willen we bereiken?

We streven naar een veilige en leefbare omgeving voor alle inwoners en bezoekers. Dit houdt in dat iedereen veilig moet kunnen wonen, werken, verblijven en ondernemen, met een sterk gevoel van veiligheid. De kern van het beleid richt zich op het handhaven van de openbare orde, bescherming tegen criminaliteit, overlast en calamiteiten en het naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast nemen wij proactieve maatregelen om criminaliteit en ongevallen te voorkomen.

Onze visie benadrukt integrale samenwerking, waarbij verschillende instanties en belanghebbenden gezamenlijk bijdragen aan een veilige en veerkrachtige gemeenschap. Hierbij staat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid centraal. Daarnaast is het cruciaal om flexibiliteit te waarborgen zodra zich een (langdurige) crisis voordoet, aangezien dit aanzienlijk veel aandacht en capaciteit van de organisatie en haar partners vereist.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Voorbereiden en respons
We bereiden ons effectief voor op rampen, crises en noodsituaties met als doel de schade zo beperkt mogelijk te houden en adequate hulp en ondersteuning te bieden aan getroffenen.

Samenwerken
Via samenwerking met diverse overheidsinstanties, hulpdiensten en de Texelse gemeenschap streven we naar een veerkrachtige en goed voorbereide gemeente, die in staat is om snel en adequaat te handelen bij calamiteiten.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We willen een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers creëren, bevorderen en behouden. Door onder meer het waarborgen van de openbare orde, het voorkomen en beperken van criminaliteit en overlast, en het handhaven van wetten en verordeningen. Via samenwerking met relevante partners en het ontwikkelen van passend beleid streven we naar een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt.

1 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2018	10	12
				2019	15	13
				2020	14	11
				2022	15	8
				2023	10	9
				2024	n.n.b.	n.n.b.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0,4	2,0
				2021	0,7	1,8
				2022	0,7	2,3
				2023	0,4	2,5
				2024	0,6	2,2
1. Veiligheid	Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	5,5	4,8
				2019	2,2	4,9
				2020	3,7	4,6
				2021	2,6	4,4
				2022	4,4	4,6
				2023	2,5	4,3
				2024	3,6	4,3
1. Veiligheid	Diefstal/inbraak uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0	1,8
				2021	0,4	1,4

				2022	0,4	1,4
				2023	0,4	1,3
				2024	1,1	1,2
1. Veiligheid	Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	4	5,4
				2019	7	5,9
				2020	4,4	6,3
				2021	8,1	6,1
				2022	5,5	6,0
				2023	5	5,8
				2024	5,8	5,7

1 Wat gaan we ervoor doen?

Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een duurzaam en efficiënt mobiliteitsbeleid op Texel, waarbij het toeristisch autogebruik aanzienlijk wordt verminderd. Hierdoor willen we het gebruik van fossiele brandstoffen terugdringen en de leefbaarheid op het eiland verbeteren. Minder autoverkeer betekent ook minder irritatie door het zoeken naar parkeerplaatsen, vooral in de bebouwde kom. Daarnaast onderzoeken we of het verbeteren van het openbaar vervoer een passende oplossing is om het autogebruik verder te verminderen.

We willen Texel positioneren als een fietsvriendelijk eiland, waar fietsen niet alleen veilig, maar ook de eerste keuze voor toeristen is.

Het vervoer naar en van Texel per boot moet soepel en efficiënt blijven verlopen. Ook willen we dat horecabezoekers na sluitingstijd op een praktische en veilige manier naar huis kunnen reizen.

2.1 Verkeer en vervoer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De geactualiseerde Mobiliteitsvisie is in concept gereed. Hierin worden een groot aantal zaken opgenomen waaronder het terugdringen van toeristisch autogebruik.

Om verkeersonveilige situaties te verbeteren en overlast voor omwonenden te verminderen wordt er gekeken naar mogelijkheden om vrachtverkeer gericht te routeren. (Voorbeeld is Oudeschild/Barentzstraat waar in overleg met logistieke sector en omwonenden naar de haalbaarheid van verbetermogelijkheden gekeken)

Naast het vastgestelde Wegenbeheerplan geeft het Jaarplan Openbare Ruimte-2025 inzicht in de Wegenprojecten die we op gaan pakken.

Voortvloeiend uit de inmiddels met succes uitgevoerde verbreding van fietspaden, wordt aan de Rozendijk (als onderdeel van een groter project ten bate van vervangen riool en herinrichten van de weg) een verbreding van het gedateerde fietspad gerealiseerd.

Om zwerfaval te bestrijden worden oude bakken op straat vervangen voor een ander type en daarnaast plaatsen we op veel bezochte plekken extra bakken.

2.2 Parkeren

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Fietsparkeren
Ten bate van het fietsparkeren verbeteren we de situatie op bestaande locaties (Voorbeeld is het RAB-terrein in Oudeschild) Daarnaast liggen er kleinschalige mogelijkheden om fietsparkeren nabij de dorpskern van Den Burg te verbeteren (Voorbeeld daarvan is de grondaankoop aan Achterom, naast Action) .

Strandslagen
Afgelopen jaar zijn we gestart met de pilot: ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandslagen, namelijk Paal 12 en Paal 15. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 had te lijden onder ernstige wateroverlast, en de ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. We willen hierop in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg aan geven.

Parkeren
Nieuwe regels voor het parkeren bij B&B's zijn opgenomen in het paraplubestemmingsplan verblijfsrecreatie.

Bij het herinrichten van het maaiveld kijken we naar het verbeteren of uitbreiden van parkeergelegenheid voor minder validen. Zoals op het parkeerterrein nabij het Kogerstrand.

2.4 Economische havens en waterwegen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Haven Oudeschild
In 2024 is aan de gemeenteraad geadviseerd om de exploitatievorm van de haven te wijzigen in samenwerking met de werkgroep haven. Om dit uit te werken is een kwartiermaker aangesteld die in samenwerking met belanghebbenden en de werkgroep voor de zomer van 2025 een voorstel voor de gemeenteraad geeft.

TESO
Samen met TESO, provincie, Rijkswaterstaat en Gemeente Den Helder voeren we gesprekken over een soepel en betrouwbaar vervoer van en naar Texel.

2.5 Openbaar vervoer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De bus op de tussenboot is teruggekomen, en ook het gebruik van de OV-pas in de bus op Texel is weer mogelijk. Er is een gratis buskaartje voor kinderen gekomen.

Ook zijn we gestart met een pilot voor veilig nachtvervoer tussen de dorpen.

2 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
n.v.t.						

2 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Bermverharding Laagwaalderweg en Pijpersdijk		
Programma/taakveld	2.1		
Motivatie	Grasbetontegels aanleggen naast geasfalteerde/gerehabiliteerde buitenwegen: Laagwaalderweg alleen bermverharding en Pijpersdijk in combinatie met een nieuwe asfaltdeklaag.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 465.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Pontweg Zuid (Californieweg-Akenbuurt)	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Asfaltconstructie vervangen, kruispunten verkeersveilig herinrichten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 5.200.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Fietspaden Pontweg Noord en Zuid
Programma/taakveld	2.1
Motivatie	Tegelijkertijd met rehabilitatie Pontweg worden ook de fietspaden vernieuwd en verkeersveiliger gemaakt.

Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 625.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Oude Kogerweg-Rozendijk	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Asfaltconstructie vervangen, verkeersveiliger inrichting	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Voetpaden rehabilitatie Den Burg, De Koog, Oudeschild	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Het opnieuw inrichten van diverse voetpaden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 310.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Burgerhoutstraat

Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten van de straat met nieuwe materialen na rioleringswerkzaamheden	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 455.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Trompstraat	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten met nieuwe materialen niet gerioleerde deel van de straat	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 945.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Diek	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten straat met nieuwe materialen (groen, verharding, verkeer)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 910.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Vang	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Rehabilitatie.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.025.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Rommelpot (toegang Loodsmansduin)	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichting.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	PM	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De omvang van de uitvoering en daarmee de impact op de benodigde middelen is afhankelijk van nog onbekende ontwikkelingen in de toekomst. De afhankelijkheid van externe partijen is groot. En daarmee de onzekerheid over te verwachten invuling. Daarom is er voor nu nog geen bedrag aan gekoppeld.	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt!

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

We blijven inzetten op een veerkrachtige economie. De samenwerkingen met gemeenten, bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld op de andere Waddeneilanden en in de Kop van Noord-Holland, en zelfs regionaal in Noord-Holland-Noord, is hierbij van groot belang. We doen lokaal wat kan en regionaal wat moet.

Een bestendige arbeidsmarkt is van belang voor een stabiele, toekomstgerichte economie. We faciliteren hierin enerzijds via het Huis van Ontwikkeling, anderzijds door samenwerkingsverbanden (met o.a. het bedrijfsleven en onderwijssector) financieel te ondersteunen.

De ambitie voor recreatie en toerisme blijft om waarde toe te voegen aan de Texelse samenleving, ons te onderscheiden van andere bestemmingen en om balans te creëren tussen de toeristische ontwikkelingen, draagkracht van natuur en landschap en draagvlak bij de inwoners. De andere pijlers, agricultuur, visserij, zorg, dienstverlening, retail en ambachten, zijn voor een stabiele en toekomstgerichte economie ook van groot belang. Bij alle economische pijlers zetten we in op innovatie en transitiekracht en blijven we faciliteren, zodat nieuwe economieën mogelijk worden.

We willen aantrekkelijk blijven voor onze inwoners, bezoekers en ondernemers. Toeristische ontwikkelingen, draagkracht van het Texelse landschap en draagvlak onder de inwoners zijn in balans. Boeren leveren een belangrijke bijdrage aan het onderhoud van ons landschap. Vissers zijn onderdeel van de bedrijvigheid in de haven en zijn een belangrijk onderdeel van onze Texelse cultuurhistorische identiteit. Wij respecteren bestaande afspraken en willen ook op de langere termijn zoveel mogelijk regie houden op Texel en maken inzichtelijk wat dat vraagt van de gemeente, ondernemers en inwoners van Texel . Een goede balans tussen ecologie en economie, tussen natuur, landschap en landbouw is belangrijk.

3.1 Economische ontwikkeling

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Samenwerking
We werken intensief samen met de samenwerkingsverbanden Samen op Kop (Kop van Noord-Holland) en Waddeneilanden op behoud en versterking van de economie.

We ondersteunen onze Texelse boeren met een goede balans tussen ecologie en economie en hebben goed contact met de agrarische sector.

TTP
Het Toeristisch Toekomstplan Texel (TTP) wordt verder uitgewerkt via de Tweede uitvoeringsagenda TTP 2025-2027 met als doel het beheersbaar houden van toerisme en recreatie voor nu en in de toekomst. In de Tweede uitvoeringsagenda werken we aan het inzetten op gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap, onderzoek naar bewonersprofijt, invoeren nachtregister, Daarnaast werken we aan een goed stelsel van objectieve balansindicatoren waarmee we de toeristisch-recreatieve balans monitoren, en indien nodig, tijdig bij kunnen sturen als de druk op ecologie en/of leefbaarheid te groot wordt. Hierin werken we samen met VVV Texel en KADOTexel en sluiten daarmee aan bij de landelijke datamonitoring.

De aanbesteding van de vervanging van damwanden, steigers en dukdalven in de haven is gestart. De uitvoering vindt in 2025 plaats. Het reguliere geplande onderhoud aan de haven wordt uitgevoerd, zoals baggerwerken.

Participatie
We werken aan een toekomstmodel voor Leer-werkbedrijf De Bolder: er is gekozen om De Bolder verder te ontwikkelen en te behouden binnen de organisatie van de gemeente Texel. Om de organisaties van De Bolder en de gemeente samen te laten vloeien, hebben we een procesbegeleider aangesteld. Het onderdeel participatie vanuit het gemeentelijk sociaal team, is samengevoegd met de trajectcoaches van De Bolder in het nieuw gestarte Huis van Ontwikkeling. In 2026 blijven we samenwerken met andere organisatie die ook gericht zijn op het begeleiden van inwoners naar werk en/of vrijwilligerswerk.

Innovatie
Met het budget Ondersteuning Innovatie projecten, kunnen we maatschappelijke vraagstukken die collectief opgepakt worden, financieel ondersteunen. Het gaat dan vaak om project waar we als gemeente niet direct met menskracht kunnen faciliteren, maar wel financieel kunnen ondersteunen.

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Retailsector & ambulante handel
We faciliteren via de ruimtelijke ordening in voldoende ruimte voor bedrijvigheid, want alleen dan blijven we ons ontwikkelen. De uitvoering van bedrijventerrein Oudeschild is gestart. De ruimtelijke ordeningsregels van de retailsector, maatschappelijke voorzieningen en kantoren zijn zodanig flexibel dat we functies desgewenst kunnen omzetten.
De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. De centra blijven hierdoor aantrekkelijk en levensvatbaar. Wel is het noodzakelijk dat ze compact, compleet en comfortabel zijn. Het standplaatsenbeleid zal hierop worden afgestemd. We streven om ook het marktbeleid te actualiseren.
We hebben stappen gezet in het actualiseren van het standplaatsenbeleid om meer beleving in de centra te creëren en om ondernemers in de ambulante handel tegemoet te komen in toekomstbestendig beleid.

Landbouw & natuur
Samen met de Texelse boeren en natuurbeheerders hebben we overlegd over het toekomstbestendig houden van de landbouwsector en het behalen van natuurdoelen met name op de Hogeberg.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen wij bereiken?

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid biedt kansen voor de lokale economie. Het gemeentelijke bedrijvenloket biedt hulp aan ondernemers voor het aangaan van gemeentelijke opdrachten.

Arbeidsmarkt
Samen met anderen zetten we in op een bestendige arbeidsmarkt. We investeren in jongeren en maken het aantrekkelijk om op Texel te komen werken. Daarnaast is het belangrijk dat beroepsopleidingen beter aansluiten op de arbeidsmarkt en investeren in een vitale arbeidsmarkt. Op Texel wordt heel veel samengewerkt, zo ook tussen onderwijs, ondernemers en overheid. Al enige jaren zijn de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen.

Samenwerking
We ondersteunen de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven door bijvoorbeeld het uitvoeren van het project ‘Eiland geschoold’ uit de regiodeal De Waddeneilanden. Het gaat om kansrijke initiatieven die leiden tot verbreding van het onderwijs op het eiland, initiatieven die jongeren blijvend aan Texel binden en de lokale economie en werkgelegenheid steunen.

3.4 Economische promotie

Wat willen wij bereiken?

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

VVV
De economische promotie van het toerisme is belegd bij de VVV. Zij geven invulling aan de ambitie, visie en uitgangspunten van het Toeristisch Toekomstplan. Toegevoegd aan de contractafspraken is dat er aandacht is voor de leefbaarheid van de inwoners.

3 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3. Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
				2021	55,6	53,3
				2022	55,5	53,8
				2023	60,4	55,8
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
				2021	234,5	165,1
				2022	245,0	174,1
				2023	298,1	197,1
6. Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9
				2021	813,0	685,7
				2022	1045,3	825,4
				2023	1262,5	891,8

3 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Texel innovatief eiland		
Programma/taakveld	3.2		
Motivatie	Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. Daarbij willen we tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Een financiële bijdrage bij de start is vaak onmisbaar. Het budget Texel innovatief eiland is in voorgaande jaren succesvol ingezet. We stellen daarom voor dit incidenteel in de begroting op te nemen voor 2026. Aanvragen willen we toetsen volgens het onderstaande kader: 1. de aanvraag betreft de aanpak van of het oplossen van een vraagstuk op het gebied van energie, wateropslag, ecosysteemdiensten, verduurzaming landbouw en visserij op het grondgebied Texel 2. de aanvraag is niet strijdig met gemeentelijk beleid 3. de resultaten moeten maatschappelijke meerwaarde hebben en worden daarom openbaar gemaakt 4. er is ook andere financiering, waaronder bijdrage in natura 5. de aanvraag kan zowel door organisaties als natuurlijke personen worden gedaan, waarbij de aanvrager verklaart dat geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Vitale bestendige arbeidsmarkt
Programma/taakveld	3.2
Motivatie	De beroepsbevolking daalt door meer ouderen en minder jongeren. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is het in alle sectoren moeilijk om arbeidskrachten aan te trekken. De innovatiekracht op Texel en het vermogen om samen te werken zijn groot. Al enige jaren hebben bedrijfsleven, onderwijssector en gemeente de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan het HR-Netwerk, Kenniswerkplaats Texel, Texel Academy en OSG De Hogeberg. In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een

	ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen. Wij stellen voor om ook voor 2026 voor dit doel € 75.000 te reserveren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd

Wat willen we bereiken?

Texel is een fijne gemeente om te wonen en te leven. Er heerst een prettig vestigingsklimaat, en het eiland trekt ook jonge gezinnen aan. Dit komt mede door de aanwezigheid van goede basis- en middelbare scholen. Kinderen en jongeren kunnen op Texel gezond, gelukkig en veilig opgroeien. Voor de allerkleinsten zijn er volop mogelijkheden om te spelen, bewegen en ontdekken.

Het onderwijs op Texel is sterk en goed georganiseerd. Scholen werken intensief samen binnen een doorgaande leerlijn van 0 tot 19 jaar, die is geborgd in een krachtig onderwijsnetwerk. Ouders hebben keuze uit vijf onderwijsvormen: openbaar, katholiek, protestants-christelijk, algemeen bijzonder en antroposofisch onderwijs. De basisscholen in de dorpen blijven zo lang mogelijk behouden, zodat kinderen dichtbij huis naar school kunnen. Ongeacht de locatie heerst er overal een uitstekend pedagogisch en didactisch klimaat.
Voor voortgezet onderwijs kunnen leerlingen terecht bij de brede scholengemeenschap OSG De Hogeberg, waar praktijkonderwijs, vmbo, mavo, havo en vwo worden aangeboden. Het vmbo biedt daarnaast specifieke richtingen binnen toerisme, techniek, horeca, zorg en bouw. De aansluiting tussen basis- en voortgezet onderwijs is goed geregeld, waardoor leerlingen een soepele overgang ervaren.

Ook na de schooltijd blijft de gemeente inzetten op persoonlijke ontwikkeling en vitaliteit. Inwoners worden gestimuleerd om zelfredzaam te blijven en zowel geestelijk als lichamelijk vitaal ouder te worden. Basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en rekenen zijn essentieel voor iedereen, en hier wordt al vroeg in geïnvesteerd.

Wij streven naar kwalitatief goed onderwijs voor onze kinderen en een omgeving waarin alle inwoners gezond en vitaal oud kunnen worden.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We houden zo lang als mogelijk de scholen op Texel in stand. Het uitgangspunt is het beleid in Onderwijsvisie ‘Passend thuis nabij Onderwijs op Texel’ en dat continueren we.

4.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Basisscholen Texel
We ontwikkelen plannen voor verduurzaming en modernisering van de gebouwen voor de basisscholen in de Texelse buitendorpen. Dat is primair de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. We zetten in op inclusief onderwijs, mede op basis van de ambitie 'zoveel mogelijk passend thuis nabij onderwijs'.

In de ontwikkeling van de huisvestingsplannen houden we rekening met de realisatie van (een vorm van) een integraal kindcentrum. Voor De Bruinvis in Oudeschild en De Vliekotter in Oosterend zijn de plannen in ontwikkeling. Besluitvorming vindt plaats in 2025 en uitvoering naar verwachting in 2026. Voor basisschool Durperhonk in De Cocksdorp en de Lubertischool in De Koog zijn de plannen nog niet in ontwikkeling.

OSG De Hogeberg
Het voortgezet onderwijs met een breed aanbod is een belangrijke voorziening voor de gemeente. Een kwalitatief goed schoolgebouw – het gebouw OSG is van de gemeente- is belangrijk voor kwalitatief goed onderwijs. De gemeente draagt extra financiële middelen bij voor het onderhoud.

Een wettelijke taak van de gemeente is het faciliteren van het bewegingsonderwijs. De gymvoorzieningen voor het bewegingsonderwijs moeten veilig en in een goede staat zijn. Sportstichting Texel voert de zorg hiervoor uit en dit continueren we.

Integraal Huisvestingsplan (IHP)
Het beleid voor onderwijshuisvesting krijgt vorm in een Integraal Huisvestingplan (IHP), voortkomend uit een wetswijziging. Een IHP geeft inzicht in het bestand aan schoolgebouwen, het perspectief voor de locaties, de noodzakelijke investeringen van gemeente, schoolbesturen en andere partijen. Het is een belangrijk planningsinstrument voor de toekomstige scholenbouw binnen een gemeente, gebaseerd op een gezamenlijke visie van gemeente en schoolbesturen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Doorontwikkeling Regionale en Texelse Agenda Onderwijs en Zorg
Uitgangspunt is de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren. Daarvoor is een sluitende onderwijsstructuur nodig. We voeren deze agenda de komende jaren uit wat bijdraagt aan een sterke ondersteuningsstructuur voor inclusief onderwijs op Texel.

Breed onderwijsaanbod
De aanwezigheid van een scholengemeenschap met een breed onderwijsaanbod is van groot belang voor de gemeente. Het in stand houden van dit aanbod vraagt voortdurend aandacht. Tegelijkertijd hebben we de ambitie om het aanbod te verbreden. Dit versterkt de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het eiland. De bestaande samenwerking tussen OSG De Hogeberg, Vonk, de TexelAcademy, Omring en ondernemers is van grote toegevoegde waarde.

Taalonderwijs
Kinderen in het basisonderwijs krijgen extra ondersteuning vanuit het Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB). Hiervoor ontvangt de gemeente financiële middelen van het Rijk. In overleg met de scholen en de voorschoolse voorzieningen bespreken we op welke wijze de middelen het beste worden ingezet voor taalachterstanden in de Voorschoolse periode en het basisonderwijs. Dit monitoren we jaarlijks.

Volwasseneneducatie en Taalhuis
Via aanbod van Vonk (formeel onderwijs) of laagdrempelig via het Taalhuis kunnen volwassenen die laaggeletterd zijn (laag taal- en/of rekenvaardig) gebruik maken van taalonderwijs voor het verbeteren van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

4 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	0	2,4
				2020	0,6	2,7
				2021	0,6	2,7
				2022	6,7	4,2
				2023	3,1	6,3
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	18	25
				2020	13	20
				2021	13	20
				2022	14	24
				2023	35	27
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers aan het vo- en mbo-onderwijs	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	2,0	2,0
				2020	1,7	1,7
				2021	1,9	1,9
				2022	2,0	2,4
				2023	2,5	2,4

4 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	De bruinvis verduurzamen: tijdelijke HV en IKC		
Programma/taakveld	4.2		
Motivatie	Basisschool De Bruinvis moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De kosten voor mogelijke tijdelijke huisvesting en een IKC zijn op dit moment nog niet bekend en worden in de loop naar de programmabegroting 2026 duidelijk.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	De Vliekotter verduurzamen: tijdelijke HV en IKC		
Programma/taakveld	4.2		
Motivatie	Basisschool De Vliekotter moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De kosten voor mogelijke tijdelijke huisvesting en een IKC zijn op dit moment nog niet bekend en worden in de loop naar de programmabegroting 2026 duidelijk.		

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Bruinvis verduurzamen
Programma/taakveld	4.2

Motivatie	Basisschool De Bruinvis moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.850.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 25 jaar aangezien het een renovatie betreft.	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Vliekotter verduurzamen	
Programma/taakveld	4.2	
Motivatie	Basisschool De Vliekotter moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.900.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 25 jaar aangezien het een renovatie betreft.	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen

Wat willen we bereiken?

Het doel van dit programma is het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving. Dit doen we door het faciliteren van voldoende voorzieningen en een divers aanbod aan activiteiten op het gebied van sport, spel, kunst, cultuur en ontspanning. We zetten in op een nieuw sociaal cultureel centrum: het Thijssehuis. Een unieke plek waar kunst, cultuur en literatuur elkaar versterken en waar iedereen zich kan vermaken en ontwikkelen.

Natuur, erfgoed, landschap, openbaar groen en (openlucht)recreatie maken ook onderdeel uit van dit programma. We zorgen voor een goede balans tussen het gebruik en de belasting van de omgeving voor de sociale maatschappij enerzijds en het behoud en de bescherming van natuur, erfgoed en landschap anderzijds.

5.1 Sportbeleid en activering

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Laagdrempelig &toegankelijk
Sport is een leuke en gezonde vorm van vrijetijdsbesteding en draagt bij aan de vitaliteit van mens en maatschappij en is een manier om elkaar te ontmoeten. Sporten vergroot het welzijn en de gezondheid en bevordert samenwerking, stelt normen en waarden en biedt mogelijkheden voor participatie en integratie. Daarom stimuleren wij sport voor alle inwoners en houden het laagdrempelig en toegankelijk door tot en met 2026 deel te nemen aan de landelijke Brede SPUK/GALA regeling. De Sportstichting Texel voert dit uit met het Lokaal sport- en beweegakkoord. De combinatiefunctionarissen (de buurtsportcoach, de beweegcoach, de coördinator Sport & Bewegen en de sportparkfunctionaris) voeren het uit.

5.2 Sportaccommodaties

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Sportvoorzieningen
De gemeentelijke sportvoorzieningen (kunstgrasveld voor voetbal, atletiekbaan, openluchtzwembad en sporthal voor binnensport) verhuren we tegen maatschappelijke tarieven, zodoende stimuleren we sport op indirecte wijze en blijft het bereikbaar en toegankelijk voor onze inwoners.

TXL Sporthal
De Sportstichting Texel beheert en exploiteert de TXL Sporthal. Deze opdracht is geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluatie nemen we mee bij een nieuw voorstel voor de opdracht voor het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal.

Sportpark Den Burg-Zuid & IJsbaan
De bezetting van de voetbalvelden in sportpark Den Burg-Zuid is gedaald. Sportveld C wordt niet meer gehuurd door Texel ‘94. We gaan aan de slag met de uitkomsten van het onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden Sportpark Den Burg-Zuid om te komen tot een goede invulling en bezetting. Daarbij kijken we ook naar de aansluiting en invulling van de ijsbaan. Met belanghebbenden is gewerkt aan een definitief ontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan als groen beweeg- en ontmoetingspark. De aanleg hiervan vindt in 2026 plaats.

Speeltuinen
In 2024 is het beleids- en beheersplan spelen vastgesteld en is gekozen voor het ambitieniveau. We werken aan de uitvoering van dit beleid en vervangen in 2026 diverse speeltoestellen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Kunst & Cultuur
We stimuleren en bevorderen voldoende en divers aanbod van kunst en cultuur, zoals bijvoorbeeld beeldende kunst, muziek, dans, theater, film en poëzie, onder andere door het subsidiëren van diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomsten, zoals met Artex. We doen mee aan het landelijk programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' - die we voornamelijk inzetten via het basisonderwijs. Ook blijven we gebruik maken van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties waarmee we onder andere een cultuurcoach op Texel inzetten en we reiken in 2026 weer een cultuurprijs uit. Met betrekking tot het Thijssehuis spannen we ons maximaal in om het gebouw in gebruik te nemen en het kunstwerk in de nok te onthullen.

5.4 Musea

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We ondersteunen en faciliteren bij het onderzoeken, verwerven, behouden en presenteren van kunst, cultuur en erfgoed. Dit doen we onder andere door het subsidiëren van musea en andere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in een subsidie-uitvoeringsovereenkomst betreffende de periode 2024-2027 met Stichting Texels Museum. We evalueren de aanvullende afspraken met Stichting Texels Museum over de inventarisatie- en bewaarplicht van het erfgoed.

Samenwerking
Daarnaast werken we een plan uit samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de gemeente Den Helder en Hollands Kroon en andere lokale betrokken partijen om het maritieme erfgoed in de Waddenzee zo goed mogelijk te beschermen. We werken verder aan het onder aandacht brengen van archeologie (zie ook taakveld 5.5 Cultureel erfgoed) en erfgoed bij inwoners.

5.5 Cultureel erfgoed

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente ondersteunt en faciliteert bij het beheren en onderhouden van monumenten en (im)materieel cultureel erfgoed onder andere door het subsidiëren van instellingen en eigenaren die activiteiten coördineren en/of uitvoeren op dit gebied. We passen de informatievoorzieningen aan rondom cultureel erfgoed aan het nieuwe beleid, uitvoeringsrichtlijnen en -subsidieregels en zorgen dat ze actueel blijven.

Schapenboeten
We zetten actief het schapenboetenbeleid voort. En we zorgen dat monumenteneigenaren en kerkbesturen actief worden betrokken en geïnformeerd door jaarlijks bijeenkomsten te organiseren waar we actuele onderwerpen en vraagstukken bespreken. Bijvoorbeeld over subsidie- en verduurzamings-mogelijkheden.

5.6 Media

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente stimuleert de ontwikkeling van taal-, digi- en informatievaardigheid en mediawijsheid van inwoners. Hiervoor subsidiëren we diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

Bibliotheek
We dragen zorg voor een lokale bibliotheekvoorziening op Texel met duidelijke afspraken die vastliggen in een (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomst met KopGroep Bibliotheken. De nieuwe zorgplicht vanaf 2026 wordt vastgelegd in de nieuwe Bibliotheekwet. Dat betekent dat we een wettelijk taak krijgen om ervoor te zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek.

Lokale omroep
De gemeente verzorgt, ondersteunt en faciliteert (de aanwijzing van) een lokale publieke media-instelling op basis van de Mediawet. De instelling biedt hiervoor een programma aan dat representatief is voor de belangrijkste lokaal voorkomende culturele en maatschappelijke stromingen.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Groene infrastructuur
De gemeente onderhoudt, beschermt, faciliteert en ondersteunt de natuur, het landschap en recreatievoorzieningen. We stimuleren en versterken de biodiversiteit van de openbare ruimte op een manier die aansluit bij het omringende landschap en de specifieke situatie in gebruik en functie. Dit combineren we zoveel mogelijk met klimaat-adaptieve maatregelen. We werken samen met andere grondeigenaren en beheerders op Texel om deze aanpak over het hele eiland te bevorderen. We passen het beheer en onderhoud van het openbaar groen aan volgens de uitgangspunten en ambities uit het beleidsplan groene infrastructuur. Zo geven we invulling aan een groen en natuurlijk Texel.

5 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet - sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4

Er zijn geen nieuwe gegevens van het RIVM. De cijfers van 2022 zijn het meest actueel.

5 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Robotmaaiers sportvelden		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 1.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Betreft de kosten voor onder andere verzekering en elektra.		

Investeringsvoorstel	Robotmaaiers aanschaffen sportvelden	
Programma/taakveld	5	
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 42.500	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Elektrisch handgereedschap		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking

	- € 5.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De besparing wordt gerealiseerd doordat geen benzine te worden aangeschaft maar elektra wat goedkoper is.		

Investeringsvoorstel	Elektrisch handgereedschap	
Programma/taakveld	5	
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 40.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Groen areaaluitbreiding		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Door de bouw van nieuwe woningen en andere investeringen op het eiland neemt ook het areaal aan groen toe. Dit groen moet worden onderhouden. Het gaat hierbij onder meer om: Marsweg-Noord Texelwende Cocksdorp Oudeschild Den Hoorn Thijsehuis IJsbaan		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Bij de programmabegroting 2026 is bekend welk bedrag extra nodig is voor het onderhoud. Daarnaast zal hierbij een voorstel worden gedaan om de areaaluitbreiding ook te dekken doordat de OZB toeneemt door een toename van het aantal woningen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	BCF subsidie Sportstichting Texel		
Programma/taakveld	5.2		
Motivatie	Beheer en exploitatie TXL Sporthal, bekostigen hogere energielasten, gestegen loonkosten, compenseren wegvallen terugleversubsidie subsidie energie en gestegen schoonmaakkosten. We wachten de evaluatie af voordat we een concreet bedrag opnemen als voorstel.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De verwachting is dat dit nu gaat om een bedrag van € 130.000 maar eerst wordt de evaluatie afgewacht.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Museumcollectie		
Programma/taakveld	5.4		
Motivatie	Na de evaluatie van het opfrissen/ontzamelen van de museumcollectie, waarvoor STM een eenmalige subsidie heeft ontvangen van 2 x € 90.000, zal er budget beschikbaar gemaakt moeten worden om de nieuwe collectie en depot te beheren en up to date te houden. Het ontzamelen en opfrissen vindt plaats in 2024 en 2025 waarna er een evaluatie gedaan wordt, zodat hier rekening mee moet worden gehouden voor de budgetten van 2026 e.v.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Het bedrag is bekend bij de programmabegroting 2026.		

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Aanschaf reddingsmiddelen strandbewaking	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan voor dit bedrag reddingsboten aanschaffen. Jaarlijks vervangen we 1 van de 8 boten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 18.200	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Strandbewakingsposten vervangen	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan 8 strandbewakingsposten vervangen, per jaar vervangen we 2 posten. De huidige zijn 20 jaar oud en reeds 10 jaar economisch afgeschreven. Van één van de bewakingsposten is de vloer doorgerot waardoor vervanging in 2026 moet gebeuren.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 650.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar en betreft krediet voor in totaal 8 posten verspreid over 4 jaar.	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Vervangen Ransomes (maaimachine)
Programma/taakveld	5.7
Motivatie	Het vervangen van een bestaande maaimachine. Het aangevraagde krediet betreft de verhoging van het bestaande budget voor de vervanging vanwege gestegen kosten.

Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 47.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Brandkasten	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Aanschaffen van brandveilige kasten waarin de accu's van het elektrische handgereedschap opgeslagen moeten worden (wetgeving) vanwege brandveiligheid.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 20.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Speeltoestellen vervangen	
Programma/taakveld	5.2	
Motivatie	conform de investeringsvoorstellen in het in 2024 vastgestelde speelbeheer- en beleidsplan vernieuwen speelplekken/ toestellen: in afwijking van het beleidplan zal de speelplaats bij de Jozefschool niet vervangen worden. Dit ivm de woningbouw zonder speelplaats. Per saldo € 60.000 minder dan de bedragen in het speelbeleidsplan (€ 180.000)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 120.000 2026 € 75.000 2027 - 2036	Perspectiefnota 2026-2029

Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar. Vanaf 2027 zal het jaarlijkse krediet van € 75.000 worden opgenomen conform het speelbeleidsplan.

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Schilderend	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Door het opheffen en het opnieuw inrichten van de verharding op 't Schilderend kunnen met grondverbetering de monumentale bomen een langere leefsduur gegeven worden. De herrinrichting zal een bijdrage leveren aan de vergroening en gelijktijdig gevaarlijke situaties opheffen, zoals struikelgevaar door de opdruk van wortels. Het betreft het stuk Schilderend vanaf de Keesomlaan tot aan de rotonde Schilderend/Emmalaan/Bernardlaan aan weerszijden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 330.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar

Wat willen we bereiken?

Texel streeft naar een hoge levenskwaliteit voor alle inwoners, waarbij iedereen volwaardig en onafhankelijk kan deelnemen aan de samenleving. We bieden passende ondersteuning wanneer dit niet mogelijk is, met inzet van de eigen kracht en netwerken van onze inwoners. We richten ons op het voorkomen van problemen en zoeken creatieve oplossingen wanneer nodig, door samenwerking met verschillende partners binnen het sociaal domein. Daarbij nemen wij als gemeente voornamelijk de procesregie voor onze rekening. Eke vier jaar stellen we samen met onze maatschappelijke partners nieuwe uitvoeringsprogramma’s op.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Uitvoeringsbudget Ouderen
We streven om de kwaliteit van leven van onze inwoners te verhogen. We richten ons daarbij op alle leeftijden en focussen op de speerpunten uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) die zijn uitgewerkt in de verschillende opgaven zoals benoemd in de uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein. Deze programma's zijn in 2024 gestart en lopen door tot 2027. De hiervoor verkregen SPUK-middelen voor Gezondheid en Sociale Basis lopen vanaf 2026 af. In 2025 is een uitvoeringsprogramma Ouderen opgesteld. Het is belangrijk dat inwoners actief blijven deelnemen aan de maatschappij naarmate zij ouder worden. We hebben in 2025 een concreet plan opgesteld speciaal gericht op thema's die participatie van ouderen bevorderen.

Subsidie Stichting Alzheimer
Deze stichting werkt in het dementie netwerk samen om de ondersteuning en informatie af te stemmen en de krachten te bundelen om Texel verder te ontwikkelen naar een dementievriendelijke gemeente. De Stichting Alzheimer ontvangt van de gemeente een jaarlijkse subsidie toegekend uit het subsidiebudget Mens & Maatschappij.

Texel gezinnen
Bij de programmabegroting 2025 is een amendement ingediend om voor 2025 het budget voor Texel gezinnen te verhogen met € 20.000. We zien de meerwaarde van de benadering van Texelgezinnen waarbij ze vroegtijdig en laagdrempelig ondersteuning bieden en een luisterend oor ook buiten kantooruren.
Het draagt bij aan preventie van zwaardere problemen en het voorkomen van hogere kosten.
Wij hopen daarom dat Texelgezinnen een stabiele factor kan blijven vormen binnen een complex veld, waar medewerkers en instanties elkaar regelmatig afwisselen.
Gezien het belang wat we hieraan hechten zetten we de verhoging door in 2026.

Gezondheidsplein en -centrum
We hebben binnen de zorg veel verbeterslagen gemaakt. De basis is nu op orde, de uitvoering vraagt blijvende inzet. We hebben hard aan de realisatie van een nieuw **verpleeghuis aan de Gasthuisstraat gewerkt**. Met **Woontij** zijn afspraken gemaakt voor huisvesting van essentiële beroepen. Dit blijft een punt van aandacht, omdat de druk op de woningmarkt onverminderd hoog is. In de woonvisie nemen we dit mee. We blijven ons inzetten voor de realisatie van het gezondheidsplein en -centrum zoals opgenomen in het collegeuitvoeringsprogramma.

6.3 Inkomensregelingen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Texelpas
We streven naar een laagdrempelige pas voor het gebruik van Bijzonder Bijstand om mensen met een laag inkomen de mogelijkheid te geven om mee te doen aan sport, educatie en cultuur. We hebben verschillende scenario's verkend voor de implementatie van de Texelpas. Eén van de scenario's is om de combinatiepas in te richten als marketinginstrument voor verschillende doelgroepen (inclusief alle inwoners en toeristen). Indien hiervoor wordt gekozen, kan de Texelpas kostenneutraal werken.
We bereiken meer Texelaars met de inkomensondersteuning en hebben ze extra geholpen tijdens de hoge inflatie.

6.4 WSW en beschut werk

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De Bolder
Binnen de De Bolder streven we continue naar verbetering van onze prestaties en dienstverlening. We zien dat de afname van het totaal aantal FTE minder snel gaat dan eerder rekening mee werd gehouden. In afwijking van wat in het toekomstscenario van De Bolder is opgenomen, blijkt het – om het aantal arbeidsplaatsen van de afdeling buitendienst te kunnen behouden - noodzakelijk om in 2026 te investeren in een nieuwe bakkenwagen.

Het Huis van Ontwikkeling
We geven dit huis verder vorm zodat het zich ontvouwt tot een laagdrempelige voorziening waar inwoners en werkgevers terechtkunnen met al hun vragen op het gebied van participatie, werk en inkomen. Het is een voorbeeld voor het Rijk voor de rest van Nederland.

Leer-werkbedrijf De Bolder

Overzicht van baten en lasten

Meerjarenraming

.

6.5 Arbeidsparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6.72a Jeugdhulp begeleiding

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Regionaal Expertise Team (RET)

Het RET adviseert over passende jeugdhulp. De kosten van het RET worden t/m 2025 uit het DUVO (decentralisatie-uitkering vrouwenopvang) betaald. Door de korting op de DUVO en het feit dat deze middelen niet bedoeld zijn voor de inzet van het RET, kan het RET vanaf 2026 niet langer vanuit het DUVO worden gefinancierd. Om de voortgang te waarborgen, is het noodzakelijk om vanaf 2026 een structureel budget op te nemen in de reguliere begroting.

6.81a Beschermd wonen (WMO)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6. Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2020	4	6
				2021	4	6
				2022	4	6
6. Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de totale beroepsbevolking	CBS	2021	67,9	70,4
				2022	70	72,2
				2023	71	73,1
6. Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2020	2	2
				2021	1	2
				2022	-	2
6. Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2021	213,3	431,2
				2022	138,7	366,7
				2023	152,8	344,8
6. Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners inwoners van 15-74 jaar	CBS	2021	36,1	197,7
				2022	48,3	197,7
				2023	83,1	191,5
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2021	14,2	13,7
				2022	13,7	13,4
				2023	13,5	13,5
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2021	1,3	1,2
				2022	0,9	1,2
				2023	0,9	1,1
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2021	-	0,3
				2022	-	0,3
				2023	-	0,3

6. Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2021	570	-
				2022	550	710
				2023	540	700

6 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitvoeringsagenda Ouderen		
Programma/taakveld	6.6		
Motivatie	Om de participatie van ouderen te bevorderen gaan we inzetten op de thema's digitale vaardigheden, mobiliteit, sociaal contact, beweging, eenzaamheid en veerkracht		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000 - € 30.000	Incidenteel Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De dekking wordt gevonden in de pilot kosten sociale basis in dorpshuizen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Subsidie Alzheimer		
Programma/taakveld	6.6		
Motivatie	Het budget wordt ingezet op het houden van het Alzheimer Café, informatiebijeenkomsten, het lotgenotencontact en personele inzet om dit te begeleiden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.760 - € 15.760	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	We verlagen het subsidieplafond als dekking.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Texelpas
Programma/taakveld	6.2

Motivatie	Het implementeren van een laagdrempelige pas voor het gebruik van bijzondere bijstand waarbij eerst het onderzoek wordt afgewacht voordat een concreet voorstel wordt gedaan.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment wordt gedacht aan een bedrag van € 90.000 structureel extra bovenop het bestaande budget van € 25.000 van het amendement bij de perspectiefnota 2025.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Regionaal expertise team		
Programma/taakveld	6.72		
Motivatie	Borgen van de inzet van het Regionaal Expertise Team voor advies over jeugdhulp		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.500	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Aanschaf bakkenwagen De Bolder	
Programma/taakveld	6	
Motivatie	De bakkenwagen van de Bolder is aan vervanging toe.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 130.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 130.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 10 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Wat willen we bereiken?

We willen een duurzaam en klimaatbestendig Texel realiseren, waarbij we actief inspelen op de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie. Dit betekent dat we aan de slag gaan met de herijkte vijf duurzaamheidsthema's (energietransitie, klimaatadaptie, circulaire economie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit) en hiervoor extra personele capaciteit inzetten om zoveel mogelijk ambities te verwezenlijken.

We gaan verder met de maatregelen uit de uitvoeringsagenda "Texel Robuust, Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Texel 2024-2028". Daarnaast willen we op het eiland ons afval beter scheiden en meer recyclen. Hiervoor gaan we aan de slag met de uitkomsten van fase 1 uit het 'Recyleplan 2024-2030'. We willen toewerken naar een circulaire economie en een duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid.

7.1 Volksgezondheid

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Dit komt terug in programma 5

7.2 Riolering

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

PSWR
Vanuit het ‘Programma Stedelijk water en Riool’ (PSWR) zetten we sinds 2023 in op het actief scheiden van de vuilwater- en hemelwaterstromen. In projecten sluiten we het afvloeiend water van de straat (openbare verharding) direct op het regenwaterriool aan en door het PSWR sluiten we nu ook de particuliere regenpijp aan op de straatzijde. We stimuleren eigenaren met een subsidieregeling om hemelwater af te koppelen. Omdat er op Texel ook veel grote verharde oppervlakken zijn (bijvoorbeeld boerenpercelen en grote bedrijfsruimtes) communiceren we actief over de mogelijkheden naar deze doelgroep. Vanwege het gezamenlijke belang van minder 'schoon' water in het riool en meer zoet water in de directe omgeving van waar het valt, werken we samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De komende jaren zetten we deze lijn verder door.

Vervuiler betaalt
Variantenstudie rioolheffing is afgerond en brengen we in de praktijk. Hiermee geven we invulling aan de bestuurlijke wens om in de heffing meer rekening te houden met ‘de vervuiler betaalt'.

7.3 Afval

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Scheiding van Afval
We hebben het recycleplan vastgesteld, inclusief de benodigde financiële middelen voor fase 1. Dit vormt de basis voor een verdere scheiding van afval en betekent dat we in 2026 alle (semi) ondergrondse containers werkend, voorzien van toegangscontrole en vulgraadmeting hebben.

Circulaire Economie
Het Recycleplan bevat maatregelen die gericht zijn op het sterk verminderen van restafval en het verbeteren van de afvalscheiding, met als doel meer hergebruik. Hiermee zetten we belangrijke stappen richting een circulaire samenleving. Volgens het Nationaal Grondstoffenakkoord (2017) moeten in 2030 de helft van onze grondstoffen uit hergebruikte materialen bestaan, en in 2050 moet dit percentage 100% zijn.

7.4 Milieubeheer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Duurzaamheid
We hebben een aantal maatregelen op het gebied van duurzaamheid uitgevoerd, zoals het uitnodigingskader solar carports, de transitievisie warmte en het beschikbaar stellen van budget voor duurzame investeringen in woningen. Met de hernieuwde invulling van de personele capaciteit, hebben we invulling gegeven aan de vijf duurzaamheidsthema's. De komende jaren zetten we extra capaciteit in om de doelen te halen en voor de verdere uitwerking van de adviezen van het inwonersberaad.

Klimaat adaptie
De strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie is vastgesteld. Inmiddels werken we aan een aantal in de uitvoeringsagenda opgenomen projecten, zoals het opstellen van kansenkaarten. Een vervolguitwerking van deze kansenkaarten, is een pilot in Oosterend om te onderzoeken hoe we het dorp klimaat adaptiever kunnen krijgen. Ook maken we de openbare ruimte van Texel steeds klimaatadaptiever. Om de wateroverlast bij extremen in de Weverstraat sterk te verminderen, is een robuuste regengoot geplaatst in de laagstgelegen delen van de straat. Daarnaast gebruiken we de wateropvangvoorzieningen in de Koog, Den Burg en De Cocksdorp om het gemeentelijke groen water te geven.

Netcongestie
Op Texel is -net als in andere delen van Nederland- sprake van netcongestie. Om de problemen op het gebied van netcongestie te beperken is afstemming en samenwerking op het eiland noodzakelijk. Hiervoor is middels het instellen van de Taskforce netcongestie invulling aan gegeven.
De al merkbare netcongestie voor grootverbruikers en de noodzaak om de extra wadkabel definitief in het Provinciale Investeringsprogramma Energie en Klimaat (pMIEK) opgenomen te krijgen, leiden tot het verkennen van de mogelijkheden voor een gemeentelijk MIEK.

Nationaal Isolatieprogramma (NIP)
De uitvoering van het NIP met daarbij het gemeentelijk subsidiefonds voor verduurzaming van woningen is gestart in 2025 en loopt in 2026 door.

7 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	-	172
				2019	221	163
				2020	236	170
				2021	231	169
				2022	224	129
				2023	208	-
7. Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	www.Waarstaatjegemeente.nl	2017	3,2	6,9
				2018	4,1	7,6
				2019	4,9	8,9
				2020	6,5	10,6
				2021	6,7	11,9
				2022	8.4	14,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Woningen met zonnepanelen	%	www.Waarstaatjegemeente.nl	2018	14	-
				2019	16	12
				2020	20	-
				2021	24	-
				2022	28	-
				2023	34	-
7. Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoner	www.Waarstaatjegemeente.nl	November 2022	11,4	6,2
				December 2022	12,3	6,9
				Januari 2023	12,2	7,0
				Februari 2023	13,5	6,9

				Maart 2023	14,1	7,3
				Maart 2024	14.6	8,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2023	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,1	0,8
				A+	0,3	1,3
				A	28,0	29,2
				B	15,7	16,6
				C	24,4	25,1
				D	11,7	10,9
				E	5,6	6,5
				F	6,3	4,1
				G	6,9	4,0
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2024	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,5	1,1
				A+	0,7	1,9
				A	21,7	29,9
				B	16,7	16,3
				C	30,1	24,5
				D	12,0	10,2
				E	5,5	6,1
				F	4,8	3,9
				G	5,3	3,9

7 Wat gaan we ervoor doen? (nieuwe voorstellen)

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Achterlader uit grondstoffenplan		
Programma/taakveld	7.3		
Motivatie	We schaffen een achterlader aan om de doelstellingen uit het recycleplan te kunnen uitvoeren		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 29.500 - € 29.500	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029 Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	Betreft onder andere de kosten voor verzekeringen, brandstof etc.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitwerking inwonersberaad		
Programma/taakveld	7.4		
Motivatie	Uit het inwonersberaad zijn concrete adviezen gekomen. Voor de uitwerking hiervan is structureel budget nodig conform het raadsvoorstel. Binnen het budget Duurzaam Texel is structureel € 115.000 beschikbaar als dekking.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 170.000 - € 115.000	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Achterlader uit recycleplan
Programma/taakveld	7.3

Motivatie	We schaffen een achterlader aan om de doelstellingen uit het recycleplan te kunnen uitvoeren	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 350.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 350.000	Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Voorbereidingskrediet vuilniswagen ondergrondse containers	
Programma/taakveld	7.3	
Motivatie	Een aanbesteding organiseren voor het vervangen van de vuilniswagen voor de ondergroindse containers. Het bestaande voertuig is in 2027 afgeschreven	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 15.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 15.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Kolkenzuiger vervangen	
Programma/taakveld	7.2	
Motivatie	We schaffen een nieuwe kolkenzuiger aan. De bestaande is afgeschreven.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 560.000	Perspectiefnota 2026-2029

	- € 560.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 7 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Uitbreiding afvalvoorzieningen groeiende woningaanbod / vervanging huidige areaal	
Programma/taakveld	7.3	
Motivatie	de woningnieuwbouw vraagt om maatwerk door de specifieke kenmerken van de woonomgevingen. Het huidige areaal inzamelmiddelen bereikt einde technische levensduur door bv. te refurbishen kunnen we duurzaam de economische en technische levensduur verlengen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 85.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 85.000	Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 10 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen

Wat willen we bereiken?

We willen een toereikende en gevarieerde woningvoorraad met een fijne woonomgeving voor onze inwoners realiseren. Dit betekent met name meer sociale huur- en middenhuurwoningen, betaalbare koopwoningen, met daarbij een mix van verschillende woningsoorten (denk aan grondgebonden appartementen, levensloopbestendige woningen etc.). Er wordt ingezet op het versnellen van de woningbouw, waaronder de zeer snelle realisatie van een groot aantal tijdelijke woningen. We willen dat betaalbare huur- en koopwoningen langjarig betaalbaar blijven. Texel bouwt voor de eigen woningbehoefte en we zetten in op verbetering van de bestaande woningvoorraad.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We pakken de Omgevingsvisie en de Regionale Woonzorgvisie in 2025 op.?De Omgevingsvisie werken we in 2026 verder uit in programma's (bijvoorbeeld het Volkshuisvestingsprogramma) en regels voor het Omgevingsplan. Er is nu sprake van een tijdelijk omgevingsplan dat uiterlijk in 2032 klaar moet zijn. Met regiogemeenten werken we aan een' Aanpak Landelijk Gebied Kop van Noord-Holland'. De Wet regie volkshuisvesting moet – indien deze wordt vastgesteld - worden geïmplementeerd, waaronder het opstellen van een Volkshuisvestingprogramma.

Daarnaast werken we aan de Nota Omgevingskwaliteit, de opvolger van de Welstandsnota.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van woningbouw worden via de grondexploitaties ondersteund. De grondexploitaties Flexwoningen Marsweg (Noord en Zuid), Locatie Kompasschool, Skillerveld, De Siep, J. Daalderstraat en (verlengde) Schipper Boonstraat lopen. In 2026 worden de gronden Groene Plaats fase 2, Fonteinschool, Oude Ulo en de voormalige bibliotheek in exploitatie genomen.

8.3 Wonen en bouwen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie december 2024 is in 2025 gestart en loopt door in 2026. Het werken met de Omgevingswet?en de Wet kwaliteitsborging is gestart en geven we vanaf 2025 verder vorm.

Er is grote voortgang geboekt bij de gemeentelijke woningbouwlocaties: Skillerveld, De Siep, locatie Kompasschool, Marsweg Zuid, Marsweg Noord en Jozefschool. De voorbereiding voor de herontwikkeling van de Fonteinschool, Oude Ulo en de voormalige bibliotheek is gestart en loopt door in 2026.

De regionale samenwerking op het gebied van Wonen in de Kop van Noord-Holland en het Samenwerkingsverband Waddeneilanden zijn belangrijk en bieden ons mogelijkheden om samen in te zetten op woongerelateerde onderwerpen. Voor programma 8 zijn het Regionaal Woonakkoord Kop van Noord-Holland 2022-2026 en de Regiodeal Waddeneilanden relevant.

Opvang ontheemde Oekraïners
De afgelopen jaren hebben we een grote inzet geleverd op de ontvang van ontheemde Oekraïners. In 2025 verhuizen de Oekrainers van de opvangboot naar woningen in Starkenburgh en Marsweg-Noord. Daarmee voldoen we aan het uitgangspunt van goede huisvesting voor deze kwetsbare doelgroep. Dit is ook in lijn met de afspraken met Den Helder in verband met de spreidingswet.

Marsweg-Noord blijft bijzonder voor Texel aangezien we de ontwikkeling en exploitatie van dit woningbouwproject in eigen hand houden.

8 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	Bedragen x €1.000	CBS	2022	328	317
				2023	372	368
				2024	393	379
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers	2021	11,1	8,9
				2022	4,8	9,3
				2023	4,4	9,1
8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2022	80,3	70,3
				2023	80,7	70,3
				2024	80,9	70,4
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2021	616	733
				2022	632	823
				2023	636	860
				2024	661	911
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2021	742	810
				2022	759	905
				2023	765	942
				2024	798	994

8 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak landelijk Gebied Kop van Noord-Holland		
Programma/taakveld	8.1		
Motivatie	Personele inzet voor de Texelse bijdrage in het regionale programmateam		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment is nog niet bekend welke bijdrage moet worden geleverd en of dit binnen de huidige organisatie is op te vangen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord		
Programma/taakveld	8		
Motivatie	Personele inzet voor de Texelse bijdrage in het regionale programmateam		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment is nog niet bekend welke bijdrage moet worden geleverd en of dit binnen de huidige organisatie is op te vangen.		

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3560608

Perspectiefnota 2026

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet, Besluit Begroting ven Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

Gemeente Texel

.txl

Aan : Raad en commissieleden

Datum : 27 februari 2024

Onderwerp : Actuele Lange Termijn Planning

Geachte raads- en commissieleden,

Hierbij ontvangt u een actuele versie van de Lange Termijn Planning (LTP). De vorige keer dat de LTP aan u is voorgelegd was in januari van dit jaar.

Wat komt er de komende periode concreet op u af?

A. Onderwerpen voor april

	Toelichting
Advies inwonersberaad – voldoende energie	
Perspectiefnota 2026-2028	

B. Onderwerpen voor mei

	Toelichting
Rapportage grote projecten en grondexploitaties	
Cultuurhistorische elementenkaart	

C. Onderwerpen voor juni

	Toelichting
RHCA - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
VRNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Opstellen Mobiliteitsvisie	opdracht gegeven, is na de zomerperiode opgestart
Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer	
Zendmastenbeleid actualiseren	
ODNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	
Integrale verordening Sociaal Domein	
GGD HN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Evaluatie Inwonersberaad	onder voorbehoud uitkomsten bespreking evaluatie inwonersberaad
Opstarten vlekkenplan De Koog	
Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid	

D. Onderwerpen doorgeschoven

	Toelichting
Verzelfstandiging haven Oudeschild	*Wordt 3e kwartaal, 2 juli 2025* We zijn afhankelijk van de voortgang bij de externe kwartiermaker. Toezegging is voor de zomer van 2025. Rib volgt.
Brede evaluatie parkeren	*Wordt 3e kwartaal, 2 juli 2025* Parkeeronderzoek is afgelopen zomer uitgevoerd. Resultaten worden verwerkt. Rib volgt.

Met vriendelijke groet,

Het college van B&W

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Advies en Ondersteuning	RHCA - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	
Advies en Ondersteuning	Wijzigen Verordening gemeentelijke onderscheidingen	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	Advies en verordening zijn in concept klaar, wacht op afhandeling deelzaak consequenties juza
Beleid en Vergunningen (AOV)	VRNHN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 1 Veiligheid op orde	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (VTH)	ODNHN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	
Sociaal Domein	GGD HN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 8 Goed wonen	Cees Hooijschuur	Voorbereiding afgerond, wordt aangeboden in de raad van februari 2025.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Co-financiering van plannen ten behoeve van visserijsector en visserijgemeenschap op raadsagenda	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	Voor de projecten uit het VOP wordt inmiddels in eerste instantie gekeken of cofinanciering uit andere gelden (zoals Waddenfonds/IKW en Europese subsidies) mogelijk is. Aanvankelijk was het de opdracht vanuit LVVN (voorheen LNV) dat hierover medio 2024 duidelijkheid moest zijn; inmiddels is bekend dat het ook later in het jaar bekend mag zijn. Daardoor is het nu onbekend of er in 2024 projecten uit de € 2 miljoen gefinancierd gaan worden, of dat we een verzoek om overheveling doen. Vandaar dat we de planning nu uitstellen tot in elk geval 2025-1
Beleid en Vergunningen (Beleid	Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Het voornemen voor het wijzigen van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Texel is op de agenda gekomen van het overleg met de schoolbesturen (Texelse Agenda Onderwijs & Zorg). De schoolbesturen willen hiervoor graag het Op Overeenstemming Gericht Overleg voeren. Het voorstel voor aanpassing van de verordening is aan de orde geweest in het overleg met de schoolbesturen in november. In het overleg (TAO&Z) wordt het met de schoolbesturen verder afgestemd. Daarna gaat het zo spoedig mogelijk in procedure gaat voor besluitvorming van de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Is gestart. De gemeente en de schoolbesturen voeren de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg uit. Onderdeel is de evaluatie van het gemeentelijk onderwijsbeleid. Dat beleid ligt vast in de Verordening Materiële Financiële Gelijkstelling. Het streven is om de verordening in elk geval in technisch inhoudelijk te actualiseren. Over het evaluatietraject van het beleidsinhoudelijke deel, moeten nog afspraken worden gemaakt met de schoolbesturen. Dat gebeurt op basis van prioritering van de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg.
Gemeentewerken	Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2025-2029 (inclusief	2025-1	x	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	De inventarisaties zijn in uitvoering. Het Beheerplan Straatmeubilair wordt begin 2025 aan de raad aangeboden.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Advies inwonersberaad - voldoende energie	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Rikus Kieft	Begin 2025 komt het advies van het inwonersberaad naar de organisatie voor een reactie van betrokken disciplines zoals financiën, juridische zaken, personeelszaken, vergunningen, beleid.. etc. met betrekking tot de (mogelijke) consequenties. Er wordt hiervan een advies opgesteld.
Advies en Ondersteuning	Evaluatie Inwonersberaad	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Rikus Kieft	In het najaar van 2024 vindt de uitvoering van het Inwonersberaad plaats. Op 14 december 2024 is de laatste bijeenkomst.
Advies en Ondersteuning	Perspectiefnota 2026-2028	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Advies en Ondersteuning	RHCA - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (AOV)	VRNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 1 Veiligheid op orde	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.21 Opstellen Mobiliteitsvisie	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	opdracht gegeven, wordt na de zomerperiode opgestart.
Gemeentewerken	8.28 Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Dit najaar is de laatste tranche van Reconstructie fietspaden SBB opgeleverd. De evaluatie van deze aanpak en een eventueel vervolg voor andere fietspaden maakt onderdeel uit van de nieuwe Mobiliteitsvisie.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.32 Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	nog niet gestart
Gemeentewerken	Brede evaluatie parkeren	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Verzelfstandiging haven Oudeschild	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Rikus Kieft	opdracht aan kwartiermaker gegeven, gesprekken tussen havenwerkgroep en kwartiermaker geweest
Beleid en Vergunningen (VTH)	ODNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstarten vlekkenplan De Koog	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	Nog niet gestart, er wordt een startnotitie voorbereid voor de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Rapportage grote projecten en grondexploitaties	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Zendmastenbeleid actualiseren	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	door de prioriteit van de ambtelijke inzet op het gebied van versnelling van woningbouw wordt het zendmastenbeleid met een half jaar verschoven. Hierdoor ontstaan geen problemen, mede omdat de verwachting is dat zeker tot 2026 nog geen grootschalige introductie van small cells wordt verwacht. Zie RIB november 2024

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	2025-2		Programma 5 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	De evaluatie van het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal door de Sportstichting Texel is verschoven naar 2025. Door COVID-19 heeft de sportstichting geen kans gehad om reële exploitatiejaren te draaien. Dit is met de sportstichting afgesproken. Sportstichting wordt t.z.t. gevraagd om een voorstel te doen voor de overname van het beheer en de exploitatie van Zwembad Molenkoog. Het voorstel van de Sportstichting wordt samen met de resultaten van de evaluatie aan de raad voorgelegd.
Sociaal Domein	GGD HN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Sociaal Domein	Integrale verordening Sociaal Domein	2025-2		Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Griffie	MOTIE - Nieuwe democratische vormen	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	Op 14 februari 2024 en op 18 april heeft het Afstemmingsoverleg gesproken over o.a. de (procesmatige) uitvoering van deze motie. Concreet ging dat ook over de Quick Scan Democratie (wordt dat het vertrekpunt? Zo ja: Planning? Zo nee: hoe dan oppakken?), als instrument om uitvoering te geven aan de motie. Omdat de Quick Scan ook tijd vraagt, en via het Afstemmingsoverleg van 18 april 2024 pas gepland is voor begin 2025, en de uitvoering van de motie hieraan gekoppeld is, is het nog niet zeker wanneer er concrete resultaten zijn, die aan de raad kunnen worden aangeboden. Maar 'Datum raad' zal dus zijn NA de QuickScan (en dus niet eerder dan laat in 2025).
Advies en Ondersteuning	Programmarekening 2024	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	Nog niet begonnen
Advies en Ondersteuning	Tussenrapportage 2025	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	(voorheen halfjaarlijkse rapportage)
Beleid en Vergunningen (Beleid	Plan Verduurzaming en modernisering Vliekotter en Bruinvis	2025-3		Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Naar verwachting worden de plannen voor de schoolgebouwen van De Vliekotter en De Bruinvis in concept bekend (vooralsnog januari). De schoolbesturen en de gemeente werken parallel aan dit traject ook aan uitgangspunten voor een (vorm van) Integraal Kind Centrum (IKC). Dit heeft invloed op de plannen voor de schoolgebouwen. De volgende stap wordt het uitwerken van deze verbinding.
Advies en Ondersteuning	Aanbieden notitie over Rioolheffing/ nieuwe Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing	2025-3		Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en s	Cees Hooijschuur	Als gevolg van andere prioriteiten wordt dit onderwerp doorgeschoven naar 2025-3.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.8 Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 2025	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	De evaluatie van de huisvestingsverordening is opgenomen in het woonbehoefteonderzoek (april 2024). Op basis van de ‘woonvisie’ (Q4 2024) en de regionale ‘woonzorgvisie’ wordt de nieuwe huisvestingsverordening opgesteld. De huidige huisvestingsverordening loopt tot 25 februari 2025, door die in Q4 2024 ongewijzigd vast ter stellen te stellen wordt voorkomen dat Texel een periode zonder huisvestingsverordening zit. De tussentijdse verlenging is aangeleverd voor de raad van december 2024. Bovenstaande planning ziet op de inhoudelijke vernieuwde HVO 2025.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Locatie Oude Ulo - programma en exploitatie	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Nog niet gestart. Planning sluit aan op Thijssehuis. Nu volledige inzet op Marsweg Noord. Daarnaast is het goed om aansluiting te zoeken bij de nieuwe Woonvisie, vaststelling naar verwachting december 2024.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstellen woonzorgvisie	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Planning volgt uit het regionaal overleg.
Advies en Ondersteuning	Meicirculaire 2025	2025-4		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Advies en Ondersteuning	Programmabegroting 2026	2025-4		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Evaluatie inzet extra Boa bij de handhaving betaald parkeren (in 2025)	2025-4		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg	2025-4		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Dit onderwerp wordt opgepakt na de vaststelling van de mobiliteitsvisie.
Beleid en Vergunningen (Beleid	4.4 bedrijventerrein Oudeschild	2025-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	Het bestemmingsplan partiële herziening Oudeschild uitbreiding bedrijventerrein is onherroepelijk per 11 juni 2024. Conform college uitvoeringsprogramnma 2022-2026 wordt in 2025 de ontwikkeling van het bedrijventerrein opgestart.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Omgevingsvisie vaststellen	2025-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	In 2025 komt de Omgevingsvisie in ontwerp naar de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.3 Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO	2025-4		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Dit is opgenomen in uitvoeringsprogramma Woonvisie. Start na vaststelling Woonvisie en uitvoeringsprogramma.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstellen terrassenbeleid	2026-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	3.13 Actualiseren welstandsbeleid	2026-2		Programma 5 Samen beleven en bewegen	Rikus Kieft	Na de afronding van de Omgevingsvisie (2025) wordt de actualisatie van het welstandsbeleid gestart in een op te stellen nota Omgevingskwaliteit (vml. Welstandsnota). Start 2025, oplevering in Q2 van 2026.
Gemeentewerken	Raadsvoorstel over evaluatie Fase 1 en aanpak Fase II Recycleplan	2026-3		Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en s	Rikus Kieft	Moet nog worden gestart
Beleid en Vergunningen (Beleid	Innovatie en modernisering van kampeerrecreatieterreinen faciliteren	2026-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	Nog niet gestart. Is een opdracht voor de Toerismetafel.
Advies en Ondersteuning	Gewijzigde gemeenschappelijke regelingen Wgr	x		Programma 0 Voor en door bewoners	College	

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Advies en Ondersteuning	Septembercirculaire 2025	x		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Beheerplan Wegen 2029 - 2033	x		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evaluatie bandjes en andere maatregelen terugdringen alcohol bij jongeren, integraal advies bandjes	x		Programma 6 Zorg voor elkaar	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Raadsvoorstel Fase II Groeneplaats (nog plannen)	x		Programma 8 Goed wonen	Cees Hooijschuur	